

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 11672

MAYN FRAYND'S FROY

Leo Tolstoy

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

מיין פרליינד'ס פרlia.

א רעליסטישע שילדרונג איבער אין מאראלישען מאמענט.

פון

גראף לְעָא טאלסטיין.

בעארבייטעט פון

ד. מ. הערמאליין.

פֶּדוֹיֵן, 10 סָעַנְת.

דורך אונד פערלאג פון

די א היברו פִּאֶבְּלִישִׁינְג קָאַמְפָאַנִּי,

87-85 Canal Street, New York.

HEBREW PUBLISHING CO.,

83-85-87 Canal Street,

NEW YORK.

מיין פֿרײַנְדֶס פֿרײַן.

וואסילֵי ניקאלאייוויטש האט שוין זויט צוויאָהiah יאהר טעלְאָזען דיאָ נאטורהּ
ויסענישאָפְטְלִיכָּע אָפְטְהִיכָּונָג פָּן דער פִּילְאָזְאָפִישָׁר פְּאָקְולְטָעָט. ער האט בענדינט
זין שטודיום אונד געקריענען דעם טיטעל „דאָקְטָאָר דער פִּילְאָזְאָפִיעָה“, מיט גרויסער
אויסצְיִיכְבָּנָג. על-פֿרְיחָשָׁבָן האט עס געה הייסען, או ער זיל זיך ערשות נעהמען צום
שטודיום אונד אבעגעבען זין צייט פִּיר דער וויסענישאָפְטְלִיכָּע פְּאָרְשָׁוֹגָן.

אָבער וויאָ וויט אַיך האב איהם געקענט, או ער ניט געווען דער מענש
דאָפִיר. ער אוין געווען פָּן דער נאטורהּ לעַבְהָאָפָט, מונטער אונד צִיטְעָנוֹזִי זעהָר
פרעהָלָך. אָזְעַכְבָּעָן מענשען קענען נאָר לערענען דאמָאלָם, ווּן קִין זאָך שטערת
זִיאָ, אָבער וואסילֵי ניקאלאייוויטש וואָלָט ניט געקענט אַיבְּעַרְשְׁטָהָעָן דעם נסִין
פָּן שעהנען טידְלָעָה, אַפְּרָעהָלִיכָּע גַּעֲוָלְשָׁאָפָט אָדָר זאנְסָט אַמְּנָטָר אָונְזָ
טערהָאָלָט.

וועָן אָמענָש וויל האבען אוין ערפָּלָגָן פָּן זוּינָע וויסענישאָפְטְלִיכָּע שְׂטוּדְעָיָן
מח ער צוּ מאָבען דיאָ אוּינָען פָּאָר דער גאנְצָעָר וועלְטָ ; אלָעָם דָּאָרְפָּ בְּיָא אַיהָם
זין טוּט אונד ניט עַקְוּסְטִירָעָן, אויסער זוּינָע בְּכָעָר אונד זוּינָע אַינְסְטְּרוּמְעָנָען.
וואסילֵי ניקאלאייוויטש אוין געווען אַגְּרָיסְעָר פֿרְײַנְדֶס פָּן דעם לעַבְעָן אונד
ער האט בעוּאָונְדָרָט ניט נאָר דיאָ קוּנסָט, זאנְדָרָן אַירְנָעָר אַשְׁהָנָע זָהָה, האט
איהם געקענט פֿעָרָאַינְטְּרָעָסְרָעָן.

אם בעסטען וועָן ער האט זיך גענוומָע שְׂטוּדְרִיעָן אַיבְּעָר דער נאטורהּ פָּן
מוֹרָאַשְׁקָעָם, בְּיַעַנְעָן אָדָר יִסְ-חִיהָלָעָה, האט ער דערזָעָן זין פִּידָעָל, וועלְכָּעָן ער
האָט אַרְוָנְטָעָר גַּעֲבָאָפָט, גַּעֲלָנָט אַבְּלָאָט נְאָסְטָעָן פָּאָר זוּינָע אוּינָען אונד אַנְגְּנָעָן
זוּ שְׁפִיעָלָעָן אוּזִיָּהָאָגָּמָה בְּזַיְעָדָה זיך איהם געקענט דָאָכָּטָעָן, אוּ דיאָ גאנְצָעָן
זועַלְמָט שְׁווּוּמָט אוּזִיָּהָאָגָּמָה.

זוּ דִּיעָזָר צִוְּמָת, ווּאַסְלֵי ניקאלאייוויטש האט געהָט אוֹאָ טָבָע, האָט
ער גַּעֲלָבָט אוּזִיָּהָאָגָּמָה, אוּן דער גַּעֲוָלְשָׁאָפָט פָּן זין דִּיעָנָר אַלְיָאַשָּׁקָא.
מר פְּלָעָנָע זיך זעהָר אָפָט צְוֹאָמָעָן קוּמָעָן, אונד וויל ער האָט זעלְטָעָן גַּעַנְעָן
הָאָט אַפְּרִיעָ שְׁטוּנָרָעָ עַפְעָס צוּ רָעָדָן אונד בעַשְׁפְּרָעָבָעָן, אויסער זין וויסענישאָפְטְלִיכָּע

אונד פערנינגען, האט ער בעשלאַסען, או יערען שבת אבענֶר זאלַט מיר צוחאַטן
פערברענען. אין דיא איברינע טאג פון דער וואָה, האט ער געהאָן אלַעַם וואָס
עם האט איהם בעסער געשטעקט.

אונסער מיר, האט ער אונטערעדעטען געהאָט נאָך בעוכער, אונד דיעען זינען
טיזטנטהילס געווען סטודעטען.

איך, גאטירליך, בין אויך געווען א סטודען, אונד זיך געהאָלט אונטער
די אנדער בעוכער, אבער איך האב געהאָט א שטיקעל אויסנֶאַחטַע, וויל מיר
האבן זיך נאָך פון פריהער געקען, אונד מיר האבען אמאָל צוחאַטן פערבראַכט
די א גאנצַע וואַקאנְצַעַיט אויַף אַנְטַמַּט.

מיר האבען איהם אלַע געליעבט אונד געאַכטער. דען וווען עם אין געקוּטַען
זו רוחיגען מאַמענט עפָען צו בעשפרעבען, אויך ער געווען ערנֶסַט אונד אויַף
רכיטיגן, אונד זיין שאָרבער אַוְרְטוֹהִיל, וועלכּער אויך געווען גערעטן, האט איהם
געזינֶנט אלַס טיעפּוֹנִין גענוֹן אום מיר זאלַען זיך מענען פערלאַזַען אויַף דעם וואָס
ער זאנט.

דייעור באָראַקְטַּער, וועלכּער אויך, אין דער ואַהֲרָהִיט געַשְׁפַּרְאַכְּעַן, אַנוֹרְוִיסַע
עלטעהִיט אונטער אונז יונגען מענשען, האט מיך וווענֶסְטַעַן אויַף שטארִיך צַר
געזיגען צו איהם, אויך האב איהם במעט פערגנטערטער.

זאלַאנֶג וויאָ מיר האבען נאָך אַנְגַּעַפְּאַנְגַּעַן א געַשְׁפַּרְעַה, האט ער זיך ניט
צוֹרִיך געַשְׁרָאַקְעַן צו בעריהָרָען אַזְעַלְכּעַ פֿרָאַגְעַן, וועלכּער פֿיַעַלְעַן אונד זאלַטַעַן
בעסער אויסגעטיעדרען. ערישטענס אויס פֿאַלְיִיטִישׁ אַינְטְּרַעַטְעַן אונד צוֹיְיטַעַן,
כלְאַט וויל קיינֶר וואַלְטַט ניט געווואָנט צו קרייטִיקַיְוָן עפָעַס וואָס עַלְטְּעַרְעַן מענשען

פון אונז, בעטראַכְטַּען זיט דורך, פֿאַר נומַ אונד פֿיַין
ווען וואַסְטַלְיַי ניקאַלְאַיְוּוּמִישׁ האט אַוְפְּנַעַרְאַכְּעַן א געַשְׁפַּרְעַד אַיְבָּר דער
געַזְעַלְשַׁאַפְּט אונד אַיְהָר אַרט לעַבְעַן, האט ער אַיְמָר געהאָט דַּאֲרִיבָּר עפָעַס צו
זאגען, וואָס האט אונז אלַע אַבְּרַאַצְּטַמְּ אונד ערְשְׁטִוְינַט. אַבער נאָך אַרוּהִינַס
אונד אַבְּרַעְלַעַנטַעַס נאַבְּרַעְנַעַן, האבען מיר געמוֹת צו נעבען, או ער האט
רעַבְטַט.

עם אויך דאס וועלכּער אונזער טיט אונזער גאנצעַר געַזְעַלְשַׁאַפְּט. מיר געוועהָנַעַן
זיך צו אויַף פֿיַעַלְעַן זאָכְעַן צו זאגען, או זיאָ זיַעַנְעַן נומַ אונד וואָוֵיל, וויל אַנְדְּרַעַעַן
האבן זיך בעהויפּטערט. מיר פערגעטען אַבער נאַבְּצַקְלַעַרְעַן אוּבְּ דִּיאָ "אַנְדְּרַעַעַן"
האבן רעכְט געהאָט אַדְרַעַר ניט. אונד כלְזַמְן מיר קומַען ניט צו דייעור שטוףַע
אלַיְן צו דעַנְעַן, אלַיְן צו אַבְּרַעְלַעַנְעַן, אונד ניט אַקְצַעְטְּרַעַן אלַעַם וואָס עַוְּבָּר

בטל' רינע מענער אַדער אלטע וויבער בעט-אַכטען פָּאָר עַהֲרִילִיךְ אֹונֶר שְׁעָהָן, נְרָאָוֹז
אוֹזֵי לְאָגֵן וּוּלְעָן מִיר זַיֵּךְ וּוֵיאָ דָּרְשָׁרְעָקָעָן, וּוּן יַעֲמָדֵן זָאָנֶט אַנְדָּרְעָשֶׂן.
סִיר וּדְרְשָׁרְעָקָעָן זַיֵּךְ נִימֵּט, וּוֵילְּ דִּיאָ נִיעַ בְּעוּהִיפְטוֹנָג אַיְזֵי נִימֵּט וּזְאָהָרָה,
זָאָנְדָּרָעָה, וּוֵילְּ מִיר זַיְנָעָן צָנוּעוּהָהָנָט צַוְּעַם אַלְטָעָן וּוֵיאָ דָּרְ שִׁיכָּר צָוָם
ברָאָנְפָעָן.

וּזְאָסִילִי הָאָט נְעַהָּאָט אַטְבָּע אַמְּטָאָל זַיֵּךְ אַוְיסְצָוּרְעָדָעָן אוֹזֵי וּוֵיאָ קִין אַנְדָּרְעָרָעָר :
וּאָלָט עַם גַּעַתְּהָאָן. אַבְּעָר דָּאָס אַיְזֵי אַיְמָעָר גַּעַוּעָן דָּרְפָּאָה, וּוֵילְּ אַיְזֵי זַיְנָעָן עַרְנְסָטָעָן
מַאְמָעָנָטָעָן, אַיְזֵי עַרְעָז אַז אַנְדָּרְעָדָעָן גַּעַוּעָן עַהֲנְלִיךְ.

אַיְזֵי אַשְׁבָּת אַבְּעָנָה, הָאָבָּעָן מִיר זַיֵּךְ אַלְעָ בֵּיאָ אַיְהָם פָּעָרְזָאָמָעָלָט. סִיר
הָאָבָּעָן גַּעַזְעָהָלָט אַצְוָאָנְצִין פָּעָרְזָאָנָעָן. יַעֲדָרָה, וּוֵיאָ גַּעַוּהָנְלִיכְה, אַיְזֵי גַּעַוּעָן אַ
סְּטוּרְעָנָט, אֹונֶר בְּמֻעָט אַלְעָ זַיְנָעָן שְׁוִין פָּעָרְטָגָן גַּעַוּעָן מִיטְּ זַיְעָרָ שְׁטוּרְיָהָם.
אַוְנְטָעָר דִּיאָ לְעַמְּצָטָעָה הָאָבָּעָן זַיֵּךְ גַּעַפְּגָעָן אַפָּאָר יַגְּנָעָ ערְצָטָעָ אֹונֶר אַיְגָנָעָר
פְּרָאָפְּסָאָר דָּרָר לִיְתְּעָרָאָטוֹר.

סִיר הָאָבָּעָן גַּעַטְרָוְנָעָן טְהָעָ מִיטְּ לִימְעָנָעָ אֹונֶר מִיטְּ קוּבָּעָן. סִיר הָאָבָּעָן
גַּעַרְיוֹכְטָמָעָ אֹונֶר זַיֵּךְ אַוְנְטָעָרְהָאַלְטָעָן אוֹזֵי לְאָגֵן, בֵּין מִיר זַיְנָעָן גַּעַקְוָעָן
אוֹ זַיְכָּטָגָעָן לְעַבְעָנָס-פְּרָאָגָעָן.

אַיְזֵי דָּעָם נְרוֹיְסָעָן צִימָעָה, אַיְזֵי עַם אַוְנְטָעְרְדָעָסָעָן גַּעַוְאָרָעָן זְהָרָה הַיִּם אֹונֶר
שְׁטִיקָעָנָד פָּוָן דָּעָם טָאָבָּאָקְ-דָּרוֹיָה.

אַלְלָאַשְׁאָא, מִיטְּ אַרוּטָעָס הָעָמָד אֹונֶר אַדוּטָעָ שִׁירְצָעָ, מִיטְּ זַיֵּן רְוָנְדָעָס
אֹונֶר פָּעָרְשְׁוּיְצָטָים גַּעַוְבָּטָה, הָאָטְּ דָּעְרָלָאָגָנָט זְהָרָ פְּלִיסְגָּה טְהָעָה, אֹונֶר אַכְּטָוָגָה
גַּעַנְעָבָעָן, אַז יַעֲדָרָ זַיֵּן בְּעַזְאָרָגָט מִיטְּ דַיְעָזָר אַוְפָּמָוָנָטָעְרָנָדָעָ מִשְׁקָה.

יַעֲדָרָ פָּוָן אַגְּנוֹ הָאָט זַיֵּךְ גַּעַשְׁפִּירָט גַּנְצָן בְּעַקוּוּם אֹונֶר אַגְּנוּשָׁטָעָרָט אַז
דִּיאָ בְּעַנְהָמָנָגָעָן אֹונֶר שְׁפָרָאָכָעָ. עַם אַיְזֵי קִין צְוִיְּפָעָל גַּעַוּעָן, אַז אַלְעָ
הָאָבָּעָן זַיֵּךְ הָעַרְצָלָק אַסְמוֹרָט אֹונֶר הַגָּהָה נְعַהָּאָט פָּוָן דָּרָר פְּרָהָלִיבָעָר
קָאָמְעָרְדָעָנְשָׁאָפָט.

אַיְךְ בֵּין גַּעַוְסָעָן אַוְיָפָט דָּרָר סָאָפָא, אַוְפָּנְקָעְנְפָּעָלָט מִין סְטוּדָעָנְמָעָן
אַוְנְפָּאָרָמָעָ אֹונֶר שְׁטִילְשְׁוּיְגָנָעָנָד הָאָבָּא אַיְךְ מִטְּ צְוָנְחָעָרָט זָוָם גַּעַשְׁפָּרָעָךְ. אַיְךְ
הָאָבָּא בְּעַרְשָׁטָאָגָעָן, אַז דָּרָר וּאָרָט אֹונֶר אַידָּעָן קָאָמָפָּעָ וּוּטָם יַעֲדָעָס מָאָל אַיְנָטָעָ
רָעָסָאָנְטָר וּוּרָעָן אֹונֶר דָּאָס הָאָבָּא אַיְךְ לְעָבָּעָ נְعַהָּאָט בִּיזְצָוָה-וּאָהָגָעָן.

וּזְאָסִילִי הָאָט צְוָאָמָעָן בְּעַנְדָּרִינְטָ דִּיאָ אַוְנוּוּרְוּטָעָט מִיטְּ דָּעָם פְּרָאָפְּסָאָר
אֹונֶר דִּיאָ עַרְצָטָעָן, אֹונֶר אַזְיָה זַיֵּאָה הָאָבָּעָן אַלְעָ אַוְסָגְנָעָזָעָן זַיְנָעָ גַּעַנְגָעָ, דָּהָט

ער זיך דערווארעט און זיינע דעבאטען אונד האט אויסגעעהן צו גרייכען דיא ערנסטע מאמענטען, ווען זיינע ליפען האבען אויסגעשראכען אירען, וועלכע האבען אונד אימער איבערוראצשן.

דער שטריט מיט דיא ערצעט אונד דעם פראפעסאר, איז געווארען העפטיג, אונד דר. נארבונאָו, א יונגער ארצט, האט וואסילין אלֶן מעהר אופֿ גערענט.

„נײַן! נײַן!“ האט וואסילִי געשריין, „מיינט ניט, איז דיא הויפט קראנקה הײַטען זיינען פוילע לונגנען, א פערדרערטערטער לעבער, איז אַבערעריסענע מילֶן אַדרער הערצקְלאָפָען! דיא נאנצע חבמה ליונט ניט איז אויסגלִיבען אַקרוּטען פום אונד...“

דער יונגער ארצט האט איהם אונטערבראָכען.
„אלֶאָ,“ האט נארבונאָו אַגעזענדערט, „קומט עס אוים, איז דיא נאנצע מעדיצין מוינ אופֿ כְּפֹרוֹת?“

„אט דאס איז דאס אונגָלְקָה,“ האט וואסילִי גענטפערט, „וואס איהָר ווילֶט ניט פערשטעהן. דיא מעדיצין האט געויס איהָר גוט זויט פֿרְדַּר דער מענשטייט, אַבער דיא מענשטייט דאָרָפּ וויסען, איז זיא מזו זוכען היילִיטעלָן צו איהָר געד פערחליכּיסטע קראנקהֵיַיטען.“

„אייז אַ פוילֶע לונג ניט געונג געפְּהָרְלִיךְ?“ האט דער פראפעסאר פֿן לִיטָעָ דָאָטָר געפרענט.

„דיא נאנצע מענשטייט לִידְעַט ניט פֿן קִין פוילֶע לונגנען,“ האט וואסילִי אַגעזענָאָן זיינ ערנסטען טאָן, „אַבער עס זעהט אוים, איז דיא נאנצע מענש. הײַט לִידְעַט פֿן נאָך אַ געפְּהָרְלִיכּ בְּעָרְעָה קראנקהֵיַיט.“

„אונד דיעווע קראנקהֵיַיט איז?“ האט דער אַרכְּצִיט געפרענט.

„דייעווע קראנקהֵיַיט, מיין פְּרִינְד,“ האט וואסילִי גענטפערט, „אייז דיא שמוועצינע תאהָה, וועלכּע דיא מענשטייט זוכט צו פערברְּרִיטָן אַונְגְּעַוְוָהָנָן אַונְטָעָר דיא מענשען, מיט קִין אַנדְרָן צוועק, אויסער צו בעטְרִיבָעָן תאהָה, וועלכּע אייז דיא געפְּהָרְלִיכּיסטע קראנקהֵיַיט.“

מיר האבען איהם אלֶע אַגעזוקט. מאַנגָּער מיט איין אַונְגְּלִיבְּלִיכּעָן שְׂמִיכָּעָל, איין אַנדְרָעָר שְׁפָאָטִיש אַונד אַטְהָיִיל גָּאנְזָן ערנסט אַונד שְׂטִיל, מיט דער עַרְוָאָרְטָן, אַז וואסילִי ווועט באָלֶד דִּיטְלְבָעָר עַרְקְלָעָרָעָן זיינע געדאָנָקָען.

„דיא תאהָה,“ האט ער גְּזִיאָאנְט, „אייז אַשְׁרָעְקְלִיכּעָן קראנקהֵיַיט איז אַונְזָעָגָע גְּזִיעָלְשָׁאָפָט, פֿן וועלכּעָר מִיר מענשען ווילען קִין בענְרִיףְּ האבען, זָלָאָגָע זיא

פערשאפט אונז מאמענטאלעס פערנגיינען. דיא איז איז אונשטעקענער, איז מיר לירען אלע פון איהר: דיא יונגע ליט, דיא פערהייראטטען, דיא טידלער, דיא פרייען אונד אלעס וואס רופט זיך עטוואס ענטויקעלטער מענש. איך, איהר, יעדר פון אונז. שווין ניט רעדענדיג וואס מיר מאכען זיך צום נאר דורך איהר, שווין ניט אכטערנידיג דארוף וואס מיר לירען זיך ביטערסטע שמערטען, שמערט זיא אונזער פארטשריט, שלירערט אונז אין אונזונד פון פערדארבענהייט אונד שטעלט אונז ניעדרינער אלס דיא מהיערע.

“אונד וויפיעל ניבט עס אויף דער וועלט, וועלכע זעה נאר ניט דיא דונקלע שאמענס פון איהר? מיר לאכען זיך אוייס, מיר פערשטיסען, מיר פערוואראפען יעדע אידיע וואס פיהרט אונז צו בעלייכטען דיעזען זומפֿען פון שמוטץ אונד אבשייליכ-קייט. מיין גאט! ווען אלעס זאל א羅ים אין דער עפענטיליכייט, ווען מען זאל אויפירחען דיעזען הייפען שמוטץ אונד יעדר מענש זאל זיך אבשטעלען אונד דאס בעטראכטען, דאן וואלט ער זיך דערשראקען.

“איי”, האט וואסיליוויטער געאונט, “עם איז קיין צויפעל, איז מיר וואלטען זיך נאר ניט דערקענט; מיר וואלטען בעדראפט צו דעKEN אונזער געוייכטער פאָרחרפה אונד זיך שעהטען איינער פארן איזיטען. אבער מיר מהן דאס ניט; מיר ווענדען אין אלע מעיליבקיטען אלעס צו פערדעKEN אונד פערשטייקן, אונד דערמיט איזיך פערמעהרען אונזער קראנקהיטען, פערברעכען אונד פערדערבען.

“דיא תאהו!” האט וואסילילוצילינג איסגעשרען, “איי דיא שיידער האפטע קראנקהיט! זיא צערשטערט אונזער ערעלסטען אונד שענטע געדאנקען; זיא ברעכט אונזער ניסט; צערשטערט אונזער קערפער, אונה, ווען מיר האבען נאר דיא געלגענהייט זיא צו בעטראיבען אויף דער העכטער שטוףע, דאן גראבען מיר אין דערזעלכער ציט, פאָר אונז אלין אַCKER.

“פון קינדרויז אויף ווערען מיר פערצערטעלט אונד פערדארבען; מען וויזט אונז מיט הינטערויזילעכט סמנין, זיא איזו מיר דארפען זיך פאָרבעריטען זיא צו שטודירען, אונד מיר ערפאָהרען באָלה, איז נאר דיא תאהו איז אונזער צעל אין לעבען, וועהרענד אלעס אַנְרָעָע, איז נאר אַנְבָּעָנְזָאָך.

“אייהר דארפט מיך ניט אַנְקָוּעָן איזו ערשותוינט אונד עבעגען אייערע איזונען איזו פערוואונדערט — זאנט מיר דעם זאמית: ווער פון אויך וויל הייראטהען אַ פרוי-בלוז דאָפִיר אום צו ברענגען קינדר ער אויף דער וועלט? ניעמאנד! ניעמאנד! איהר אלע בעטראכט זיך פריהער דאס געזיכט, דעם קערפער אונד אלעס וואס ליענט איז אַ פרוי אום צו ערוואָעKEN דיא תאהו. ווען קינדר ער קומען, דאן זויט איהר

האלbowנס צופרייערען ; וווען קינדרער קומען מעהר וויא איהר האט ערווארארטעט, דאן פיהלט איהר זיך אונגניליקיך — אלעלס וואס איהר זוכט אייג דיא תאהוּן אונד טאקוּ דערפֿאָר אלְַיִָּין, פערגעסען מיר זיך נאר אין גאנצען אין חותונה האבען צום צוועק צוֹן קינדרער האבען, זאנדרען מיר זוכען נאר צו ענטווילען דיא לוטט נאר צוֹם צוועק פון שמוטן אלְַיִָּין. דאס איז שרקעיך, שוירערהאפטוֹ!

מיד האבען איהם אלע געלְַזען אויסטרעדען אונד איהם ניט אונטערבראכען, וויל מיר האבען איהם שון נעקענט אין דיעוּר בעציהונג, אז ער האט געמושט אָרוּס זאנען אין אֶזְעָלְבָּעָטְמָעָן אלעלס וואס עם ליענט איהם אוּפְּקָעָן, הערצען.

„אונד דיא פְּרוּיָעָן“, האט ער פְּלוֹצְלָגְנָג ווַיְמָעָר גְּעוֹאָנָט, „מיינט אַיְהָה, אז זְיַא זְיַיְעַן בְּעֵסֶר ? אֲבָעָר, עַנְטְּשָׁוְלְדִּינְטְּ מִיר, אַיְךְ דָּעַנְךְ, אז אַיְךְ הַאָבָּשׂוּן צוֹ פִּיעָל גַּעֲבָלְוִידְעָרָט.“

ער האט בְּיַא דִּיעָע ווַעֲרָטָר זַיְךְ אַבְּגָנוּוּשָׂט מִוְּט זַיְן ווַיְסָעָה האַנְּדָר טִיכָּל זַיְן הוַיְכָּעַן אַונְד פָּעָרְשׁוֹוּטְצָעָט שְׁטָפְּרָעָן. דאן האט ער זַיְךְ צְוִירִיק גַּעֲוָעָטָט גַּעֲמִיטָהָלִיךְ אַיְךְ זַיְן שְׁטוּהָל אַונְד זַיְךְ פָּעָרְוִוִּיכְטְּ דִיא פָּעָרְלָאַשְׁעָנָע צִינָרָעָט.

„דאס אלעלס אַיְךְ דִּיא רַיְינָע ווְאַהֲרָהִיטוֹ“ האט אוַיסְנָעָרְוָפָעָן אַסְטוּרָעָנט אַיבָּעָרְצִיָּינָט פָּן ווְאַסְטִילִים ווְוַעֲמָרָט.

„וְוָאָס ?“ האט ווְאַסְטִילִי נִקְאָלָאַיְוּסְטָש גַּעֲפָרָעָנט.

„דאס וואס איהר האט גְּעוֹאָנָט.“

„יאָ, יָאָ, פָּאוּטִיוֹו !“ האט אַיְן אַנדְרָעָרָר סְטוּדָעָנט אַיְנָעָשְׁתִּיםְטָם. „אַיְךְ בִּין מְוֹדָה, אז ער האט רַעַכְטָמָן,“ האט דָּעָר פְּרָאַפְּסָאָר דָּעָר לְטִעְרָאָטָר גְּעוֹאָנָט. „אֲבָעָר זַיְוי צוֹ פָּעָרְדָּאַטָּעָן יְעָרָעָן אַיְנָעָם, ווַיְאָזְבָּאַלְאַטְּעוּסְטָשׁ מְהֻוּטָמָן, אַיְן אַונְרָעְבָטָמָן. יָאָ, דִיא תָּאוּה אַיְן פִּיעָלָעָט בְּעֵצְחָוּנָעָן וְעַהְרַ שְׁעַרְלִיךְ — אַיְךְ מַיְן נִאְטְּרָלִיךְ דִיא אַיבָּעָרְלִיסְטִינָעָה — אֲבָעָר מַעַן דָּאָרָף נִיט פָּעָרְגָּעָסָעָן, אֲזָוּ דִיא עַרְצָהוּנָג אַונְד גַּעֲזָלְשָׁאַפְּטָלְיכָּעָר פָּעָרְקָעָהָר ...“

„גְּעוּוּסָם, גְּעוּוּסָם,“ האט איהם ווְאַסְטִילִי אַונְטָעְרָבְרָאַכְעָן, „דאס דָּאָרָף מַעַן אַיְךְ נִיט פָּעָרְגָּעָסָעָן, עַס אַיְן טָאָקִי אַחְוָפְּטָזָאָךְ ווָאָס מַעַן מוֹ גָּעָרְגָּעָן. דִיא עַרְצָהוּנָג אַונְד דָּעָר גַּעֲזָלְשָׁאַפְּטָלְיכָּעָר פָּעָרְקָעָהָר וְעַרְצָהוּנָג אַונְטָאָסְטָמָן, אֲזָוּ זַיְן ? דָעַנְךְ אַיהָר, אֲזָוּ עַס אַיְן נִיט מַעְגָּלִיךְ צָוֹן וְעַקְסָלָעָן דִיא צְוִישָׁתָעָנְדָעָן ? אַונְהָה, מַיְינָט אַיהָר, אֲזָוּ אַטְּנָשׁ דָּאָרָף טָאָקִי אַיְן שְׁוָאָךְ זַיְן אָסָם

זך נאכעונגבען אלעם וואס ער האט געווען פון אנדערען? מײַן פאטער, מײַן מוטעה,
מײַן אָנקעלֶל אָדער אָנדערע גוטע פרײַנְד, האבען געקענט זיין גאנצּ אַנשטענְדְּנְיעַ
מענשען אין זויעַר נראַה, אָכָּר ווּן אִיךְ ווּה אִין, אוֹ זוֹ וְיַעֲרָע מִשְׁאַם זַיְגַּען נִיט קִין
רֵיכְטִינְעַ, דָּזָן דָּאָרָף אִיךְ נִיט זַיְן אָזְוַיְּ שַׁוְּאָק אָום וּוּיאָ נַאֲצְוָתָאָכְעַן. נִין, אִיךְ מַחְ
זַיְן פָּעֵסְטָ עַנְטְּשָׁלָאָסְעַן אָומְצְרוּוּנְדְּנְעַן דָּעַם נַגְּנָן פָּן מִין לְעַבְּעַן אִיךְ אָנְצְּ
אָנדְּרָעַן ווּעַן, וּוּלְכָּר פִּיהְרַת נִיט אָחִין ווּאוֹעַס לְיַעַנְטָ פֻּרְדְּעָרְבָּן. אָכָּר דָּאָס
אָונְגְּלִיק אִין, דָּאָס ווּעַן מִיר פֻּרְשְׁטָעַהָּן שָׂוֹן אָפְּלָה, אִין דִּיאָ גַּעֲזְהַנְּהִיט פִּיעַל
שְׁמָאָרְקָעַר אָלָם אָנוּזָר אַיבְּרָצְיַינְטָעַר וּוּלְיָלָן אָונְדָר מִיר פָּאָלָקָן וּוּיאָ פִּיגְלִינְעַן
(טרוֹסָעַן) צָוָם מִינְדָּעַטָּעַן נְסִין. אָזָו עַס נִיט מַעְרְפּוֹרְדִּין, טִינְעַן הַעֲרָעָן, וּוּיאָ
מִיר קַעַנְעַן נִיט קוּקָעַן אִוּפָא אַשְׁהָעָנָס פְּרוּזְעָנְצִימָעַר מִיט אָנדְּרָעַן גַּעַדְאָקָעַן, אַוְיסָעַר
אֲזָּ קְלָרָעָן, אָזָו אָזָו גַּוְטָ פִּידָּ אָנוּזָר גַּעַסְטְּאַלְיָאָעַן גַּעַנְוָס? אָט דָּא לְיַעַנְטָ דָּעַר
תְּהָוָם פָּן פֻּרְדְּאָרְבָּעָנְהִיט. דָּא לְיַעַנְטָ אָונְזָר אַבְּשָׁילְבָּעָ שַׁוְּאָכְּבִּיטָ, וּוּלְכָּר פִּיהְרַת
אוֹנוֹ שְׁנָעַל צָוָם נִיסְטִינְעַן פּוֹיטָ.

„מִין גַּэт וּ“ האָט וּוּסְטִילְ פְּלַאַצְּלָגְן אַוְיסְטְּרִיעַן, „פָּאָר מִינְעַן אַוְינְעַן עַד־
שִׁינְגַּט יַעֲצַט דָּאָס בִּילְד פָּן מִינְעַם אַזְמָעַן בְּגַעַכְאָנְעַן; עַר אִין אַוְיד גַּעַוְעַן אָזָא
אָונְגְּלִיקְלִיבָּעַ. אָבָּרָה, נָאָק אָונְגְּלִיקְלִיבָּעַ וּוּיאָ פְּיעַלָּע אָנדְּרָעַן, וּוּילָּע עַר האָט מַעְהָר
גַּעַלְעַנְהָאָט נַעַהָאָט זַיְן גַּעַוְעַהָאָט אַזְמָעַגְאָזְגָּעַן. אָאָק הַאָב אַיְהָמָ גַּעַקְעַנְטָ בְּלוּזָּ
צְוּוֹיאָ מַאֲנָאָט, אָונְדָר דָּזָן אִין עַר גַּעַלְעַטְאָרְבָּעַן פָּאָזָר מִינְעַן אַוְינְעַן. עַר
טוֹיטָ, אָנדְּרָעַן אֲ קָרְעַטְרִילְבָּעַן פּוֹיטָ. נִיסְטִילְ, אָזָו עַר שָׁוֹן לְאָגָן גַּעַוְעַן פּוֹיטָ. עַר
הַאָט וּוּרְקְלִיךְ פְּאַקְלָקְאָסְעַן פְּאַרְגְּנָשְׁטָעַלְטָ זַיְן אַזְמָעַן וּוּאָס אָאָק הַאָב אִיךְ בְּיוּעַצְטָ
גַּעַשְׁלָדְרָטָ, אָונְדָר עַר קָעָן דִּיעַנְעַן אָלָס אֲ טְרַדְעַרְגָּנָעָס בִּישְׁפְּטִילָעָלָ. אָבָּרָה, אָזָן דָּעַרָּ
עַלְפָּבָּעָר צִיְּטָ מַחְ אִיךְ בְּעַמְּרָקָעַן, אָזָו אָזָו עַרְגָּזְעַטְרָעָר פֻּרְדְּאָרְבָּעָנְהִיט, רֹוחַת
נָאָק אַיְמָעָר אִין דָּעַם מַעְנָשָׁעָן אֲ קָלִינְעַן סָמְרָהָעָ: פָּן אַנְשְׁטָאָנְדָר — מַעְן דָּאָרָף נָאָר
דִּיעַזָּ עַבְּרִיתָרָעַן, אָונְדָר דִּיאָ הַאָרְמָאָנִיעָ פָּן דָּעַרְגָּזְעַט נִיבְטָ אַזְוְלָבָעָ טָעַנְרָעָ,
וּוּלְכָּר פֻּרְטְּרִיבָּעָן דִּיאָ פִּינְסְטְּרָעָר אָונְדָר אַבְּשָׁילְבָּעָ בְּעַסְטְּיַאלְיַטְעַטָּ.“

וּוּסְטִילְ נִיקְאָלָאַיְוּטָשָׁ אִין גַּעַלְיָהָעָן שָׁאָלָ אָונְגָּ, אָדָרָר מַדָּקָּ וּוּנְיִינְסְטָעָן,
הַאָט עַס גַּעַשְ׀יַׁדְרָטָה הַעֲרָנְדִּיגְ דִּיעַזָּ וּוּרְמָטָעָה. מִיר זַיְנָעַן אַלְעָ אַונְטָעַרְדָּעָן
פֻּרְאִינְטָעַרְעָסְרָטָ נַעַוְאָרָעָן מִיטָּ דָרָר גַּעַשְׁיַׁבָּגָעָן פָּן זַיְן בְּעַקְאָנְטָעָן, אָונְדָר יַעֲדָר אִין
מַעוֹעַן נִיעַרְגָּן צָוָהָרָעָן וּוּאָס עַס הַאָט פְּאַסְזְזָעָן.
„וּוּאָס אִין גַּעַשְׁהָעָן מִיטָּ אַיְהָרָ אָונְדָר דָּעַזְעַתְלָעָן?“
פֻּרְעָרָנְטָ אַונְגְּרָדְלִידָגָ, „וּזְעַם אַיְהָרָ אָונְדָר דָּעַזְעַתְלָעָן?“
„מִין בְּעַקְאָנְטָעָר אָונְגְּלִיקְלִיבָּעָר,“ הַאָט וּוּסְטִילְ גַּעַנְטְּפָעָרָט וּוּרְעָנְדִּין וּוּשָׁרָ

דוחין, "אי איד געווען א סטודענט אוונד ער אי נישטאָרבּען פֿן דער שוינדוֹוכט. אי נישטאָרבּען פֿן דער ואהרהוּיט געשפְּראָכּען אַפְּבעַ, אי ער נראָאַע ניט געשטאָרבּען פֿן דער שווינדוֹוכט, אַנדערן פֿן דער אָונְגָּאנְטִירְלִיבְּרָעַר תָּאוֹהַ, וּולְבָעַ האַט פְּרִיהָעַר גַּעֲטִימְעַט זַיְן נִיסְטַ אַונְדַּד דָּאָן אַוְיךְ גַּעֲפָאָרְדָּעָרְטַ וַיַּן קָעְרְפָּעַר, נְרָאָדַע דָּוָרָךְ שווינדוֹוכט. אַפְּלוּ קוּמַת נָאָךְ דָּעַר לְעַחְרֵעַ פֿן דָּעַר מַעַּזְצִין, קוּמַת דָּיאַ שווינדוֹוכט צַו מַעַּשְׁעַן וּולְבָעַ זַיְעַן אַבְּנֶשְׁוֹואָכּט אַזְוִי שְׂמָאִיק, אוֹ זַיְאַ קָעְנָעַן נִיט וּוּידְעָרְשָׁעָהָעַן דִּיאַ בָּאַסְטָעָרְעַן פֿן שְׂוִינְ זַוְּכָט. עַנְטְּשָׁוְלְדִּינְטַ מִיר, טָאָרְבָּוְנוֹאָוּ, האַט וּאָסִילַי גַּעֲנָאַט זַיְךְ וּוּנְדָעְדָּרְגַּן צָוּ אַרְצָת, "אַזְקְמַין נִיט חִילָה צַו בָּעִילְדִּינְעַן אַיעַרְ פְּרָאָפְּסָאָן, אַזְ גַּעַנְעַטְהָיַל, וּוּן גַּעַנְטָהָיַל, אַקְצָעְפְּטוּר אַזְקְמַין עַפְּעַם פֿן דָּעַר מַטְדִּיצְן".

"אָהַ, וּאָסִילַי, אַיהֲרַ זַיְטַ עַנְטְּשָׁוְלְדִּינְטַ, האַט דָּעַר אַרְצָת גַּעַנְעַטְפָּרְטַ לְאַכְעַנְדִּינְ."

טָאָרְבָּוְנוֹאָוּ האַט דָּעַר וּוּילְיָיל אַרְיוֹס גַּעַנְוּמַן אַוְילְבָּרְעַנְעַ אַוְילְבָּרְעַנְעַ פֿן דָּעַר קָעְשָׁעַן, פֿון וּוּנְעַן ער האַט אַרְיוֹס גַּעַנְוּמַן אַטְנָאָרְעַטַּע, פְּרָרוּכְבָּרְטַ, אַונְד זַיְךְ פְּרָעְטִינְגַּ נִעְמָאָכְט צַו הָעָרָעַן וּאָסִילַיְן רָעְדָעַן, וּולְבָעַר אַזְ עַרְנְטָעָר גַּעַוְאָרְעַן פֿן טָקְוָנְדָעַ צַו סָעְקָנְדָעַ.

"אַבְּעַר עַרְצָעַהָלֵט אָוָנוּ דִיאַ גַּעַשְׁכְּטָעַן", האַט דָּעַר סְטוּדְעַנְטַ וּוּידָעַר גַּעַנְאַטְזַ עַהְרַ אַונְגְּנוּרְוָלְדִּינְ.

"רִיכְטִינְגַּ, וּאָסִילַי", האַט טָאָרְבָּוְנוֹאָוּ בְּעַמְּדִיקְטַ אַרְיוֹס לְאַזְעַנְדְּבוֹן בְּלוֹוָן זַיְךְ פֿון זַיְן מְוַיל, "אַיהֲרַ האַט מְוַרְ שְׂוִין אַמְּאָל עַפְּעַם גַּעַנְאַטְזַ פֿון אַיהֲרַ, אַונְד, לְוַיְט וּוּיאַ אַזְ פְּעַרְשָׁטָעַה, אַזְעַס אַיְסָמְעַן אַינְטָעְרָעְסָאַנְטָעַ גַּעַשְׁכְּטַמְּטַ".

"אַזְקְמַין מִיךְ מִיט אַיהֲרַ צַוְאָמָעַן גַּעַטְרָאָפְּעַן", האַט וּאָסִילַי נִיקָּאָלְאַיְוּוּטְשַׁ אַגְּנָעְפָּאָגְנָעַן, "בִּיאָ טִינְגַּע אַקְלָעָנְגַּע, מִיט וּוּילְבָעַן ער האַט גַּעַוְהָחָנַט צַחְאָמָעַד דָּאַמְּאָלָס אַזְ ער שְׂוִין גַּעַשְׁטָאָנָעַן מִיט אַיְזַן פֿום אַזְ קָבָר. ער אַזְ גַּעַוְעַן מָאָנָרָעַ, בְּלָאָס אַונְד זַיְן בְּרוּסְט אַזְ גַּעַוְעַן אַיְגָעְפָּאָלְלָעַן וּוּיאַ דָּעַר פָּאָלָס אַזְ מִיט יְדָעַן שְׂוִינְדוֹבְּצִטְגְּנָעַן. זַיְעַנְ גַּרְוִיסְעַ אַונְד בְּלָיָע אַזְגָּעַן, האַבָּעַן אַבְּעַר מִיר אַינְטָעְדָעַן גַּעַמְּאָכְט אַגְּמִישְׁטָעַן אַיְגָנְדְּרָוק נְלִיְיךְ בִּיאָ אַונְגָּרָעַר עַרְשָׁטָעַר בְּעַקְאָגְנְשָׁאָפְּטַ. אַזְקְמַין האַב גַּעַשְׁפִּירְט, אַזְקְמַין האַב צַו אַיהֲרַ עַרְשָׁטָעַס אַגְּרָוְסְעַן נִיְוָוָגָן אַונְד אַזְקְמַין אַיְזַן אַונְבָּשְׁרִיְבְּלִיבָּס מִיטְלִיְיד. דִּיעַסְעַט גַּעַפְּיהָל וּוּלְ אַזְקְמַין פְּרָעְנָסְעַן, כְּלִזְמָן אַזְקְמַין חָעַל לְעַבְעַן.

"אַזְקְמַין צִוְּתַ אַזְ אַיהֲרַ עַרְנָגְרַעְנָעַן גַּעַוְאָרְעַן פֿן שְׁטָוְנְדָעַ צַו שְׁטָוְנְדָעַ. יְהָרָעַ האַפְּנָוָנָגְ פֿן רָעְטָוָנָגְ אַזְ גַּעַוְעַן פְּרָעְשָׁוְאַונְדָעַן. דִיאַ עַרְצָטַעְנָהָעַן אַיהֲרַ גַּעַוְאַטְזַ —

אונד ער אלין חאט עם אויך געוואסטט – איז פון זייןע בידע קונגנען אויך שון במעט נאר ניט געלליעבען. ער האט בייא מיר אויסגעעהן וויא א פערארטהילטער צום טויט, וועלכען מען דערמאתהנט יעדען אונגענבליק, איז אט מז ער שטארבען. ער פלענט ארום געהן איבער זיין צימער החן אונד צוריק, אונד אויף זיין געדיכט אויך געללענען אַ וועלט ציט וועהמויה אונד נאכדרענקען. ער האט ניט גערעדט פיעל, זיך ניט בעקלאנט, אונד נאר גולדリン ערווארטעט דעם טויט.

„אין די לאטען פאאר טען אבער, פאר זיין טויט, איבערתהייט אכענד, האט ער זעהר פיעל געשפראבען. ער איז געווען אַ ליידענסאפטליךער אונד עטפיניגליךער טענש, וועלכער האט געקענט אויפגערענט ווערבען פון דער מינדערטער קליעינקייט, איבער ער איז געווען אַ העדר איז צוריק האלטען זייןע געפיחלאָ, וויא ניט ארים צו ציינען עפענטלַף. איך האב אַכבר געגונג געללעזען אויף דין געיבט, אין דעם מאן פון זייןע ווערטער, אונד זיין גערוועז בענעהונג, וועלכע האבען איז מיר ארים גרוופען אווי פיעל מיטלייד, איז איך האב געמאָט אַבומענדען מײַן געיבט פון איהם אונד זייןען.

„איך האב איהם, אין דער קורצער צייטס פון אונגעדר בעקאנטשאפטט, אווי לייעב געוואונען, גליק וויא ער וואלט געווען מײַנער אַ לייבליךער ברודער. וווען איך תאָב געקענמ, האב איך אומגעוווענדעט דאס געשפרעך איבער וועלטליךער זאָכען, אום איהם צו מאכען פערגעסען אויך אַ קורצער צייטס אַן זיין טרייערינעם שיקואל. אונד דאס איז מיר אפט געלגננען, דען ער איז געווען נײַנערין צו בעשרעבען אַינטער רעסאנטער פראגנען, אונד, אין זאלכע געשפרעבען, האבען סידר במעט אַימער אײַנַּי געשטימט.

„ער האט מיר דערצעהַלט דיא גאנצע געשכטע פון דין לעבען. ער האט פאָר מיר אַבענישילדערט אלַעַס וואָס האט מיט איהם פאסירט בוּן דאמאלט, אונד דערצעהַלט גאנץ גענוי, איבער דיא קוואָלען אונד מאָרטערינמע וואָס ער האט געהאט אַבערוצשטערן וווען ער האט געמאָט אויפגערטען דאס כעפֶן וויא ער איז אונד וויא אַזוי זיין געויסען האט דאנגענען פראָטערסטירט. יאָ, דער אונגלקליךער איז געווען אַינער פון דיעשע מענשען, וועלכער האט געפיחלאָ, (טראָטן דער אַינַּז שטימונג פון דיא אַגְּנַעַנְטָע מַאֲרָאָלְטַעַנְשָׁעָן), איז מיר פִּיהָרָעֵן זיך גאנץ ריבטִין, דאס דיא געוולשאָפֶט טהוט ניט אלַעַס וויא ער בעדראָרֶפֶט זיך זיין, אין זאָכֶן מאָטענטען, האב איך איהם אויך ענטודעקט אַבענהערץין מײַנָּע אַידען, אונד זאָכֶן האב מיט איהם אַיְנוּגַעַשְׁטִיםַט.

ער האט מיר געוזנט, או ער האט אויפגעשריעבען אַ קלײַנעָס בּוֹז אַיבָּשׂ
טאנכע וויכטינע פֿאָסְטִיגּוֹנָעָן אַז זַיְן לְעֵפּעַן, אָונְד טַרְאַטְצַ דַּעַם וּסְמַעַם ער אַז גַּעֲזַעַן
אוֹזֶוּשׂ שְׁוֹאָהּ, הָאָט ער מִיךְ נַעֲכַעַטָּן אַז זַיְן דָּאָס חֻרְעָן, וּוֹיא ער וּסְמַעַם עַס פָּאָרְדַּ
לְעֵזָן. עַס אַזְן קִין צְוַיְּפָעַלְ, או אַזְן דִּיזְעַזְרָעָר עַרְצַהְלָגְן, וּוּרְטָזְן בְּאַרְאַקְטָעָר
אַזְבַּעַסְטָעָן גַּעַשְׁלָדְרָטָם. וּוְילְטָ אַיְחָר אַיְיךְ זַיְן עַס אַיְיךְ פָּאַרְלָזְעָן? אַיְבָּעָס
וּסְמַעַם אַיְיךְ אַינְטְּמַעְרָעָסְרָעָן, קָעַנְטָ אַיְחָר עַס הָעָרָעָן. מִיהָךְ, וּוּנְיָנְסְטָעָנָס, הָאָט עַס
זַעַהָר פְּעַרְאַינְטְּמַעְרָעָסְרָטָם.

לְעֵזָן עַס פָּאָרְדַּ! כְּעֵזָן עַס פָּאָרְדַּ! הָאָבָעָן מִיר אַלְעָ גַּעַזְעָנָט אַיְנְשְׁטִימָן
אַזְן גַּעַזְעָנְתָהְיָלְ, וּזְעַן עַס הָאָט אַיְיךְ פְּעַרְאַינְטְּמַעְרָעָסְרָטָם, וּסְמַעַם עַס אַוְיָךְ נִיט
מִינְדְּרָעָר אַינְטְּמַעְרָעָסְרָעָן.

וּוְאַסְיָּלִי נִיקָּלָאַיְוּוּטְשָׁ אַזְן צְוַיְּנָעָנָגָנָעָן צַו זַיְן שְׁרִיבְּ-טִישְׁ, אַרְיוֹסִים גַּעַזְעָנָמָעָן
בְּלִיעָן פְּאָקָעָטָ, אַזְן וּוּלְבָעָן עַס זַיְעָנָעָן גַּעַלְעָנָעָן אַיְנְגָוּוֹקָעָלָטָ לְדַיְאָ כתְּבִים פָּוּן זַיְן
טוֹיטָעָן פְּרִינְדָּ. ער הָאָט זַיְךְ אַזְוּקָעָ גַּעַזְעָטָצָט בְּיִם טִישָׁ אָונְד זַיְךְ פְּעַרְטָגָן גַּעַמְאָכָט
פְּאַרְצְלוּעָן.

זַעַהָט אַיְחָרָ, הָאָט ער גַּעַזְעָנָט, אַלְסָס ער הָאָט גַּעַעַפְעָנָט דִּיאָ פְּאַפְרִירָעָן אָונְד
זַיְאָ צְוַיְּנָעָרָאָגָנָעָן צַו זַיְעָנָעָקְרִיכְטִינָעָ אַוְיָגָנָעָן, «עַס אַיְאָ, נַאֲךְ מִין מִינְגָּנָגָנָ, נִיט זַעָּהָר
קִינְסְטְּלָעְרִישָׁ אַוְיְפָנְשְׁרִיבָּעָן, אַבְּעָרָ דָּעְרָפָאָרָ, עַנְתָּהָהָלְטָעָט עַס אַיְין אַיְנְפָאָכָעָ,
וְאַהָרָעָ אָונְד אַוְיְפָרִיכְטִינָעָ שְׁילְדָעָרָוָנָגָ, אַוְיְפָרִיבְּטִינְגִּיָּטָ, מִיְּנָעָ-חֻרְעָרָעָן, פָּוּן סָאָ
וּאַסְמָסָ פָּאָרָ אַקְוּעָלְלָעָ עַס קוֹמָטָ, רָעַנְטָ אַוְנוֹ אַזְן צָוָם דַּעֲקָעָן אָונְד וּוּרְקָט אַיְשָׁ
אַזְנוֹעָרָעָ פְּעַרְשָׁלָאַפְעָנָעָ נְשָׁמוֹתָ. מִיר זַעָּהָר אַבְּעָר אַוְנוֹ אַוְיָךְ זַיְן
שְׁוִין בְּעַקְעָנָט פָּוּן פְּרִיהָעָרָ, אַבְּעָר זַיְאָ מַאֲכָעָן אַוְנוֹ אַוְיָךְ זַיְן וּוּוִיט אַוְיָפָ
מַעְרְקָזָםָ, אוֹ מִיר מַזְוָעָן זַיְךְ אַבְּשָׁטְמָלָעָן פָּוּן צְוַיְּשָׁעָן דַּעַם לְעַבְעָנָס-גַּעַרְוִישָׁ אָונְד
טְרָאָכָטָעָן.

מִיר טְרָאָכָטָעָן אָונְד מִיר שְׁטוּדִירָעָ דִּיזְעָזָ בְּלִידָעָר מִיטָּ אַפְעָנָעָ אַוְיָגָנָעָן אָונְד
מִיר צִיהָעָן דָּעְרָפָן רְזַוְּלָטָאָטָעָן. אַיְיךְ הָאָפָּהָ, אוֹ דָאָס וּסְמַעַם אַיְיךְ נִיט לְאַנְגָּנָ
וּוּילְעָן?

וּוְאַסְיָּלִי נִיקָּלָאַיְוּוּטְשָׁ הָאָט אַגְּנָעָפָאָגָנָעָן צַו לְעֵזָן, אָונְד יְדָעָר אַיְנְגָנָעָ
פָּנָ אַוְנוֹ הָאָט בְּאַלְדָּ פְּעַרְשָׁלָגְנָשָׁן יְעָדָעָס וּוּאָרָט מִיטָּ גַּעַשְׁפָאָגָנְטָעָר אַיְיכְ

טְרָעָטָסָעָ.

העם מטה דעתך ערך זה להלן

1

איך חאב דאמאלט געווואָהנט אלֵין אין מאָספּוֹו, וויאַ פֿיעַל אַנדערעַ טְטוּרָעָנְטָעַן פָּן מִין פָּאָגָן. איך חאב געהאָט אַ בִּילְגָעַסְטָעַס צְימָעָר, בעז' זוכט דיאַ אַזְנוּוּרְזִיטָעַט אַונְגָּר גַּעֲנָאנְצָעַן הַערְעָן פָּאָרְכְּעָנוֹגָעַן. איך פָּלָג מִיךְ צְוָאָמָעַן קְומָשׁן מִיטְמַיְּנָעַ קְאַלְעָגָעַן, דִּיאַ אַנְדָּרָעַ סְטוּוּעָנְטָעַן, גַּעֲשָׂרָאָכָעַן, גַּעֲפָלוּידָרָעַט, בעז'וּכְטָה דָּאָם תְּחַעַטָּרָה, גַּעֲטְרוֹנְקָעַן נִיטְזָלְטָעַן אַ שְׁנָעָפְסָעַל, אָוֹנהַ, מִיטְאַיְינָעַס וּאוֹרָם, איך חאב גַּעַלְבָּטָם וויאַ אַ וְאַחֲרָרָטָטָעַט.

דרכט זיך, או אוא ללבען או נאנץ אינטערעסאנט אונד ענמהאלט אין זיך
געגען או רערעונגונג, אומן מען זאל גוט וויסען ווא דיא צייט פערושאינדרעט; אבער
מייט מיר אין עס אנדערש געווען. איך האב געבענטקט נאך בעפעם, אונד מיין הערץ
האט געזיגען נאך אנדערע זאכען. עס אין מיר געווען, אונגעעהה, נלייך וויא
איך האב פערשטאנגען, או מיר פעהלט בעפעם, נאר איך האב ניט געוואסט
וונאכ.

טיט דער צייט איז עס אווי וווײַט געקוּטָן, או קײַן זאָך האט טיך מעהָר נײַט אַמְּחוֹרֶת, קײַן אַונְטָערָהָאַלְטָה האט טיך אַינְטָערָעֵסִירֶת, אַונְד אַיך הָאָב פֿערְבָּאָכְטָה אַוְןְהָאָזְנוּ גַּנְדָּעָן אַוְוָה אַזְנוּ אַרטָּה, אַונְעָרוֹאַשְׁפָּלְטָה.

מִרְחָטֶם זַיְדָנָכֶת, אֲזֵלָה כְּבָשָׂעָן, וְאַתְּנָה כְּבָשָׂעָן, מִרְחָטֶם זַיְדָנָכֶת, אֲזֵלָה כְּבָשָׂעָן, וְאַתְּנָה כְּבָשָׂעָן.

איך הוא בראכיבור מעהרערען מאל צו אונטערוובען דיא אוֹרוֹזָבָעַ פֿון צִיּוֹן
מדיעוינגע אַינְגָזֶמְקִים. אַמְּאַל הָאָט וְזַקְרֵב גַּדְעָבָט, צו עַם אַיז דְּרֶפֶּאָר, וְוַיְלָה
דאָם שְׁטָעַדְתִּישׁ לְעַבְעָן הָאָט וְזַקְרֵב צְוַעֲנָעָסָעַן; אַיִן אַנְדָּעַר מַאל הָאָב אַיךְ
עַקְלָעָרט, אַז מִיר פָּעַלְתִּי דִּיא בְּעוֹנוֹנוֹן אַוְיָף דִּיא פָּעַלְדָּעָר, אַז דָּעַר פְּרִיעָר
נַּסְתָּוֹר. וּזְאָ דִּיא זַקְרֵב אַיךְ בֵּין גַּעֲוָעָן אַוְיָ אַיְנָאָם בֵּין צָרָר פְּרִיעָר
צְוַיְוַיְלָגָנָג.

דאמ חאט מיך נט נאר בעטערבט איז געמייטה, אונדרען עס האט אויך געשחוואכט מיין קערפטער, אונד איז האב געפיחלא אショואכקייט איבער יעראעט נלאעדר קומטערזינג איבער טרי פון טאג צו מאגר.

אֲכָבָר דָּאַס בְּעַטְרִיעַבְטָע נַעֲמִיתָה האַט נַעֲמָאַכְטָ נְרוֹיסָע פָּאַרְטִשְׁרָטָע, אָונָר
וּהַרְעֵנֶר טַיְגָע מְרָה-שְׁחֹורָה/דַּגְעַ שְׁמוֹנָדָע, האַב אַיךְ פָּעַרְלְיוֹרָע יְעֻדָּע פָּעַרְנִינְפְּטִינָע
אַבְּעַרְלְעָנוֹנָג אַלְסָ מְעַנְשׂ, אָונָר מִיךְ נַעֲשְׁפִּירָט פְּנָחִיג צָו דִּיאַ נַרְעַסְטָע פָּעָרָ
בְּרַעַבָּן.

מְהַרְרָעָרָע מָאַל האַט עַס פָּאַסְטִירָט, וָאָס אַיךְ הַאָב בְּנַעַשְׁלָאַסְעָן, נַאֲכָרָעָם וּוְיָא
אַיךְ בֵּין אֲחִים גַּעֲקָוּמָעָן פָּן דַּעַר אֲנוֹיְוּרְזִיטָעָט, צָו נַעֲמָהָעָן אַבְּךָ אַזְּנָהָר, כִּיְעַ
פָּעַרְטִיעָפָעָן אַזְּנָהָר דַּעַם אָונָר פָּעַרְגָּעָסָעָן אַזְּנָלָעָמָעָן. יָא, מִיְּנַזְּנָשָׁוּן אַזְּנָשָׁוּן
פָּעַסְטָעָר, דָּאַס בָּךְ חָאַב אַיךְ גַּעֲנָמָעָן אַזְּנָהָר, גַּעַעַפְּנָטָמָיִינָע אַיְיָעָן, אַנְעַנְעָ-
שְׁטָרָעָנָט מִיְּנַזְּנָשָׁוּן הַאַט אַיְיָעָן אַוְיְסָנְזָעָהָן אַוְיְפִּצְּשָׁוּתִינָעָן אַ-
דָּוְנְקָלָעָר שָׁאַמְּעָן, אָונָר זְכָרָן זְכָרָן. פָּאַר
מִיְּנַזְּנָשָׁוּן הַאַט זְיךָ מִיר גַּעַדְאָבָט, אָז אַלְעַ אַהֲבָוּן זְיךָ צְוַיְוִפְּגָנְעָנוֹאָסָעָן אַזְּנָ-
דָּיא בּוֹכְשְׁתָאָבָעָן, הַאַט זְיךָ מִיר גַּעַדְאָבָט, אָז אַלְעַ אַהֲבָוּן זְיךָ צְוַיְוִפְּגָנְעָנוֹאָסָעָן אַזְּנָ-
גָּרְיָסָע גַּעַלְעָעָן — אַיךְ הַאָב גַּעַמְוֹת שְׁרַעַלְלָךְ גַּעַנְעָעָן, דִּיא טְרַעְרָעָן זְיָנָעָן
גַּעַלְאָפָעָן פָּן דִּיא אַוְיָנָעָן אָונָר אַיְיָן אַוְנָנָאָטְרִילִיבָע מִיעַדְקִיטָה הַאַט מִיךְ עַרְגְּרִיפָעָן
אָונָר אַיךְ הַאָב גַּעַוְאָלָט שְׁלָאָפָעָן.

דָּאַן הַאָב אַיךְ מִיךְ גַּעַלְעָנָט אַיְזָפָן בְּעַט, צְוַפְּרִיעַדָּעָן דְּעַרְמִיטָה וָאָס אַיךְ וּוְעַל
פָּעַרְשְׁלָאָפָעָן דִּיא מְרָה-שְׁחֹורָה/דַּגְעַ שְׁיִיטָה. אֲכָבָר דַּעַר שְׁלָאָפָעָן אַזְּנָיִט גַּעַקְוּמָעָן, אָונָר
מִיר הַאַט עַס אַוְיָסְנָעָהָן, אָז אַלְעַס שְׁפִּיעָלָט מִיר אַלְסָ גַּעַנְגָּרָה, אָפִילָו דִּיא נַאֲמָרָה
אַזְּנָיִט מִיְּנַזְּנָשָׁוּן, וַיְיַלְלָאָז אַיךְ הַאָב גַּעַוְאָלָט שְׁלָאָפָעָן אָסָם צָו פָּעַרְגָּעָסָעָן
זְעַלְעָם, הַאַט מִיךְ דִּיא נַאֲמָרָה גַּעַהְלָטָעָן וְאָהָר, וַיְיָא אַמְּדָרָעָר, וַיְיַכְּבָעָר זְעַחַת
זְאָר זְיךָ זְיָנָעָאָפְּפָעָה, וָאָס לְאָוֹן אַחֲם נִיטָּרָהָוּת.

דַּעַר קָאָפְּ פָּלָעָנָט בִּיאָ מִיר וּוּרְעָעָן שְׁוֹעָר וַיְיָא אַקְלָאָטָן, דִּיא גַּלְעִידָּעָר
זְאָכְלָאָז אָונָר יְעֻדָּע נִיסְטִינָע גַּעַנְגָּנִיָּע אַיְיָעָשָׁוּאָונָדָע.

וּוּן מַעַן הַאַט מִיר אַרְיָין גַּעַבְּרָאַכְטָעָסָע, הַאָב אַיךְ גַּעַוְאָלָט פָּעַרְשְׁלָנְגָּנָעָן דִּיא
שְׁפִּיְזָעָן וַיְיָא אַזְּנָהָר אַזְּנָהָר אַלְטָעָנָט צְיִיטָעָן, וּוּן אַיךְ הַאָב אַזְּנָהָר גַּעַהְלָתָן
זְיַתְּאָגָן, יָא, דַּעַם וַיְיַלְעַן הַאָב אַיךְ גַּעַהְלָתָן, נַאֲרָ דַּעַר אַפְּעַטְיָהָט הַאַט מִיר גַּעַפְּעַהְלָתָן.
שָׁן אַיךְ הַאָב גַּעַנְמָעָן אַבְּיָסָע אַזְּנָהָר, הַאָב אַיךְ גַּעַשְׁפִּירָט דַּעַם טָעָם
זְנָרָאָן.

דָּאַן בֵּין אַיךְ אֲרוֹיָס אַוְיָפָעָרָנָט דַּעַר נַאֲס, מִיטָּעַם בְּעַשְׁלָוּמָה, אָז דַּעַר גַּעַרְיוֹשָׁעָן
אַסְכּוֹוָא זְאָלָמָקְטָעָרָנָט צְעַרְשְׁטוּרִינָעָן. אַיךְ הַאָב אַיךְ גַּעַרְעָבָעָנָט, אָז אַגְּמָעָר שְׁפָאָצִירָה,
עַט בְּעַרְאָוְרְזָאָכָבָעָן וָאָס מִיְּנַזְּנָשָׁוּן בְּלָטָן אַיךְ קָרְהָבָעָר וּוּטָן אַנְהָוִבָּעָן בְּעַסְעָרָ צְוִירָקָ-
רָעָעָ, אָונָר אַיךְ חָוֵל מִיךְ פִּיהָלָעָן אַלְסָ אַמְּנָשָׂ.

אברהר אידך דיעש אונטערנעהטונג האט נאך ניט געורךט. אידך אין געטוקטן.
 אין דייא גרטסטע שטראסען, געאנגעש שעעל, מיך דערהייטצעט, דאן געטוקט איזוף דייא
 פארביינעההרע, אונד — איז האב ערבייקט דייא געיבטער פון דייא שעה: ע
 פרזיען, דאס האט באאלר געוירקט איזוף מײַן פאנטזיען, אונד געדאנקע, פינגעטער
 אונד שטירטישען, פולל מיט תאהו אונד אויפערענונג, האבען דאס צירקולענדע בלוז
 אונגענטיריליך אויפגעברוות, אונד מיר פעלנט זיך דאכטערן, איז טײַע אדרערן איז
 ארין פיעעה. יא, אודיך איי אועלכע שפאנצערען, האב איז ניט געקעט געפיגען קין
 שומץ פאר דער פערפאָלענדער מרהייחתורה.

איך בז געווען קראאנק אין ליב אוונד זעלען. דאן האב איך וויעדר עונטצען דענגן פון וואגען דאס אלעם קומטן, אוונד איך האב בעשלאסטען, אין ווועהינדר דייא לעמצעטן עטילכען יאהר, וואס איך האב פרעהער צונגעראכטן אין נימנאייז אונד דאן אין דער אוניווערטזיטט, האט אלעם פעראורוזאכטן. ניט האבען געיגן לופטן ריכטינע בעוועונגנונג, האט עם אבןעשותאכט מײַן קערפער. דאן אין מיר קלאר ער זווארען, או דייא ארבייט וואס האט מיר בעשעפעטינט, רויעען, מהעהאטער, ווין אוונד בראנפער, זיינען געווען דער מלאך הטעות פון מײַן זעלען. הייפטזעבליך אבער האט מײַן ניסט געטיזיטט, דער אונמענישליךער אוונד אונגענטירליךער אומנגאנט מיט אלערליאָ פֿרְיוּנְצִיכְעָמָר.

איך האב אナンעהובכען וויא צו עפערען מינע איזונע אונדר אරוייס זעעהן, אז מײַן פערדאָרבּענְתִּים איך געוען שרעקליך. איך האב מיך דערמאָהנט אָן דיאָ ציטיַטָן, וווען איך האב אויפֿגעטְרִיבּען דיאָ תאהוֹ בֵּין צו אַיהֲרַ הַצְבָּתָעָר שְׂטוּפָעָן, אונדר נזוכות פּרֶוּנְצִימָעָר פָּהּ אלְעַן ווַיְנְקָלְעַן, אָום דיאָ תאהוֹ ווַיְמַעַר צו טְרִיבּעָן אונדר טְרִיבּעָן בֵּין איך בֵּין גַּעַפְּלָעַן פֻּרְמָאָהָטָרָם. אָט דְּאָסּ, הָאָב אַיךְ מֵיר גַּעַטְרָאָכְטָן,

אין דיא אוֹרוֹזָאכְעַן פָּנִין נִיְמִינְגֶּר שְׁטוֹמְדָּרְגָּג
אין, זַלְכְּבָעַ מַאֲמַנְתָּעַ הָאָט מִיךְ עַרְאִינְגָּרְט דָּם לְעַבְּנָן פָּנִין אַנְדְּרָעַט
סְטוֹדְעַנְטָעַן, וּוּלְכְּבָעַ הָאָבָעַן זַיְקָ אַזְיָק אַזְיָי אַזְיָנְפִּתְחָרָט וּוּאָ אַזְיָ אַזְיָד אַזְיָה הָאָבָעַן
בִּינְעַזְבָּתְנָמָן זַיְעָרְסָוּף. אַזְיָה הָאָבָט מִיךְ דְּרוֹמָהָנְטָן אָן אַיְינָעָם, וּוּלְכְּבָעַן אַזְיָ מִשְׁעָן
גַּעַוְאָרָעַן אַזְיָד הָאָט נַעֲמָוָט אַבְּנָעַשְׁלָאָסָט וּוּרְעָן אַזְיָ אַזְיָרְעָנְגָּנְשָׁטָלָלָט; אַזְיָ
אַנְדְּרָעַרְעַר, אַזְיָ אַמְּנָעָנָט פָּנִין פֻּרְצְזְוִיְּפִּלְעַנְדָּרְעַר מְרוֹדְדְּשָׁנָה, הָאָט עַרְעִין גַּעַיְעָן
אַ רְעַוְאָלוּעָרְדִּקְגָּוּל אַזְיָ זַיְן קָאָפְּ; אַ דְּרִיטָה, וּוּלְכְּבָעַן אַזְיָ פֻּרְכְּלִיעָבָעַן אַזְיָ אַזְיָ
חוֹלְבָּאָרָעַר אַזְיָאָט. מֵיר אַזְיָ קָאָלָט גַּעַוְאָרָעַן אַזְיָה הָאָבָעַן נַעֲשָׂוְוָרָט.
אוֹנוֹמְעַרְדָּעַעַן הָאָט מִין לְאַנְנוּיְלִיכְקִיטָּט גַּעַשְׁמָעָנָעָ, מִין אַזְמָוָתָה הָאָט
סְמָאָקְסָטָן אַזְיָד שְׁרַעְקְלִיבָּעַ בְּלִידָעַר פָּנִין וּוּילְרָעַ אַגְּמָנָזָעַק הָאָבָעַן מִיךְ נַעֲלָאָעַן

דוחהן. דאס ליעבען אויך פאר מיר געווארען עפערלהאכט, דייא עקייסטעןץ אונגעראט ערעלניליך אונדר אויך האב געשפרט, או מיניע בוחות כאונז זיך אויך. לאָך, האט זיך זעלטנע יעדמאנד געוואנדערט אויך מײַן צוּשְׁטָאַנְדָּ, אונדר עס האט איזסנֶעְזָעָה, אויך בין ניט קײַן איזסנֶאַתְּמָע, וויל פיעלע אנדערע סטודענטען האבען אויך איז איזסנֶעְזָעָה.

אבער דייא נאטורה, דער אלמעכטיגער ארצט, האט באָלֶד בעוויעין זיין ווירקונגען וויש אויך האב מיך געשפרט איזו אונגליליך אונדר אלעט האט מיך געעהטל, האב אויך טיך אויך א קוזצעער צוּרִים געציונען פון דער פערדאָרבּעַנְהַיִט, ניט דערפֿאָר וויל אויך האב געוואָסְטָ, או דאס אויך מיר שעדליך, ואַנדְרָען איינפֿאָר, וויל אויך האב עם ניט געפענט ערטראנען, פֿרּוּעַן, דּוּבְּיכּוּן אונדר מְרִינְקָעַן, האב אויך איזסנֶעְזָעָה טיעען אויך עטְלִיבּעַ טיעען, אונדר דאס האט אימער פֿערְאוֹרוֹזְקָטָם אַבעְרְוִיְגְּנוּן אָז מײַן נִיסְטָ אונדר קערפּער, דער אַפְּעַטְיִטְ פָּוּן עַסְעָן האט אַנְטְּחוּבּעַן זְרוּיקָט זְעַרְעָהָן; דייא פְּאַנְטְּאָזְיָוּן זְיַעַנְעַן שְׂוֹאָכְבָּרָעַן אונדר פֿערְלוֹרְעַן זְיַעַרְעַן שְׂהָעָקָעַנְטָ. בְּילְדָּר; אויך האב אַגְּנָהְיוּבּעַן בְּסְלָעְבוּזָן צְוּ שְׁלָאָפּּעַן, אונדר דָּאָן האב אויך געשפרט שְׂטָאָרְקִיטָם זְרוּיקָקְהָרָעָן.

וז שנעל אבער וויא דאס נאטְרִילְבּעַ אונדר רענעלמעסינע ליעבען האט זיין ווירקונגע געמאכט, זא שנעל וויא אויך האב אַגְּנָהְיוּבּעַן צְוּ שְׂפִּירְעַן דייא זְיַעַנְדְּקָרְאָכְטָ ערְקָעָהָן, אָז אויך טײַן אַלְמָעַ גְּנוּאָהָהָיִטְ עַרְשִׁעְנָעָן, דער אַפְּעַטְיִטְ פָּוּן עַסְעָן, האט אויך גְּבָרָאָכְטָ אַפְּעַטְיִטְ צְוּם וְדִוְבָּעָן, דָּאָן אַגְּלָאָן וְזַיִן, אַשְׁנָעָפְּסָעַל, אַבעְזָעָה, אָז שְׂחָאָטָעָה, אונדר — בְּילְדָּר פָּוּן פֿרּוּעַן זְיַעַנְעַנְעָן.

וויא אַשְׁכּוֹר וּוְסָם פֿערְלִירְט זְיַן גְּנָאָכְעַ קָרְאָכְטָ דְּרוּקָ בעוּפְּעָהָהִיט אונדר פְּאַלְמָ אַרְיָן אָז שְׂמוּצִינְגָּעָן זְכָמָרָה, אויך אויך אָז עַס טִיט מִיר אויך גְּנוּעָן, אויך האב גְּרָנְגָּעָטָן אָז אַלְעָמָעָן, אונדר אויך בין זְוִידָעָר גְּעַפְּאָלְעָן, וְוִיסְעָנְדָּרָג אָז שְׂמוּצָ אָז.

כאָגָם, בֵּין דייא מְרֹהֵדְתָּהָה אונדר דער עַקְעָל האבען זְרוּיקָקְהָרָעָן. אויך האב אויך גְּבָרָאָכְטָ טײַן סְטוּרְעַנְטָעַלְעָבָעָן, פְּאַלְעָנְדָּרִין אונדר אויך חַרְפְּעָנְדִּין זְיךָ. אַבְּרָהָם יְעֻדָּר פָּאָל האט אלְעַזְזָעָה אַבְּנָשְׁוָאָכְטָ דייא קָרְאָכְטָ פָּוּן אַיְוֹתְהָבָעָן זְיךָ, בֵּין אויך בין גְּנוּאָרָעָן אַשְׁבְּרִיבְּלִי אונדר אויך האב מְהָרָ נִיט גְּנוּאָסְטָ אוּוּפְּסָאָפְּרָה וְאַסְמָאָפְּרָה אַז וּוּלְטָ אַז נְהָהָרָה אָרוּם.

איַן אַ טָּאָמָ, אלְסָ אַז האב גְּנוּאָנְדָעָרָט אַבְּיָעָר דער שְׂטָרָאָסָעָ אַהֲיָם, אַזְהָן אַ שְׁוּם גְּדוּלָּךְ אָז קָאָפְּט וְוּיא אַיִּינְ אַזְיָדָאָטָ, האב אויך בענְעָנְעָט אַוְיףָּ דְּרָר נָאָס אָזְיָן אַלְעָטָעָן פְּרִינְדָּ פָּוּן מִין פְּאַטְעָדָיִס חָוָה. עַר אָז גְּנוּוּשָׁמָ אַיִּינְ אַלְטָעָר אַונְדָּ לְיַעַבְעָר גְּוֹטָאָרָפְּרִינְגָּה, אונדר זְיַן נָאָמָנָן אַיִּינְ גְּלָעְבָּסָאָנְדָעָר דִּימְפְּרִיעָוּמָטָש.

אנפאננס האב איך נאר ניט נעקנט בענרייפען דעם פרײַנד, אבער אלס
סיטען נוֹזָאָזְקָעָן וואָבען אַונְעַפְּאָנְגָּן זָוִירָק זֶוּ קָעְהָשָׁן, האב איך טָזָּה אוּזָּה דָּרְזְרִוִּיטָם,
אוּ אַזָּךְ הָאָב גַּנוּזְרִיקָם זֶיַּן הָאָבָר מִתְּ מִין נַאֲצָעָר קְרָאָבָטָם.
ועַד הָאָט מִיךְ אַיְנוּגְלָאָזְקָעָן אַזְּקָעָן וְלִאְ וְלִאְ אֵתָם בְּעִנְלִיְּעָטָן אַזְּ זֶיַּן חָאָכָעָלָן, וְזֶאָו
ער הָאָט אַבְּנָעְשְׂתִּיעָנָעָן, האב איך דָּאָט נַעֲחָאָן מִיטְ פְּרָעָנִינְעָנָעָן.
אַזְּךְ הָאָב דָּרְזְרִוִּילָק עַדְמָאָהָרָעָן, אוּ אַלְעַקְסָטָאנְדָּר דִּימְטְרִיוּוֹתָשׁ אַזְּ נַעֲכָעָן
וְאַזְּ מַאֲסָקָוָא אַוְיָפְּ אַיְנִינָעָן טָוּן אָוּם עַפְּזָם אַיְנְזָקְוִיפָּעָן, אַזְּקָעָן דָּרְלָעְדִּינְגָּעָן טָאָכָעָן
נַיְּאָמְבָעָן, עד הָאָט שְׁיַּן נַעֲחָאָט אַלְעָם אַבְּנָעְשְׂעַרְטִינְגָּט אַונְד אַוְיָפְּ אַנְדָּעָן טָאָכָעָן,
הָאָט עַדְמָאָהָר אַחֲרָים פְּאָהָרָעָן.

זֶיַּן גַּעֲנָעְנוֹאָרָט הָאָט מִיךְ אַוְיְנָעְלָעָט אַונְד אַיךְ הָאָב מִיטְ אַיְתָם צָיָן
וְאַטְמָן פְּעָרוֹוִילָט אַפְּאָאָר שְׁטָנוֹדָעָן אַונְד מִיטְ אַיְתָם גַּעֲרָדָט אַיבָּעָר מַעַרְבָּד
שְׁיַּעֲדָעָנָעָט.

עַס אַזְּ נַעֲוָעָן אַלְאָנְגָּעָן צִיטָם זִיְּטָמְיד הָאָבָן זַיְּטָ נַעֲוָעָהָן, אַונְד עַד אַזְּ
זַהְוָעָן מִיטְ וּוּנְגָעָר טְרָפְּרִוִּיטָם מִיךְ מִיר וּוּיא אַזְּ. עַד הָאָט מִיךְ אַוְיְנָעְשְׂעַרְטָעָט אַיבָּעָר
מִין לְעָבָעָן, טְיַּן שְׁטוֹדָיָם אַונְד אַנְדָּרָעָן זָאָבָעָן, אַוְיָפְּ וּוּלְבָעָן אַיךְ הָאָב גַּעֲנָעְטָרָט
אַזְּזָעָלָק וּוּיא אַיךְ הָאָב פְּרָעָשָׂאָגָעָן, אוּ עַם פְּאָסָטָן,
נַאֲבָרָעָם הָאָט עַד מִיד אַגְּנָעְפָּאָגָעָן זֶוּ דְּרָעְצָהָלָעָן אַיבָּעָר זֶרְאָלִיָּן אַונְד זֶיַּן
פְּאָמְלִילָעָן.

אַיךְ הָאָב אַוְיְנָעְהָרָט מִיטְ עַרְשָׁמוֹנָעָן, אוּ עַד הָאָט נִיטְ נַאֲרָתָהָנָה גַּעֲהָאָתָה,
וְאַכְּדָעָן דָּאָס עַד הָאָט שְׁוִין אַוְיָקְ קִינְדָּרָעָן.

אַיְדָעָר אַיךְ בֵּין פָּוּן אַיְתָם אַוְעָקָגְ גַּעֲנָעָנָעָן, האָב אַיךְ מִיךְ נִיטְ נַעֲקָעָט זָוִירָק
הַאֲלָטָעָן אַיְתָם צָוּ דְּרָעְצָהָלָעָן אַיבָּעָר מִין מְרָחָשָׂהָוָתָה.
„דוֹאָ קִפְּסָט מִיךְ נַעֲזָנָד טָאָבָעָן“, האָב אַזְּ גַּעֲוָאנְט וּוּיא אַזְּ שְׁבָאָמָן, „דוֹאָ
אלִיָּן בִּיכְטָ דָאָךְ אַזְּוּי גַּעֲוָהָן, אַונְד נַאֲרָתָהָנָה דָּיְרָה זֶיַּן, קָעָט מָזָן זֶרְאָלִיָּן אַוְיָפְּ
אַגְּנָעְמָהָעָט מִיטְ גַּעֲנָדָהָיָה, וְוָאָס וְלִאְ אַיךְ תָּהָזָן?“

אַלְעַקְסָטָאנְדָּר דִּימְטְרִיוּוֹתָשׁ, וְיַּעֲלֵבָר הָאָט מִיךְ שְׁוִין בֵּין דָאָמָאלָס בְּעַטְרָאָבָט
עוֹהָר אַוְיְמָעְרָקָאָמָ, וְאַתְּמָטָ וּיְעָרָפָעָן גַּעֲוָאָרָפָעָן אַדְרָוּבָעָנְדָעָן בְּכִיק אַוְיָפְּ
גַּעֲיָבָטָן, אַונְד גַּעֲנָעְטָרָט כִּיטְפִּיזִיְּזָנָן;

„יאָ, פְּרָיְנָדָן, דָּאָס אַזְּ זַעְהָר נִיטְ גָּוָט, אוּ מַעַי אַזְּ קִירָאָקָן דָּוָא וּלְהָסָט אַזְּ
שְׁרָעָקִילָן. עַס שְׁיַּנְגָּט, אוּ דָוָא זָאָרָגָטָמָט נַאֲרָתָהָנָה דָיְרָה זֶיַּן גַּעֲהָאָתָה. דָוָא סְבָט
זֶאָזֶד זַעְהָר עַרְתָּאָלָעָן, דָּאָמָעָטָן אַזְּ שְׁמָאָרָטָן, אוּ אַזְּגָעָן אַזְּוִוָּעָטָן, גַּוְתָּן גַּוְתָּהָנָה,

אונד אונזער ערצעיהונג, דאמ הייסט, דיא שלעבעטער ערצעיהונג, האט דערמות פיעל צו פהן. אבער א מענש דארף ניט פערצעוייפילען, מען מוו זיין א מאן, פריינדן עס איז א פערברעכען זיך קראנק צו מאכען אונד זיך איז אבלאען וויא דוא. וויסטו וואס, פאחר מיט טיר אויף מין גוט. ער ליענט ניט וויט פון דאנען. איבערומאָרגען זיינען מיר דאָרט. אויף מײַן גוט וועסמו דיך ערעהָלען, דוא וועסט געהען אין פעלר, אין וואָלֶה, איבעראל וואֹועס בלאָזט אָריינע אונד פרישען לופט, אונד איז וועסמו דיך ערעהָלען. דוא וועסט אויך סעגען געהן אויף דער יאנֶר. אויך בּין אָפְּלוּ ניט קִין יַעֲנֵר, אָבּעֶר דָּאָךְ הָאָבָּא אַיךְ אָנוֹתָן יַעֲנֵרָהָןָר. דוא אויך אַנְגָּעֵן זיך לַיְבָּעָהָבָּעָן דֵּיאָ יַאֲנֶר ? דָּאָם שָׁאָדָעָט נִיט, אַיבְּעָרוּהָוִיסְטָמָוּת, וּוּסְעָן עַס אַיז גַּעַתְּהָנִים דָּאוּ זָאָלָסְטָן זַיְן אוֹפְּקָן פְּרִיעָן פָּעָל אַוְיָהָוָה. מענֶלֶה, יַאֲ, יַאֲ, קָוָם מִיטָּמָר, דֵּיאָ רַיְנָע אָונְדָר פְּרִישָׁע גַּאֲטָמָר, וּשְׂטָן זַיְן דֵּיאָן.

בעסטער דָּאָקְטָאָר אָונְדָר עַס וּוּסְטָן דִּיךְ אַוְיָהָוָה קָוְרִירָעָן.

זַיְן קָוְרָעָ שַׁילְדָּעָרָגָן אַיז מִיר גַּעַפְּלָעָן גַּעַפְּלָעָן, אָונְדָר אַיךְ הָאָבָּא נִיט נָאָר גַּעַשְׁפִּירָט, אָוּ דָּעָטָרָעָט, זַאֲנָדָרָעָן יְעָדָעָס וּוּאָרָט אָבּעֶר דָּעָטָרָה, האט מִיךְ

אוֹיְבָּאָנְגָּעָזְיוֹנוֹעָן, אָוּ אַיךְ בּין שַׁוִּין נִיְּעָרָגָן גַּעַוְוָן צַוְּזַיְן אוֹיְבָּזְיַן גַּוָּטָם.

אַיךְ פְּאַנְדָּר צַוְּלָעָבָּעָן, גַּעַהָן אוֹיְבָּזְיַן, אָבּעֶר דֵּיאָ גַּרְיָעָן פָּעָלָדָר אָונְדָר אַיךְ פְּאַנְדָּר צַוְּלָעָבָּעָן דֵּיאָ בְּיֻמָּעָר, אַיְנָאָתָהָמָעָן דֵּיאָ הָעָרָלְכָּעָן לְופְטָמָ, — דָּאָס אָלָעָס האָט מִיךְ בְּעַנִּיסְטָמָעָט. אַיךְ הָאָבָּא אַיְנָגָעָזְעוֹהָן, אָוּ דָּאָרט, אָוּ דָּעָטָרָה אָונְדָר אַיְנָגָעָזְעוֹהָן, וּוּסְטָן קִיןְגָּעָר נִיטָּזָיְן וּוּסְטָן זַיְן אַוְיָהָוָה פִּירָעָן פָּוָן וּוּסְטָן אָונְדָר דָּאָרט וּוּל אַיךְ קָעָגָעָן גַּעַהָילָט וּוּרָעָן נִיסְטָיגָן אָונְדָר קָרְפָּעָלִיהָ.

אַיךְ הָאָבָּא שַׁוִּין פִּירָעָר אַיְנָמָאָל דָּאָרְבָּעָר גַּעַדְעָנָקָט, אָוּ אַיךְ זַאֲלָאָהָיִם פָּאַהָרָעָן, אָבּעֶר אָונְגָעָר גַּוָּטָם אַיז גַּעַלְעָנָהָיִט הָאָט מִיר אַוְיָהָוָה זַיְן גַּעַלְעָנָהָיִט.

הָאָט מִיר אַוְיָהָוָה זַיְן גַּעַלְעָנָהָיִט נָאָךְ מַעַהָר וּוּסְטָן גַּעַוְאָנְשָׁעָן.

אַיךְ הָאָבָּא פָּעָרְשָׁפָּאָכָּבָּעָן אַלְקָעָסָאָנָדָר דִּימְיטְרָיוּוּיטָשׁ מִיטָּאָהָתָם צַוְּפָאָהָרָעָן, זַיְן גַּוְיִם, דָּעָם אַנְדָּרָעָן טָאָגָן.

“דָּאָם אַיז שַׁעַהָן !” הָאָט עַר אַוְיָהָוָה פָּעָרְפָּיִיט פָּוָן מִין עַנְטִישָׁלָות. “דָּאָוּסְטָן אַוְיָהָוָה דָּעְרוּוּיָל בְּעַקְאַנְטָשָׁאָפָט מַאֲכָעָן מִיטָּמִין פָּרוּי. זַיְן אָונְדָר דֵּיאָ קִינְדָּרָעָן, וּוּלָעָן זַיךְ וּזְהָרָפְּרִיעָן דָּאָרְיִיבָּר. אַיךְ הָאָבָּא טָאָכָטָר, טָאָנָא, וּוּלָכָעָן זַיְן אָוּנְדָּעְרְבָּאָרָעָט קִינָה. דָּאוּ וּוּסְטָן עַרְשְׁטוּנָט וּוּרָעָן אָבּעֶר אַוְתָּה.”

ב.

איך קען זאגען, או זויט איך געדיינק מיך זעלבטט, האב איך אויך געגענט אלעקסאנדר דימיטרייעויזטש.

זיין נאמען איז געווען פערובונדען מיט פיעלען וווע עראיינערונגנען פון ציון אונד שווידינער קינדהייט. איך האב טיך עראיינרט וווען ער האט מיט טיר געשפאלט אונד געשפיטט אלס קינד אונד דיא פערנגאנגענהייט האט מיך אונגעפלטט מיט פריד אונד פערגניעגען.

אלעקסאנדר דימיטרייעויזטש איז געווען דער קוואטער פון מיין אינגעערער שעופטהער. אונד אלעקסאנדר דימיטרייעויזטש איז זעהר אפט גענאנצען מיט מיין פאטער אויף דער יאנגר, אונד צו ניאַ-יאַהה, האט ער פאר אונז אלע געבראכט שעהנען פרעזענטען.

אין מײַנער פאנטאייז איז געווען פערובונדען אונד שעהנעם מיט זיין נאמען. ער איז געווען בכם אונגעערער א שטובּ-מעש. קיין קינדר ער ניט געהאט אונד זיין פרוי האבען טיר ניט געקענט. זיא האט געאוֹת אַירָגְּעָנְיוֹאָו אִין אַ וַיְיַצֵּר נַבְּעָרְנִי פָּן וַיְדַּרְּכֵלָהּ, אַונְד עַד וְאַתְּ קִינְמָאָל אַיבְּנָעָר אַיהֲרָנִים גַּעַשְׁפָּאָכָעָן. טיר האבען אַבָּעָר אַונְטַּעַרְדָּעָטָן גַּעַוְאָפָּט, אִז זִיא אַיְמָעָר גַּעַוְוָעָן קְרָאָנָק.

אין אַטָּג אַיְזָעָרְנִי אַלְעָקְסָאנְדָּר דִּימִיטְרִיְּעָוִיזָטֶש אִין אַונְגָּעָר הוּא זַעַהָר טְרוּיְעָרָג אַונְד בְּעַמְּרִיעָבָט. טיר זִיְּנָעָן אַלְעָנָעָן גַּעַוְוָעָן דָּאַרְיָבָר עַרְשְׁטוֹנִיט, זַוְּלִי זִין נַעֲטָאַרְלִיבָּעָ מַנוֹּטָעָקִיט אִין קִינְמָאָל ניט גַּעַשְׁטָעָרט גַּעַוְאָרָעָן. טיר האבען גַּעַד וְאַוְסָטָן, אִז מיט אַלְעָקְסָאנְדָּר דִּימִיטְרִיְּעָוִיזָטֶשֶׁם עַרְשְׁיוֹנִעָן, וְוָלְעָן טיר האבען אַוְטָעָן, אַשְׁפָּאָטָן, אַונְד אַלְעָזָעָן זַעַלְעָן לְאַכְּעָן. אַבָּעָר אִז דִּיעָוָן טָאָן אִז ער גַּעַוְוָעָן אַונְגָּעָהָנְלִיךְ שְׁטִילָךְ.

טיר זִיְּנָעָן אַלְעָנָעָן גַּעַוְוָעָן זַיְגָּעָרִיגְן אוֹ זַיְסָעָן וְאָס דָּאָס בְּעַדְיִיטָעָם, אַונְד מִין טְוַטָּעָר האט אַיהֲם בְּעַדְרָוָנָעָן מיט פְּרָאנָעָן ער זַאְל אַונְזָעָן זַעַגְעָן וְאָס עַס האט פָּאַסְּרָטָן. ער האט אַונְז דְּעַרְצָעָהָלָט, אִז זִין פרוי אִין גַּעַשְׁטָאַרְבָּעָן אַונְד ער אִז גַּעַבְּלִיעָבָעָן אַלְיָין אַז דָּעָר וְוָעָלָט. דָּאן האבען אַונְגָּעָפָּאָגָעָן צו לַיְעָפָּעָן דִּיא טְדָרְעָעָן פָּהָן זִיְּנָעָן גַּוְטָע אַונְגָּעָן אַונְד טיר האבען צִוְּנָעָוִוִּיגְן.

איך קען טיך נאָך גַּאנָץ נַטְמַע ערְאַינְעָן אַן יַעֲנֵר פְּצָעָן, זַוְּלִי טִיר, דָאָס

הייסט דיא קינדרער, זייןען געווען זעהר בעטראיעבט דעם נאנצען טאג אום אונזען פרינדר דימיטרייעויטש.

נאכדרעם האט ער אויפגעעהרט אונז צו בעזובען אוזי אפט וויא פרייהער, אבעער ער איז אונטערדעסען געלילעבען אונזער פרינדר אונד מיר זיינע פרינדר.

מיר, וואט הייסט דיא קינדרער, האבען איהם געוועפער "דא", טראטץ דעם וואס ער איז געווען אונד מיר בלוייז קינדרער. עס איה, וויא בעקאנט, אונז געוועהנדית אונטער קינדרער וויא זיא קומען אפט אין בעריהונג מיט איין עטלערע פערוואן, אונד וווען מיר זיינע אונטערגעוואקסטען, האבען מיר זיך שווין ניט געקענט אבענוועהנעם פון איהם רופען "דא".

ווען איך בין אלט נועזרען אקטצעהן יאַחר, עראיינער איך מיך, איז ער האט אונז בעזובט, אונד איך האב איהם אונגעשפֿראָבען מיט "אייהר". ער האט מיך גערופער "גרויסער נאר" דערפהָר, אונד טיר געזאנט, ער וויל ניט איך זאל איהם רופען אנדעריש וויא "דא". דאס איז אוק געווען דיא אָוּרָאָכָּע, ווען איך האב איהם בעגעגענט אין מאָסְקוֹוָא, אונד איהם ניט געאריצט.

אלעקסאנדר דימיטרייעויטש איז געווען אַטְּן פֿון אַיְתָּה פֿוֹצִיג, ווען זיין ערשות פרוי איז איהם געשטָרָבען. ער איז אלט שאָן זיין געווען קיין יונגען מאָן, אבעער זיין געוועהנדית איז געווען בעסער וויא כייא פֿיעַל אַינְגָּרָעָה מענשען. דערצּוּ האט איהם זיין מונטערקייט צונגעגעבען איז אַינְטָרָעָסְאָנְטָעָן זיונענְדָּן נייסט.

ער איז געווען עטואָס פֿעם, מיט אַבְּיָכָּעֵל; זיין קאָפֶן איז געווען בעדרקט מיט אייענְדָּרְיוּ האָאָר, אבעער זיין נאנְג אונד אויפֿטרָטִים, וויא אָוּר זיין פרישׂע פֿאָרָב איז געוויכט, האבען איהם פֿאָזְגָּעָשְׁטָעָלָט אלס פֿיעַל אַינְגָּרָעָה ער איז געווען.

ווען ער איז געלילעבען איז אלטן, האט ער זיך צוריק געזונגען אַוְּיָך זיין ניט אונד געפֿונְעָן איז אַנְגָּעָנְהָטָה בעשעפֿטְיָנְגָּן אַנְדָּר לְאַנְדְּ-יוֹרְטָהָאָפְּטָה. מיר האבען איהם א היפֿשָׁע צִיְּתָן ניט געווען אונד ניט געוואָסְטָן גענְיָו וואָסָטָן איז פֿון איהם געוארען. ער האט זיך אבעער אונטערדעסען בעקאנט געמאָכָּט מיט אַיְנָנְעָם מעדכּען, מיט זעם נאמען לוֹדְמִילָא אַיְוָאָנָאָגָּוָן, אונד מיט אַיְהָר חתונה געהאָט.

לודמִילָא אַיְוָאָנָאָגָּוָן האט ניט געקענט זאגען גענְיָו ווער אַיְהָר עַלְמָעָרָן זיינען געווען. אלעָסְטָן וואָסָטָן אַיְהָר אַיְבָּעָר געוואָסְטָן, איז אַוְּיָך אלעקסאנדר

דימיטרייעויזש נועווען בעקאנט. אלס קלינגעט קינד אויז לודטילא אויפגענומען נאַז וואָרען פון איז אַלטער גִּלְעָדְבָּעָמְעָדָרְן אַז זַיִן נַאֲכָבָרְשָׁאָפְּטָן, אֹנד דָּרְטָאָט אַז זָאָ עַרְצְיוּנָן נַעֲזָרָעָן. אלס דִּיאָ אַלטָּעָ פְּרוּזָז אַז נַעֲשָׂתָאָרָעָן, אַז לַהֲטִילָאָ אַיבְּרָגְעָבְּלִיעָבָּעָן אַלְיָוָן אַוְרָפָּעָן וְעָלָט, אַחֲן אַסְטָעָר אֹנד אַפְּלוּ אַחֲן בְּעַקְאַנְכָּעָן.

אַיך הָאָב עַרְפָּאָרוּהָן, דָּאָם וּוּן אַלְקָסְטָאַנְדָּרָעָר דִּימְיטְרִיעְוּזְשָׁזָּפְּטָן דָּאָט מִיט אַיְהָט גַּשְׁלָאַפְּטָן בְּעַקְאַנְטָשָׁאָפְּטָן, אַז זַיִן זָאָ גַּעֲזָעָן אַוְרָפְּרִיעְזָעָלָטָן, דָּאָם זָאָ הָאָט אַיְנְפָאָךְ עַרְקְלָעָרָט, אַז זַיִן וּוּאלָט זָדָעָמְרִוְּפְּטָמְפָאָרָט אַפְּלוּ פְּאָרָא שְׁקָלָאַפְּזָן אַבְּיָץ שָׁאָבָעָן אַז חַיְכָאָטָהָן,

וּוּן אַלְקָסְטָאַנְדָּרָעָר דִּימְיטְרִיעְוּזְשָׁזָּפְּטָן אַז זָאָ גַּעֲזָעָמְטָמְאָבָעָזָאָז וּוּאלָט טִיטָּאָמָט אַיְהָט גַּעֲזָעָטָמְעָט, אַז זַיִן זָאָ אַיבְּרָגְעָבְּלִיעָבָּעָן זָאָז אַיְבְּרָדָאָשָׁטָן פָּוּן גְּלִילָה, אַז זָאָ הָאָט אַיְהָט גַּעֲזָעָלָט קְוּשָׁעָן דִּיאָ הָעֶדֶר אַוְתָּאָזָאָקְבָּאָרְקִיָּט. עַרְהָאָט אַיְהָר אַונְטָעָרְדָעָעָן נַאֲכָחָר גַּעֲנָעָבָעָן גַּעֲלָעָנָהָיְתָעָן, זַיִן זָאָל דָעַט שִׁידְךָ נִיט אַגְּנָעָהָמָעָן. עַרְהָאָט אַזְּהָר גַּעֲצִיְּגָנָט אַנְשִׁטְעָנְדָרָעָ פְּלָעָמָעָה, וּזָאָזָאָזָל קָעָנָעָן אַנְשְׁטָעָנְדָרָגָה לְעָפָעָן אֹנדָה הַיְּרָאָתָהָהָן אַמְּזָנָן פָּוּן אַיְהָרָעָ יְאָחָרָעָן. אַבְּרָעָזָאָז זָאָדָעָמְלָט הַעֲרָעָן. עַרְהָאָט אַלְיָאוּז מִיט אַיְהָר גַּעֲזָעָטָמְעָט.

צָוָם עַרְשָׁטָעָן וְאַהֲרָן נָאָךְ דָעַר חַוּנוֹתָה, הָאָט אַיְהָט זַיִן פְּרוּזָז נַעֲבָרָעָן אַזְּיוּלָנָגָן. אַלְקָסְטָאַנְדָּרָעָר דִּימְיטְרִיעְוּזְשָׁזָּפְּטָן אַז זָאָבָעָזָאָז וּוּאלָט הָאָט גַּעֲלָאַבָּאָז, גַּעֲטָאַנְצָט אֹנדָה נִיט גַּעֲהָאָט גַּעֲנוֹזָה וְעוֹרָטָרָעָז וּזָאָ אַיְסְטוּדְרִיקָעָן זַיִן פְּרִירָה. דָאָן הָאָט זַיִן גַּעֲבָוָרָעָן נָאָךְ אַקְינָה,

וּוּן אַיךְ בְּעַנְגָּעָט אַלְקָסְטָאַנְדָּרָעָר דִּימְיטְרִיעְוּזְשָׁזָּפְּטָן אַז מַאֲסָקוָה, אַז עַטְשָׁוִין גַּעֲזָעָנְדָעָן הַבְּשָׁע עַטְלְבָעָזָאָז זָאָבָעָז אַיְהָט זַיִן גַּעֲזָעָהָן. אַיךְ הָאָב נָאָךְ שְׁוּרְלִיךְ גַּעֲקָעָגָט רַעֲכָעָנָן אַיְהָט צָוָם גַּעֲזָעָהָרָט. אַבְּרָעָזָאָז הָאָב גַּעֲהָאָט אַטְמָעָת. עַרְהָאָט פְּאָזְטוּזָאָזָזָהָן אַגְּנָעָרָה, וּזָאָמָעָם אַנְבָּעָלָגָנָט זַיִן מַונְטָעָרָה.

קִיְּמָה, הָאָט עַרְגָּנְעָשְׁטָעָלָט אַשְׁטְוּפָעָנְרָעָן 10-יעַהֲרִיבָּעָן אַיְגָנָעָלָ. עַרְהָאָט זַיִן גַּעֲזָעָמְלָט אַבְּנָרָאָזָוָרָט אַוְרָפָּעָן גַּעֲזָעָמְלָט וְאַנְצָעָם אֹנדָה פָּוּן זַיִן אַוְיָגָעָן הָאָט אַרְוֹזָס גְּלָקָאָז אֹנדָה צְפָרְעָדְעָנְחָיָהָט.

מִיט צְוִוָּיאָה טָעָן שְׁפָטָעָרָעָן נָאָךְ אַוְנוֹזָרָעָר בְּעַנְגָּנוֹנוֹגָה, זַיְגָנָעָן מִיר זַיִן גַּעֲזָעָן אַוְיָגָעָן זַיִן גַּטָּה, וּוּלְכָבָעָס אַז גַּעֲלָעָנָעָן אַז אַזְּנוֹנָגָעָנָה, וּזָאָ עַרְשָׁמוֹפָט אַז שְׁטִילָעָשָׁוֹס דָעַר נָאָטוֹר.

אַיךְ בִּין זְאָפָאָרָט בְּעַנְיִיסְטָעָרָט גַּעֲזָרָעָן סִיטָּה דָעַר טְרוּמָעָרִישָׁעָר אֹנדָה פְּאָעָז. פְּרִישָׁעָר שְׁטִילָקִיָּמָט אַוְרָפָּעָן לְאָגָה.

איך חאב געהאט צויא מאנאנט צייט דארט צו פערברעגעגען, אונד ער-
בליקענדינ דיא הערוליבע נאטו, האט מיר בנגע געמחן וואס איך וועל דארט
נט קענען פערבליבען מעהר.

עדענפאלס האב איך בעשלאסען איינצואטחמען צווי פיעל פרישע לופט,
ויא מיינע שוואכע לונגען וועלען נאר קענען ארין געהטמע.

עם איך געווען צום ענדע מאנאנט אקטאבער. דאס וועטער אין געווען דוחין
אונד זעהר שעה. אלעלם האט אויסגעעהן זיך צו באָרען אין ליכט פון דיא זונען
שטראההלוען. דיא נרינע פעלדרע, דיא געלבע וועלדע דער בליער הימעלע,
דער קלארער טיבעלע, דיא געלומטע לאָנקעס — אלעלם האט אויסגעעהן
הערדרליך!

ויא מיד זיינען ארין אין זיין זיבערעם איינשטאַקינעם הווע, אין אונז זיין
גאנצע פאָטילע ענטקעגען געקומען. יעדעם געוויכט האט געשטראההלוּט טיט
פריד.

פון דעם עטפאנגע אונד פון דעם געשריא אונד אונבעשריביליכע פריד פון
דייא קינדרע, האב איך פערשטאנגען וואס פאר א פאטער ער אין.
אלעקסאנדר דימיטרייעויטש האט טיך פֿאָרְגַּעֲשְׁטַעַלְט פֿאָר זיין פרוי. זיא
האט מיר אויסגעעהן זעהר שעהן.

“דא שטעל איך דיר פֿאָר,” האט ער געואנט צו זיין פרוי זיוונדיג אויף מיר,
דעם זווזן פון סעמען פערטראוויש, פון וועלכען איך האב דיר שיין אויז פיעל מאָל
דערצעהלהט. ער וויל זיך ביא אונז ערעהאלען. מיר וועלען אליאָ דארבען איהם גוט
פֿאָלעגען, איהם שיקען אויף דער יאנדער, אונד איהם אויז לאָנג האלטען ביא אונז,
ביז זיין געונד אונד מונטערקייט, וועלען צוירק קעהרען.”

“עם פרײַט טיך זעהה, עם פרײַט טיך זעהה,” האט געואנט לדטילע
איוואָנאָנאָנאָן.

זיא האט מיר דאן גענעבען איהר האנֶר, אונד איך חאב בעטערקט ויא
אייחר געוויכט אויז אַבִּיסָּעָלְ רֹוֶת גַּוְאָרְעָן.

עם האט ניט פיעל געדוויירט אונד טין אויפֿאָמְעָרְקָאָמְקִיּוֹת אויז צונעציזען
געווארען צו איהר בענעהטונג. איהר שפֿראָכע אין געווען נראָב, אָדרָעָר, אום זיך
אנדרערש אויסצּוֹדְרִיקָעָן, אונגענְשְׁלָפָעָן, ויא ביא דִּינְסְטִמְיְוָלָעָךְ.

איך חאב אָפִילְוּ געוואָסְטָ אָז אלעקסאנדר דימיטרייעויטש קומט אויך ניט
אויס דיא הויבער אַרְיסְטָאָקְרָאָטְיָע, אַבְעָר דָּאָךְ האט ער געוואָסְטָ ויא זיך צו

בענעההמען, אונד פון דין פְּרָזִיַּה אֶבְּ אֵיךְ נִיטְּ עֲרוֹזָאַרְטָעַטְּ אֶזְאָ אָוְנְטָעַרְטָהַעַנְיָנְעַן
דיינערטמאן.

מען האט מיר נלייך אַנְגְּעַצְּיִינְט אַ קְלִינְעַס בְּעַוּנְדָעָרָעָס צִימָרָה, זָוָם אֵיךְ
געוּוֹן נַעֲבָעַן אַלְעַקְסָאַנְדָרָעַ דִּיְמְטִירְעַוְוִוְישָׁעַס אַרְבִּיְשְׁפְּצִימָעָרָה. אֵיךְ בֵּין אֵיךְ בָּאַלְדָר
בעוארט נַעֲוָאָרָעַן מִיטְּ יְדִידָרְ קְלִינְיִינְקִיטְ.

אֵיךְ הָאָבְּ מִיךְ, פָּוּן דָּעַרְ עַרְשָׂתָעָרְ מִינְוֹתָאָן, נַפְּחַלְתָּ וְעַתָּרְ בְּעַפְּעוּמָה, אָוְנְדָה,
זַיְעַנְדָה אַין אַלְעַקְסָאַנְדָרָעַ דִּיְמְטִירְעַוְוִוְישָׁעַס גַּעַוְולְשָׁאָפְטָה, הַעֲרַעַנְדָרִין זַיְן טַוְנְטָעָרָע
שְׁטִימָעָה, הָאָט זַיְךְ מִיךְ גַּעַדְאָכְטָה, אָוּ מִיןְ כְּוֹהֵדְשָׁחָרָה פְּעַרְשְׁוִוְנְדָעָטְ מִיטְּ דִּיאָ אָוְנְעַן
קוּקְעַנְדָגָן.

אֵיךְ הָאָבְּ גַּעַשְׁפִּירָהָטְ, אָוּ דָאָרָט אֵיךְ דָּעַרְ פְּלָאָטָןְ, וְאוּ אֵיךְ וְעַלְ קָעַנְעַן צְוִירָה
קְרִיעַנְעַן גַּעַונְדָהִיטְ, אָוְנְדָה מִיןְ עַרְהַאַלְגָּן מִותְ קְוָמָעָן.
עַפְּעַטָּ אַמְּרַקְוִוְרְדִּינְעָס גַּעַפְּהָלָהָ פָּוּן זַיְסָעָרְ רָוְהָעָה הָאָט זַיְךְ פְּעַרְבְּרִיְמָעָטְ פָּוּן
מִיןְ הַעֲרָץ אַבְּעָרְ מִיןְ גַּעַנְצָעָן קְעַדְפָּעָה, אָוְנָה, וְעַן אֵיךְ בֵּין גַּעַבְלִיעַבְעָן אַלְיָזָן, הָאָבְּ
אֵיךְ גַּעַוְאָלָטְ וְוִיגְעַן פָּאָרְ נְלִיךְ

3.

דִּיאָ נַאֲטוֹרָהָן הַעֲרָוְלִיךְ אֵי דָאָס וּוּרְקָהָן פָּוּן דָּעַרְ שְׁעַפְּפָוָגְ אָוְנְדָה עַרְהַאַבָּעָן
אֵיךְ דָאָס לְעַבְעַן אָוְנְטָעָרָה דִּיאָ נַאֲטוֹרְלִיכָּבָעָ אָוְנְדָה נִיטְּ גַּעַקְוִנְטָעַלְטָעָ אָוְמָ-
שְׁטַעַנְדָּעָן.

דִּיאָ לְוֹפְטָהָן דִּיאָ פְּעַלְדִּיעָה, דִּיאָ רִיְנָעָן גַּעַנְשְׁטָרָהָהָלָעָה, דָאָס שְׁפִּיעַלְעַן פָּוּן
דִּיאָ פִּיגְעַלְעַךְ אַוְיָךְ דִּיאָ פְּרִיעָה בְּוּמְעָרָה אָוְנְדָה דָאָס מְוֹרְמָלְעָהָן דָעַם טִיכְעַלְעָה גַּעַבְעָן
שְׁטַלְעַן וְאַלְדָר — דָאָס אֵיךְ וְאָסָ צִיהָטָ אָוְנוּ אָן מִיטְּ נַאֲטוֹרְלִיכְקִיטָה, רִיְנְתִּיחָתָ אָוְנְדָה
וְוְהָרָעָם פְּעַרְגְּנִינְעַנְעָן.

נָאָךְ אַלְעַבְעַן פָּוּן גַּעַשְׁטִיקְטָעָרָה שְׁטָאַרְטְּלִופְטָה, פָּוּן זָאָלְאַנְעַדְגְּנִירְוִישָׁ אָוְנְדָה
עַפְּרָוְעָרָטָה חֹוִיסָ טַעַכְתָּעָה, הָאָבְּ אֵיךְ מִיךְ פְּלָאָלְגָּן חַיְדָעָרָה גַּעַפְּנוּנָה אַיְן גַּאֲטָסָ-
פְּרִיעָרָה נַאֲטוֹרָה וְאוּ יְעוֹזָ אַיְנָאַתְּהָמוֹנָה שְׁטָאַרְקָטָה דָעַם קְעַרְפָּעָה, לִיְטָעָרָטָה דִּיאָ גַּעַ-
דָאַנְקָעָן אָוְנְדָה מְוֹנְטָעָרָטָ אַוְיָךְ דָעַם נִיסְטָ-

אֵיךְ בֵּין גַּעַצְוֹוֹנְגָעָן גַּעַוְוֹן אַגְּצְוֹפְאָנְגָעָן אַ רְעַנְלְטָעַסְגָּעָס אָוְנְדָה גַּעַוְנְדָעָס
לְעַבְעָן.

וְוַאֲ אֵיךְ הָאָבְּ נַאֲרָ אַוְיְנְגְּטְּרָוְנָקָעָן מִיןְ נַכְאָזְ טְהָעָ גַּנְצָן פְּרִיהָ, הָאָבְּ אֵיךְ
אַרְיוֹף גַּעַלְעַנְטָה דִּיאָ בִּיכְמָ אַוְיָךְ דִּיאָ אַקְסְלָעָן, אָוְנְדָה אַין דָעַרְ בְּעַגְלִיטְוֹנָה פָּוּן דָעַם

הנה, בין איך אוווק אויף דער יאנדר פון פונגלען, וועלכע זייןען געווען אין גויסט
מאשען אין יענער געגענד.

א נעהן געריך פון בלומען אונד נראז איז צופאכט געווארען פון א לוייכטען
וינטעלע, אונד אויך האב מיך געשפירות אוזי נליקיה, איז מיר האט זיך געדאכט,
דאם קין הארץ וווערט פעם אונד דיק.

אויפֿהוּבְּעַנְדִּין מֵינָעַ אֲוֹנָעַ צָוּמָעַ-בְּלִיּוּן חִימָעַ, הָאָב אֵיךְ פָּעָרְגָּעָסָעַן אֶן
דָּעַר פָּעָרְדָּאָרְבָּעָנָהִיטְ פָּוּן דָּעַר ווּלְטָ אֲונָד אֵיךְ הָאָב מֵיךְ פָּעָרְלִיּוּרָעַן אֶן יוּסָעַ
טוּרְיְמְעִירְיָעַן פָּוּן ווּאַחֲרָעָס גְּלִיקָ.

דאַן הָאָב אֵיךְ בְּעַמְּעַרְקָט בְּיוּרָעַן גַּעַהְעָן צָוּ דָּעַר אַרְבִּיטְ ; זַיְעַרְעַ מַוְנְטָרְעַ
שְׁטִימָעַן הָאָבָעַן אַפְּגָעְלָנוּנָעַן אֶן נָאָטוֹרָס הָעַרְלִיבָּעָר לְפָטְ, אֲונָד אֵיךְ הָאָב מִיר
עַמְּרָאָכְטְ, אֶזְ דָּאָ מַעְשָׂעָן ווָאָסְ לְעַבְעָן נִיטְ דָּעַר נַאֲטוֹרָ, ווַיְסִעְן נִיטְ דִּיאָ
וּוְהָרָעָ בְּעַדְיוּתָוּנָגְ פָּוּן לְעַבְעָן.

אוּסְ דָּרְיָא אָוֹהָרְ נַאֲכְמִיטָאָגְ, הָאָב אֵיךְ צְוִירָקְ נַעֲקָעָהָרָט אַהֲיָם, נַלְּקָלְדָּרְ
צַוְּפָרְעָדָעָן אֲונָד גַּעַשְׁטָאָרָקָטְ.

אֵיךְ הָאָב דָּאַן פָּעָרְבָּאָכְ דָּעַם גַּאנְצָעַן נַאֲכְמִיטָאָגְ אֶן דָּעַר גַּעַוְלְשָׁאָפְטְ פָּוּן
אַלְעַקְסָאָנְדָרְ דִּימְטְרִיוּוֹיטְ אֲונָד זִין פָּאָמְלִיעָ.

וְיָאָ עַס אֵיזְ נַאֲכָטְ גַּעַוְאָרָעָן, זַיְעָנָעַן מִיר אָרוֹיָס גַּעַנְגָּנָעַן צַחְאָמָעַן שְׁפָאָצְרָעָן
אוֹיףְ דָּעַם גַּרְיָעָם נַרְאָהְ, אֲונָד אַלְעַקְסָאָנְדָרְ דִּימְטְרִיוּוֹיטְ הָאָטְ מִיר גַּעַזְיָינָטְ מִיטְ
פָּעָרְגָּנְיָעָן דִּיאָ גַּעַבְיָידָעָן, שְׁפִּיכְלָעָרְ אֲונָד פָּעָרְשְׁיָידָעָן שְׁטָאָלָעָן ווָאָסְ הָאָבָעַן בְּעַ-
לְאָגָנָטְ צָוִין נָטוֹ. דָּאַן הָאָבָעַן מִיר צְוִירָקְ נַעֲקָעָהָרָט אֶן הוּאָ, אֲונָד מִיר הָאָבָעַן
פָּעָרְבָּאָכְטְ דִּיאָ צִיּוֹת אֶן שְׁפִּיזְוּן צִימָעָרְ.

מִיר הָאָבָעַן גַּעַרְוִיטָם אַיְבָּעָרְ אַלְעָם מַעְנְלִיכָּעָן ווָאָסְ אֵיזְ אַוְנוֹן גַּעַקְוָטָעָן אוֹיףְ דִּיאָ
גַּעַדְאָנְקָעָן.

מיַן אָגָמוֹתָה אֶזְ גַּעַוְוָעָן פָּעָרְשְׁוֹאָונְדָעָן, מיַן אָגָנוֹנְדָלְדָלְ הָאָטְ מִיךְ פָּעָרְלָאָזָעָן,
אֲונָד אֵיךְ הָאָב גַּעַקְעָנָטְ הָעָרָעָן עַטְוּוֹדָרְ ווְיָאָ אֵין אַנְדָרְעָרְ לְעַזְטָ עַפְעָם, אַדְעָרְ
אֵיךְ וּלְכָבָסְתָ הָאָב גַּעַלְעָזָעָן פָּרְ דִּיאָ אַיְבָרְגָעָן. אַמְּאָלָהָאָב אֵיךְ גַּעַשְׁפִּיעָלָטְ שְׁאָךְ
מִיטְ אַלְעַקְסָאָנְדָרְ דִּימְטְרִיוּוֹיטָשְׁןְ, אֲונָד אֵיךְ הָאָב בְּעַגְרִיפָעָן, אֶזְ דִּיאָ שְׁוֹאָכְוִינָנָכְ.

קִיּוֹת אֶזְ אַזְוָעָק אֲונָד דָּעַר אַלְמָעָרְ שְׁאָרְפִּיָּין הָאָטְ צְוִירָקְ נַעֲקָעָהָרָטְ.
לְדוּמְלָא אַיְוָגָנְאָוָנָא פָּלָעָגָט אַנְטָוּרְדָעָסָעָן עַנְטוֹוֹזָעָרְ זַיְצָעָן בַּיִם טִישָׁ,
אַדְעָרְ שְׁפִּיעָלָעָן קָלָאָוִיר אֲונָד צָוִין גַּעַנְגָּנָעָן חַלְבִּיהָוִיכָּעָן רַאֲמָאָגָעָן.
צִיּוֹתָנוֹרִיָּן הָאָב אֵיךְ זָא בְּעַגְלִיטָעָט בַּיִם גַּעַזְגָּגָן, וְיִילְ אֵיךְ הָאָב נִיטְ גַּעַ-
צָאָטְ קִין שְׁלַעַכְטָעְ שְׁטִימָעָ.

ביה אוא ציימ, האבען זיך דיא קינדרער צוריק געזיגען מיט דזניאשאַן, דאמ' קאמערט-עדבען, אין זיין ער צימער. דאן האבען זיא צוריק געקערת צום אבענֶר עסען.

דיא עלטערע קינדרער, א צוילינגן, א מיידעל מיט א אינגעַל, בירע בלָאַס אונד מאנער, זוינען געווין זעהר עהנֶלך זו זעיר מוטעה, אונד פֿאָרגנֶישטעלט טרווערטנע אונד אונגעגעעהמע געיזטער. דאמ' אונגנטמע קינַה, א מִידְיעַלְעַד וואס האט געהיסען טאנַיא, איז אלט געווין בלּוֹו 3 יאהר. זא איז געווין א קָפַָן טראסט צו דיא עלטערע קינדרער, אונד האט אַרְוִוִים גערופען איזן ערשותוינען אונד בעויאוונדערונג מיט איהר פֿיְעַרְדוּג שפְּרַץ אונד מונטוקיט. אלעקסאנדרע דימיטרייעויזש, האט געליעבט טאנַיאַן, לִיְעַרְנוּשָׁפְּטָלִיך.

ער פֿלְעַנְט זיא געהמען אויף דיא הענד, מוט איהר שטיפען, שפֿיעַלְעַן אונד זיך אונטערהאָלְטָעַן. מיט דיא אַנְדְּרָעַ קינדרער זויעדער, האט ער זיך זעהר ווענִיג אַבְּגָעַנְעַבָּעַן.

טאנַיא האט ניט נאר אוינגעזען עהנֶלֶיך צו איהר פֿאָטָעַר, זאנַדְעַן זיא האט איהם אויך געליעבט מעחר זיא אַנְדְּרָעַ קינדרער. זא פֿלְעַנְט איהם אומ' אַרְטָעַן, געלעטען אונד קושען, "יעטצטַן, טאנַיאַן", פֿלְעַנְט אלעקסאנדר דימיטרייעויזש צו איהר זאגען, "לְאָמֵר זעהן אויב זואָ קענטסט מיך באָפָעַן". — ביה דיעז ווערטער האט ער אַנְכ געהויבען צו לִיְפָעַן איבער דעם ציטער.

"בָּאָלָה, בָּאָלָה", האט טאנַיא גענטפֿערט שְׂנִיאַל, אונד אַנְשָׁטוּאַט נאַכְזָאַנְעַן איהר פֿאָטָעַר, איז זיא לאַבְּעַנְדִּיג אַלְיוֹן ענטלאָפָעַן.

"אָזְוִי נָאָר, דּוֹא ענטלוֹפְּסָטַן?"

"דּוֹא קענטסט פִּיך ניט באָפָעַן, נִיְיַן, נִיְיַן, דּוֹא קענטסט נִיט", האט טאנַיא גענטפֿערט, אונד לִיְפָעַן אַרְוּם טִיש, האט זיא געפאַטְשַׁטְשַׁט מיט דיא הענטלאָן אונד געשפְּרוֹנוֹגָעַן זוֹא אַיְוָג צִיגְּעַלְעַן.
"אָך, דּוֹא קְלִיּוֹן מִידְעַלְעַן" פֿלְעַנְט אלעקסאנדר דימיטרייעויזש אויששריעע, זיך אָמוּנוֹנְדָעַן, נאַכְלָוְפָעַן טאנַיאַן, זיא באָפָעַן, געהמען אויף דיא הענד אונד איהר אויסקושען יעדען גלייעד.

"פֿאָפָא, פֿאָפָעַלְעַן, טָאַטָּעַן, טָאַטָּעַלְעַן" האט טאנַיא געשרהַן עטלבְּעַן מאָל מיט איהר לִסְעַ שְׂטִימַע אונד אויסטְרוּקְעַנְדִּיג אַיהֲרָע הענטלאָעַן, האט זיא אַוּמָר אַרְטָט דעם פֿאָטָעַר אונד נאָך אַמְּאָל גַּעַשְׁרִין לאַבְּעַנְדִּיג: "טָאַטָּעַלְעַן, טָאַטָּעַלְעַן"

טאניג איז געווען א רײַיענדעט, שעהנעס אונד זעהר ליעבעס קינד. איזהו קלינגענדע שטימע האט אויסגעזען אנטופיללען דאס הויז מיט דער אונגעעהטסטער מוויך; איזהרע שווארצע אוינעלעך, האבען געפינגעטלט מיט מונטערקייט אונד גליק; איזהרע געקריזעלט האאר אונד צערטעס קערטערל, האבען אויך מיך ענט齊יקט.

יעדר בעועונג פון איזהרא, איז געווען ליעבליך, אונד אירגענד יעמאנדר האט זיא געמוות ליעבען.

זיא האט זיך איז שנעל צונעוואחנט צו מיר, אונד איז האב זיא געקענט בעהמען אויף דיא הענדה, זיך שפיעלען מיט איזהרא אונד פערבעגען דיא צויט איז איזהרא מונטערער אונד אונשלידיג גליקליכער גוזעלשאפט, גראדע איזו נומ וויא אנדערע בעקאנטעה.

דאס גראסטע פערגעגען חאב איז געשפֿרט, וווען איז חאָפּ זיא געהרט>R
רוֹפּעָן איזהרא פאמער.

“פֶּאֱפָא, פֶּאֱפָא! טֶאֱמָע, טֶאֱמָע!“ וויא שעגן, וויא השדרליך אונד וויא געטטליך דאס האט געקלינגען. קען אירגענד איז אינסטראומנט איז דער וועלט אָרוּס בְּרִעְנָנָן אָזְוַלְכָּעַ טֶעֱנָא? נֵין, אָגְמָעְנִיקָּן אָונְד וויא גליקליך דער פאמער האט זיך בעדראָפּט שפּוּרָן דערבייא!

ווען ער איז געווען איז צוימער, האט זיא זיך אימער געפּונָן נאָר געבען איזהוף, אונד איזהרא קליינעם אָברער פְּעַטְמָעַן הענטעל, האט אָימער גענְלָעַט זיינע באָקָעַן אָונְד איזהרע ליעבליך האבען געטְרָמְעָלָט: “טֶאֱמָע, טֶאֱמָע!“
“פֶּאֱפָא!“ נאָך קלינגנט איז מײַנע אויעָרָן דִּיעָוָס געטְמָלְכָּע זיסע וואָרט.

ווען טאניא איז ניט געווען איז צוימער, האט זים אויסגעזעהן, או עם פעהָלָט עפּעס; אונד ווען איזהרא שטימע האט זיך ניט געהרט, האט מען געקענט ויכער וויסען, או זיא שלְאָפּט.

אלעקסאנדר דימיטרייעוויטש האט אויסגעזעהן זעהר גליקליך. נאָכְדָּעָם ער האט אָבְּגָעָלְעָפּט פְּיעָלָעָז אָחרָעָן טִיט אָ קְרָאָנְקָעָר אָונְד קְינְדָּעָרְלָזָעָר פְּרוּי, האט ער זיך פְּלוֹצָיָין געוועהן אָמְרִינְגָט מִיט אָ גְּזָוָנְדָּעָר אָונְד גְּלִיקָלְיכָּר פְּאָמְלִילָט. ער האט געפּיהָלָט אָזְוִי פְּיעָלָגְלִים, פָּון וועלבען ער האט פְּרִיחָעָר אָפִילָו נִיט נְעַדְתָּם.

זִין צוילינג האט ער אויך זעהר געליעבט.

אם אל האב אויך אתם גנערט זאנען, אין א שמעו צחאכטן טאן, און ער
אייז עזהר בעטעריעבט דזוריבער, וואס זיינט עלטערען קינדרער זייןען ניט אוווי פרעההlich
אונדר מונטער וויא טאנאי.

פרעה חילקויות – אונד מונטערקייט אין סיינר, האט אלעקסאנדר דימיטראר
וויטש בעמדקטן, אין א טימן פון פאלקאנמענער גזונדרהייט אין גייסט אונד
קערטער. אבער אלעס וועט נאך גוט ווערטען – יא, עס מוח גוט ווערטען, וויל איך
בין איזוי גליקליך ז?

דיא צויהא עלטערן קינדר ער פלענען בייא איז אצערן אונפאנגען צו שמייכלן
אונד זיך צורקען וויא דערשראָקענע שעהַלְכָּעַךְ צוֹאָמָעַן.
מעהָר פָּנָן אַלְעָם אֵין דָּעַר וְעוֹלָתָה, תָּאֵת אַלְקָסָנְדֶּרֶס דִּימִיטְרִיּוֹוִיטֶשׁ גַּעֲלִיעָבֶט

עם איז געוען א מערכוירדינע אונד אונגעשרהייבליךע ליעבע. אונגאר דער
בלאטמאו ווואר זיא איז געועסטען, איז ביא איהם געוען טהויער אונד ליעבע.

אוֹ אֶלְעָכָסָן דִּנְמִירַעֲוִוִּיטֵשׁ אֵין נְעוּוֹן.
אוֹ אֶלְעָכָסָן דִּנְמִירַעֲוִוִּיטֵשׁ אֵין נְעוּוֹן.

וועוונט צו דענ侃ען, או עם איז מוניכז ווא זאל האבען פעהלאער.
וואַסְצָה אַזְנוּבָה אֲזִין נָעָנוּ אֶמְכָאָרְטָה, אַ גַּעַטְמָה, דֵּיאָ פַּאֲקָמָעָנָה יְיָ

וליברטט.

איך קען מיך עריאנערו וויא איך האפ דמאלאס געשטירנט איבער אוואר
ברענאנדער ליעבע. איך וואלט עס מיר נאר קינמאל ניט פאָרגונעשטעלט, אז זיין
לישען קען האבען אוֹז מאָכט, בייז איך וואלט עס ניט אלֵין, בײַגעוּהאנט.

ער האט געשטודוּרט יעדען פון איהרען שרייטען, ניט צום קרייטיקידען, דאס איז איהם אפילו ניט איגגעפאלען, אבער ער האט מורה געהט טאָטער טרעת ויא ארייף אויף עבעס וואט איזהער פעראוֹזאָכען אונאנגענעמהּעס. ער האט גע-בליקט מיט שרעקען אויף איזהער געוויכט, וווען איהם האט זיך געדאָכט, איז זיא איז בעאָרטט.

יעדען פֿרִיהַ-טֶאָרגַעַן פְּלַעַנְטַ ער איזהער זאגען אונגעפֿעהָר פָּאָלְגַעַנְדַע
ווערטער :

געַה אַבְּיַסְטָל שְׁפָצִירַעַן, מֵין טִיבָּעַלְעַן, דאס וועטער איז אַזְוִי שְׁחַחַן
אונֵד הֻרְרְלִיךְ — גַּעַה, גַּעַה, מֵין לִיעְבָּעַן, זָאנְסְטַ וּוּסְטַ וּוּיְדַעַרְנַ ער נִיט קָעַנְעַן
שְׁלָאָפָעַן.

צָו טִישׁ :

עַסְסַ נִיט קִין זְוִיְּרְדוּט, מֵין טָהִירַעַן, אַיךְ חָאָבַ מָוָרָא... גַּעַכְתָּעַן הַאַסְטָו
דִּיר בְּעַקְלָאָנַט, אַז זְוָא פִּיהְלָסְטַ נִיט נּוֹטַ.

אַבְּעַנְדַּךְ :

דָּוַא בֵּית הַיִּנְטַ אַזְוִי בְּלָאָסַ, קִינְדַּ; גַּעַה שְׁלָאָפָעַן, גַּעַה אַיךְ בָּעַט דִּיךְ,
טָהַו טִיר צְוְלִיעַבְ, דָּוַא בִּיכְטַ מִיעַדְ.

ווען אַלְעַקְסָאַנְדָּרְ דִּימְטוּרְיוּוֹתְשַׁ הָאַט גַּעַוְאָנְטַ דִּיעַזְעַ צְעַרְמְלִיכְעַ וּוּרְטָרְ,
הָאַט לְדָמְלִיאַט שְׁטָעַרְעַן זִיךְ אַיְמָעַרְ פְּרָעָקְנִיְּשַׁתְ אַונְדַּ זָא הָאַט גַּעַן
שְׁוּעַנְעַן.

אַיךְ חָאָבַ עַס בְּעַמְרָקְטַ גַּאנְץ טַטַּ, נָאָר אַלְעַקְסָאַנְדָּרְ הָאַט גַּאָר נִיט
גַּעַוְהָעַן, ער הָאַט נִיט בְּעַנְרִיפְעַן, אַז זִין אַוְיסְעָרָאַרְעָנְטְלִיכְעַ לִיעַבְעַ קָעַן זִין פְּרוּ
אַמְּאָל בְּעַלְעַסְטִינְגַעַן.

ווען זִיא הָאַט גַּעַשְׁפְּעַלְטַ פִּיאָנָא אַונְדַּ גַּעַוְנְגַעַן, אַיז ער אַיְמָעַרְ וּוּלְדַ גַּעַוְאָרְעַן
פָּן בְּעַנְיסְטְרָוָנְגַ אַונְדַּ עַרְשְׁטוּנְעַן. ער פְּלַעַנְטַ מִיךְ אַוְיפְּמָעַרְקָוָטַ מַאֲכָעַן אַוְיךְ
דָּעַרְ רִינְחַיְּתַ פָּן אַיהֲרַ שְׁטִימַעַ, אַוְיךְ דִּיאַ קָוְנְסְטְפָאָלְעַ בְּעַוְוָנְגַעַן פָּן אַיהֲרַ
פְּלִינְגַעַ, אַונְדַּ אָסַ אַיהם זָו מַאֲכָעַן פְּרָעָנְגַעַן, הָאָב אַיךְ גַּעַמוֹת אַיְנְשְׁטִימַעַן,
אַבְּעַרְגַעַן, הָאַט זִיא וּוּרְקִילִיךְ נִיט שְׁלַעַכְטַ גַּעַוְנְגַעַן.

זִינְגַע דִּיעַוּסַ לִיעְהָ, מֵין טָהִירַעַן, הָאַט ער צָו אַיהֲרַ גַּעַוְאָנְטַ יְעַדְעַן אַבְּעַנְדַּךְ.
עַס אַיז צְיַין לִיעְבְּלִינְגַס רַאֲמָנְצְעַרְאָ — אַיךְ בָּעַט דִּיךְ, זִינְגַע : «מֵין לִיעְבְּרַ עַנְגָעַל
אַוְמָאָרְמַעְ מִיךְ». עַס אַיז דָּאָךְ אַזְוִי הֻרְרְלִיךְ אַונְדַּ עַרְחָאָבָעַן !
אונְדַּ כְּדָמְלִיאַט הָאַט אַונְגָעַפְאָנְגַעַן זָו זִינְגַע אַיהֲרַ מַאֲסַ לִיעְבְּלִינְגַס-רָאָ
סְגַנְגְעַרְאָ.

"ההען נאר הער", האט ער צו מיד געוננט אונד זיין אונגען האבען גע-
שטראחלט מיט פערנגיינען, "ויא געטטלך" וויא געפיהלפלאל אונד וויא ער
האבען זיא זינגען!"

יא, זיא חאט ניט שלכט נועונגען, אבער פון געטטליך אונד ערחהבען, איז
עם נאך זעהר וויתט געונגען. אליקטאנדר דימיטרייעויטיא, וויא איך האב שווין
בעמערט, זאט אבער קיין פעהלער געקענט געפינען אין זין פרוי.

"איך, פריינד," האט ער דאן געוננט אימער אויפגערגטער סיטט פערנגיינען,
וואן דוא זאלקט נאך וויסען, בעניריען אונד פערשטעהן וויא גוט, וויא ריזענער
אונד מאלענטפאל מײַן פרוי איזו זאג מוד דעם אכטה, איז טײַן לודטילאָ ניט אַ
בעירהטען שענחויזט?"

לודטילאָ איז ניט געונגען מיאום, אבער אלט אַ שענההייט איז טיר אונמענלייך
געונגען איך זאל זיא אונרעקען, וואס עט אַכבלעננט גוטסקייט, דיעז אונד טאָ
לענט, האב איך איז איהר ניט געקענט ענטודעקען.

איך האב טיך בעמיהת זו ווahn איז טײַן פריינד'ס פרוי דאמ זעלכע וואס
איהר טאן האט געונעהן, אבער מיט מײַן ביגסטען ווילען, איז עט טיר ניט מאונלייך
געונגען.

זיין וווחמעריען אונד לייבגעאָנגען, האבען טײַן אויפטעריסטאמקייט צונע-
צונען, איך זאל זיא מעהר שטודירען. וואס מעהר איך האב איז איהר געקומט
אונד וואס מעהר איך האב טיך אונעהרטה, האט זיך מיר אלען געדאָבטה, איז איך
זהה איז איהר זיא נאטור פון אַ קאטמאָז.

ווא איז געונגען פון מיטעלמעסיגער וואוקס אונד פעם אבער ניט דיק, פון
דעט ערשותען בליך האט זיא פאָרגעשטעלט אַ פרויונציגער פון דיעז אונד ליטט.
מיין אלטע אונד טיבטינע ערפאָהוונג אונטער פערשייעדענע פרויען, האט טיך איז
דייער בעציהונג ניט גענאָרטה. איהר בוים איז געונגען פול אונד שטארק
ענטווקעלט.

זיא אונגען האבען געהאט אַ מעורקוּוֹרְדִּינְעַן קָאָלֵיד — בְּלִי אָונְד נְרִינְלִיך.
זיא האבען אויך מיר געמאָבט אַ דאָפעֶלען איינורוק. זיא האבען טיך דערטאמאָחנט
און אַ קאטמאָז אונד אויך אַן אַ שלָּאָגָן וואס איך האב געזעהן דעם ערשותען טאוֹן
אויף דער יאנְד אַן וואָלְד. דאן איז איז דיעזע אונגען געלעגען אַ צוּוויזַיְתִּיגֶּר
אויסטרוק פון כיטרט אונד בעוקוּט. איהר זיא אונגען העבען מיך שטארק פעראייגטעד
וישמידט אונד איך האב געהאלט, דורך דיעזע געלְלָןְפָּעָנְטָמָעָר — וויא מאונגען

דיבטער רופען זיא — ארין קוקען אין איהר צעלע אונד בענרייפען וואס פאר אַ מײַן פרויענצעמער זיא איז, אָבער עס אַז מיר געוויש אונטגעלַיך. דער אוניבערער פליך האט געציינט אויף אונפערשטענדיליכען.

איהר קאָפ אַז געוויש בעוואקסען מיט נעריכטע שעהנען רויטע האאר, בער- פלאַכטען אין לאָגנע צעפ, וועלכע זיינען אָריבער געהאנגען אִיבער אַיהרעו שולטער.

זיא האט במעט אַימער געטראגען לויוּ שוואָרטצע קלַידער, אין וועלכע זיא האט זיך בעוואיגען מיט דער געדוישלאַזקיט אַונד לַיבְּמַהְיִת פֿון אַ קאָטֶן.

ווען זיא האט מיט יֻמְּאַנְדָּרָעַ נערעדט פרינדליך, אַז עס אַונְמַעְנֵלֶיך געווישן צו ערפאַחרען אויב זיא מײַנט עס ערנטט אַדרער ניט. אין דיענער בעציהונג אַז עס ניט געוויש קִין אַונְמַעְנֵר אַז ערפאַחרען ערפאַחרען מיט מַעַן, מיט אַיהר מַעַן, מיט דער דיענטט אַדרער מיט אַיהרעו קינדרער. עס אַז געוויש זעהר שועל צו אַוְרְתְּהִילְעָן אויב זיא קַען זיין אַנְטָעַ פרינדַן, אַ גַּטְעַ פָּרוּי, אַ גַּטְעַ ווֹרְתָּהָן אַדרער אַ גַּטְעַ מומער.

אַיבְּרָהִימְפַּט האט זיך מיר פֿון אַנְפְּאָגָן גַּעֲשְׁטָעַלְטַן דִּיאָ פְּרָאָגָן, אויב זיא קַעַן זיין אַנְטָעַ פָּרוּי. אַיך האב אין איהר בעטערקט דאס אַונְפְּרָשְׁטָעַנְדְּלִיכָּע וואס אַז עַרְפָּאַחְרָעַנְדָּר מַעַן זעהט אין אַ פרויענצעטער, בענרייפט אַברער ער קַעַן עס ניט ערקלערען. אַיך האב מַיך אַוְיך בעטיחת אויסצּוּנְבִּיגְעָן אויב זיא אַז אַ לַּיְבְּעַנְדָּע מומער; נַאֲרַ דָּס אַז אַוְיך פָּאָר מִיר גַּעֲלִיבָּעָן אַ גַּתְּהִימְנִים.

זיא אַז אלט געווישן 24 יָאָהָר, אַונד האט קִין בעזונדרע בעילדונג גענאָסען. אלעם וואס זיא האט געוואָסָט אַונד פְּרָשְׁטָאָגָן, האט גַּעֲשְׁטָאָמָט פֿון אַיְינְגָן מַאַז נַאֲטָ אַונְמַעְרִיכָּט אַז אַיְינְגָן פָּעָמִין זָאוּהָן אַלְעָקְסָאַנְדָּר דִּיטְּמְרָעָוִוִּיטְּשָׁה האט זיא גַּעֲשִׁיקָט פָּאָר דער חותנה.

פֿון דער ערzieהונג ביַאָ דער אלטער גַּטְעַס-בְּעִוִּיטְּצָרִין, האט זיא גענאָסָען דעם אַונְמַעְרִיכָּט זָאוּהָן צוּ דְּרַעְקָעָנָעָן גַּטְעַלְעַד אַוְיכְּזַן פְּעַלְד אַונד האָדָרָוּעָן עופות.

אַברער דָּס אלעם האט לוֹדְמִילָּאֵן נַעֲשְׁטָרָט צוּ מַיְינָעָן, אַז זיא אַז שְׂרָעְקְּלִיך גַּעֲבִילְדָּעָט אַונד גַּעֲוָאלְטָינְג ערפאַחרען אַין וּלְלָטְסִ-זָּאָכָּעָן.

זיא האט אַיְמָעָר גַּעֲוָכָּט צוּ בעוֹיוֹזָעָן, אַז זיא ווֹיס זעהר פִּעְלָאָרְבָּר פְּעַטְעָר דעם נַזְיְיסָעָן, אַיבָּר קִיּוּזָעָן קַאְמָהָעָיָנָא, אַיבָּר דער נַיהֲלִיסְטִישָׁר בעוֹעָנָג.

אונר, איבורייזטט, האט זיא געוואָלט בעחוּטטען, או זיא בעלאָגנט צו דער הויכער אינטאָליגעןץ. זיא האט אויך נעפֿענְט גאנץ אלִין זאגען וווע שועודען אונד נאָר- וועגען ליענען; אונד ואמס עס אַכְבָּלָאנְט צו מוווק, האט זיא בעקענְט אַנְרוּפָען אַפְּרָד וווערטשאָר, אַבעָר זיא האט פִּין אַהֲנוֹגָן זעהָקָט פָּוּזִיךְ בְּאַדְּגִינוֹן.

אלעקסאנדרו דימיטריעוויטש וויעדרה, וועלכער אויז ניט געוען קיין נאר אונד אויך בעוטען בילדונג אונד ערפאהרונג, האט זיך ענטווועדערא ניט בעקימערט אום אוירעה פוטסע בעריהמעעריען, אדער יעדע נארישקייט וואם זיא האט אדרוייס גע-בראפעט, האט גויא איזם אוינטשנוואו אַתְּכָמָה.

כיד האט עם זהר ליד נטחן אום איהם. אך האב מיר גוטראבט, או
עד האט עמוואס בעסערע בערדענטן, אונד אוז פרוי אין פאר איהם זעהר אונז
פאסאנען.

איך האב נט גענוייפעלט, או אלעקטאנדרער דימיטרייעויטש, אכוואָהַל שווין
איין עלטערער מענשׂ, האט זיך געקענט אוטסקליבען אַפְּאַכְּעַנְדְּרָעַ פרוי. ער זאט
ניט נאר בעומסָן ריבטוזום אונד בילדונג, אַנדְרָען זיך יונגענְדְּלִיכָּם אַוְּזָעָן, האט
אייהם גענעבען גראָדָע אָזֶוּ פֿיעַל רַעֲבַט צו איין אַנְשָׁטָעַנְדִּינְגָּעַ אונד גַּטְעַרְמָרְטָן, וויאָ
אַירְגְּנָנְדָּר אַמְּאָן.

מןכו מאל האב איך יהו נוואלט עפטעס אויפמערקייז מאכבען אויד מעהרעדער מאל בין איך שיין געווען מיט דיא וווערטער אין טויל עפטעס או זאנגען, אבער איך האב מיך צוריק געהאלטען. איך האב עס ניט געקנטט מהזון, זעהנדיג וויא גליק-ולד ער אין מיט איזה.

"איבערגענס", האב איך מיר געטראכט, "דרער געטמאכ ביא" מענשען איז פערשיידען, וואס מיר געפאלט, מזו ניטט געפאלען איזן אנדערן, אונד וואס איזן אנדערן געפאלט מז ניט מיר געפאלען. עס איז מענליה, איז איז פרי וואס איז וואוילט געליעבט. ואלט אלעקסאנדרערן ניט אינטערעסרים. ואורום? דארויף זיינען מיר מענשען אונד מיר מזען זיך ביינען צום ווילען דער נאטלר. אונד ווארומ זאל לודטילא ניט זיין קיין פאטען דער פרי פיר אלעקסאנדרערן? אה, איז בין אַבְּגָעֵלְעַבְט, אַבְּגָעֵלְעַבְט, פָּנָן דָּעַר וּוֹלְכָּט, אַונְד אִיךְ גַּעֲפִין דָּאָרֶט פָּעהַלְעָד וּוֹאַס זיינען איז דער וּזְהֻרְחִיט דָּא מְעֻלָּת. אַיז דָּעַן דָּאָס שְׁוִין אַלְכָּם אַיז אַפְּרוּעָנְצִיכְעָר זַיְעַן דָּעַבְּאַטְרִיךְן אַיבְּכָּעַ פְּלִיאָזְעִיךְן, גַּעֲשִׁיבְּכָּמָן אַונְד גַּעֲזָלְשָׁאַפְּלִיכְבָּעַ לְעַזְרָהָעָן? נִיְיָן, נִיְיָן וּוֹאַהֲבָעַן אַוְנוֹעָרָעַ עַלְטָעָרָן אַונְד עַלְטָעָרָים עַלְטָעָרָן וְזַיְעַן הַאֲפָעָן גַּעֲהָאָט אַיְנָפָאָכָּעַ, גַּוְעָט אַונְד נִיט אַיְבָּרָעָנְשָׁפִּיטְצָטָעָ פָּרוּעָן אַונְד אַלְכָּם אַיז גַּוְעָטָן וּוֹעַדְעָן קִימָרָטָט דָּאָס וּוֹאַס לְודְטִילָּא חָאתָ לִיעְבָּר אַבְּכִיסְטָל

דו פלייערין? האט דען אלעקסאנדר דימיטרייעויטש קיין בערגניעגען ווען מאנאיא
שלירערט? כודטלא איז אויך איינגעערבענט בייא איהם פאר א קינד. עס איז
בעסער איך זאל שוויינען, נומז וכען און יונעם קיין פעהלה, זוויל איך אליאן בין
פול פעהלה. מײַן ניסט איז שוואָך, מײַן קערפער אונד געהָרְן קראָאנְק, אונד איך
וויסס נומז וואָס נומז איז.

אט אעלבע געדאָנקען האבען זיך איז מיר דורךווארפֿען איז דער ערשטער
צײַם, וועהָרְעֵנד איך האב געזוכט צו ערגרינְדּען דיַא אָרוֹזָאָכּעָפּן אלעקסאנדר
דימיטרייעויטש עס גליך.

אוֹ ער איז געווּן נְלִיקְלִיףּ, דאָרְבּעָר האָב איך נִיט גְּעוּזְיְפּּעָלָטּ. נָאָך מְעָחָר,
ער איז געווּן אָזֶוּ גְּלִיקְלָהּ, אוֹ מִיר האָט זִיך גַּדְּרָאָכּתּ, דָּאָס עָר וּוּטָזְזָדְקָה
בַּיְמָעָן אָזֶפּ זַיְן גְּלִיק מִיט דָעַט גְּלִיק פָּן דָּעַר נָאָנְצָעָר וּוּלָטּ.

איך האָב בערגנְרְפּעָן, אוֹ דָאָס הַיִּסְטָט פָּאָמְלִילְעָנְדּ-גְּלִיק אָונְד אָיך האָב אִיהם
מקְנָא גְּעוּזָן, אָיך האָב אִיהם נִיט מְקָנָא גְּעוּזָן דֻּרְפּּאָר וּזְווּיל אָיך האָב אִיהם נִיט
בערגנְגָעָן, אַין גַּעֲגַעַתְּהִילָּה, אַיד בֵּין אִיהם גְּעוּזָן אָפְּרִינְדּ פָּן מַיִּין טִיעַבְּסָטָעָן
הַעֲרָצָעָן, נָאָך אָיך האָב גְּעוּזָאָנְשָׁן אָזֶפּ אָמָּאָל אָזֶוּ גְּלִיקְלָהּ זַיְן.

איך האָב מִיר גַּעֲרָאָכּתּ, אוֹ דָאָס לְעַבְעָן, דָאָס וּוּחָרָעָ לְעַבְעָן, בְּעַשְׂתָּעָטָט
איַן פָּאָמְלִילְעָנְדּ גְּלִיךְ. אַין דָּעַר רִיחָנִיתָם פָּן פָּאָמְלִילְעָנְדּ-לְעַבְעָן אָונְד טְרִיהִיָּהּ. אָיך האָב
נָאָך אָמָּאָל אַנְגַּעַפְּאָגָגָעָן אָוּפְּאָזְמִישָׁן מַיִּין פָּעָרָאָגְּגָעָהָיִיט אָונְד גַּעֲפָנוּן אַתְּהָוָי
וּבָהָוָה פָּן כּוּמְפּּעָרְיָה, גַּעֲמִינְהִיָּה, פָּעָרְדָּאָרְבָּעָהָיִיט אָונְד שְׁמוּטָץ.

“ניִין, נִין!” האָב אָזֶפּ צַוְּרָאָלִין אָזֶסְנְשָׁרְעָן, “נִיט דָאָרָט לְעַנְטָדָס
גְּלִיק פָּן מְעַנְשְׁלִיכָּעָן לְעַפְעָן; נִיט דָאָרָט קָעָן מְעַנְשְׁלִיכָּעָן רֹוח אַין קָרְפּּאָר אָונְד
נִיםְמָטָט, אַנְדָּעָרָן אַין זַיְן הַוְּהָיָה, צְוַיְשָׁעָן זַיְעָנְדָּרָעָ, נְעַבְעָן זַיְן פְּרוּוּיָ...”

אָפְּרִיוּן יָא, אָ גּוּטָע, רִינְגָע אָונְד וּוּבְּרָעָ פְּרוּיָ, אַין דִּיאָ קְרִיּוֹן פָּן אָ מְאָסָס
גְּלִיק. אָפְּבָעָר וּוּאָוָוָהָמָטָמָטָמָט אָזֶאָזְפּּוּרָהָרָה...

וְאָס וּוּל אָיך טָהָונָן וְעַן אָיך זַאל אַנְטְּרָעָפָעָן אָזֶאָזְפּּוּרָהָרָה
טְלִילָא אַיז?

דיּוּזָעָר גַּעֲדָאָנְקָהָטָמָט מִיד בערויַשְׁטָמָט. אָיך האָב נִיט גַּעֲקָנְטָמָט אַרְוִים קְרִיבָעָן
צַו אָ דִּיְוְטְּלִכְבּּעָר עַרְקְלִעְרָוָגָן.

“וְוָאָס אַיז אָפְּרִיוּיָ?” האָב אָיך מִיד גַּעֲרָעָגָט. “אַיז וְאָא קָאָטְפָּאָנִיאָן אַיז
לְעַבְעָן, אָדְרָעָ...”

אָדְרָעָ וְוָאָס? מַיִּין גַּעֲהָרְן הָאָט אַנְגַּעַפְּאָגָגָעָן אַז דְּוּשָׁעָן.

“אֲקָמְפָאַנִּיאָן אֵין לְעַבְּדָן ?” אֵץ גַּעֲוֹעַן דֵּיאַ נַעֲכַטְמָעַ פָּרָאנֶג. “גַּיְיַן, אַ פְּרָה
אֵץ נִיטְ קִיּוֹן קָאַטְפָּאַנִּיאָן אֵן לְעַבְּדָן. אַלְעַקְסָאַנְדָּר דִּימְטְרִיעְוִוִּיטְשׁ, דַּעַר עַמְּפָאַרְעָנְעָר
שָׂרָ, אָז דָּאָס אִיז נִיטְ דַּעַר פָּאָל. אַלְעַקְסָאַנְדָּר דִּימְטְרִיעְוִוִּיטְשׁ, דַּעַר עַמְּפָאַרְעָנְעָר
אוֹנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר מָאָן, קָעַן זַיְדַּ נִיטְ אַינְגְּבָעְרָגְּסְרָעַן טִימְ לְוַדְמְלָאָס נַאֲרִישְׁקִיְּתְמָעַן,
וּעַן דֵּיאַ וּוֹאָלָטַ גַּעֲוֹעַן זַיְן קָאַטְפָּאַנִּיאָן ! אַחֲרָה נַאֲרִישְׁקִיְּתְמָעַן אַינְטָעְרָטָעַן אַיהֲם
נַאֲרַ וּוֹרְפָּאָה, וַיְיַלְּ וְאָזְ נִטְ גַּלְיַיךְ צַו אַיהֲם אֵין נִיסְטִיגְעַר עַנְטוּקְלָנְגָן. עַר
בַּעַטְחָאָכְטַ זַיְאָ אַלְטַ אַקְוָה, אַלְטַ... גַּיְיַן, נִיטְ אַלְטַ אַקְוָה. צַו אַקְינְדַּה האָט
מַעַן אַנְדָּעָרַגְעַל גַּעַפְתְּהָלָעַ אַונְגַּדְעָרַגְעַל נִינְגְּנָנְעַן פִּיהְרָעַן אַונְגְּמָיר וְאַלְעַן זַיְדַּ אַינְטָעַן
רַעֲסִירָעַן כִּימְטָאָס פּוֹדְרָרִיעַן. לוֹדְמִילָאַ אֵיז אַלְכָאָז נִטְ אַלְעַקְסָאַנְדָּרִיעַס
קָאַטְפָּאַנִּיאָן אוֹנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר אַוְיָקְגַּדְעַט זַיְן קִינְדַּה. זַיְן זַיְן פְּרָוִיַּן אַוְנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר
בְּעַנְרָאָבָעַן !

“זַיְן פְּרָוִיַּן, יָא, אוֹנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר האָט עַר זַיְאָ לְיַעַבְגַּד זַיְאָ אַינְטָעְרָטְסִידְט
אַיְוֹתָם. לוֹדְמִילָאַ אַזְוָנָגְגַעַן, גַּעֲוֹנָה, שַׁטְּאָרָק אוֹנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר. זַיְאָ האָט אֵין זַיְדַּ
אַלְעַטַּס וּוֹאָס אַפְּרִיעְנְצִיכְטָרַד זַעֲרַף בְּעַוִּיטְצָעַן, אַוּס אַטְאָן אַנְצְוִיחָעַן, אוֹנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר
לְיַעַבְטַס זַיְאָ אַלְעַקְסָאַנְדָּר דִּימְטְרִיעְוִוִּיטְשׁ ! דַּאְ לְעַנְטַט דָּאָס גַּעַהְיִיםִינְסִין !
“עַס אֵיז אַזְיַדְגַּד קִינְדַּה נִתְהַלְּקָה, אַוּבְגַּד זַיְאָ קָעַן מִיךְאַדְעַר אַיְיָ אַנְדָּעָרַגְעַל
אַיְבָעַר אַלְעַקְסָאַנְדָּר דִּימְטְרִיעְוִוִּיטְשׁ האָט זַיְאָ אַמְּגַעְמְטִישָׁעַ קְרָאָפְטָמָן, אוֹנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר
לְיַעַבְטַס זַיְאָ !

“אֲקָמְפָאַנִּיאָן לְזַיְבָעַן מִיר אַנְדָּעָשָׁן, אַקְינְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר אַוְנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר
פְּרָוִי לְזַיְבָעַן מִיר אַנְדָּעָשָׁן. אֲקָמְפָאַנִּיאָן לְזַיְבָעַן מִיר פָּאָר זַיְן גַּיְסְטָן, אַקְינְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר
פְּאָר זַיְן אַוְנְשִׁׁיכְדָּא אוֹנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר ? — פְּאָר אַיְהָר קְרָעְפָּט !”
אַיְךְ בֵּין גַּעֲקָוֹמָעַן זַיְעַן דַּעַוְעַן רַזְוּלְטָאָטָמָן, בְּשַׁעַת אַיְךְ בֵּין אַרְזָם גַּעֲנָגָנָעַן אַוְיָקְגַּד
דַּיאָ פְּעַלְדָּעַר נַאֲכְדָּעַקְעַנְדִּינָג אַוְנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר אַנְכְּקָלְעַנְדִּינָג.

“אַוְנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר אַלְעַקְסָאַנְדָּר לְוַדְמְלָאָז ?” הַאָב אַיְךְ מִיךְדַּגְּשָׁעַן,
דַּעַר עַנְטָמָעַר אֵיז גַּעֲוֹעַן :

“זַיְאָ אֵיז אַיְן אַנְצִיְהָנְדָרָעַס פְּרוּעָנְצִימָעַר ?”
אַיְין אַנְצִיְהָנְדָרָעַס פְּרוּעָנְצִימָעַר ? דַּיְעֹוֹר, גַּעֲדָאָנָק האָט מִיךְדַּבְּגַעַשְׁטָעַלְטָמָן
אוֹנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר אַיְךְ חַאְבָא אַמְּגַעְמְטִישָׁעַ צְרוּקָא צַוְּהָרָעַן צַוְּהָרָעַן צַוְּהָרָעַן אַיְבָעַר פְּרוּעַן. אַיְךְ
הַאָב גַּעֲמָרָאָבָטָמָן, גַּעֲדָעַקְטָמָן אוֹנְדַּגְּבִּילְדְּעָטָעַר בְּגַעַוְאָרָעַן.

דַּאְן הַאָב אַיְךְ גַּעַהְיִים אַשְׁמָנוּ אֵין טָר אַוְסְהָרָפָעַן :
“לְוַמְּפָן ! זַיְאָ אֵיז דִּיְן פְּרוּיְנְדִּים פְּרוּיַן !”

4.

אייניגע טעג זיינען שווין פאראייבער, זייט איך האט מיך איינגעקווארטהויס.
בייא אלעקסאנדר דיטמיטרייעויזיש.

ער אויז געווען אויסערערנטליך צערטליך צו מיר. ער האט אונגעוענדעת
אלעם מעניכבע עס זאל מיר נאר ניט פעהלען, אונד מײַן ואונש אויז ערפילטנע-
וואָרָעַן, נאך איזידער איך האב איהם אויסגעשפֿראָכּען. ער האט בעטערקט וואָס
איך האב געלעבט בײַם עסען, אונד ער האט מיך דערטיט בעזאָרטן. ער האט
אויסגעוזהן הנאה צו האבען פָּן מײַן אָפְּעַטִּיט אונד שטָּאָרָקָוּנָגּ.

ער האט מיך בעטראָכְּטָעַט אלְּסָמֶן זַיִן בעסטען גָּאָסֶט. ער האט גָּעָקָעַטְּמָנָט מִינָּעַ
עלטערן, געווען אַפְּרִיְּנָד פָּן אָוּנוּעָר הֵוֵי אָונְד מֵיךְ גָּעָלָעַטְּ אָלְּסָמֶן קִינְדָּ. יַעֲצָטָן,
אלְּסָמֶן ער האט מיך גָּעָהָעָן שָׂוָאָךְ אָונְד קְרָאָנָקְ, האט גָּעָוָאָלָטְּ תְּחַנְּקָעַן אלְּעַם
מענְלִיבָּעַ אָום מִיר צו פָּעָרָשָׁפָּעַן פָּעָרָנִיְּנָעַן, בעקָוּמְלִיכְּקִיטָּ אָונְד גָּעוֹנָד.

לודטילאָ אוּוֹאָנָאָוּנוֹנָא אַיז אַיְּיךְ גָּעוֹעָן זַהָּר גָּוָטָם צו מִיר, טַרְאָטָץ עַמְּה האט
זַיִךְ מִיר אוּסְגָּעָוּיְּזָעַן אַין דָּעַר עַרְשָׁטָעָר צִיְּמָת, אַיז זַיִא טָהָות דָּאָס עַפְּעָס גָּעָצָוֹאָנוֹנָעַן,
וַיַּאֲאִינְעָרָ רָעָדָט, בְּלִיְּזָ צְוָלָעָפָּ אַיְּהָרָ מָאָן. דָּאָס האט מֵיךְ אַנְפָאָנָס בעאָנוֹרָהָוָינָט,
אָבָּעָר, וַיַּאֲאִיךְ האָב שְׂוִין פְּרִיהָעָר גָּעוֹאָנָט, אַיז עַס שְׂוִועָר גָּעוֹעָן זַיִא צו פָּעָרָשָׁטָעַן,
אָונְד אַיְּךְ בֵּין נִיט גָּעוֹעָן זַיִבָּר אַיְּבָר זַיִא אַיז פְּרִיְּנְדְּלִיךְ פָּן הָעָרָצָעַן, אַדְּרָעָר זַיִא
טָהָות עַס אָוִים עַטְיוּקָעַטָּן.

איַן אַיְּין אָבָּעָנָה, זַיְּצָעָנְדִּינָגּ בַּיַּם עַסְעַן, האט זַיִא אלעקסאנדר דיטמיטרייע-
וּוּיטָשָׁ גָּעָרָעַטָּן, וַיַּאֲאִין טָבָע אַיז גָּעוֹעָן, וַיַּאֲרָוָת זַיִא זַהָּת אָוִים אַזְוִוָּרְגָּן.

„אַיְּךְ בֵּין נִיט טְרוּוּרִינְגּ“, האט זַיִא גָּעָעָנְטָפְּרָטְּ שָׁאָרָף, „דוֹא בִּילְדָעַטְּ דָּיָר
אָנְרָ אַיְּין.“

„זַיִא נִיט בָּעוֹ, מִין קִינְדָּ“, האט אלעקסאנדר גָּעוֹאָנָט בעטָרָעַט אָונְד
ערַשְׁטִוָּינָט. „אַיְּךְ האָב דִּיךְ נִיט גָּעוֹאָלָטְּ עַרְגָּעָן. מִיר דָאָכְטָ זַיִךְ וּוּרְקָלִיךְ, אָוּ דָוָא
זַהָּסָטָ נִיט אָוִים וַיַּאֲאִימָרָ.“

„אָזְוִי אַיז עַס אִיכְמָעָר. דָיָר דָאָכְטָ זַיִךְ, אָונְד אַיְּךְ וַיַּאֲסָנָס נִיט וּוּאָס. דָאָס
קרִינְקָטָ מֵיךְ בֵּין צַוְּטוּתָ. פָּן אַין דָעַר פְּרִיהָעָר בֵּין אַין דָעַר וּוּיְמָטָר נִאָכָטָ, וּוּרְסָטָו
נִיט טִיעָר מִיט דִּינְעָן נַאֲכָפָרָאָנָן. בָּאָלָד בֵּין אַיְּךְ בְּלָאָס, בָּאָלָד טְרוּוּרִינְגּ, בָּאָלָד

סידר אונד נאך מיזענדער אנדערע פראגען וואס קלעטען זיך וויא איז ארבעם אין דער וואנט"...

"אַבָּעָרָה, מִין לְעַבְעַס קִינְדָּה, וּוֹיָא קַעֲנְסְטָו אָזִי דַּעֲדָעָן?" האט אַלְעַקְסָמָן דער שטימע.

וַיֵּן טָאָן הָאָט מִיךְ גַּעֲרִירָהָת בֵּין צָוָם וְחֶרְצָעָן. אַיךְ הָאָבָּעָד גַּעֲזָהָעָן, וּוֹיָא זַיַּה
הָאָט אַיִּתְם שָׁרָעְקָלְךָ בְּעַלְיוֹדִינְט אַין מַץְנָה גַּעֲנָנוֹוָאָרָט. אַונְד וְוַאֲרוֹם?
בְּלוֹזְ דַּעֲרְפָּאָרָה, וּוֹיְיכָ עַר הָאָט זַיַּה גַּעֲלָעְבָּטָה, דָּאָס עַר אַין גַּעֲוָעָן בְּעַ-
זַּאֲרָגְט אָסָם אַיהֲרָה וּוֹיָא אָסָם אַצְּרָמָעָ בְּלָטָה, וּוֹלְכָעָ מַעַן הַיְם פָּן צְוָפְּיָעָל רַגְעָן,
קָעָלָט אַזְּרָעָר צְוָפְּיָעָל הַיְםָן.

עַמְּ הָאָט מִיר אַזְּיךְ אַוְיסְטָנוֹוָהָעָן, אַזְּ עַר הָאָט פָּן אַיהֲרָה צָוָם עַרְשָׁטָעָן מַאַל
גַּעֲהָרָט אָזָא שְׁפָרָאָכָה. דָּאָס הָאָט אַיִּתְם וּוֹידְקָלִיךְ עַרְשָׁטוֹנוֹתָם. עַר אַין דַּעֲרָצָוּ נִיט
גַּעֲזָהָהָנְטָן גַּעֲוָעָן.

אוֹיְךְ זַיַּה גַּעֲזָבְטָה הָאָט זַיַּה אַבְּנָעְשְׁטִיעְנָעָלָט אַמְּעָנָעָ פָּן שְׁמָעָץ אַונְד
לַיְדָעָן. זַיַּה הָאָבָּעָן גַּעֲשְׁוֹיְנָעָן.

וְוַאֲרוֹם זַיַּה הָאָט גַּעֲקָעָנְט אָזָיְנָה רַעֲדָעָן, אַיבָּרָהָוִיטָה אַין טַיַּן גַּעֲנָנוֹוָאָרָט,
הָאָב אַיךְ נִיט גַּעֲקָעָנְט בְּעַגְרָיְפָּעָן.
אַין דָּאָס גַּעֲוָעָן אַפְּרָשְׁטָעָלָן פָּאָר מִיר אָס אַיךְ וְאַל וְוַוְסָעָן, אַזְּ זַיַּה
קִימָרָט זַיַּה נִיט אַיהֲרָה מַאַסְטָס צְעָרְטְּלִיקְיָה? אַיךְ הָאָב מִיר דַּאְרוֹוָף נִיט
גַּעֲעָנְט עַגְטְּפָעָרָן.

אַיךְ הָאָב גַּעֲוָעָרָפָעָן אַבְּלִיךְ אוֹיְךְ אַיהֲרָה גַּעֲזָבְטָה.

"חָאָ," הָאָב אַיךְ מִיר גַּעֲטָרָאָכָה, "אַיךְ הָאָב אַכְּלָא קִין טָעוֹת נִיט גַּעֲהָטָמָן.
דִּיאָ קָאָטָן שְׁפָיְלָט זַיַּה אָזָיְנָה גַּטְמִיתָהָהָן, בֵּין זַיַּה נִיכְטָה אַקְרָאָטָן מִיטָּם דִּיאָ
גַּעֲנָל אַדְרָעָר אַבְּס מִיטָּם דִּיאָ צִיְּהָן, דָּאָס אַין זַיַּה! אַיךְ הָאָב זַיַּה דַּעֲרָעָנְטָה אַיהֲרָה
וְוַאֲהָרָעָ נָאָטָר צִיְּנָט זַיַּה אָרוֹוִים!"

וּוֹן אַיךְ הָאָב צַו אַיהֲרָה גַּעֲקָעָקָטָה, הָאָט זַיַּה אַנְגָּעָפָאָנָהָן צַו שְׁמִיכְלָעָן, אַונְד
זַיַּה אַגְּנָעָקָטָה מִיט אַיהֲרָה אַיְוָעָן, וּוֹלְכָעָ הָאָבָּעָן דַּאְמָאָלָן גַּעֲהָטָמָן אַרְגִּינָעָן
פָּאָרָב. זַיַּה הָאָבָּעָן מִיךְ דַּעֲרָמָאָהָנָה אַן דַּעְרָ שְׁלָאָנָה.

אַיהֲרָה בְּלִיךְ צַו מִיר אַין גַּעֲוָעָן פָּעָטָה אַונְד נִיט עַרְשָׁרָקָעָן. אַיךְ הָאָב דַּאְרָט
בְּעַמְּרָקָט אַגְּלָאָנָץ פָּן בְּעַקְיָיט.

מִיר הָאָבָּעָן אַלְעָ דְּרִיאָ אַונְטָעְרָדָעָסָעָן גַּעֲשְׁוֹיְנָעָן, אַונְד דָּאָס שְׁוֹוִיְגָעָן הָאָט
אוֹסְגָּוָעָת זַעֲתָר אַונְגָּגָעָנָהָת. אַיךְ הָאָב מִיךְ נִקְרָאָצָט אַין אוּיָה, אָס עַמְּ וְאַל

היחסין, או איז פערברענגן מין צייט מיט עפָעַס אנדערש אונד קלער נאר ניט אוט דעם וואס איז פֿאַרגענְגָּן.

דאָן האָט זיך געהרט אַ גערוש אונד דיאָ קינדר ער זיינען אַרין אַן צִימָעָה, וועלכָּס הָאָט אָונְטַעֲרָבָּרָאַכָּעָן דיאָ שְׁטִילְקִיטָּם.

„פֿאָפָּא, פֿאָפָּעָלָעָן“ הָאָט אַוְיסְנַעַלְגְּנוּן טְאַנְיָאַס שְׁטִימָלָעָן, „מִיר האָבעָן גַּעַטְבָּאָט הַיְוָלָעָךְ פָּוֹן שְׁטִינְגָּעָר, אַונְד מִיר האָבעָן גַּעַתְבָּאָט אַזְעַלְבָּעָשׂ שְׁעהָנָעָזָבָעָן...“

אלעקסאנדרע דִּימְטוּרְיוּוֹיטֶשׁ הָאָט גַּעַנְמָעָן דָּאס קִינְדָּר אַוְף זַיְנָעַ הַעֲנָר אַונְד אַגְּנָעַפְּאַגְּנָעַן דְּרוּמִיטֶשׁ צַו גַּעַהָעָן לְאַגְּנָאָט אַיבָּעָר דֻּעָם צִימָעָר, זֵיא וּרְיְקָעְנְדִּינָּג צַו זַיְן בְּרוּסְטָן.

לְודְמִילָּא אַיְוָאַגְּזָוָגָא הָאָט אַיְהָם נַאֲבַנְעַפְּאַגְּנָט מִיט אַיְהָר בְּלִיק, זֵיא אַיְנָעָר רעדט: „דַּשְּׁר אַלְטָעָר נַאֲרָן!“

דאָן הָאָט זֵיא זַיְקָאַבְּגָּוּעָנְדָעָט פָּוֹן אַיְהָם, גַּעַלְעָנְטָם בִּירְדָּעָלְעַנְבָּוִינְגָּעָנָס אַוְיָזְטֶשׁ, אַינְטַעְרָנְעַשְׁפָּאָרָט אַיְהָד שְׁעהָנָעָם קָאָפְּ מִיט דִיאָ דְּאַלְאָנִיעָט אַונְד אַרְוִיס שְׁטַעַלְעַנְדִּינָּג אַיְהָרָוּ וּוּיְסָעָצְיָהָן, הָאָט זֵיא גַּעַוְאנָט:

„עַס אַיְזָ שְׁדַעְקָלְקָדָלְגָּוּיְלִינְגָּן!“

אלעקסאנדרע מִיט טְאַנְיָאַס אַזְנָעָר וּרְיְקָעְנְדִּינָּג צַו דַּעַר מַהְיָר פָּוֹן צִימָעָר. זֵיא הָאָט גַּעַוְאַרְפָּעָן אַ בְּלִיק הַינְּטַעְרָוְיְלִילְעָבָס אַונְד גַּעַוְאנָט:

„אלעקסאנדרע דִּימְטוּרְיוּוֹיטֶשׁ (אוֹן הָאָט זֵיא אַיְמָעָר נַעֲרָפָעָן), אַנְעָרָה קַעַנְעַנְדִּינָּג מִיט דִּיזְעָן אַוְסְדוּרָק, אוֹ ער שְׁטַעַחַת הַעֲבָרָאָלָס זֵיא מִיט זַיְן בְּרָה שְׁטַמְאָנְד אַונְד בִּילְדוֹנָג) אַזְנָעָמָן גַּעַנְצָעָי טָאָג בְּעַשְׁפְּטִינָמָן. אַיְדָן בֵּין אַיְמָעָר אַלְיָוָן: נַאֲרָלְיָוָן זֵיא אַ בְּיָם אַזְנָעָמָן פָּעָלָר. אַיְדָן הַאֲבָקִין בְּעוֹזָה, קִינְעָן גַּעַזְלָשָׁאָפָט, קִינְעָן צְעִישְׁטוֹרְיָאָאָגָן אַונְד אַיְקָז וּוּמָס וּוּרְקִילִיךְ נִיט זֵיא מַעַן קָעָן פֻּרְבָּרְעַנְדָּג דִיאָ צִימָט.“

אַ בְּלִיק נַאֲרָאָמָל אַוְיָפָא אַזְיָט, הָאָט זֵיא אַיְבָּעְצִיָּינָט, אוֹ אַיְהָר טָאָן אַז שָׁוֹן נִמְطָא אַן צִימָעָר, אַונְד זֵיא הָאָט פָּאַרְטָנוּגְעַוְעַטְצָט:

„אַיְךְ פְּרָעָה מַךְ וּוּרְקִילִיךְ, וּוָס אַיְהָר זַיְטָ צַו אָנוֹן גַּעַקְוָטָעָן. נַעַמְאָנְד הָאָט עַס נַעַפְוָנָעָן פָּאָר גַּעַמְהָג אָנוֹן בֵּין יַעַמְצָט דָא אַוְפְּצָחָוּבָעָן אַ פְּרִידְעַנְסְּדִיבְּטָעָר קַומְטָ יָא אַמְּמָאָל צַו אָנוֹן אַוְיָפָא בְּעוֹזָה, אַונְד ער אַיְזָ אַלְטָעָר מָאָן. אַונְד דַּעְרָזָן, מַאֲכָטָמָט מִיךְ אלעקסאנדרע דִּימְטוּרְיוּוֹיטֶשׁ וּוּרְקִילִיךְ קְרָאָנָק מִיט זַיְנָעָבָעָן גַּעַשְׁמַעְנְדִּינָּג נַאֲרִישָׁע זַאֲרָגָעָן אָמָט מִטָּר, אַונְד אַיְדָן בֵּין שְׁזִין זַאֲטָ דַעְרָפָט...“

אין מיליכע געדאנקען איז עם איינגעפלען, או זיא האט וויטער געווילאכט
וואונען: "ארנד אלעקטאנדער דימיטרייעווטש איז אויך אין אלטער טאן, ועלגער
איןטערעפרטט טיך נטט, וויל ער איז אנד מיאס,"

עם איז קיין צווייפל, אויך האב געלצען אידערע געדאנקען,
זיא האט ארכנטער געומטן דיא הענד פון אונטער איהרע באקען, צונזרוקט
דעט פאמאואר, אונד אונגענסטען כהען.

"אימעד איז הויז אונד נאך און הייז," האט זיא וויטער געמורעלט טיט א
זיפע. "כאָר איז איינציינעם מלַּבְּן אַיך געווען איז קלוב אונד געטאָנט. בִּיאָ
נאָט, דאָרט איז נעווען לומטיג אונד תוכטעד! אַיך האב טיך געווילטיג אונטער-
האלטנען. עם זיינע דאָרט געווען פִּיעֵלָע אַפְּיזְעָרָעָן, האט איהר אויך לִיבָּע אַז
טָאנְזָעָן?"

"אַ, אַמָּאָל," האב אויך גענטפערט אונגענער,

פאר מיליכע אוינען איז געטהאנע דאס גוטמייחזען אונד בעטערעבטע געיבט
פון אלעקטאנדער דימיטרייעויטש.

דאָ איז געקוומען אַסערקוירדינער מאָמענט אַבער מִיר.
אַיך האב זיא בעבראַבט וויאָ אַקטען, וויאָ אַשלְּאָגָּן אַונד אַיך בְּן אַיכְ
שמאנדע געווען זיאָ צו פֿעראַבטע אונד פֿערהאָפען. איהר שפֿראָכָע האט טיך
געשטאָבען, איהרע ווערטער האבען מִיקְ גַּעֲקוּלָט אַונד גַּעֲרָנָטָט, אַבער, טראָטָז
דעט... .

יאָ טראָטָז דעט, האט אַז מִיר צוֹרִיק גַּעֲשָׂהָרָט דֵּיאָ בעסְטִיעָג. אלעט איז
פֿערשׂוֹאַונְדָּען וויאָ אַדוֹיך. אַיך האב נאָר גַּעֲזָהָעָן איהר שענְגָּעָט אַונד גַּעֲזָרָעָם
געזְבָּטָן; איהרע בְּרִיטָע שְׁלָמָתָר, איהר פֿולְעָן בּוּזָם, איהרע האלבְּגָּטָט פָּן איהר קְרָאָבָּט
מִיקְ אַנְצִיאָהָן.

זיא האט אויסגעזען פֿערפֿיהָרָעָיש אַז מיליכע אוינען.

זיא האט גערעדט טיט מִיר נאָנֵץ איינפֿאָך אַונד אוּפֿרִיבְּטָן. אַיך האב גע-
THON אַיְנוּעהָעָן, או זיא האט דעכְטָט טיט איהרע בעזְבָּטָונָעָן אַונד אַיך האב טיט
איהר געהאָט מִיטְלִיאָה.

וּוּרְקִילִיךְ, אַיז זיא נַעֲוֹן יָנָגָן, שְׁהָהָן, גַּעֲנָד אַונד מַונְטָרָה? וּוְאַט פָּאָר אַ
פֿערנְגְּנְזִינְעָן הָאָט זִיא גַּעֲקָעָטָהָעָן פָּן דָּעָר נַעֲלָשָׂאָפָּטָט פָּן אַיז אלטָעָט
פָּאָן?

אֲבָעַר אִיךְ חָבֵב מִיךְ בַּעַהֲרֶרֶת מִיטַּ אַלְעַ מִינְעַ קְרֻעְפְּטַעַן.
 וַיֹּוֹאַרְוּם בַּעַט אַיְהָר נִיטַּ אַלְעַקְסָאַנְדְּרַעַ דִּימְטְרִיעְוּוּיטְשַׁן, חָבֵב אִיךְ אַנְגְּנַעַן.
 פָּאַנְגְּנַעַן, עַר זָאַל מִיטַּ אִיךְ עַרְגְּנַעַן אוּסְפְּחָהָרְעָן, אַירְגְּנַעַנְדוֹאוֹ גַּהְעָן, עַר וּוּטַע
 אִיךְ גַּעוֹוִיס נִיטַּ עַנְצְּזָאָגְּנַעַן.
 אִיךְ חָבֵב אַנְגְּנַעַהְיָבְּעַן צַו בַּעַטְרָאַבְּטַעַן אַיְהָר וּוּיְבָעַ אַונְדַּ דִּיקְעַ הָאַנְדַּ מִיטַּ
 וּוּלְכְבָּר זַיְהָטַעַן גַּהְעָלְטַעַן אַזְּלְבָּעְרָנְכַּעַם לְעַפְּעַלְ.

“נוֹיִן, נִיּוֹן”, הָאַטַּ וַיַּאֲ גַּעַנְמְפָעַרְטַּ אַרְיַין וּוּרְפָעַנְדְּרַגְּ אַשְׁטְיְקָעַלְ צְקוּרַ אַן
 אַיְהָר גַּלְאַזְוַ טְהָעַן, “אִיךְ פָּעַרְכָּאַגְּנַעַן עַם נַאֲרַ נִיטַּ פָּן אַיְהָם. אִיךְ וּוּיְסַ, אַזְוּר גַּהְעַטְ
 זְהָרָ אַונְגְּנַעַן מִיטַּ מִידַּ עַרְגְּנַעַן. עַר בַּלְיכְטַעַט אִימְעַר מִיטַּ וּוּלְדָעַ אַוְיְגְּנַעַן אַוְיְגְּ פְּרַעְמְדַעַן
 מְעַנְגְּרַ... אַונְדַּ צַו וּוּסַּס זָאַל אִיךְ אַיְהָם בַּעַטְעַן? אַיְהָר וּוּטַעַטַּ צַו אַונְגְּ גַּקְוּמַעַן,
 אַונְדַּ עַם פְּרִיְטַמִּיךְ...”
 בַּיְאָ דִּיאָ לְעַטְצַטְעַ וּוּרְטָעַר הָאַטַּ וַיַּאֲ גַּעַשְׂמִיכְבָּלַט אַונְדַּ אַנְגְּנַעְבְּיָגְּנַעַן אַיְהָר
 קָאַפְּ צַוְמַ גַּלְאַזְוַ טְהָעַן, אַוְיְגְּ אַזְיִיט, וַיַּאֲ אַרְיַין צַו קְוּקַעַן אַזְוּבָעַן צַו וּבָעַן אַ
 בְּלַעַטְעַלְ.
 אִיךְ חָבֵב זַיְהָטַעַן אַנְגְּנַעְקָוּקָטַם.

דָּאַן הָאַבְּעַן זִיךְ אַונְגְּוּרַעַ בְּלִיקְעַן בְּעַנְגְּנַעַנְטַ, אַזְוּרַבָּעַעַס אַזְוּלְעַנְעַן עַפְּעַם
 אַונְגְּהָלְבִּיעַן. אִיךְ חָבֵב מִידַּ גַּעַשְׂפִּירַת וַיַּאֲ אַנְבָּבָעַס עַנְטְּלִיפְטַמִּיט דָעַרְ גַּדְעַרְ נְכַחְ
 אַונְדַּ וְוָאנְטַ נִיטַּ זִיךְ אַרְפָּוּפַעַ צַו קְוּקַעַן, טָאַמְעַר צִיחָת עַר צַו יְעַמְּדָנִים אַוְיְגְּ
 טָעַרְקָוְאַמְקִיְתַמְ.

מִיּוֹן הָעָרֶץ הָאַטַּ אַנְגְּהָזְבָעַן צַו קְלָאָפְעַן. אֲבָעַר אַזְוּזַן אַוְיְגְּבָלַקְ, אַזְוּ
 אַוְיְגְּ נְעַקְוּמַן אַיְן עַנְדָעַרְגַּן אַוְנְטָעַר אַזְוּנְבָלַק, אַזְוּ

בֵּינוֹ צַו יְעַנְעַר מִינְטַמְ, הָאַבְּעַן מִידַּ זִיךְ בְּעַנְוּמַן אַיְנְעַר גַּעַנְעַן צְוִוְיְטַעַן מִיטַּ דָעַם
 אַבְּגָנְעַרְכְּבָטְעַטַּן רַעְסְפָעַקְטַמִּיט פָּן עַטְקָעַטְעַן. אֲבָעַר דָּאַס אַלְעַס אַזְוּ אַוְיְגְּ אַיְנְמָאַל
 בְּעַרְשָׂוְאַוְנְדָעַן, אַונְדַּ עַם הָאַטַּ אַוְיְגְּנַעְזָהָעַן, אַזְוּמִידַּ דָרְאַפְּטַעַן זִיךְ שְׂוִין מְעַהָר נִיטַּ אַזְוּ
 בְּעַנְהָכְשַׁעַן אַיְנְעַר צַוְמַ צְוִוְיְטַעַן, זַיְהָטַעַן גַּעַלְעַזְעַן מִינְעַ גַּעַדְאַנְעַן אַונְדַּ אִיךְ אַיְהָרַעַ.
 מִידַּ הָאַבְּעַן זִיךְ פְּרַעְשְׁמָטָאַגְּנַעַן.

שְׁפָעַטְעַר אַזְוּנְדָעַן, חָבֵב אִיךְ מִיךְ מִיטַּ גַּעַזְעַטְצַט שְׁפִיעַלְעַן מִיטַּ אַלְעַקְסָאַנְדְּרַעַ
 דִּימְטְרִיעְוּוּיטְשַׁן שָׁאַן. אֲבָעַר עַר אַזְוּ שְׁוִין נִיטַּ גַּעַוּזַן אַזְוּמְנָטָעַר וַיַּאֲ אִימְעַר אַונְדַּ
 עַר הָאַטַּ נִיטַּ גַּעַשְׂפָאַסְטַמִּיט וַיַּאֲזַיְן טְבַע אַזְוּ גַּעַוּזַן.
 וְוָאַסְטַמְעַס אַנְבָּעַלְגָּנְטַ לְוָדְמִילָאַ אַזְוּאַנְאַזְוּנָאַ, אַזְוּ זַיְהָטַעַן זְהָרָ לְאַבְחָאַטְעַן
 אַונְדַּ מְנָטָעַר. אִיךְ חָבֵב זַיְהָטַעַן נַאֲקַבְּ בֵּין דָמָאַלְס אַזְוּ אַזְאַ-שְׁטִימָוֹנָן נִיטַּ גַּעַוּזַעַן.

זו האם עשיריילט פיאנא אונד געונגען. דאן האם זיא אונגעפאנען צו שפייעלען ועם ואלער "די ערלוירענע צייט". זיא האם דאס געשייעלט מיט גשטייל.

ווען איך האב טיך צו איהר אומגעוענדערט, האב איך בעמערטט, או זיא
האט שון וואחד-שיינליך פון פריהער געוקט אופֿט. איהר געוויכט אוּן דויט
געוארען.

לעקסאנדר עאט קיין געולד געהאט צום שאָה, אונד מיר האבען געלאָזען

שטעהן דיא פֿנְדרַק.

דאן האם לודטילא איזואנאונוּ גערעדט פאר פיער אונד פאר וואסער.
זיא האם דערצעתכלט אונד נעלולדערט איזוי וויא אינער וואלט גערעדט
פֿעַט חִיטֶן.

נוטריהלה, פיא אוו פיעל ריד פון אין אונגעבלטער דאָראַסְפּרוֹן,
האבען זיך אַרְוֹס נַעֲבֵטָן אַסְטָן נַעֲרִישְׁקִיטָן, אַוִיב אַלְעַטְסָאַנדָרָעָת האַט זַיָּא
בעמְרָקֶטָן, וַיַּמְצָא אַיְךְ נַוְמָן, נָאָר אַיְךְ, אַפְּוֹצָחָל אַיְךְ האַבְמָרָגְעָרָטָן, אָנוֹ זַיָּא אַזְוָן
עהָרָדָם אַזְוָן וּוְלְמָסָזָהָעָן אַזְוָן צַוְנִיפְפָאָרָעָן אַזְוָן מִיטָּא דַּאַךְ, האַכְזָבָן
זַיָּא אַבְיָעָר מִיד מַעַדר נִיטָן גַּעֲמָכָטָן דַּעַם שְׁלַעַכְתָּעָן אַיְינְדוֹרָק וַיַּאַזְנְבָן.

איך האב בענטופרט מאנכען איין אונשולידיגען שפאמ פון אייה, אויך איזו אונשולידיג וויא נאָר מענלייך. אַבער טראטז דעם וואָס אלעקסאנדר עריטעריעויזיש האטם דערפֿרְיאָ געשמייבּ. לֵאמֹן, האב איך מֶר גאנץ נומַ געקענט מערקען, אָנוּ עַם איין אַיִּהְם נִים זַהֲרָה אַונְגַּעַנְתָּה וּוְאָס זַיְן פְּרִוי רַעֲדָה אַזְוִי פְּעִילָה, אַונְגָּה, נַאֲךְ מְעוֹדָה, זַהֲרָה וּאַעֲלִירְתָּה זַיְן מִיר אָוּ שְׁפָאַטְשָׁוּ.

ויל' איד ביז געוווען א מענטשען-קענעער. איך האב גערכענט לעזען אלעקסאנדעראַס

געודאנקען אויף זיין גענוכט. עם האט איהם אפילו גענערערט, אבער ער האט גענטרוועיט א' מיר, אי זיין פרוי, אונד ער האט נאר קין טורא ניט געהאטן, אי אונטושרב אונט בידע קעו אבעטן וווערטן ואס זאל זיין גענץ זיין ווילען.

אַבְרָהָן, הָאָתָּה עַר מִיכָּן אֲלֵין אַיִינָנָךְ אֶדְעָן? יְאָה, עַר הָאָתָּה גַּמְטָרוּעַ
אַוְיָף מִין עַהֲרָע, עַלכְסָטָאכְטָוָגָן אָונְדָּרָא פְּרִינְדְּשָׁאָפָּטָן. נִיְזָן עַר הָאָתָּה דָּרָעָ-
פְּאָרָקְיָין מֹרָא נִימָּה וְחַאָאָטָן. אַיְהָם הָאָתָּה נָאָר שְׂוֻקְלִיךְ גַּשְׁמָעָרָצָטָן דָּרָאָ וְעוֹרָמָעָרָ-
וְאָסָם לְוַדְמִילָּא הָאָתָּה אַיְהָם פְּרִיהָעָר גַּעֲנָאָנָטָן, וּוּעַן עַר אַיְזָן גַּעֲוָעָן בְּלִיוּן בְּעַזְאָרָנָטָן אָוָם
אַיְלָבָן גַּעֲנָדָהִיתָן.

אֲבָעֵר אַלְקָסָאנָדֶר דִּימִיטְרִיוֹוִיטֵשׁ אֵין גַּעֲוָעַן קָוָרְצִוְּבְּטִיגַּן. יֵא, קָוָרְצִוְּבְּטִיגַּן
מִתְּזִינַּע אַוְיָגַן אָונְדָּר קָוָרְצִוְּבְּטִיגַּן זַיִן נַיְסְטָם. נַיִי, עַד חָאַט אֵין לְוָרְטִילָּאַן נַיְטָ
בְּעַמְּרָקְטָם דָּאַם, וְאַס אַיךְ הָאָבָּג גַּעֲוָעַן אֵין אַוְיָגַן בְּעַנְגְּבָלִיקַּן.

עַס חָאַט מִירָ. אַוְיָגַעְוָהָעַן, אֵין דָאַם אַלְטָע שְׁפִירְכּוֹוָאָרטָם, דָאַם *בְּבִיאַ*
דָּעַם רִיְגָעַם אֵין אַלְעָסָם דִּיְןָיַן — בְּלִיבְּטָם אַטְמָרָ וְאַחֲרָה.
אַלְקָסָאנָדֶר דִּימִיטְרִיוֹוִיטֵשׁ, דָּעַר גַּטְמָעָר אָונְדָּר עַדְלָעָר, חָאַט זַיִן נַיְטָ
גַּעֲקָעַנְטָ פָּאַרְשָׁטָמְעָלָעַן וְוַיָּא אַגְּדָרָעָן, אַיְבָּרְהָוָטָם זַיִנָּעַ פְּרִיְגָעָן, קַעְנָעַן זַיִן
אַנְדָּרָשׁ וְוַיָּא אַגְּשָׁטָעָנְדִּין.

אַלְקָסָאנָדֶר דִּימִיטְרִיוֹוִיטֵשׁ הָאַטָּט נַיְטָ גַּעֲקָעַנְטָ זַהָּן מִתְּדִיעָזָעַן וְוַיָּא
אַיךְ הָאָבָּג גַּעֲקָקְטָם. וּמַן דָּאַם וְאַלְטָע אַזְוָעָן גַּעֲלָעַן אֵין זַיִן
פְּרוּיָס בְּלִיק צַוְּאֵהָם, נַיְטָ נַאֲרָ בְּעַזְעָם, זַאְנְדָרָעָן אַוְיָדָרָ בְּעַרְאַכְּבָוָנָן.

מִיר הָאַבָּעָן צְוָנוּבָּרָאָבָטָם דָּעַם אַבְּעָנְדָר יְדָרָא אַיְנְיָנָר מִתְּפָרְשִׁיְעָדָעָנָעָ נַיְטָ
דְּאַנְפָעָן. לוֹדְמִילָּא אֵין אֲבָעֵר גַּעֲוָעַן אַוְיָסְרָאָרְעָנְטָלִיךְ מְוֹנְטָרָע. מִירָ הָאַטָּט עַס
אוֹיְסְגָּעַעָהָן, אֵזְוָא פָּעַרְשָׁטָעַתָּהָטָן גַּגְגָן נַוָּתָּה, דָאַטָּ אַיְהָרָמָן אֵין אַנְשָׁפְרִידָעָן פָּןָ
אַיְהָרָעָ פְּלוּרְדָרְיָעָן אָונְדָר פְּוַיְלָעָן וְוַיְמָצָעָן, נַאֲרָ זַיָּא הָאַטָּט זַיָּא דָאָךְ גַּעֲוָעָן. נַיְטָ
דָּרְפָּאָר אַיְהָם צַוְּעָנָרָהָן, זַאְנְדָרָעָן בְּלִוָּהָן, וְוַיָּא זַיָּא הָאַטָּט זַיִן אַוְיָם נַיְטָ גַּעֲוָעָלָט
בְּעַקְמָעָן.

אַיךְ הָאָבָּב בְּעַנְרִיפָעָן דָּעַם צְרָטָאָנָדָר צְוָוִישָׁעָן לוֹדְמִילָּא אָונְדָר אַלְקָסָאנָדֶר
דִּימִיטְרִיוֹוִיטֵשׁ. שָׁר הָאַטָּט זַיָּא גַּעֲלִיבָטָם מִתְּאֹזְעָרְטְּלִיבְּקִיםָּ, וְעַלְכָעָ מִירָ קַעְנָעָן
וְעַלְמָעָן זַהָּן צְוָוִישָׁעָן מַאְן אָונְדָר גַּעֲוָעָן זַיָּא וְוַיְעָדָרָהָן. הָאַטָּט דָּרְעָרָן גַּגְגָן
זַיָּא הָאַטָּט אַוְיָדָרָבָעָן, אֵזְזָא זַיָּא זַיָּא הָעָרָרָמָן דָּעַם דָּרָמְנְדָעְטָמְדָר מִיְּנָעָן
פָּן אַיְהָרָהָןָדָר; זַיָּא הָאַטָּט פְּעַרְשָׁטָאָנָעָן, אֵזְזָא נַאֲרָ דָעַם וְוַיָּא זַיָּא וְוַעַט אַנְפִּילְכָעָן זַיִן
הָעָרָץ מִתְּקִרְיָנְקוֹנָן, קַעְנָעַן זַיָּא אַיְהָם, מִתְּאֹיְנָן שְׁמִיבָעָלָן, בְּרַעְנָעָן צַוְּאֵהָם פְּסָמָן
אָונְדָר עַר זַאְל צְוָפְרִיעָרָעָן זַיִן דָאָרָטָן צַוְּלִיבָעָן לִיעָנָעָן וְוַיָּא אַחֲנָהָן, וְוַיְסָעָנְדִּין בְּלִוָּהָן,
אוֹ אַיְהָרָ שְׁמִיכָעָל הָאַטָּט אַיְהָם זַיָּא וְזַיָּא גַּעֲרָבָאָבָטָם.

זַיִנָּעַ שְׁמָרְצִיָּן, הָאַבָּעָן זַיָּא וְוַעַגְגָעָ בְּעַקְמָעָרָטָם. זַיָּא חָאַט קִין מְוֹרָא נַיְטָ
גַּעֲהָאָטָם, אֵזְזָא עַר וְוַעַט אַיְהָרָ טָחָן שְׁלָעְבָּטָעָם, אָונְדָר קַעְנָעָנְדִּין דָעַם רְעוּלָטָאָטָם, הָאַטָּט
זַיָּא גַּעֲוָעָלָטָם טָחָן פְּאַרְלִוְיָפָגָן וְאַס אַיְהָרָ גַּעֲפָעָלָטָם.

אַיךְ הָאָבָּב גַּעֲשָׁטוּרִירָטָם אַלְקָסָאנָדֶרָיָס גַּעֲוָבָטָם. וְוַיָּא אַיךְ הָאָבָּב שְׁוִין פְּרָהָעָר
בְּעַמְּרָקְטָם, הָאַטָּט עַר אָנוֹ בְּיוֹעָן גַּעֲטָרְיוּעָטָם, אֲבָעֵר עַר חָאַט יִיךְ שְׁרַעְקָלִיךְ גַּעֲרָנְעָרָטָם
אֲבָעֵר אַיְהָרָ דְּוָמָהִוְסָעָן. עַס אֵין פְּעַלְלִיְיָבָטָם גַּעֲוָעָן דָאַם עַרְשָׁטוּ מַאל זַיִט זַיְעָר

פערחויראטעטטעט לבען, וואס ער האט איהרע דומהייטע בעטראכט אלט איבער
אליסונג: ביז ראמאלט האט ער זיא גערעגענט אלט קינדרישע אונד אונשוליגע
גארישקייטען.

ווען דאס געשריך איז געווען צו ענדע, האב איך פרייער אויפגעטהטען.
איך זאג דאס געשריך איז געווען צו ענדע; דאס איז נאָר איז אָסְטְּרוֹק, וויל
מיר האבען קין פערנינפטינע זאָך אַנְגַּפְּטָנְעָן אָוָם זיא צו ענדיגען. זאנדען, עס
אייז נלאט שבעטן געווארען, אונד אלעקסאנדרער, בעטראקענדיגן ציינ טערקייט, האט
ער געאנט, אוּ עס אייז ציימ איך זאָך געהען שלטאָען. דיא פלויזעריא האט דער
פאר אויפגעחררט.

איך האב טיך ניט געפונען בעליידיגט פון אלעקסאנדרערס בעטראקונן אוּ
עס אייז ציימ איך זאָל געהן שלטאָען, וויל ער האט עס געואנט איז אָז ערטליכען
טאָן, אוּ יעדער האט גזקענט אָרוּס זעהען, דאס ער מײַנט דערבייא בלוי טיר
לטובתה, איך זאָל טיך אוּיסְטוֹעָן.

לודטילא איז געווען דיא ערישטער אויפצעשטערן פון איהר שטהָל. איך בין
זונעגעאנען צו אלעקסאנדרער דיטמיטריעויזט אונד גענומען זיין האנד, איהם געַ
וואונגען גוטע נאָבט, אונד ער-האט טיר געוועאנשען אַנְגַּעֲנֵהָטָע רות. דאן האב
איך טיך געווענדעם צו לודטילא אַיוֹאָנָּאָנוֹנָּא אונד איהר געריבט טין
האנֶן.

איהר האנד איז געווען זעהר וואָרטע, אבער פראָטְצָע דעם האט דיעעה
ווארעקייט אָרִין געשיקט וויאָ אָקעלט אין טין ליב. זיא האט אַוְנְגַּעְוָעָתְּנְלִישׁ
מעסט צונעדריקט טין האנד אונד טיך אַגְּנְעָקְוָת טיט אַיהָרָע גַּעֲנְגַּעְנְרָע אָווּעָע,
איין וועלכָּע איך האב בעטראקט וויאָ אָבלְיָי פְּרִיעָרָל אוּפְּפְּלָאָקְשָׁעָן. איהר בלוק
האט טיך שטארק בעאָנוֹרְוָהָטָן, אונד אָבוֹאָהָל איך האב געשבְּרָט אַיהָרָהָן
דרוק טיך געפְּהָל פון פערנְגְּיְעָנָּעָן, האב איך טיך דערמאָהָט אַז אלעקסאנדרער
דיטמיטריעויזט אונד איך האב טין האנד זוריך געציינען.

איך האב טיך דאן אַוְנְגַּעְוָעָתְּנְלִישׁ, אוּיך וויאָ בערויַּשְׂטָן פון שיבָּרוּת, ביז איך
אָרִין איז טין צִמְעָר.

לענְגְּנְדוֹיָן איז בעט, האט איך געשְׁפִּידָט, נְלִיךְ זיא איך האב בענְגְּנְעָנָעָן
דאָט נְרַעַטְנָע פְּרִיבְּרָעָבָן, טין גְּוַיְּסָטָן איז געווען זעהר אָנוֹרְוָהָן אונד איך
האב טיך געטרענט: «אָוָם גְּאַטְמָעָס וְיַלְעָן, קָעַן נִיט אַמְעַנְשָׁ אַטְמָאָל זִין אָכְ
שְׁמַעְנְרִיך ?»

“מיין פריינדרס פרוינו!” דיעוז וווערטער האבען טיר אונהייליך געקלונגגען אין
דיא אויערן אונד איך האב מיך אלין פעראכטעהן.

אבער דיעוז געדאנקען זייןגען פערטישט געווארען מיט אנדערע, אונד וויא פון
צווישען אַן וואלכען, האב איך געוועהען אויפשטיינען לודטילאָס געויבט, לאכענידן,
אונד איהר אויפרענונג האב איך געלעזען אין איהרע פונקלענדער אוינגען, עס האט
זיך מיר געדאנקט, או איך האב בעמערכט איהר שטארקען קערפער אויפציגערן אונד
איהר וויבצע, וויסע האנד האט מיין פאנטזיוו ניט פערלאזון.

פלוצלינגן איין ערשיינגען פאר מיר דאס גוטמייחיגע געויבט, מיט איין אויס-
דראָק פון טרווער, פון מיין פריינד אלעקסאנדר דימיטרייעוויש.
“מיין פריינדרס פרוינו!” האט עס נאך אמאָל וויא געמורמעלט אין מײַנע
אויערן.

“אַבער וואמ האב איך פערבראָכען?” האב איך מיך געפרענט. “וואמ בין
איך שלידיג? האב איך איהר געגעבען אירגענدر אַ געלעגענעהיט? זיא קאָקעטירט
מיט מיר — דאס איז אלעס. ניין, ניין, געויס ניט, עס קען וויטער ניט
געהען!

מיט דיעוז וווערטער האב איך געמיינט, או איך וועל מיך בעrhoהיגען.
“עס איז אמת”, האב איך וויטער אַגנעהפאנגען צו מיר אלין, “איך האב ניט
קיין מורה, או מען ווועט מיך שמייסען אויף יונגער וועלט — איך בין דראָק אַ פרײַ-
דענקרע, — אַבער אום צו זיין אַ מענש מז מען דען נאך מורה האבען פאר יונגער
וועלט? געוויס, אַהנען צויפעל, דאס בעוואָסטעוין, או איך האב שענדייך בע-
טראנגען מײַנעם אַ פרײַנְד, וואלט ערנער געווען וויא טויזענדער פִּיעַרְן פון גיהוגוּם.
פֿאַזְיַיטוּוּ ניט! עס פֿאַלְטְּט מיר גאָר ניט איין! פּוֹסְטוּ געדאנקען זייןגען דיעוז וואמ
דרינגען זיך אַוְן מיין קאָפּ...”

דאן האב איך אלין ניט געוואָסְט וואמ איך דענְק, אונד נאך אַ פּוֹיעַע האב
איך צו מיר געמורמעלט:

“עס איז נאָר מיין איינגען פָּאנְטָזְיוּוּ וואמ נאָרט מיך. מיין פֿערַדָּאַרְבָּעַנְהִיט
בֵּין יַעֲטַצֵּט מַאֲכַט מִיךְ גַּלְיוּבָעַן, או אַיך זַעַה בַּילְדָּעַר, וּוְלְכָעַ זַיְעַן נָאָרִישׁוּ חֻלּוֹתָוּ,
וּוְאַס אַיך טְרוּוּם וּוְאַכְעַנְדִּינְג. אַיך בֵּין אַ דּוּמְקָאָפּ אַונְד דָּאָס אַיז אלְעַס! וּוְשַׁר
הָאָט מִיר דַעַן גַּעַוְנָטָה, אוֹ לוֹדְטִילָאָ אַיּוֹזָאנָאָוּנוֹגָה הָאָט אַירְגָּעַנְדָר וּוְלְכָעַ שְׁלַעַכְטָע
גַּעַדְאַנְקָעַן? מִיר דְאַכְטַז זַיך בְּלוּזְאַזְוִי. אַבער קָעַן עַס דַעַן נִיט מַעְגְּלַח זַיְהָ, אוֹ זַיְהָ
לִיעַבְטָ אַיהָר גַּטְעָן מַאֲנָה, אַונְד דָּאָס וּוְאַס זַיְהָ רַעַדְטָ אַזְוִי צַוְּרָה אַיז נִיט מַעְשָׂר

ויא דיא אונשולידינע נאטור פון אונשולידינע מענשען, וועלכע האבען נאך ניט געוועגן דיא פערדאָרבענדייט פון שטעדטישען לעבען אונד קענען ניט דיא שטומצינען אונד בעטראיגערישע עטיקעטען.

„לודמילא איזואנאָונא, אוֹ אַיִן אַנְשְׁטוּנְדִּינְעַ פֿרְויַ, אַונְדַּ, וּזְעַן אַיךְ זָאָגֶן אַיְהָר צְצִינְעַן, אַפְּלִיכְוַ אַינְדִּירְעַקְטַּ, אוֹ אַיךְ הַאֲבָשְׁלַכְבְּדַע אַבְּזִיבְּטַעַן, וּזְעַט זָאָזֵךְ עַנְמָוּעָדְרָעַ אַבְּזָוּנְדָּעַן מִיטַּ פֿרְאַכְּטַוְנוֹן אַדְרָעַ מִיר אַנְשְׁפִּיעַן אַזְנְפִּים. עַס וּזְאָלְטַ אַוְיךְ מְעַנְיכְּרַ גְּעוּווֹן זָאָזֵא זָאָלְטַ מִיר אַוְיסְעַטְצַעַן דִּיא צִיְּהָן, וּזָאָזֵא עַס הַאֲטַ פְּאַסְרָטַ מִיטַּ נִיקְאָלָאַיַּ אַלְעַקְסְּעַיוּוֹתַשַּׁ, דְּרָעַ לְמִכְּנִיעַר סְטוּדְעַנְטַ וְאַסְתְּרוֹעַ נַעַזְעַטַּן וְאַזְעַטַּן.“

וְאַחֲנַטַּן נִיט וְוִוִּיטַפְּן מִיר אַין מַאֲסְקָוָאַ. אַיךְ הַאֲבָשְׁלַכְבְּדַע מִיךְ דָּרְמָאַהָנְטַ וּזָאָזֵא מִיר האבען אַמְּאַל נַעַלְאַכְטַפְּן פֿוֹן נִיקְאָלָאַיַּ אַלְעַקְסְּעַיוּוֹתַשַּׁ, וּזְעַן מִיר האבען עַרְבָּאַהָרָעַן, אוֹ אַיְגְּנַע אַונְדַּ אַנְשְׁפִּינְגְּגַע דָּרְמָעַ הַאֲטַ אַזְדַּם אַוְסְטְּנַעְקְלַאְפְּטַמַּ צְוּוֹיָאַ פֿרְאַנְטַ צִיְּהָן מִיטַּ אַיְהָר מַאְסַ שְׁטַעַקְעַן, נִקְאָלָאַיַּ אַזְעַטַּהְטַעַן, אוֹ אַיְהָר פֿרְיְינְדְּלִיכְבִּיטַ צְוַ אַיְהָטַ הַאֲטַ אַיְן אַנְדְּרָעַ בְּעַזְדִּיטְוֹנְגַן, אַוְימְפְּרַעְדַּר וְיִינְעַנְטַרְפְּטַמַּ צְוַ אַזְעַטַּעַן בְּעַקְאַנְטְּעַן.

ニִקְאָלָאַיַּ הַאֲטַ גְּעוֹהָטַ דָּעַם פְּסַקַּ, נִאַבְרָעַמַּ עַרְ הַאֲטַ זָאָזֵא אַרְוֹם גְּעַנוּמוּן אַונְדַּ אַבְּנִעְפְּרַעְסַטַּ אַקְוּשַׁ אַוְיךְ אַיְהָר בָּאַקַּ.

איַזְדַּם נִיט מַעְרְקוּוּרְדִּגְן? אַיךְ בֵּין צְוּפְרִיעַדְעַן גְּעוּווֹן צְוַ הַאֲבָעַן אֹזְסַוף וּזָאָזֵא נִקְאָלָאַיַּ אַלְעַקְסְּעַיוּוֹתַשַּׁ, אַבְּיַ אַיךְ זָאָלְטַ וְוִיסְעַן, אוֹ אַיךְ הַאֲבָשְׁלַכְבְּדַע נִיט בְּעַזְלִיְונְטַמַּן מִין פֿרְיְינְדְּסַ עַרְהָרָעַן, אַדְרָעַ, בְּעַכְרָעַ גְּעוֹאנְטַמַּן, אוֹ מִין פֿרְיְינְדְּסַ פֿרְויַ, אוֹ אַיִן אַנְשְׁטוּנְדִּינְעַ דָּצְמַעַן.

אַבְּעַר דָּאַט אַלְעַטַּהְטַעַן נִאָךְ אַיְמְעַר נִיט גְּשַׁטְמְעַרְטַמַּט מִין פָאַנְטָאַזְיַע צְוַ דְּעַנְקָעַן אַונְדַּ זָאָזֵד עַרְאַיְנָעַן אַזְ אַיְהָר וְוִיסְעַן, וְיִוְיכְּבַע אַונְדַּ וְאַרְעַמְעַה האַנְהָה, וּזְעַלְכַּע זָאָזֵא גְּעוֹהָלְטָעַן אַיִן מִינְגָּה, אַונְדַּ אַוְיךְ אַיִן דָּעַם בְּרַעְנְדָרְעַן בְּלִיקְ פֿוֹן אַיְהָר אַוְיְוָגְעַן.

מִיטַּ דְּיִוְועַרְ פָּאַנְטָאַזְיַע זְיִינְעַן גְּעַכוּמוּן אַנְדְּרָעַנְטַ אַנְדְּאַנְקָעַן, אַיךְ הַאֲבָה זָאָזֵא נִאָךְ אַמְּאַל גְּשַׁטְוּיְידַטַּ, אַונְדַּ נִיט גְּעַקְעַנְטַ אַבְּלִיקְעַגְעַן, אוֹ זָאָזֵא אַיִן נִיט דְּיִוְעַלְבַּעַ לְודְמִילַאָ אַזְוָאָנְאַוְונְגַן, וּזְעַלְכַּע אַיִן פֿאַרְ מִיר עַרְשְׁעַנְעַן אַיִן דִּיא עַרְשְׁטַע פָּאַרְדְּ צִינְגַן וּזְעַן אַיךְ בֵּין נִזְקְוִמְעַן, דָּמְאַלְטַ אַיִן זָאָזֵא גְּעוּווֹן צְוִירַק גְּעַזְוִינְגַן, צְוִירַק גְּעַזְהָלְטָעַנְעַר, אַונְדַּ יְעַטְמַט הַאֲטַ עַמְּאַט אַוְיסְגְּנוּעוּהָעַן אַנְדְּרָעַשְׁ.

קִין אַזְוִיְּפַעַל אַיִן בֵּיאָא מִיר גְּעוּווֹן, אַיְהָר בְּעַנְהָמְוֹנְגַן צִיְּגַטַּ, אוֹ זָאָזֵא לְיֻבְּכַט נִיט אַיְהָר. אַבְּהַזְּהַל אַיךְ הַאֲבָה מִיר פֿרְיְהָרָעַנְטַ, אַונְדַּ זָאָזֵא

ניט ריבכטיג אונדר אודטהיליל ניט זויא זאך איין, האב אויך מיך הערמאהטן אין
אייחר יונגען, פעטען אונדר געונדען קערטער; אין אייחר טנטערקייט, אויפרעונג
אונדר... .

“איך בין פעריקטן” האב אויך אויסגעשריען, הערענדיג מיין איינגענע
שטייען, “זוא איז דיא פרוי פון מײַן פרינד אלעקסאנדר דימיטרייעוטש...” .

אבער איך בין זעהר ווענג געשלאפען אין דייעער נאכט. דיא תאזה-געראנקען
האבען מיך געלאפען רוחען. עס איז געונע א היבשע צייט פאראייבער, זיט איך
האב אויסגעמעידען דיא פערדאָרבּעַנְהִיט, אונדר לוסט, ברענערדע אונדר פער-
עהרענדע לוסט האט צוריק געקעררט, אונדר איך האב דעם קערטער פון לודטילאָ
איוואנאָזונאָ, ניט געקענט אָרוֹסִים לאָזען פון מײַנְעַן געדראָנקען... .

ווען איך בין אויףֿן צוּוּיְתַּען מַאֲרְגַּנְעָן אָרֵין אַז שְׁפִּיּוּצִּיכְּמָעָרָה, זַיְנְעַן שָׂוִין אַלְלָעַ
דָּאָרֶט גַּעֲוָעַן פֻּרְאָזְמַעְלָט, אַונְדָּ יַעֲדָרְתָּא אָוִיסְגַּעַוְהָעָן צַוְּיַין מַוְנְטָעָר. דָּאָס
פָּאָרָהָלָקְהָאָט שָׂוִין גַּעֲלָאָסָעָן פְּרִיעְדָּעָן.

אלעקסאנדר דימיטרייעוטש האט אויסגעזעהן וויעדר גְּלִיכְּלִיךְ אַונְדָּ צָרָ
פריעדען אַונְדָּ דִּיא אַלְטָעָן מַוְנְטָעָהָיִט האט צוּרִיק גַּעֲקָעָרָט. לְרוּמְיָילָאָ אַיְוָאָנָּאָזָּוָנָּאָ
וּוַעֲדָה, גַּעֲלָאָסָעָן אַונְדָּ צָרִיק גַּעֲזִוְנָעָן. זַיְאָהָאָט גַּעֲרָדָט מִיטָּאַיְהָרָה מָאָן לַיְבָּלִיכְּה,
צָעָרְטְּלִיךְ אַונְדָּ גַּוְטְּמִיתְהִיגְגָּן, אַונְדָּ גַּעֲנָעָן מִיר אַז זַיְאָ גַּעֲוָעָן קָאָלָט אַונְדָּ גַּלְיוּכְּן.
נִילְטָהָן.

דָּאָסָהָאָט מִיךְ גַּעֲפְּרִיְּטָה.

דייען פריד האט אַבער ניט פַּיְּלָל גַּעֲדוּרָט, דָּעַן מִינְעַן אַוְיְגָעָן, וּוְלְלָבָעָ
האבען זַיְקָ נָטָט צְוָנוּקָהָט, האבען בָּאַלְדָּ דַּרְקָעָנָט דִּיאָ וּוְאַחֲרָהִיט, אָז לְרוּמְיָילָאָ
שְׁפִּיעָלָט אַפְּלָשָׁעָ רָאָלָעָ — זַיְאָהָאָט זַיְקָ פֻּרְאָזְמַעְלָט. זַיְאָ אַז נָאָרָ גַּעֲוָעָן מִיטָּאַיְהָרָה
אייחר מַוְילָ פְּרִינְדְּלִיךְ צַוְּיַין אַונְדָּ זַיְאָ קָוְנְסְטְּפָאָל זַיְאָהָאָט גַּעֲשְׁפְּעוּלָט דִּיאָ
רָאָלָעָהָאָט דָּעָרָ טָאָן פָּוָן אַיְהָרָ שְׁטִימָעָן זַיְאָ פֻּרְאָזְמַהָּעָן. צַוְּיַין האָט זַיְאָ גַּעֲנָעָן
וּוְאָרְפָּעָן הַינְּטוּרְוּוּלְבָעָם בְּלְקָעָן, אַונְדָּ וּוּעָן איך האָב גַּעֲפְּאָקָט אַזְאָ בְּלִיכְּ, תָּאָבָ אַיךְ
אין אַיְהָם וּוְעָדָר גַּעֲלָאָזָן דָּאָסָ פָּלָאָקָעְרָעָנָדָעָ פִּיעָרָ פָּוָן אַוְפְּרָעָנָגָן.

אלעקסאנדר דימיטרייעוטש האט נָאָרָ גַּעֲזָעָהָן.
איך האָב אַונְמַעְרְדָעָסָעָן עַרְפָּאָהָרָעָן פָּוָן דָּעָם גַּעֲשְׁפָרָעָה, אָז אלעקסאנדר
דימיטרייעוטש מָוָאַזְנָעָן דָּעַן אַבְּרִיוּזָעָן אַז שְׁטָאָדָט אָוָם צַוְּיַין גַּעֲזָעָהָן
גַּעֲשְׁפָטָעָן.

דִּיאָ זַיְדָ אַז מִיר בָּאַלְדָּ קָלָאָר גַּעֲוָאָרָעָן. לְרוּמְיָילָאָהָאָט גַּעֲוָאָלָט פֻּרְאָזְמַהָּעָן
גַּעֲשְׁפָטָעָן.

יעדע שפּוֹר פָּן פַּעֲדִיאָכְטָה, אָונְד וַיֵּל זָא חָאַטְנָה גַּעֲוָאָסְטָה, אָז אַיְהָר מָאָן פָּאָתָהָתָה
אוּעָקָע, הָאָט זָא נִיט גַּעֲוָאָלָט גַּעֲשָׁתָעָרָט זָיָךְ אָדָעָר בַּעֲסָעָר גַּעֲוָאָנָה, אָז דָעָר פָּעָרָ
דָּאָבָט זָאָל אַיְהָם נִיט אַבְּחָאָלְטָעָן פָּק דָעָר רַיְוָע.
יאָ, אַיְךְ תָּאָב דָּאָט פַּעֲרָשָׁתָאָנָעָן אָזְיָ דִּימְלִיכָה, נְלִיךְ וַיֵּל זָא גַּעֲוָאָלָט פָּאָרָט
פָּעָרָמְרוּעָט אַזְהָרָע גַּעֲדָאָנָקָע.

אָונְד אַיְךְ?

אַנְפָּאָנָם תָּאָב אַיְךְ גַּעֲפָאָכְטָה אַקְוָעָצָע בַּעֲשָׁלָטָם נִיט צָו פָּעָרְבְּלִיְבָּעָן מִיט
אַיְהָר אַלְיָן, אַיְךְ בָּזָן גַּעֲוָוָעָן אַיְסָנוּנִיכְבָּטוּרָט פָּן דָעָר אַוְטָרָעָנוּגָן פָּן פָּאָרִינְגָּעָל
נִאָכָטָה, אָונְד דִּיאָ וּוּרְטָמָעָר: «מַיְן פְּרִיְינְדִּס פְּרִוִּי», הָאָבָעָן נָאָז אַמְּאָל גַּעֲלָנוּגָע
אָז מִינְעָ אַוְיָרָן.

אַיְךְ חָאָב שְׂלִין אַגְּנִיפְּאָנָנָעָן צָו עַנְטוֹחָאָטָעָן פְּלָעָנָה וַיֵּל זָאָל בְּעַטָּעָן
אַלְעָקְסָאָנְדִּיר דִּימְטְּרִיוּזְּוּטָשָׁה, עָר וְזָאָל טִיךְ אַוְיָךְ מִיטָּנְגָּהָטָעָן, אַיְהָם זָאָגָעָן עַזְעָם אָ
לִיגָּעָה, אוֹ אַיְךְ מוֹזָן אַיְן שְׁזָאָדָטָה, אָבָעָר... וּוּנְעָן אַיְךְ תָּאָב אַבְּלִיק גַּעֲנָעָבָעָן אַיְךְ
לְוָדְמְלִיאָן, בְּעַטְּרָאָכָט אַיְהָר קָעָרָעָה, עַשְׁטוֹרִירָת אַיְהָר גַּעֲוָאָטָם אָונְד טִיר גַּעֲמָעָרָקָט
אַיְהָרָע קָאָכְעָן-שְׁרִימָה, בָּזָן אַיְךְ וּוּרְטָמָעָר אָרִין גַּעֲפָאָלָעָן אָז זְמָפָּקָ פָּן וּוּלְדָרָעָ
תָּאָהָוָה, אָונְד, אַיְךְ בָּזָן גַּעֲוָוָעָן הָאָלָמָּזְזָרְעָדָעָן וּוּסָמָּעָר פָּאָהָרָט אַוְיָקָע.

נָאָז פְּרִוְּהָשְׁטִיךְ אַיְךְ עָר אַוְיָקָע גַּעֲאָחָרָעָן.
אָבָעָז דִּיאָ סְגָעָנָעָ פָּאָר דִּעָט אַבְּרִיזָעָן, וּוּל אַיְךְ נִיט פָּעָרְגָּעָטָעָן אַזְוָי לְאָנָגָן
וַיֵּאָז וְזָאָל לְעַבָּעָן. דָּאָט הָאָט מִיר גַּעֲנָעָבָעָן אַבְּנָרִיךְ פְּרִוְּיָעָן-בְּעַטְּרָוָן,
וְעַכְבָּעָן אַיְךְ חָאָב טִיר בָּזָן דָּאָמָאָלָס נִיט פָּאָרְגָּעָשְׁטָעָלָט אַפְּלִילָו אַגְּנָעָטָר דִּיאָ פְּרָאָקָ
טְּזִוְּרָטָעָן דִּיבָּעָן שְׁטָעָרְטִישָׁעָן דְּאָטָעָן, שְׁוּן נִיט דָעָרָעָנָרָגָן פָּן אָז דָאָרְפָּטָס-פְּרִוִּי וַיֵּאָ
לְזָוְטִילָא אַיְוָאָנָאָנוֹגָן אַז גַּעֲוָוָעָן.

לְזָוְטִילָא אַז גַּעֲוָאָנָנָעָן צָו אַיְהָרָטָה, אַיְהָם אַמְּאָרָט אָונְד צָעָרְטָלִיךְ גַּעֲ
קְרָאָט אַזְוָי זָיָן גַּעֲרָאָזְרָטָרָעָר בָּאָקָ.

דָעָר אַרְטָעָר אַלְעָקְסָאָנְדִּיר דִּימְטְּרִיוּזְּוּטָשָׁה הָאָט אַוְיָגָעָהָעָן צָו זָיָן אַז
וְעַבָּעָטָעָן חִימְעָלָ פָּן נְלִיךְ, עָר הָאָט גַּעֲשְׁטִיבָלָט גַּעֲמִיטָהָוָגָן אָונְד זָיָן גַּעֲיָבָט הָאָט
אַוְפָּנְעָשְׁטָרָאָהָלָט.

«פְּיִיעָלְיִיכְטָמָ וְזָאָל אַיְךְ טִיךְ פְּעַרְאָמָטָעָן», הָאָט עָר גַּעֲוָאָנָט אָרִין שְׁטִינְגְּנִידָן
אַז גַּעֲגָעָה, «אָונְד אַיְךְ וְזָאָל דָּאָרָט מְחוּן אַיְבָּרָגְּנָעָכְטִינְגָּן». כִּיְדָר דָּאָבָט, אָז עַס וּוּט
נִיט אָזְיָן, אָבָעָר כָּאָמָטָר פְּטָסִידָטָס עַס יָאָ, בָּעַט אַיְךְ דִּזְךְ, מַיְן טְּחִוְּעִירָגָן, דָוָא
זָאָלָסָט וּוּנְעָן, אָז עָר זָאָל זָיָךְ זִיט לְאָנְגָוְיִלְעָן, אַיְבָּרְגָּעָנָס, אַיְךְ וְזָאָל אַלְעָט מְעַלְיִכְטָ
אַסְנוּעָנְדִּין אַיְךְ זָאָל נָאָז חִינְמָ אַחֲרִים קוֹטָעָן».

אלעקסאנדר דימיטרייעויטש האט געמיינט ערנסט וואס ער האט גע
שפראכבע. ער איז דאן אוועק געפֿאָהָרָעַן רוחהָן אונד צופֿרעדען.

אַבְּגָע זִינָע וּוּרְטָעֵר הַאָבָּעָן אַוְּרָפֶּסֶת מִיר גַּנוּרִיקָט, אַיךְ וְאַל קִין אַוְּגַנְבָּלִיק
מַעֲהָר פֻּרְבְּלִיבָּעָן אֵין חֹווִי. אַיךְ בֵּין אַרְיָין אֵין מִין צִיטָּעָר, אַרְגָּנְטָעָר גַּעַנְגָּעָן דִּיאָ
בַּיְסָס פָּן דָּעָר וּוָאָנָט, מִתְּגָרְפָּעָן דָּעָם הַוְּנָד אָונְד בֵּין אוּוּעָק אֵין וּוְאָלֶד. נִיט אָזִי
צָוְלִיבָּעָד דָּעָם יָאנְד וּוְיאָ צָוְלִיבָּעָד דָּעָם, אַיךְ וְאַל מִיךְ נִיט דָּאָרְפָּעָן בְּעַנְגָּעָן מִיט
לוּדְמִילָּא אַיוֹזָאנָגָוָנָא, וּוּלְכָרָעָס פְּלָעָנָר אָזָק הַאָב דָּרְרָאָתָהָעָן.

וּוְן אַיךְ הַאָב מִיךְ גַּעַזְהָן דָּרְרוּוּטָעָרָט פָּן הוֹי, אַוְּפָיָס פְּרִיעָן פָּלְדָה, אַוְּנְטָעָר
דָּעָם בְּלִוְיָעָן הַיְמָעָל אָונְד אֵין מִיטָּעָן דָּעָר פָּן נַאֲטָוָרָס גַּרְיָנָעָם אַנְצָוָג, הַאָב אַיךְ פְּרִיעָר
אוּפְּגָעָאָתָהָעָמָט.

דָּאן הַאָב אַיךְ וּוּיְדָעָר אַגְּנָעָפְּאָגָנָעָן צָו דָּעָנָקָעָן. אַיךְ הַאָב אַיְבָּרְגָּעְקָלָעָרט
דִּיאָ לְעַמְצָעָמָעָ צָעָנָעָ אַוְּנָה, טְרָאָטָן דָּעָם וּוְאָס כּוּדְמִילָּאָס קָרְבָּעָר הַאָט מִיךְ אַוְּפָיָס
גַּעַרְעָנָט, הַאָב אַיךְ גַּעַשְׁפָּרָט אֵין מִיר אַוְּפָשְׁטִיָּעָן דִּיאָ גַּרְעָסָטָעָ פְּעַרְאָכְטָוָן צָו
אַיְהָר, פָּאָר דָּעָר אַבְּשִׂילְבָּעָ פְּאָלְשָׁעָ וְאַלְעָ וּוְאָס זִיא הַאָט גַּעַשְׁפִּילָטָמָ.

„זַיְהָ אֵין אַקְּטָץ אָונְד אַשְּׁלָאָגָן צְחָאָטָעָן“, הַאָב אַיךְ גַּעַרְמָעָלָטָמָ.

אַיךְ בֵּין אָזִי אוּוּקָאָק גַּרְיָעָשָׁע שְׁמָרְעָקָעָ, בֵּין אַיךְ בֵּין אַגְּנָטְקָוָמָעָן גַּעַבָּעָן וּוְאָלֶד
אָונְד דָּעָם הַוְּנָדָס אַגְּרָהָיָהָן בְּעַוְוָנָגָנָגָן, הַאָבָּעָן צְוָנָעָצָיָגָן מִין אַוְּפָמָעָר,
אַזְמָקָיט.

דָּעָר הַוְּנָדָס אֵין גַּעַזְהָן אַטְּבָּטָנָעָר אַוְּפָזְבָּעָר פָּן וּוְאָכְטָלָעָן אֵין נַרְאָן. ער
הַאָט גַּעַהָאָט אַגְּוָאָלְמָיָהָן חֹשְׁדָהָרִית, אָונְד מִיטְ צְוָאָנָצִיָּגָן שְׁרִיט וּוְיָטָעָר, הַאָט
ער שְׁוִין דְּעַשְׁפִּירָט דָּעָם פְּוִינְגָעָל.

אֵין אָזָא צִיָּת הַאָט ער אַגְּנָעָפְּאָגָנָעָן הַעֲפָטִיגָן צָו דָּרְעָהָן מִיט זִין עַק, שְׁנַאֲרָבָעָן
עַטוֹוָאָס הַוְּנָדָס מִיט זִין נָאָ אָונְד אַוְּיָף אָזָא אַרְטָהָט ער מִיר גַּעַצְיָינָט, אַיךְ וְאַל
מִיךְ פְּאָרְבָּעָרִיטָעָן.

אַיךְ הַאָב גַּלְיָיךְ אַרְגָּנָטָעָר גַּעַנְגָּעָן דִּיאָ בַּיְסָס פָּן אַקְּסָעָל, גַּעַפְּעָנָט אָונְד זִיךְ
פְּעַרְטִיגָן גַּעַמְאָכָטָמָ, דָּעָר הַוְּנָדָס אֵין גַּעַנְגָּגָן פְּאָרוּכְטִינָגָן פְּאָרוּוּרָטָס, אַיךְ נָאָנָנָ
גַּאֲהָעָנָט נָאָךְ אַיְהָם, אָונְד אַיךְ הַאָב עַרְוָאָרְטָעָט, ער וְאַל דָּעָם וּוְאָכְטָלָעָל אַרְוִוָּטָ
טוּרְיָהָעָן פָּן צְוָיָשָׁען הַוְּיָהָעָן אָונְד דִּיְקָעָן גַּרְאָן. אַוְּיָף אַיְנְמָאָל הַאָט ער גַּעַעַבָּעָן אֵין
הַאָוּקָעָ, דָּאָס הַאָט אַגְּנָעָצִיָּגָט, אֵוּ ער הַאָט שְׁוִין דְּעַרְוָהָעָן דָּעָם פְּוִינְגָעָל, אַוְּנָה, אֵין
גַּעַסְטָעָן אַוְּגַנְבָּלִיקָ, אָום דָּעָר הַוְּנָדָס וְאַל אַיְהָם נִיט בְּאָפָעָן לְעַבְרָוִינָג, אַיךְ זִיךְ
וְאָכְטָלָעָל אַרְוִוָּטָס גַּעַפְּלָיְגָעָן.

קראדן קראדן

איך האב אַבְנָעֵפִיעַרְט בַּיְדָע לְאַדְוָגֶנְעָן נָאָך דָּעַם וּוְאַכְטָעַל, וּוְלְכָעַד אַיְזָה
אַרְיוֹסָט גַּעֲפְלוֹגֶנְעָן פָּן נְרָאָה. דָּעַר עַרְשָׁטָעַר שָׁוָּס, אַיְזָה נִימָּט גַּעֲוָעָן קִין גַּוְתָּעָר, נָאָר
דָּעַר צְוַיְיטָעַר הָאָט אַיְהָמָט דָּעַרְשָׁאָסָעָן אַונְדָּר עַר אַיְזָה אַרְוָנָטָעַר גַּעֲפָאָכָעָן צְוַיְיךָ אַיְזָה
נְרָאָה. דָּעַר הוֹנְדָּר אַיְזָה בָּאָלְדָּר גַּעֲוָעָן אַיְוֹף דָּעַם פָּלָאָטָן, אַוְפָּאָחוּבָעָן דָּעַם דָּעַר
שָׁאַסְעָנָם פְּוִינְגָל אַונְדָּר אַיְהָמָט גַּעֲנָעָרְבָּאָכְט אַיְזָה מַוְיל צְוַיָּה מִיר.
דִּיעָזָע יָאָגְדָּלָסָט, פָּן זָוְכָעָן, גַּרְיָיכָעָן, גַּעֲפָינְגָעָן, עַרְשִׁיסָעָן אַונְדָּר פָּאָנְגָעָן, הָאָט
מִיךְ זְהָר אַמְוִירָט אַונְדָּר אַיְזָה פָּעַרְטָרְיָעְבָּעָן אַלְעָל אַגְּדָעָר גַּעֲדָאָקָעָן פָּן מִיךְ.
אַיְזָה בִּין גַּעֲנָגָנָגָן וּוְיָטָעָר; דָּעַר הוֹנְדָּר הָאָט מִיר אַוְפָּגָנוּכוּכָט וּוְאַכְטָלָעָן אַונְדָּר
אַיְזָה הָאָב זְוִיא עַרְשָׁאָסָעָן.

דָּאָן הָאָט דָּעַר הוֹנְדָּר אַגְּנָעָפָאָנָגָעָן צְוַיָּה שְׁנָאָרְבָּעָן זְהָר שְׁטָאָרָק
זְוַעַעַן מִיטָּזִין נָאָזָה אַשְׁפָּרְזָוְיָשָׁעָן נְרָאָה. אַיְזָה הָאָב פָּעַרְשָׁטָאָנָגָעָן פָּן זִין בְּעוּנָעָנָגָן,
אוּ דָּאָס אַיְזָה נִימָּט קִין וּוְאַכְטָעַל. דִּיאָ אַינְטָעָרְעָטָה הָאָט אַיְזָה מִיר גַּעֲשְׁטִיעָנָעָן, אַונְדָּר
אַיְזָה בִּין נַאֲכָנָעָגָנָגָן דָּעַם הוֹנְדָּר פָּאָרוֹיְכָטָגָן אָוָם צְוַיָּה הָרָעָן אַיְוֹף וְאָמָס פָּאָר
שְׁפָוּר עַר אַיְזָה גַּעֲקוּטָעָן.

נִין, אַיְזָה בִּין גַּעֲוָעָן זִיבָעָר, אוּ דָּאָס אַיְזָה נִימָּט גַּעֲוָעָן קִין וּוְאַכְטָעַל.
אַפְּעָר וְאָס דָּעַם הָאָט גַּעֲשְׁפִּירָט דָּעַר הוֹנְדָּר? דִּיאָ גַּעֲשְׁפָּאָנָטָעָן אַינְטָעָרְעָטָה
פָּן דָּעַם יְעַנְעַר אַיְזָה אַיְזָה מִיר גַּעֲשְׁטִיעָנָעָן, אַונְדָּר אַיְזָה בִּין נִינְיָעָרְגָּמָן גַּעֲוָעָן צְוַיָּה עַרְפָּאָהָרָעָן
אוּפְּגָּוָס פָּאָר אַיאָגְדָּר דָּעַר הוֹנְדָּר פְּרִירָט מִיךְ.
דָּעַר הוֹנְדָּר הָאָט פָּלָאָלְגָּיָן אַגְּנָעָפָאָנָגָעָן צְוַיָּה הָאָוּקָעָן אַונְדָּר לְיִוְפָּעָן שְׁנָעָל פָּאָר
וּוְעָרְטָמָן. אַיְזָה הָאָב אַיְהָמָט גַּעֲוָאָלְטָמָן, אַפְּעָר אַיְזָה הָאָב נִימָּט גַּעֲקָעָנָט
אַזְוּז שְׁנָעָל לְיִוְפָּעָן.

בְּלִיְבָעָדָגָן שְׁטָעָהָעָן, הָאָב אַיְזָה בְּעַמְעָרָקָט אַדוֹרָס לְיִוְפָּעָן פָּן צְוַיָּה שְׁעָן אַדְיקָעָן
עַכְבִּישָׁ אַגְּרִיסָעָן הָאָהָן, וּוְלְכָבָעָר אַיְזָה בָּאָלְדָּר אַרְיוֹן צְוַיָּה שְׁעָן אַיְזָה אַנְדָּרְעָס גַּעֲבָישָׁ,
אַהֲנָעָר זְאָל מִיר גַּעֲבָעָן דִּיאָ גַּעֲלָעָנָחָיָט צְוַיָּה שְׁטָמָעָן.

אַהֲזָוָן דִּיאָ יָאָנָר הָאָט מִיךְ אַוְיְגָעְרָעָנָט.
דָּעַר הוֹנְדָּר אַיְזָה גַּעֲלָאָפָּעָן צְוַיָּה זִין נָאָזָה צְוַיָּה זִין נְרָאָה שְׁפִּירָעָדָגָן דָּעַם צְוַיְיךָ
לְאַזְוָנָם נְעַרְוָךְ פָּן דָּעַם תְּהִיעָר, אַונְדָּר עַר הָאָט דָּעַם הָאָזָה אַדוֹרָס גַּעֲמָרְיָעָבָעָן פָּן דָּעַם
צְוַיְיךָעָן גַּעֲבִישָׁ.
אַיְזָה בִּין נַאֲכָנָלָאָפָּעָן שְׁנָעָל, אַבָּעָר דָּעַר הָאָזָה, אַבְּוֹאָהָל עַר הָאָט זִיךְ אַבְּנָעָן
שְׁמָעָלָט אַבְּיָעָל, אַיְזָה עַר אַדוֹס פָּן דָּעַם גַּעֲבִישָׁ אַונְדָּר אַגְּנָעָפָאָנָגָעָן שְׁנָעָל צְוַיָּה
אַזְוּזָן פְּרִיְיָעָן פָּעָלָה.

איך האב צונעלאנט דיא ביכם צו מין שלטעה, געצעעלט אונד ער
שאנסען.

דעך האז אויז וואחרשיינליך פערוואונדעם געווארען, דען זייןע הינטערשטט
פיס האבען זיך פלאזיליג אויסגעשטראקט, נאך ער האט ווייעדר געזאטעלט אלע
קרעפעטן אונד אויז ארײַן אין א צויטיטעם געבעש.
דעך הונד האט איהם וויטער פערפאָלנט, אונד ער אויז דאן אַרוּס פון דָאַרט,
שווין צו זויט פאר טיר צום שיטען.

איך בין אונטערדעסען נאכגעלאפֿען אונד געוועחן זויא דעך פערוואונדעם ער
האוז אויז אַרוּס אַוִיפֿ אַ בָּאָרְגַּן. ער אויז געלאָפֿען ניט אויז שנעל זויא מען ער
ווארטען פון אַ געוונדען חאָז אַבער שנעל גענונג אָום דעך הונד זאל איהם זיט
קענען באָפֿען.

איך בין געלאָפֿען אַ חיבשע ציימַן, אַבער זעהנדיג, אויך פערלייד מִין
אמטהָעַם, האב איך אַגְּנַעַפְּאַגְּנַעַן צו געהען אונד בעשטיינען דעם באָרְגַּן.

דעך באָרְגַּן אויז געווען פֿרִיהָעֶר פֿערזעעט מִיט ווֹיִזְן, אַבער דיא תְּבוֹאַה האט
מען שווין אַבְּגַעַשְׁנִיםַעַן, אונד איך האב דערפֿאָר נאָנֵץ געקענט בעמְעַרְקַען דעם
לייף פון דעם האז מִט זוּן פֿערפֿאָלְגַּעַר דעם הונד. אין אַ צעַחַן מִינְטוּעַן ציִיט, אויז
ער אַרְבִּיבָּר דעם באָרְגַּן אונד אויך ניט געוועהען. דאן האב איך בעשטיינען
שפֿעַטְעָרַה, האב איך שווין דעם הונד זיך ניט געוועהען. דאן האב איך גוּרִישְׂעַר אונד געדיבְּטָר
דעם באָרְגַּן אונד פֿאָר מִינְעַן אוּנְגַּן אַוְיְזְעַר אַונְד גַּעֲדִיבְּטָר
וְאַלְדַּה.

איך האב נאָך געקענט הערען דאס האווקען פון דעם הונד גאנַץ ווֹיִט
אוּזְעַק, אַבער איך האב ניט בעאַבְּזִיכְּתִּינְט נאָכְזַעְפְּאַלְגַּעַן אין אוּזְעַק אַקְּנִטְעַן
וְאַלְדַּה. איך האב מִיךְ אַזְוּק גַּעֲטַעַט אַוִיפֿ דעם ערְד זיך אַוְיסְרָהָעַן, בֵּין דאס
האווקען פון דעם הונד האט זיך שווין מעהָר ניט געהערט.

דיא לוּפְט אויז געווען קְרֻעְפְּטִינְגְּנֶרֶר, אונד נאָכְדָעַט זוּאַר ווֹאַיך האב בערוהיגט
מיין קוּרְצָעַן אַטְהָעַם, האב איך געלאָקְט אַרְוָם אין דעך שעננער געגענַד אונד מִיךְ
געשפֿוּרְט נְלִיקְלַד.

דאן האט זיך אַרוּס גוּרִישְׂעַר אַ הוּקְט פָּט מִין בְּרוּסְט.
איך האב געשפֿרְט אַבְּזַעַל שְׁמַעַרְץ, אַבער דאס אויז באָלְד פָּאָרְאִיבָּר.
דיא לוּפְט אוּפְּמַז באָרְגַּן אויז געווען קִיחְלַה, אונד איך האב בעשלאָפֿען ניט צו
וְאַרְטָעַן בֵּין דעך הונד ווּט צוּרִיךְ קְעהָרָעַן.

ער וועט שווין טרעטען זיין וועגע אהיזם", האב איך מיר געטראכט. איך האב מיך אויפגעהויבען אונד אונגעפאנגען אונגעטער צו געהן דעם באָרְגַּן עס איז שווין געווען אומ מיטאנציגיט, אונד אַבְּוֹאָהָל דִּיא ווּן האט זיך צייטזנווּן בעהאלטען אונגעטער אַזְּוָאָקְעָן, האט עס אַבעָּר זאָק נוּט אַזְּסָעָהָן, אַז עס וועט רעגעגען.

זו דער רעכטער זיט אַז טהאָל, האט זיך געלאָזֶת הערען דער נלאָק פָּן אַ כטאדער בְּהֵמֹתָה, אונד איך האָג בעמערטט דעם פְּאָסְטָק וְבְּצָעְנִידָן אוּפָּף אַ בְּעָרְגָּעַל, דְּאָן האָב איך געהערט ווּאָ ער האָט גַּעֲשִׁיטְלָט אוּפָּף זִין פְּיֻבָּלָע אונד זִיא טענעָה, אַבְּוֹאָהָל אַיְנְפָאָק אונד אָחָן קוּנְסְּטָעָן, האָבָען זיך צָוָאָסָעָן אַיבָּעָר דער פרײַיעָר לְופְּטָמָן, ווּאָ דער אַגְּנָעָנְעָהָמָעָר פְּאָרְפָּוּמָעָן גַּעֲרוּךְ פָּן דִּיא וְלוּרָא בְּלָטָעָן.

אַונְגְּטוּרְדָּעָטָעָן והאָבָען צוּרִיק גַּעֲעָרָתָדָעָקָעָן צוּ מִיר. איך האָב מיך דער מאָהָגָט אַנְפְּרָשִׁיעָנָע פְּרוּעָן פָּן דער שְׂטָאָדָט, אַבעָּר זִיא האָבָען מיך נִימְט אַינְטְּרָדְעָטִירָט. זִיא האָבָען בְּיַיָּא מִיר אַוְסְּגָּוּהָעָן צוּ פְּעָרְדָּאָרְבָּעָן אונד גַּעֲקִינְסְּטָמָעָט, מִיט פְּאָלְשָׁע צִיּוֹן, פְּאָלְשָׁע בְּחוּמָס אונד גַּעֲפָרְבָּכָע נְעַזְּוּבָּטָע.

«אַבעָּר לְודְמִילָא אַיוֹוָאָנָאָוּנוֹנָא», האָב איך מיר געטראכט, «זִיא אַז נְאָטְרְלָדָק; גַּעֲזָוָנָד, שְׁטָאָרָק, פָּעָט, שְׁעָוָן אָנְדָּ...»

אַיך האָב פְּעָרְשָׁטָאָנָעָה אָז פָּן דער תָּאוֹהָה קָעָן מַעַן נִימְט עַנְטָלְוִוָּעָן, טָאָסָקָהָא אָדָעָר אָז דער פרײַיעָר נָאָטָר — עַט בְּכִיבְּתָה זיך גְּלִיךְ! לְודְמִילָא אַיוֹוָאָנָאָוּנוֹנָא, מִיט אַיהָרָע בְּלוּגְרָיָנָע אַוְיָנָע, מִיט אַיהָר וְאַרְעָמָעָר הָאָנָד אונד אַיהָר פְּעָרְפִּיהָוִישָׁעָר בְּלִיכִיָּה, האָט מיך גַּעֲהָלָטָעָן אַז אַיהָר מָאָכָט. איך האָב בְּעַנְרִיבָּעָן, אַז אַיך בֵּין מַאְכְּבָלָא צוּ קַעְמָפָעָן דָּאָגָעָן. אַיך קָעָן עַט אלִין נִימְט בְּעַנְרִיבָּעָן ווּאָ זָס אַז גַּעֲוּוֹן, אַבעָּר עַט אַז מַהְאָטְזָאָכָעָ, אַז אַיך האָב אַונְגְּטוּרְדָּעָטָעָן צוּ שְׁפִּירָעָן צוּ אַיהָר אָזָא מַיְן לְעַבְּעָס גַּעֲפִיהָל, וּזָאָ אַיך האָב נָאָק נִימְט גַּעֲפִיהָלָט צוּ קַיְן פְּרִוְּעָנְגִּימָטָר בֵּין דָּאָמָלָט.

אַיך האָב זִיא גַּעֲלִיעָבָּא.

אַיהָר בְּיכָל האָט גַּעֲשְׁוּבָט פָּאָר מִינְעָ אַוְיָנָע, אונד טְרָאָטִין דעם ווּאָס אַיך האָב זִיא שְׁווִין גַּעֲקָעָנָט מִיט פְּיֻלָּעָ פָּן אַיהָרָע פְּעָהָלָעָר, האָב איך גַּעֲוָאָסָט, אַז אַיך לְעַבְּזָאָזָב זִיא פְּעָהָלָעָר צִוְּזָאָמָעָן. איך האָב מִיט אַיהָר אוּפְּקָטְלִיָּד גַּעֲהָאָט.

“אוויי יונגע אונד ערעהן”, האב איך מיר געטראכט, “אונד זיא מאז זיין דיא פָּרוֹזִי פון איז אַלטְעַן מאן. וואס טויג אַיהֲר זַיְן גַּטְסְקִיט אַונְד צַעַרְטְּלִיבִּיקִיט? זַיְן דָּאָרָפּ יַגְנַע לַיעֲבָע אַונְד דָּאָס קָעָן זַיְן בֵּיאָא אַיהֲם נִיט גַּעֲפִינְעָן. אַרְמָעַ לַודְמְלִיאָא! דָּאָס שִׁקוֹזָאַל הָאָט דִּיך גַּעַטְרִיעַבְּעָן צַו אַזְאָז מאן. וּוּן דּוֹא וּוּאַלְסֶט אַפְּבָעַ פְּרִיהָעָר גַּעֲוֹן רַיְיךְ, הָאָסְטוֹ זַעַהַר לִיכְטַמְּן גַּעֲקָעָנְט עַרְבִּיבְּעָן דִּין גַּלְקִיךְ...”

“דָּעַר טִיְּפָעַל רַעַת אַיס מִיר!“ האב איך פְּלַצְלִינְג אַוְסְנַעַשְׂרִיעַן. “אַיך בֵּין אַ פְּעַרְדָּאַרְבָּעָנְעָר שָׁופְּט! אַלְקָסְאַנְדְּרָעַר דִּימְיטְרִיוּוֹטְש אַזְאָז דָּעַר פְּרִינְד פָּן אַונְנוּרַפְּאַטְיְלִיעַ, מִין בַּעֲסְטָעַר פְּרִינְד; עַר פְּעַרְטְּרִוִּיטְמִיר — אַונְד וּוֹא אַיז דָּאָס רַעַכְט אַונְד דָּעַר יוֹשָׁר? בֵּין אַיך וּוּרְקְלִיךְ שָׁוֹן אַזְוִי גַּעֲפָלְעָן, אַז אַיך זָאַל מִיךְ נָאָר נִיט קָעָן אַלְיָן בַּעַהֲעַרְשָׁעָן? צָום טִיְּפָעַל מִיט מִין פָּעָרְדָּאַרְבָּעָנְיְוִית וּ...”

טִיְּפָעַל אַהֲיָן טִיְּפָעַל אַהֲרָע; דָּאָס אַלְעַט הָאָט גַּעַהְאַלְפָעַן זַיְן אַ טִּוְּמָעַן בָּאנְקָעַם. אַיך הָאָב גַּעַשְׁפִּירָט, אַז אַיהֲר בַּעַנְהָמָעַן גַּעַנְעָן מִיר, רַעַת פָּאָר זַיְךְ אַלְיָן, אַז זַיְן זַוְּכָּט מִיךְ, אַז זַיְן זַוְּכָּט מִין לַיעֲבָע...”

“אַפְּבָעַר זַיְן דָּאָר דִּיא פָּרוֹזִי פָּן אַלְקָסְאַנְדְּרָעַר דִּימְיטְרִיוּוֹטְש; דִּיא פָּרוֹזִי פָּן דִּיעַוּן עַדְלָעָן, גַּוְמָעַן אַונְד לַיעֲבָעַן מִעְשָׁתָן, וּוּלְכָלְעָר הָאָט מִיךְ גַּעַטְרָאַגְּעָן אַיךְ דִּיא הָעֲנָר אַכְּסְקִינְד — מִין פָּאַטְעָרָס בַּעַסְטָעַר פְּרִינְד... דָּאָס אַז גַּעַטְיִין אַבְּשִׁילְקִיךְ וּ...”

אַיך קָעָן מִיךְ יַעֲמֹצֵט עַרְאַינְעָרָן, זַיְן אַיךְ הָאָב מִיךְ זַעְלָבְסָט גַּעַוְאַונְדְּרָעַט, אַיְתָעָר דִּיא טִוְּזָעַנְדָּרָעַגְּנָעָן קָעָן אַיז מִין קָאָפּ. אַונְד מִיר אַיז קָלָאָר גַּעַוְאַרְעָן דִּיא אַירְדָּעָע, וּוּאָרוּם מַעַן וְאַגְּטָן, אַז עַס אַיז דָּאָר אַיעֲרָהָרָע אַונְד אַיצְרָטָוב. אַיך הָאָב גַּעַשְׁפִּירָט זַיְן אַיְזָע דִּרְיָנְטָט זַיְךְ פּוֹלְלָט שְׁמוֹטָץ אַונְד פְּעַרְדָּאַרְבָּעָנְהִיטָן, וּוּלְכָלְעָר הָאָט מִיךְ אַגְּנָעַרְעָט צַו מַעַרְעָט מִיט דִּיא פִּים פְּרִינְדָשָׂפְּט, אַנְשָׁטָאַנְדָּה, מַאֲרָאַל אַונְד דִּיא עַדְלָעַטָּע מַעְנְשָׁלְבָע גַּעַפְּהָלָע. דָּאָן אַז וּוּידָעָר עַרְשִׁיעָנָעָן דִּיא אַנְדָּרָע אַירְדָּע אַונְד צַו מִיר גַּוְעָאנְטָן:

“מַעְנָש! וְאָוּ בִּיסְטוֹ אַז דָּעַר וּוּלְטָט? אַיז דָּאָס יוֹשָׁר? אַיז דָּאָס עַהֲרְלִיכִיָּה סִיטִּים? מַוְּדוֹן אַ מַעְנָש זַיְךְ לְאַזְוִין הִינְרִיסְעָן פָּן יַעֲדָעָר פְּעַרְדָּאַרְבָּעָנְהִיט? שְׁטָאַרְק זַיְךְ, זַיְן אַ מַעְנָש, דָּעַנְק, טְרָאַכְט אַונְד וְהַאֲיזָן, אַז אַ מַעְנָש וְוִיל, קָעָן עַרְלָעַם בַּעֲזִיעָנָעָן...”

דָּאָן אַיז וּוּידָעָר גַּעַפְּוּמָעָן דָּעַר גַּעַדְאַנְקָן :

“אַמְתָּה, רַיבְּתוֹג, אַבְּעָר אַיךְ בֵּין נָאָר אַלְעַמְעָן נִיט מַעְהָר זַיְן אַ מַעְנָש, אַונְד זַיְן אַיז אַזְוִי שְׁעָהן, פְּרִופְּהָרֻרְעִישָׂ...”

עם האט זיך אללא נאָר געהאנדרעלט אום דעם, ווער עס ווועט זיענען — דער אוֹרדַהֲזִי אָדָעָר דער יָצָרְדָּטוֹב. אַיְהָ, האט עס מיר אוֹסְטָנְזְעָהָן, בֵּין נאָר אַ וּוּרְקְצִינְגָּן פָּן אַ אַידְעָעָן-איַינְפְּלָם, אָונְד דער טִיְּפָעָל האט מִיךְ אַוִּיפְּ זַיְן זַיְם מַעְהָר וּוְיאַ דער יָצָרְדָּטוֹב, דָּאן — וּוּלְ אַיְךְ פָּאַלְעָן!

אַיְהָ האָב גַּשְׁוִידְעָרֶט פָּאַר דער אַידְעָע.

אוֹנוּוֹלְעַנְדִּין, האָב אַיְךְ גַּשְׁפִּירָט וּוְיאַ אַיְן עַלְעַטְרִישָׁע קְרָאָפְּט האט מִיךְ
צַו אַיְהָ גַּעְצְּוִינְעָן.

5.

פָּעַטְמִיעָפְּט אַין מִינְעָ גַּעַדְאַנְקָעָן, האָב אַיְךְ אַ הַבְּשָׁע צִיְּמָת זִיט בעטערקט
וּוְאוֹ אַיְךְ בֵּין, וּוּן אַיְךְ האָב מִיךְ אַרְוָם גַּעַקְעָט, האָב אַיְךְ דַּרְעוֹתָהָן, אַן אַיְךְ בֵּין שְׁווֹן.
נִיט ווּוִיט פָּן אַלְעַקְסָמָן-אָדָעָר דִּימְטְרִיוּוֹתִישָׁעָם וּוּאַהֲנוּן.
עם אַיְזָן גַּעַוְעָן אַנְגְּנַעַטְהָר אַומְּ 2 אַוְהָר גַּאֲבְּטָמָּאָן.
וּוּן אַיְךְ האָב אוֹיְבָהָעָבָן מִינְעָ אַוְיָנָן, האָב אַיְךְ עַרְבְּלִיקָט לְדַטְלָא אַיְזָאָל
נָאָוָונָא מִיר עַנְטְּקָעָנָן קוֹמוּעָן.

זַיְאָ האָט גַּעַרְתָּהָרָט אַיְהָ צַוְּלוּנָן בֵּיאָ דִּיאָ העָנָה
זַיְאָ אַיְזָן גַּעַוְעָן אַהֲן אַ הוּט אַוִּיפְּן קָאָפְּ, אָונְד אַיְהָר קָרְפָּעָר אַיְזָן גַּעַוְעָן אַיְיכְּ.

גַּעַדְעָלָט אַין אַ שְׂוֹאָרָצָעָט קְלִילָר מִיט אַ וּוּרְעָמָעָן שְׂוֹאָרָצָעָן דַּוְשָׁאָקָעָט.
זַיְאָ זַיְאָ דָּאָט זַיְכְּ דַּעְרְגָּהָנְטָמָעָט, האָט זַיְאָ גַּעַשְׁמִיבְּגָעָלָט אָונְד אַיְהָרָעָ אַוְיָנָן.
הַאֲבָעָן גַּעַפְּגָעָלָט מִיט אַ נְלָאָנָן. אַוִּיפְּ אַיְהָרָעָ לִיְּפָעָן האָט זַיְכְּ גַּעַצְיָינְט יְעָנָעָן.
שְׁמַיְגָל, וּוּלְבָעָר האָט מִיךְ אַזְוִי בְּעָאוֹרְהָוִינְט אַין דַּעְרָעָ לְעַטְצָמָעָר צִיְּמָת.
אַיְךְ האָב גַּשְׁפִּירָט צַיְּן הַעֲרָץ קְלָאָפְּעָן אָונְד עָס אַיְזָט וּוְיאַ קִיהְל גַּעַוְעָרָעָן
אָונְטָמָעָר מִין בְּרוּסָט.

„אַיְהָר זַיְטָ מִיעָד, חָא ?“ האָט זַיְאָ גַּעַרְתָּהָרָט.

אַיְךְ האָב מִיךְ בְּעִמְתָּהָט זַו עַנְטְּפָעָרָן, אָבָעָר אַיְךְ האָב נִיט גַּעַקְעָנָט.
אַיְזָן דָּאָט נִיט מַעְרְקוּוּיְדִין, אַן אַיְץָ, דַּעְרָ אַוִּיסְטָנְלָאָטָעָנָעָר אָונְד פָּעַדְאָרְבָּעָט
גַּעַדְעָלָט עַרְפָּאָהָרָעָנָעָר אָונְד עַרְנִיְּדְרִינְגָּטָעָר דַּוְרָכְּ פְּרוּעָן, פָּעַרְהָעָלָטָנִיסְמָעָסָג טִיט טִיר, אַיְן
צַוְּגָעָל ? אַיְהָר האָט אַפְּבָעָר דַּעְרָ מַוְּהָ נִיט גַּעַפְּעָהָלָט.
„מִיר קוּמָעָן אַיְיךְ עַנְטְּקָעָנָעָן“, האָט זַיְאָ וּוּרְדָּעָר אַנְגְּנָעָפְּאַנְגָּנָעָן. „אַיְיָעָר לְעַבְּלִינָן
כְּפָנָיָא, האָט נִיט גַּעַוְאָלָט גַּעַהָעָן ; זַיְאָ אַיְזָן גַּעַלְעָבָעָן אַיְזָהָר טִיט דַּעְרָ

דיענסט ; זיא לאננווילט זיך שרעקליך און דעם פאטעה. אזעס עס ניט זייןט א
הערוליבעס וועטער ? "

"אָ, האָב איך קויים אַרְוִים געשטאמעלט.

אַיהֲרָע אוינען האָבען וויאָ געשטאנען מיט פֿיעֶר. זיא האָט צַיְמָעָנוּוֹן
אַרוֹנָטָר גַּעֲבָוּנָעַן דַּעַם קָאָפֶר, גַּעֲשָׂוּיָעָנָעַן, אַונְדָּג גַּעֲמָכְטָר דֵּיאָ מַעֲנָעָגָלְיךָ וויאָ זיא
איָן אָנוֹיסְטָר פָּעָרְלָעְנָחָהָיט.

איָךְ האָב פָּעָרְשָׁטָאנָעַן ווָאָס דָּאס מִינְטָט, אַונְדָּג איך האָב עַרוֹזָאָרטָעָט דָּעַר
קְרִיטְשָׁרְטָמָעָנְטָט זָאָל קוּמוּן. איך בֵּין גַּעַוּן שְׁטָאָרָק אַוְיפְּנָעָרָעָנְטָט. זיא האָט
שָׁוֹן וּוֹעִיגָּג פָּעָרְשָׁטָעָלָט אַיהֲרָע גַּעֲפִיכָּעָן, אַונְדָּה, איך גַּלְוִיבָּפֶר
אַלְעָקְסָאָנְדָּרָעָר דִּימְטוּרְיוּוֹיטָשׁ, וּוֹעַן דָּרְוָאָלָט זיא דָּאָמָּאלָס גַּעֲזָהָהָן, וּוֹאָלָט דָּרְאָוִיךְ
דָּרְרָאָטָהָן ווָאָס איָן אַיהֲרָג גַּעַתְּמָטְבָּרָהָט.

זיא איָן גַּעַוְאָרָעָן אָוְנְפָעְרָשָׁהָמָט.

טִיר זִינְעָן בִּידָע גַּעַשְׁטָאנָעַן אַונְדָּג גַּעֲשָׂוּיָעָנָעַן אַיְינְגָעָן מִינְטָעָן. דָּאן האָט זיא
גַּעַוְאָנְטָ :

"אָ הָעָרְוִילְבָּעָס וּוּטָעָר ? "

זיא האָט נָאָךְ גַּעַשְׁטָאמָעָלָט אָ פְּאָאָר וּוּטָעָר אַונְדָּג איך האָב מִיךְ פָּעָר
לוּוּרָעָן אַזְּ מִין הַאַלְטָוָנָג. אַחֲנָע אַבְעָרְצָוְדָעָנָקָעָן ווָאָס איך זָאָג, האָב איך גַּעַד
עַנְטָפָעָרָט :

"אַונְדָּג איך האָב אַיְמָעָר גַּעַדְעָנְקָט אַזְּ אַיְיךְ ? "

"וּוִירְקְלִיךְ ? " האָט זיא שְׁנָעָל גַּעַפְרָעָנְטָט מִיט זְעוּחָר אַפְּרָעְלִיבָּר שְׁטִימָעָן,
"אַונְדָּה אָב אַיְיךְ גַּעַדְעָנְקָט פָּן אַיְיךְ. יָאָ, יָאָ, איך האָב גַּעַדְעָנְקָט פָּן אַיְיךְ.
קוּמָט אַהֲיָם, אַרְיָין אַזְּ הוּאָי אַונְדָּמָר וּוּלְעָן עַפְעָן מִטְּאָנְ-בָּרוּוֹת . "

זיא האָט גַּעַוְאָרָט אַיְיךְ זָאָל צְוֹנְעָהָעָן גַּעַבְעָן אַיהֲרָג. איך האָב בְּעַנְרִיְּפָעָן אַיהֲרָג
וּוּנְשָׁן, אַונְדָּג בֵּין צְוֹנְעָנָגָנָן. זיא האָט גַּעַנוּמָעָן אַזְּ קָנְדָר אַונְדָּג דָּאס גַּעַד
שְׁטָעָלָט פָּן דָּעַר אַנְדָּרָעָר זִיט גַּעַבְעָן אַנְדָּרָעָן. אַונְגָּרָעָר שְׁלָטָעָר הַאָבעָן זָיךְ
בְּעַרְיוֹהָט.

זיא האָט זָיךְ אַבְוִיכְטָלִיךְ צְוֹנְעָבָיָעָן צְוֹ מִיר.

פָּן אַיהֲרָג קְרָעְפָּעָר האָט גַּעַוְעָהָעָט אָ הַיְּיךְ פָּן פְּרִישְׁקִיְּט אַונְדָּג גַּעַנְעָנָהָן. דָּעַר
גַּעַרְוָךְ פָּן אַיהֲרָג קְרָעְפָּעָר האָט אַוִּיסְגָּזָהָהָן אַזְּוִי שְׁטָאָרָק פְּאָרְפּוּמִירָט צְוֹ זִין, אַזְּ עָר
הַאָט מִיךְ בְּעַרְיוֹשָׁט.

עַס האָט מִיר אַוִּיסְגָּזָהָהָן, אַזְּ יַעֲדָע קְרָאָפֶט פָּן וּלְבָסְטִיבָּהָעָרְשָׁוָן אַזְּ

ערשׂוֹ אַנְדָּעַן, אָונְדָ אִיךְ פֶּאָל, אַלְעַן נַעֲדרִינְגָּר אָונְדָ נַעֲדרִינְגָּר, בֵּן אִיךְ סַחְ לְיַעַנְגָּן

צַו אִיהָרָה פִּסְמָ, אָונְדָ צַוְפְּרִידְעַן זַיִן, וְאַנְגָּר וְעַן זַיִן זַאְלָ אַוְיָךְ סִיד טְרוּטְעַן.

דֵּיאָ קִינְדָּעָר זַיְגָּעָן דָּעְרוֹיָיכְּ עַנְטָלְפָעָן פָּאָרָאוֹסָ, לְאַבְעָנְדִּיגָּ אָונְדָ
אַינְטְּפָעְנְדִּינָּ.

דֵּאן חָבָ אִיךְ גַּעַשְׁפּוֹרְט אַיחָד הָאנְדָ אַזְנִין אַרְעָם, אִיךְ חָבָ אַוְפְּנָעָ
צַיְתְּעַרְטָ פָּאָר אַוְפְּרָעְנוֹנָגָ.

אַיחָד הָאנְדָ! אִיךְ חָבָ גַּעַשְׁפּוֹרְט דֵּיאָ וְאַרְעַמְקִים דְּווֹרָ מִין זַאְקָ, אָום
עַפְעַם צַו רְעוֹעָן, הָבָ אִיךְ אַיחָד גַּעַוְאָלָט דְּעַרְצָעָהָלָעָן אַיבְעָרָ מִין יַאְנָר, אַבְעָה
וְזַיִא עַם שְׁיַינְטָ, הָאטָ זַיִא פְּיִינְדָ גַּעַחְאָטָ וְיַעַטְעַנוֹעַגָּן, וְזַיִא הָאטָ גַּעַוְאָלָט גַּעַהָעָן
דְּיַירַעַקְטָ אָום פְּוֹנְקָמָ, מִיטָּ וְאָם זַיִא אַינְטְּפָעַרְעַסְטָרָטָ גַּעַוְועָן,

זַיִא הָאטָ מִיךְ אַונְטְּפָרְאָקָעָן גַּרְאָדָעָ וְעַן אִיךְ חָבָ גַּעַוְאָלָט עַפְעַגְעָן
מִין טַוְילָ.

„וְיַיְכַּט אִיהָרָה“, הָאטָ זַיִא גַּעַוְאָגָטָ, „אִיךְ חָבָ פָּאָר אִיךְ אַ נִּיעָסָ?“
זַיִא הָאטָ דֵּאן גַּעַוְעַוְעַדְעַט אַיחָד גַּעַוְיכְּטָ צַו מִיר וְזַיִא צַו זַעַתְעָן אַובָ אַיחָרָע
וְעַרְעַטָּר אַינְטְּפָעַטְרַעַן מִיךְ.

אִיךְ בֵּין גַּעַבְלִיעַבְעָן שְׁטַעַחַן אָונְדָ גַּעַפְרָעָנָט נִיְגְּעָרִין:

„אַ נִּיעָסָ פָּאָר מִיר?“

„גַּעַבְלִיעַבְעָן.“

„אָונְדָ וְאָם אַזְנִים דָּאָם?“

„אִיךְ וְוַיל אַיחָד זַאְלָטָ טְרוּעָעָן“, הָאטָ זַיִא גַּעַוְאָגָטָ צַוְעַד לְעַמְחָאָפְטָמָ.

„אִיךְ זַאְלָטָ טְרוּעָעָן?“ אִיךְ וְוַיִּם וְוַיְרְקִילְךָ נִיטָ וְאָם צַו טְרוּעָעָן.“

„אַיבְעָרָ אַלְעַקְסָאַנְדָּרָ דְּמִינְטוּרְעַוְוִיטְשָׁ“, הָאטָ זַיִא גַּעַוְעַטְבָּרָגָה,
אִיךְ חָבָ גַּעַנְגָּי נִיטָ גַּעַוְאָסָטָ וְזַאְטָ זַיִא וְוַיל מִיר דְּעַרְצָעָהָלָעָן, אַכְבָּעָר אַיחָד
פְּעַנְחָכָהָגָה הָאטָ מִיר גַּעַוְאָגָטָ, אָוָן דֵּיאָ נִיעָסָ אַזְנִים דְּגַרְבָּעָר וְאָם אַזְנִים
אַכְנוּרָעָ אַוְיְפָרְעַנוֹגָעָן.

„גַּלְוָאָ“, הָאטָ זַיִא וְוַיְדָעָ אַגְּנָעָפְאָנָעָן, „וְוַיְלָטָ אַיחָד נִיטָ וְוַיְתָעָרָ
גַּרְעַפְעָן?“

„עַד קְוֹמָטָ וְוַיִּנְטָ נִיטָ אַחַיִםָ“, הָבָ אִיךְ גַּלְיָיךְ גַּעַוְמְפָעָרָטָ.
„גַּעַמְרָאָפָעָן?“ הָאטָ זַיִא אַוְיְסָגְעַשְׁרִין לְאַבְעַנְדִּינָ, „גַּעַמְרָאָפָעָן, וְוַיְרְקִילְךָ גַּעַ-

מְרָאָפָעָן?“

אַיזְחָרָעָ לְעַטְצָמָעָ וְוַעֲרַטָּעָרָ זַיְגָּעָן גַּעַוְועָן אַוְנְגָּטְרִילְךָ טְוָגְמָעָה, אָונְדָ זַיִא הָאַבְעָקָן
אָזְנִים זַיִד גַּעַתְהָאָטָ אַ שְׁפָאַטִּישָׁעָן נַאֲכָלָגָןָ.

דער תאָן האַט מיך געשורערט.

„דער וואָגען איז נאָר וואָס צוֹריַק געקטען“, האַט זיאַ ווַיְמֵתֶר געאגט ; „דער שְׂרִיבֶּרֶר האַט מֵר אוּךְ גַּעֲבָרָכֶט אַ בְּרִיעָפֶר. טַיִן מָאָן, אַלְעַקְסָאנְדְּרָ דִּימְיטְּרִיעָ פִּישְׁ שְׂרִיבֶּט מִיר, אָז עָרַ האַט צָו פָּרְזָאָרְגָּנָעַ זַהְרָ וַיְכְּתִּינָעַ גַּעַשְׁפְּטָעָן, אָונְדֶּרֶפֶּאֶר אַיז עָרַ גַּעַזְוָאָתָגָנָעַ אַוְּצָאָבְּלִיבָעַן בֵּין מָאָרְגָּנָעַ אַן שְׂטָאָרֶט.“

„דָּאָס קָעַן נִיט מַעֲלִיךְ זַיְן זַיְן“ האַב אַיךְ גַּעַזְוָאָט אַוְּנְגְּלִיבָעַן.

„זַיְן, זַיְן“, האַט זַיְן גַּעַשְׁפְּטָעָרֶט, „אַיךְ פָּרְזָאָרְגָּנָעַ, אָז אָזְוִי אַיז עַס...“

אַיךְ האַב אַגְּנָעָהוּבָעַן אַבְּעַרְצָוְקָלְעָרָעַן אַלְעָם. אַנְפָאָנָס האַט עַס בֵּין מֵר אַוְּסָגְעָהָן אַוְּנְגְּלִיבָלִיךְ, אָז אַלְעַקְסָאנְדְּרָ דִּימְיטְּרִיעָוּוּוּשׁ זַאָל צְוִירָ לְאָזָעַן זַיְן יוֹנָנָעַ פְּרוּי אַיְיף טַיִן פָּעָרְטְּרִיעָן. דָּאָן האַב אַיךְ מַךְ דָּרְמָאָהָנָט אָן צַוְּיִזְוִי זַאָכָעַן : עַרְשָׁטָעָס, אָז אַלְעַקְסָאנְדְּרָ דִּימְיטְּרִיעָוּוּשׁ אַיז גַּעַוּעַן זַהְרָ קְרוּצְיוֹכְטָג אַיכְפָּעָר זַיְן זַוְּיִבְּסָ קָאָקְעָטְרָעַן צָו מִיר, אָונְדֶּרֶפֶּאֶר אַט עָרַ מִיר גַּעַשְׁפְּטָעָט, וַיְסָעָנְדִּים, אָז אַיךְ בֵּין זַיְן פְּרִינְדָּן.

דָּיאָ מָאָרְאָלִישׁ זַיְיט פָּוּן דִּיעָוָר עַרְקָלְעָרָגָן, האַט מַיךְ נִיט בעַקְיָמָעָרֶט. אַיךְ בְּלִיְזָ צְוָפְּרִיעָדָעַן גַּעַוּעַן דָּרְמִיטָּמָט, אָז עַס אַיז וַיְרָקְלִיךְ מַעֲלִיךְ, דָּאָס אַלְעַקְסָאנְדְּרָ דִּימְיטְּרִיעָוּוּשׁ זַאָל אַוְּסָבְּלִיבָעַן אָן שְׂטָאָרֶט אַיךְ מִיט לְוַטְּלָאָזֶן זַאָלָעַן זַיְן אַלְיַזְן.

אַיךְ האַב גַּעַשְׁפְּרִיט יְעַנְעַ פְּרִיְיד פָּוּן יְעַדְעַן וַיְסָטְלִינְגָּן, וּוּלְכָעָר זַעַחַט זַיְן בֵּין זַיְן צְיַעַלָּה, אָהָגָן צָו בְּעַרְכָּעָנָעַן דִּיאָ פָּאָלָגָעַן.

וּוּן מֵר זַיְנָעַן אַרְיַין אַין הוֹיָה, האָבָעַן מֵר זַיְן גַּעַזְעַטָּצָט צָו מִישָּׁ מִיט דִּיאָ קִינְדָּעָר. לְוּדְמִילָּא אַיז גַּעַוּעַן מַעְרָקְוּרִידָגָן גַּעַנְדָּרָט קוּטָ אַיְהָרָ פְּרִיהָעָרִינָגָן הַאלְטָגָגָן. זַיְן האַט קִין וּוּאָרט גַּעַרְעַט וּוּאָס זַאָל אַנְצִיְינָעַן דִּיאָ אַוְּפָרָעָנוֹגָן פָּוּן דָּעָרָ פְּרִיהָעָרִינָגָר בְּעַנְגָּנוֹגָן.

אַיז דָּאָס פִּיעָלְלִיכָּט גַּעַוּעַן דָּרְפָּאָה, וּוֹלָי זַיְן האַט גַּעַוְאָסָט, אָז זַיְן אַיז שְׂוִין זַוְּכָעָר מִיט מֵר, אַדְרָעָר וּוֹיל זַיְן האַט מַיךְ זַיְךְ גַּעַשְׁהָמָט אָן דָּעָר גַּעַנְגָּנוֹוָאָסָט פָּוּן זַיְאָ קִינְדָּעָרָ דָּאָרְיָהָקָעַן אַיךְ נִיט עַכְפָּעָרָן. לְוּדְמִילָּא אַיז גַּעַוּעַן אַוְּנְדָּרְקָלְעָרְלָךְ זַיְיךְ אַין פִּיעָלָעָ אַנְדָּרָעָ בְּעַנְהָמוֹנוֹגָן.

אלָס מֵר זַיְנָעַן פְּרִטְוָגָן גַּעַוְאָרָעָן מִיט זַעַם עַסְעָן, זַיְנָעַן מֵר אַרְוִוָּס גַּעַנְגָּנוֹגָן אִימְעָר מִיט דִּיאָ קִינְדָּעָר, שְׁבָאָצְרוּן אַיז גַּאֲרָטוּן. לְוּדְמִילָּא האַט דָּאָס נְלִיבְּנִילְטִיבָּעָ גַּעַשְׁפְּרָעָד וּוּחְרָהָעָרָד דַּעַם מִישָּׁ נִיט

געועקסעלט. איד האב מיר געטראכט, או מיט יעדען בליך וואס זיא ווארטט ארכט אלעקסאנדר דימיטרייעויטשעט קינדרער, דערטאנט זיא ויך אן איהרע פלייטען צו איהר מאן.

אבער ווער וויס אובט פיין אודטהיל איז געווין א ריבטינערז איה, פון מײַן זיט, האב קײַן געשפרעך ניט געוואלט אדרער ניט געקענט אויפברעבן, וואס זאל פירהען צו אונזער אינהאלט פון אויפערונג. מיר האבען פערזויילט ביז 5 אוחר אין גארטען אונד דאן זינען מיר ארין טרינקען טהיע. דאס האט געדייערט איבער א שטונדר. אבענדו בון איך געבליעבען זומצען אלין מיט איהר אין שפיזיע-צימעה. אבער זיא האט זיך אויפגעוויבען אונד געואנט:

“אין עטפפאנס-זאלן איז עם אונגעגעחמעה. ווילט איהר ארין געווין זיך איך בין געגאנגען?

זיא האט זיך געועטאצט אויף א ברויטען שטוחל, גענומען שטיקעריה אין דער האנד אונד אונגעפאנגען צו ארבייטען בייא דעם שיין פון א גרויסען אונד ליבטינען קאטפ.

זיא האט געשווינען א חיבשע ציט, אונד איך האב ארטויס געומען א ציטוונכ אונד אונגעפאנגען צו לעזען.

דיֿא שטילקייט האט אויף מיר געווירקט, אונד דער געדענק פון זעלפטבען וואסטווין האט צורייק געקערת.

לעוזן האב איך ניט געקענט. איך בין געווין זעהר אוינרזהיג. “איך בין א געמיינער שופט?” איז געווין דער ערישטער ענטשלוס אין פײַנע געדענקען. «אזי טיעפ געונקען! אזי טיעפ! נײַן גײַן, נײַן! איך דאך ניט אונד זאל ניט דא בליבען. זיא איז מײַן פרײַנְדִס פֿרוּ. חיינט פֿאָהָר איך נאך אועעק. חיינטיג נאכט טיטן! אבענדזונג. דאס איז שרעקליך... ארטמער, ארטמער אלעקסאנדר דימיטרייעויטש... דאנקען נאט, וואס ער איז דא ניטא, ער זאל ניט זעהן וואס איך טהו הונטער זינע פֿלייצען... איך מה אועעק, פײַן פרײַנְדִס פֿרוּ...»

“אייהר פערברענט וואחר-שיינליך אייַר ציט זעהר אונגעגעת אין מסקווא?” האט זיא אונגערווארטעט געואנט.

לודטילאָס שטיטען האט אויסגעקלונגען מליד אונד זעהר צערטליך. זיא האט אויפגעוויבען דיֿא אונגען פון אייהר שטיקעריה, אונד צו מיר געבליקט מיט א שטויבעלע אויף איהרע ליבען.

סיר איז ווועדר קיחל געווארען אונטער דער ברומט. מײַן קאָפּ האָט נֶעְ
דוֹישט, אונד איך האב גענטבערט וויאָ צומישט:
“אָ, יְאָ, זַהֲרָ אַנְגַּנְעַחַת.”

"אונד איך לאונזוויל מיך דאס בי צו טווט", האט זיא געואנט אַרונטער לאזענדיג אָיתהּ בליך צו דער שטיינעריאַ. "ער, אַיהְר וויסט דאסּ, איז אַין אלטמער מאָן. איך פערעהָר אַיהם נַאֲטוּרְלִיךְ זעהָר פֿיעַל, ווַיֵּכְ... ווַיְיכְ..." ווַיְל עַד אַין אַפְּערערנִינְגִּינֶּר מַעֲנֵשׁ, אַפְּער רַאַפְּ — ער ואַלטְמַעְן גַּעֲשֵׁנָה זַיִן קְרִיְםְ גַּעֲמָשְׂבָּר..."

נאך א קורצעער בליך פון איזהרע גלענדע אויגנען, אונד זא האט זיך
וועיזער פערטראָכ אֶז דער שטיקעריאַ.

“עד קען איזור פאטער זיין”, האב איזט טיר געטראכט, מאונר זיא
ובכן א”...

איך האב זיא פעראכטטע אין דיעווע אונגענבליך דערפאה, ווועץ שא האט בעילדינט טין פרײינד אלעקסאנדרער דיטמיטריעוועטש.

"דיא אטמן" דיא שלאנן" האב איך געמורעלט שטיל צו פיר אלין, אונדר דאן, פאמענידיג א בעשלום, האב איך מיך אויפגעהייבען אונדר געאנט: לורטיאל איזוואנאנוונה, איך האב בעשליאצען אוזעק צו פאהרען; איך האב נאר פעריעסעה, אז איך טו פאהרען, זוויל וויבציגע געשעטען רופען מיך. איך החaab אפילו פערשפראכען אלעקטאנדר ער דיטיירעויטש נאך צו פערבליבען דא א בעאר מען, אבער איך קין עם ניט; עס אין מיר אונטשיגליך."

וועהרענד איך האב גערעדט דייא לעטצטן ווערטער, האט זיא רוחיג אופגען-
חויזבען איזה קאָפּ אונד מיך אַנְפָאָנֶס אַנְגָּזְקָוָט ערשותינט. דיין האט זיך דער-
כלבלק געוועקסעלן, אונד זיא האט אויסגעזעהן מיך צו שטודיטען. דער בליך איז
געוואָרען ערנטס אונד איזו שאָרָף, או מיד האט זיך געדאָכָמּ, דאס ויאָ קוֹטּ בִּזְזִי
או מײַן מישעאָר וועלע.

לאן דואת נא פונט אורה גאנטיבעלט.

מיז איזיפרעהו און נאשנוייזען.

“ניין, איך מון פארטן! האב איך געונטפערט, נלייך וויא זיא וואאלט מיך
עווריך געהאלטמען. איך בעט איך זעהה, פערזארגנט פאר טיר טער: זאל מען
איינשלאכאנען, איך מון פאָחרען...”

איך הופיע שמי ניט געווילסטן וואם איז דה?

דאו בז אוד געליעבען שטילו

לודטילא דהאט אלץ געקוּט שטילשוויגען, אונד פַּלְצָעֵנֶג, אונד אַזָּדֶר גַּזְבִּיט
געוֹאָרָעָה מִילָּה, צָאָרָת אַונְד לַיעֲבָלִין.

“וְאֵת אֵין כָּסֵת אַיִּךְ גַּשְׁעַהָעָן?” דַּהֲטָט זָא גַּעֲפָעָנֶט.
זָא דַהֲט וְיךָ בְּנֵיָה דַּיְעֹז וּוּרְטָעָר אַוְפְּגָעָהָבָעָן, אַוְהָעָק גַּלְעָנֶט דַּוְהָיָן דַּיָּא
אַרְבִּיט אַוְף אַ קְלִין טִישָׁעָלָל, אַונְד מִיט אַיְהָר שְׁנָעָלָעָר אַונְד גַּעֲרִישָׁלְגָעָד קָאַטְעָעָן
בְּעוֹנְעָנָג הַהֲט זָא זָא אַמְּנוּעָהָעָדָעָט אַונְד אַנְּנוּפְּגָעָנוּן זָא כִּיר גַּזְגָּעָהָהָהָן.

זָא דַהֲט אַוְפְּגָעָהָעָט אַיְהָר הַהֲנָדֶר זָא כֹּהֵן. אַיִּךְ חַבְּנִיט פְּרָשָׁתָאָנָעָן
וּוְאֵם זָא מִינָּם, נָאָר אַיִּךְ חַבְּנִיט גַּעֲנָעָט זָא הַהֲנָדֶר. אַיִּךְ חַבְּנִיט גַּעֲנָעָט
דַּעַם נְרִיפָה. דַּגְּנָעָנָעָן אַבָּעָר, הַחַבְּנִיט אַיְהָר בְּלִיק זָא אַיִּם פְּרָגִיכְטָעָרָט
גַּעֲוָאָרָעָן אַונְד אַיִּךְ חַבְּנִיט וְיָא שְׂוִידְרָעָנֶד גַּעֲבָלִיקָט זָא אַיְהָרָעָבָעָן, זָא וְיָא
הַאֲבָעָן זָאָגְעָמָעָן גַּעֲזִוְוָעָן.

אַיִּךְ חַבְּנִיט דַּעֲרְבִּיהָלָט אַיְהָר זָאָרָעָט הַהֲנָדֶר. צְיִוְנָהָן חַבְּנִיט אַיִּטְנָקָאָבָט
אַונְד אַיִּךְ חַבְּנִיט גַּעֲוָאָלָט בְּעַדְעָקָעָן אַיְהָר הַהֲנָדֶר מִיט זָא קַוְעָקָעָן פְּנֵי צְיִוְנָהָן בְּעַדְעָנָדָעָן
לְפָעָן, נָאָר... .

פְּלַגְלִילָג הַהֲט אַוְפְּגָעָהָעָט טָאָנָיָאָס שְׁטִימָעָן פְּנֵי זָעָם צְוִיְּתָעָן צְצָעָה.
אַיִּיךְ בְּזָא אַוְפְּגָעָהָעָט גַּלְיָח וְיָא טְיוֹעָנָר נָאָדָכָעָן וּוְאָלָטָעָן אַרְיָן גַּעֲשָׁתָאָבָעָן
גַּעֲוָאָרָעָן אַיִּין סְזִין קְרוּמָהָעָן.

צְיִוְנָהָן הַהֲט אַזְּרִיךְ גַּעֲקָהָרָמָה, טָאָנָיָאָס שְׁטִימָאָן, דַּיָּא שְׁטִימָעָן פְּנֵי
אַלְעָקָמָאָנְדָעָר דִּימְטוּרִיעָוִוִּיסְטָעָס קִינָהָה, הַהֲט מִקְּפָּחָדָאָבָט.
“גַּיְיָן, גַּיְיָן זָיָן” חַבְּנִיט אַיִּיךְ וְיָא גַּעֲשָׁרָעָהָן, נָאָךְ אַשְׁטָעָרָהָן הַאלְמָעָנְדָהָן אַיְהָר הַהֲנָדֶר
אַיִּין צְינָהָרָה, “עַס קָעָו נִיט זָיָן” אַיִּיךְ מִוְּאָוֹקְפָּחָהָרָעָן, בָּאָלָה, זָאָפָּאָרָהָן.”

טָאָנָיָאָס שְׁטִימָעָן הַהֲט זָוֵךְ מַעֲהָרָה נִיט גַּעֲהָרָט, אַונְד זָאָהָט וּשְׁמִינְבָּעָלָט
פְּאַרְפִּיהָרָעָיָהָשָׁן.

אַיִּיךְ בְּזָא גַּעֲלִיבָעָן מַאֲבָטָלָאָוָז אַזְּרִיךְ פְּאַלְעָנְדִּין אַיִּשְׁתָּוָהָלָן
אַיְהָר הַהֲנָדֶר הַהֲט הַעֲפָטָהָן גַּעֲרִיקָט מִין הַהֲנָדֶר, אַונְד זָאָהָט גַּעֲמָרְמָעָלָט
מִיט אַיִּין אַגְּמָטָעָרָדָרָקָטָרָעָר שְׁטִימָעָן :

“גַּיְיָן, גַּלְלָעְבָּתָהָעָה, אַיְהָר בְּלִיבָּתְמָדָאָז זָיָן”
אַיְהָר תִּיְכְּבָעָ לְיִכְּעָ הַהֲנָדֶר הַהֲט וְיָא פְּרָבְלָאָזְדוּעָט צְוִיְּשָׁעָן מִינָּעָה אַהֲרָן אַזְּרִיךְ
קָאָפָה, וּוְלְבָאָזָה הַהֲט זָאָגְעָהָקָט זָאָגְעָט נָאָהָעָנָט זָאָפְּיָעָט, אַונְד אַיִּיךְ
אַזְּרָה קָעְרָהָעָרָה הַהֲט זָאָגְעָהָקָט זָאָגְעָט נָאָהָעָנָט זָאָפְּיָעָט.
גַּעֲשָׁפָט צְיִוְנָהָן אַזְּרָהָעָרָהָעָרָה לְפָעָן הַהֲבָגָן זָאָגְעָהָקָט זָאָגְעָט.

איך האב געפיהלט איהר וויארעמען הויך.

א פאאר קרייזען פון איהרעה האאר האבען גענצעט טיין דערחויטצעטן
שטעטן.

א זיסע מיעודקיות האט מיך בעפאלען אונד איך האב שוער געאטה העטט
וינשענדיג צו פערבליבען נבען איהר קערבער.
„אבענדס, שפערטער“, האט זיא געמורטעלט אין טיין אויער מיט איהר
ויארעמען הויך.

דאן האט זיא געמאכט א קטצענ-שפּוֹרְנוֹן צוּרִיק.

טײַן הערץ האט שוער געקלאפעט אונד איך האב מיך געשפּוֹרְט שטארק
בעוריישט.

„ווארט, ווארט אַבִּסְעָלֶל“, האב איך געואנט מיט דער שטיטען פון א שיכור
אויסטשרוקענדינג טיינע הענד זיא צו א שאטטען.

אוףּ האב געוואלט זיא זאל וויאטער בליבען נבען מיר, אונד ווען איך האב
אויפּגעעהויבען טיינע אוינען האב איך זיא געעהן שטעהן מיט א פאאר שריט
וויאטער פון מיר, אונד אויףּ איהרעה ליפּען אויז געלגען א טריומפּוּרְעַנְדָּר
שטייבעל.

„ניין, ניין“, האט זיא געואנט שטיל אונד עטואס הייעריג, „ניט יעתצט,
שפערטער; איהר זאלט ווארטע אַבִּסְעָלֶל... איהר קאמישער מענש... אַינְגָּעֵל“.

זיא האט זיך דאן הויך צולאכט אונד אויז פערשוואונדען מיט איהרעה קטצע
שריטען פון דעם צימער.

איך בין געבליעבען זוטצען אין א ווילדער אויפּרְעַנְגָּן אונד דיא גאנצע בעכטמי
האט אין מיר געוויטה העטט. איך בין געוווען שטארק בעז אויףּ איהר ווארום זיא אין
אוועק, אבער איך פון געוען בערים איהר אלסס צו פערצייהען, ווען זיא זאל נאָז
צורך קומען.

„אבענדס, שפערטער!“ איזורע וווערטער האבען נאָז געקלונגען אין מײַנע
אויערין, אונד זיא האט ביא מיר אויסגעועהן דיא ליעבליכט זעלבסטט.

אלעס, אלעס האב איך פערגעסען. מסראָל, זיטען, אונשטאנד אונד פריננד
שאפעט זינען פערשוואונדען אין אַבְּנוּנְד פון בטסטיאליטיגט, אונד נאָר זיא מיט
אייהרעה סקטץ-ישלאָנגען אוינען. אויז נישטאָגען פֿאָר מֵר.

איך בין געועסען אויז לאָנְגָּה, בין איך האב מיך געשפּוֹרְט עטואס בערוּזְגָּט
פון דיא פֿרְהָעָרְיָהן מַעֲנְמָעָן.

ויא איז איך האב מיך אויפגעחויבען אונד ווען איך האב מיך אויפגעחויבען
פָּקְדָּעַם שְׁטוֹחָלֶל, קָעֵן אִיךְ מֵיךְ נִימְטָעָרָאַנְעָרָן. אִיךְ וַיִּסְמְכָה, אֲזֶן דִּיאָ נְעַמְּסָטָא
צִימְטָוָס אִיךְ נְעַדְעָנָקָה, אַזְנָ, וְעַן אִיךְ בָּן נְעַוְשָׂעָן בֵּיאָ טִישָׁ אָזָם אַבְעָנָרָ
עַסְעָן.

טָאַנְיָא אַזְנָעָמָן מְגַטְעָר וַיָּאִמְתָּא. דָעַר צְוִילִינָג הָאָטָן נְעַשְׂוִיעָנָעָן. אִיךְ
הָאָב נִימְטָעַם נְעַפְיִיחָלָט אַונְד אִיךְ הָאָב אִיךְ גַּעַשְׂוִיעָנָעָן.
דִּיאָ קְנַדְעָר הָאָבָעָן אַוְיףְּ מֵיךְ נְעַמְּאָכָט אַטְיִעְשָׁ אַיְינְרוֹק. אַלְעַקְטָאַנְדָּעָר
דִּימְטְרִיעְוּוֹטְשָׁעָם קִינְדָּעָר, הָאָב אִיךְ מֵיךְ דֻּרְוָמָאָהָט, זְמַעַן נְעַנְעַנְאַיְבָּר טִיר אַונְד
דָעַר שְׁמַרְאָט פָּטָן טִינְגָּעָנְדָאָקָעָן, הָאָטָן זַיְן אַוְסְנְעַוְעַרְעָטָן.
„וּוְעַג אִיךְ וַיְרְקִילְיךְ פָּאַלְעָן אַונְד בָּן אִיךְ שַׁוְּן נְעַפְאַלְעָטָן?“ הָאָב אִיךְ נִעְ
טְדָאָבָט. „וּוְעַל אִיךְ מֵיךְ וַיְרְקִילְיךְ נִימְטָעַן בַּעַהֲרָדָשָׁן?“ יָא, דָעַן אַזְנָעָמָן אַלְעָט
פָּעַלְיוּרָעָן.“

אִיךְ הָאָב מֵיךְ פָּעַרְדָּאָט וַיָּאָרֶת נְעַדְרִינְגְּסָטָעָן שְׁוֹפְטָן.
וְעַן טַעַן וְאַלְעָט מֵיךְ אַלְיָוָן דָאַמְּאָלָט נְעַפְרָעָנָט אַין אַוְרָתְהִיָּא אַיְשָׁר פְּזָה,
אַונְד אִיךְ וְאַלְעָט נְעַוְעָן אַוְרְבִּיכְטָא, וְאַלְעָט אִיךְ גַּעַשְׂנְטָפָרָט:

„אִיךְ בָּן אַ שְׁוֹפְטָן דָעַר נְעַדְרִינְגְּסָטָעָר שְׁטוֹפָעָן.“
בִּיאָ כִּירְאָה הָאָטָן עַמְּ אַוְסְנְעַוְעָהָעָן, נְלִירְךְ וַיָּאָרֶת רְעַלְעִינְגְּתָר זִינְצָהָר, וּוּלְלָבָעָר
טָהָוָת פָּעַרְבָּעָבָעָן נְעַנְעָן גָּאָט אַונְד טָעַנְשָׁעָן, אַונְד וְעַן עַרְקָעָט זַיְקָוָט וְעַזְוָעָט
אַין אַין דָעַר וְעַלְעָט אַונְד אַעֲנְרָקָעָט זַיְן פָּעַרְבָּעָעָן, זָאנְטָעָר, טְרָאָטָץ דָעַמְוָא
עַר וַיִּסְמָ, אַזְנָעָמָן וְעַט אַיְתָהָמָן בַּרְעָנָעָן אַין זִיהְוָהָמָן:
„טָאַדְיוֹאַסְמָאַיְ פָּעַלְיוּרָעָן;“ עַס קִימְעָרָט מֵיךְ נִימְטָעַן וְעַן אִיךְ זַיְקָוָעָר אַלְעָט
טְיִעְפָּרָעָר אַונְד טְיִעְפָּרָה.“

דָעַר קָאַמְפָּעָט מֵיךְ וְעַלְבָּטָט אַזְנָעָמָן שְׁטָעַרְדָּהָאָפָּט,
„טַיְן נָגָמָן?“ הָאָב אִיךְ אַוְסְנְגָרְוּפָעָן אַין טִינְגָּעָנְדָאָקָעָן, „אַזְנָעָר מִן
מְאַכְטָלָקָאַיְ אַזְאָ פָּאָלָן?“ וַיָּאָרֶת אַפְּרִיְגָעָהָעָר, אַזְנָעָמָן אַונְד
טָאַרְאָלִישָׁעָ פְּרָוִיְג, מֵיךְ אַזְנָעָן?

דִּיאָ פְּרָאָגָעָה הָאָטָן מֵיךְ אַוְנְטָעָרָעָטָט פָּטָן אַ וְיִמְעַנְשָׁאַפְּטִיכְיָקְ-נוּזְעַלְשָׁאַפְּטִילְבָּעָן
שְׁפָאַנְדָּפְּטִיקָה. אִיךְ הָאָב גַּעַטְוָת מְוֹדָה זִיְן, אֲזֶן אַזְלָכָבָעָ מְעַכְעָר וַיָּאִיךְ, אֲזֶן טַיְן
לְאָגָעָ, וְעַלְבָּעָ רְופָעָן זַיְקָרָאָטָץ זַיְעָרָפָרָעָהָיָטָט מְאַרְאָלִישָׁעָ זַיְגָעָ בְּעַפְטָיָעָט
וְעַס קָעָנָעָן זַיְקָרָאָטָץ נִימְטָעַן אַבְעָרָרָפָרָעָהָיָט אַזְנָעָמָן אַנְצָעָמָן
טָאַרְאָלִישָׁעָ, וְאַלְמָעָן גָּאנְצָן גָּעַקְעָנָט אַיְבָּרְשָׁטָעָהָעָן אַזְנָעָמָן סְפִּיקָה.

„אַכְבָּעַר פְּרוּעַן“, האב אַיךְ מִיד גַּטְרָבֶט, „עֲרֹרְיִבְעַן קִינְמָאֵל נִיט אָזָא נַעֲזָדְגָעַ שְׁטוֹצָע אָונְד זִיךְ נַאֲךְ דְּוֹפָעַן טְאָרָאַלְיָא. וְעוֹ אַיךְ וּוְאלָט וּוּרְקְלִידָן גַּעֲזָעַ אַמְּאָרָאַלְשָׁעַר מְעַנְשָׁה, לְוִתְוִיא אַיךְ פַּעֲרָשְׁתָּעַת, אָונְד נִיט וְוִיא דִּיא פָּעַר דָּאָרְבָּעָעָג וּוּלְטָן בְּעַנְרִיפָּטָם, דָּאָן...“

טִינְגָּעַ גַּעֲדָאָנְקָעַן זַיְנָעַן אָונְמְעָרְכָּרְאָבָעַן גַּעֲוָאָרָעַן. לְדוּטְלִיאָ אַיְוָאָנְקָוָהָא, וּוּלְכָעַ אַיזְ גַּעֲוָעָעַן בַּיְתָם טִישׁ מִיט אָזָא אָונְפָּעָר שְׁעַחְתָּאַזְרָן מְעַנְעָה, נְלִיךְ וְוִיא אַסְ וּוּלְטָן נַאֲרַ נִיט פָּגְסִירָטָם, הָאָט טִיךְ אַוְפָּנְעָפָּאָרָד דָּרְעָט אַזְקָאָזָל זַוְאָ בְּעַגְלִיְתָן בַּיְתָם זַיְנָעַן. בְּזַיְן זַוְאָ קִינְדָּעָר וּוּלְעָן אַיְנְשְׁלָאָפָּעָן, הָאָט זַוְאָ בְּעַמְּרָקָט נְלִיכְבָּזְלִיטָמָן.

דִּיא בְּעַמְּרָקָנוּן אַיזְ גַּעֲוָעָה אַיזְ צְוִיְידִיטָיָג, אַיזְ דְּעַרְיְנִינְגָר וְוָסָם הָאָט נִיטָן וְעוֹוָאָסָטָם וְוָסָם עַמְּסָן צְוִיְישָׁקָן אַיזְ פָּאָרְגָּעָנְגָעָן, הָאָט גַּעֲקָעָנְטָמִינָעַן, אַיזְ לוֹרְדָטְלִיאָ אַנְטָמָט שְׁטָמָט, בְּדוֹ מִירָזְאָקָעַן שְׁבָעָטָעָר נִיט אַוְפָּוּעָקָעַן דִּיאָ קִינְדָּעָר בְּשָׁעַת זַוְאָ וּוּלְעָן שְׁלָאָפָּעָן מִיט אָונְזָרָג גַּעֲזָנָגָג. אַיךְ הָאָט אַכְבָּעַר פַּעֲרָשְׁתָּאָעָן וְוָסָם זַוְאָ טִינְגָּט. זַוְאָ אַגְּחָאָרְאָסָמָעָר הַוְּנָדָר וְוָסָם פָּלָגָט זַיְן הַעֲרָה, הָאָט אַיךְ טִיךְ אַוְפָּנְגָּעָ. חַיְבָעָן פָּן דְּעַט שְׁטוֹחָל אָונְדָט צְיָעָנְגָעָן צְוָ דָּרָ פִּיאָנָא. וְעוֹן זַוְאָ הָאָט זִיךְ אַיךְ גַּעֲעָטָצָם, הָאָט אַיךְ גַּעֲשָׁרָטָמָט דָּאָס פִּיעָרָ פָּן אַוְפָּ. רַעֲנוֹגָן אַוְפְּלָאָפָּעָן אַן טִין קַעְרָפָעָר.

אַכְבָּעַר זַוְאָ אַיזְ גַּעֲוָעָה שְׁטוֹאָרָק אַוְפָּנְעָרָעָטָם, אָונְד זַוְאָ הָאָט יְעָדָעָס מַאֲלָעָן גַּעֲנָבוֹזָעָן אַיהֲרָ קָאָפָּעָ צְוָ מִינְגָּעָם, אַכְבָּעַר מִיט אַיזְ קַוְנְטָפָאָלָעָר בְּעַוּוֹנָגָמָה דָּאָס דִּיאָ קִינְדָּעָר הַאָבָעָן דְּאַרְיָיךְ נִיט גַּעֲקָעָנְטָמָט וּוּרְעָעָן אַוְפָּמְעָרְקָאָטָם. זַוְאָ הָאָט גַּעֲנוֹגָעָן אַיְינְגָעָן לְעַדְעָרָ. אַכְבָּעַר זַוְאָ הָאָט טִיךְ מִיךְ נִיט אַגְּטָעָרָעָטָרָט. נִיט אַיהֲרָ שְׁטִימָעָה אָבָעָן אַיךְ גַּעֲוָאָלָט הַעֲרָעָן. דִּיאָ וּוּרְעָטְקִיְתָמָט פָּן אַיהֲרָ קַעְרָפָעָר בְּיאָ טִין זַיְטָמָט, הָאָט טִיךְ שְׁיָרָ פְּזָרְקִיםָט גַּעֲמָבָטָם. אַיךְ הָאָבָעָן גַּעֲעָמְפָטָמָט מִיט אַלְעָ מִינְגָּעָ קַרְעָפָעָן זַוְאָ נִיט צְוָ אַוְמָאָרָטָמָעָ אָונְד דְּרִיקָעָן צְוָ מִירָ. דִּיאָ קִינְדָּעָר הַאָבָעָן אַוְפָּעָ נִעְקָוָטָמָט, אָונְד אַזְאָ שְׁרִיטָמָט אַיזְ אָונְד מַעְלִיךְ גַּעֲוָעָן. זַוְאָ הָאָט פָּעָ שְׁמָאָגָעָן טִין אַגְּנוֹיוֹתָה אָונְד זִיךְ אַוְפָּגָהָוִיָּהָעָן. אַיךְ בִּין נְפָזָלְעָבָעָן זַיְטָעָן. „קּוֹמֶט אַיזְ עַמְּפָאָגָנְסְזְוָאָקָאָן“, הָאָט זַוְאָ גַּעֲוָאָט וּוּדָעָר מִיט אַיהֲרָ גַּעֲיָ לְעַפְּעָנָמָר שְׁטָמָמָג.

איך פון נאכגענאנגען.

יא, מען האט געטומט זעהן פרייהער, או דיא קינדר ער מיט דוניאשא/, ואלען אינשלאפען.

מיר האבען זיך געזטאט אויף צוואר שוחלהן אינגער געגען אנא: דער.
א שידער האט מיך פלאצלאן בענטאלען אונד אנדער געדאנקען, ניט אוזעלבע
פון פרייהער, האבען מיך בעטאלען. פון מאראל, זיטען, אונטהאנדר אונד פרינדשאפט,
האב איך שווין כעהר ניט געדענקט. לודטילא איזוואנאונגאַס קערפער, אווי בייא
מיר העכער געשטאנען וויא אלען דייעז איזדען.
אָך האב געדענקט, וויא יעדער קוטט, אום דעם געלפסט-פרטמיהידינגען, אום
זאגן פיד זיך אלין.

איי דאס מענלייה, או ער האט מיך ווירקליך איבערנעלאָזון אלט איהר
שׂוֹצָר ?" החב איך מיך געפֿרְעַנְטַם. "א שענער שומרן ניין, איך קען דאס מיר
ניט נלוובען, עט איי מענלייה, או אַלעֲקָסָאנְדֶּר דיטמְטְּרִיעְוִוִּישָׁן אוֹזְלָגְרָדְרָוִוִּישָׁן וויא
איך האב מיך פֿאָרְגְּ�עַשְׂטָעַלְטַם. עט איי מענלייה, דאס וועחרענד איך האב איהר געד
רעכענט פֿאָר דום אונד קוֹרְצִיבְּטָגְן האט ער פֿצְשְׁטָאָגְן וויא זיך צוֹ מאכען ניט
זעהנידין, אונד ער האט מיך אַבְּגָנְעַנְטַרְטַמְטַן. ער איי נאר פֿיעַלְלִיכְטַמְטַן דערפֿאָר אַוְעָק
נִיעַפְּאָחָרְעַן, אום ער זאל, אַבְּפֿרְאָבְּרָעַן זיַּין פְּרָיו אונד אויף זעהן אויף וויא
טען קען זיך פֿעַרְלָאָגְן אויף אַפְּרִינְדַּה. האבען דען אַוְעָלְבַּעַן זוֹיַּן ניט פֿאָקְרִיט ?
איך האב מיך דערמְאָהָנְטַמְטַן אָן פֿיעַלְלִיכְטַמְטַן עַהֲלָלְעַד. פֿיעַלְלִיכְטַמְטַן שְׁטָעַהָתַמְטַן נַאֲר
אַלְעַד, סְאָנְדָעַר דיטמְטְּרִיעְוִוִּישָׁן אַוְנְטָמְטַר אָונְד זעהט אלעט צו. צוֹם
לעטצעטן מאָטְעַנְטַמְטַן, ווועט ער עַרְשִׁינְגַּעַן, אָונְד..."

דייא איזדען פון אווא צצענע האט פון מיר אַוְעָט געגען דעם חַשְׁקָה.
לודטילא האט דערוּיַּל געלענט איהר וויבע האנד אויף מִינְיָנָה. דאס האט
געחאָט דיא ווירקונג פֿאן עַלְקְטְּרִיצְיָהָטַמְטַן. זיא האט אַנְגְּעַנְצְּדָעַן מֵין גאנצען
קערפֿעַט.

איך האב דאן אַוְנְטָמְטַרְטַמְטַן איהר מִינְגָּעַתְהִילְטַמְטַן, מִינְעַנְדַּעַן. אַבְּעָר
דייא אַוְיְפְּרַעְנְגַּן ווָס זיא האט אַרְוִוִּים גַּעֲרָעַן, האט גַּעֲוִירְקַט ווָס איך האב בעז
מערכת האַלְבַּעַד שְׁפָאָסְעַנְדוֹן :

"אונד ווָס ווּלְעַן מִיר טַהַן ווּן ער ווועט מַאֲקִי אַנְקּוּמָעַן ?"
זיא האט געלאָכְטַמְטַן.

"אַיְנוּעַל בְּלִיבְטַמְטַן אַיְנוּעַל ?" האט זיא געגענט מיך אַיְטַע שְׁמַיְבָּלְעַד
אונד אַנְגְּעַנְנוּמָעַן מִיט איהר אַנְדָעַר הַאנְד מֵין צוֹוִיטָעַהָנְדַה. אַיזָּה קענְטַמְטַן ניט

אלעקסאנדר דימיטרייעויזטש, אבער איך קען איהם יא. ער חאטעס נאך קיינמאָל ניט געטהָן אונד ער טהוֹת עס אויך ניט. ער וויס ניט קיין חבמוֹת. ער פער שטעטהָ ניט ינעַם אַבְצָוָנָאָרָעָן, אונד מיך, איבערהייפט, וועט ער ניט אַבָּנָרָעָן.

זיא האט וויזטער געלָאָכְטָמָ, אונד דאן האט זיא עפֿעַס געוֹאנֶטָ, וואָס איך חאב ניט פערשטָאָגָעָן, אַבעָר אַפָּאָר וויזטער האבעָן מיך אוֹווֹ פָּערָאִינְטָעָרָעָסִירָטָ, אָז אַיך האָב זיא גַּבְּעַטְעָן, זיא זָאָל זָאָל זָאָגָעָן.

זיא, זיא, האט זיא געוֹאנֶטָ מיך אוֹווֹ, דאמָעָס אַזְעָנָהָרָעָן טָאָן. אלעקסאנדר דימיטרייעויזטש ליענט מיך אוֹווֹ, דאמָעָס אַזְעָנָהָרָעָן, אָז ער בְּלִיבָט אַוִּיסְדָּרְקְּלִיךְ אַז שְׁמָאָדָט הַיְנָטָנָע גַּנְּאָכְטָמָ, כְּדֵי אַיך זָאָל האבעָן אַפָּאָר שְׁמָוְנָה פָּערָגְּנִיעָגָעָן אַז אַיעָר גַּנוּעַלְשָׂאָפָּטָ.

אַז מִין גַּנוּעַלְשָׂאָפָּטָ? האָב אַיך גַּפְּרָעָנֶטָ.

וּוֹאָרוֹם דָּעַן נִיט? ער זָוֵל מִיר מַאֲכָעָן פָּערָגְּנִיעָגָעָן.

אַונְד ווָס פָּאָר אַפָּרְנִיעָגָעָן?

אָהָה, מִין לִיעְבָּר יָוָנָנָעָן, האט זיא דאן געוֹאנֶטָ מִיר דָּרִיקְעָנְדִין דִּיאָ חָעָנָר, אַיהֲרָהָט מִיךְ שְׁלָעַכְטָמָ, מִיְוִינְטָ אַיהֲרָ אָפְּשָׁר, אָז ער רַעֲכָעַנְטָ אוֹוֹ וּוֹוֹטָ? נִיְיָ, נִיְיָ, אָזָא פָּערָגְּנִיעָגָעָן זָאָלָטָ מִיר אלעקסאנדר דימיטרייעויזטש נִיט גַּעוֹאָלָט צָוְתִּיחְיָלָעָן, אַפְּוֹאָהָלָ ער לְעַבְטָמָעָן מִיךְ אוֹוֹ שְׁטָאָרָקָ. ער רַעֲכָעַנְט אַזְעָנָהָרָעָן שְׁמָוְלְדִּינָעָם פָּערָגְּנִיעָגָעָן, דָּעַר דָּוּמָעָר נָאָרָן ער וּחָטָט נִיט אַונְד פָּערָשְׁטָעָהָט נִיט, — חָא, חָא!

אַיך האָב אוֹוֹיך געלָאָכְטָמָ, אַבעָר הוֹיָה, אַונְגָּאָטְרִילִיךְ אַונְד מִיכְ אַעֲרָקָן, וּוֹרְדִּינָעָן טָאָן, פָּאָר וּוֹלְכָעָן אַיך האָב מִיךְ בָּאָלָר אַלְיָן דָּרְשָׁרָאָקָעָן.

יעַדְעַנְפָּאָלָס אַבָּעָה, האָב אַיך אלעקסאנדר דימיטרייעויזטש נִיט גַּעֲקָעַנְט פָּערָשְׁטָעָהָן. אַיך האָב מִיר נִיט גַּעֲקָעַנְט פָּאָרְשָׁטְעָלָעָן וּוֹיָא מִן שְׁטָעַלָּט אָזָא אוֹוֹסְ-גַּעֲלוּמְפָּטָעָן שְׁוֹפְּטָ וּוֹיָא אַיךְ, פָּאָר אַשּׁוּמָרָ. אַיך האָב אַבעָר גַּעֲלִיבָט לְוָרְטִילְאָן, אָז זִיא וּוֹיָס ווָס זִיא זָאָנָט, אַונְד מִיר האבעָן שְׁוֹין מַעַהָר דָּאָרְבָּעָר נִיט גַּעַ-שְׁפָרָאָגָעָן.

אַיך האָב מִיךְ אַנְגְּנִעַפְּאָגָעָן מַעַהָר צָו אַיהֲרָ צָו דָּרְגָּהָנְטָעָרָן. אַבעָר דָּעַר נֻרְוִישָׁ אַזְיָהָיָה, פָּן דִּיאָ קִינְדָּעָר אַונְד פָּן דָּעַר דִּיעָנְסָט ווָס זִיְגָעָן נאָךְ נִיט גַּעַ-שְׁלָאָפָּעָן, האט לוֹרְטִילְאָן אוֹפְּמָעָרְקוֹזָם גַּעַמְאָכָטָם.

זיא האט צוֹרִיק גַּעַצְיָנָעָן אַיהֲרָה הָעָנָד פָּן מִיר אַונְד בעמְעָרָקָט:

"מיר וועלען אביסעל שפיעלען דאמע".

דאס איז געווען, אום דיא צויט זאל פערגעעהן אוונד מיר זאלען גוט זיך זיך
פיעל צוואטטען.

איך האב פערשטאנען, זיך זיך האט רעכט, אוונד איך האב איז
געוויליגט.

זיך האט זיך שנעל אויפגעוויבען, צונענאנגען צומ טיש, פון דראט אַרְנוֹמָטָעֶר
געונטען אַשָּׁאַטָּעֶל אוונד דיעזעס דאן אוועק געלענט אויף אַקְלִין טישעל.

איך האב אויחר נאכטוקט מיט דיא אוינגען פון אַוִּיסְטָלִינְג.
לען האט זיך געוועצט אויף דער סָאָפָּא, אוונד מיר אַנְגַּעֲצִיָּה אַפְּלָאַטְזָן
געגען אַיבָּעֶר אַיהְר.

זיך האט אויפגעמאכט דאס שפיעל-ברעט, אַרְוִוָּס געונטען דיא פִּינְוָרָעָן, אוונד
נאברעם וויא זיך האט מיר צונענוֹאָרְפָּעָן אוינעט פון אַיהְרָעָט פֻּרְפּוֹתְּהָרְעִישָׁע בְּלִיקָעָן,
האט זיך מיר געונטען, דאס דער שפיטל פָּאָגָעָט אַן.

mir האבען געשפיעלט.
וועחרענד דעם, האט אַיהְרָעָט וויסע האנד בעירחרט דיא טִינְגָּעָט פֵּיאָ דָעַם
רווקען פון דיא פִּינְוָרָעָן. אַונְגָּעָרָעָן קנייען האבען זיך אויך בעריהרט.

זיך איז געוואָרָעָן שטארק אויפגעערענט. אַיהְרָעָט באָקָעָן האבען אַנְגַּעֲצִיָּה
דויטע פָּאָרָב אוונד אַיהְרָעָט אוינען האבען געולענט מוט גויסע אַוִּיסְטָלִינְג.

זיך האט מיך יעדעם מאָל אַנְגַּעֲצִיָּה אַונְגָּעָרָעָן געשמייכעלט.
וויא איך האב אויסגעזעהן, קען איך גוט וויטען. איך געדנעך בלוייז, אַז דאס
בלוט האט געיאָנט אַיבָּעֶר מײַן גאנצען קעדפער אוונד מײַן הָרֶץ האט שטארק געד
קלאָפְטָן.

טט איז שווין געווען 11 אַ זיינער אַין דער נאכט. איך האב מיך בערחהונט
מיט דער אַידָעָע, אוֹ לְעָקְסָאָנְדָעָר דִּימְיטְּרִיעָוִוִּיטָשׁ, ווועט שווין ניט אַחִיט
קָוָמָעָן.

"טִין פְּרִינְדִּס פְּרִיּוֹ" האט פְּלָאַצְלִינְג וויא פון אַונְטָעָר דער ערְד אַוִּיסְנָעָה
קלונגען אַין צִינְגָּע אַוִּיעָרָן.

איך האב געוואָסָט דיא בעידיטונג פון דיטשׁוּ ווּרְטָעָר, אַבָּעָר עס איז שווין
געווען צו שפָטָט. זיך האבען מעהָר ניט געקבנט ווירקען אַיבָּעֶר מִיר, אויך זאל
טִיך אַיְתָהָוִיבָעָן אוונד זיא פְּרָעָלָאָזָעָן.

זַאַ אַז געווען מײַן הָרֶץ, אוונד איך האב געמוֹת געבען אַיהְרָעָט בְּלִיכְבָּשׁ.

מיין אויפֿרענונג האט געשטיענען אונד ער האט מיד אויסגעזען אונטעניכיך
מיך צו בעהער שען.

"וואס מהות איהר?" האט זיא אויסגעזירען לאכענדיג, "איהר שוינדלער!
איהר האט צונענו מען מיין פינור."

"אי..."

"גנט מיר דעם פינור זאָבָּרט צוֹרִיק!"

זיא האט אַנְטַּכְּאָפְּטָן מיין האנד אונד געוֹאָלֶט עפָּעָנָעָן אַרְוִוִּים צו געהמען
דיַּא פִּינּוֹר, ווּלְכָּעַ אַיְּךְ האָב נִיטְּזָהָר פָּעָמָן גַּעֲהָלָטָן.
דיַּעְוֹעַ לְעַטְצָמָעַ בעַרְיוֹהָנוֹגָן, האָט מֵיךְ שִׁירַע פָּעָרִיקָט גַּעֲמָאָכָט.
אוֹיְפְּנַשְּׁפְּרוֹנָגָעָן פָּן דָּעַם שְׁטוֹהָלָל, מֵיךְ אָזְעָק גַּעֲוָטָצָט אַוְּפָּרְדָּעָר זיא
אוֹמָאָרְטָמָט. אַיְּךְ האָב זיא גַּעֲדָרְקָט צו מֵיין הָרֶץ מִיטְּ מֵיין גַּאנְצָעָר קְרָאָפְּט.

זיא האט גַּעֲשְׁוַיְעָנָעָן.

אַיְּךְ האָב זיא גַּעֲקָוּשָׁת אַיְּזָן אַיהֲר וּוּיְסָעָן הָאָלָה אַונְד זיא האָט אוֹיְפְּנַשְּׁעָן צו
צִיטָּעָרָן אַונְטָעָר דָּעַר בְּרַעְנָאָדָר בעַרְיוֹהָנוֹגָן פָּן מִינְעָן לִיפְעָן.
אַיְּךְ בֵּין גַּעֲוָאָרָעָן וּוְילְהָ..."

"נַּיְּיַיְּ, נַּיְּיַיְּ," האָט זיא גַּעֲזָאנְט מַוְרְמַלְעָנְדִּין אַיְּזָן מַיְּן אָוּרָע. "גַּתְּהָט צְרוּק אָוּרָע
אִיעָר פְּלָאָטִיז, דיַּא דִּיעָנָסְט אַיְּזָן נַּאֲךְ אַיְּזָן צְזִימָעָר..."
זיא האָט זַיְּךְ בֵּיאָה דִּיעָוָע וּוּרְטָעָר אוֹיְפְּנַשְּׁעָן גַּרְאָדָע וּזָא אַקָּטִיז.
זיא אַיְּזָן גַּעֲבְּלִיעָבָּעָן שְׁמַעְעָהָן אַטְחָעָמָעָנְדִּין שְׁוּעָר אַונְד שְׁטָאָרָק פָּעָר
פְּלָאָטִים.

"אַיהֲר בְּעֹזֶר מַעֲנְשָׁן," האָט זיא גַּעֲזָאנְט מַאֲכָעָנְדִּין מִיטְּ אַיהֲר פִּינְנָעָר.
"זַעְהָמָט, אַיהֲר האָט מִיר שִׁירַע אַבְּגָנְעָרִיטָן דיַּא קַנְעָפָן דָּעַם בּוֹזִים..."
זיא האָט מִיר גַּעֲזָעָזָן כִּוְּטָא בְּלִקְפָּן אַיהֲרָע אָוּרָע אַוְּפָּרְדָּעָר
תְּהִיר פָּן דָּעַם שְׁפִּיְזְעַ-צִימָעָר, אָוּס אַיְּזָן נַּאֲךְ דָּאָרָט נִיטְּ גַּעֲוָעָן אַבְּגָנְעָרָטָמָט פָּן
דָּעַם טִיש.

דיַּא אִידָּעָע, אָוּ יְמָאָנָר קָעָן מֵיךְ וּזְהָהָעָן, האָט אַבְּגָנְקִיחָלֶט מֵיין אָוּרָע
דָּעָנוֹנָג.

זיא אַיְּזָן צְרוּק גַּעֲפָאָלָעָן מִיטְּ אַגְּזָעָוָאָגְּזָעָנָעָן גַּעֲלָעָכְּטָעָר אַיְּזָן דָּעַם שְׁטוֹהָלָל
וּוְאוּ אַיְּךְ בֵּין פְּרִיהָעָר גַּעֲזָעָסָעָן.

אַיְּךְ האָב מֵיךְ אוֹיְפְּנַשְּׁעָהָיְבָּעָן פָּן דָּעַר סָאָפָּא אַונְד אַבְּגָנְוּוֹרִישָׁט דָּעַם שְׁוֹיְמִיט
פָּן מֵיין שְׁטָעָר. רַאַן האָב אַיְּךְ אַגְּגָעָפָּאָנָעָן אַרְוֹת צו גַּעֲהָעָן אַיְּצִימָעָר הַיְּקָאָנָה
צְרוּק.

ארום געהענדייג, האב אויך ערבליקט דיא ריענטס אריין קומענדונג אין שפייזע-צימער. אויך האב באָלֶר פערשטאנגען ווֹהַרְתּ וְאֵז אָזֶוּ שְׁנָעַל אַיִּטְנָעַ שְׁפָרוֹנוּן פָּן דָּרָר טָאָפָּא. זַיְאַ האָט וּזְהַרְשִׁינְגְּלִיךְ גַּעֲהַלְמָעַן אַיְהָרָע אַוְיָרָן נָטוֹ אָפָּעַן, דָּאָמִיט זַיְאַ וְאֵלַּה הַרְעָן אַלְעָם וּוְאָס עַמְּגַעַת פָּאָר. וּוְהַרְעָנֶר דָּעַם האָט זַיְאַ גָּאנְץ וּרְהִגְּן אָמְגַעַוּנְדָּעַט אַיְהָר קָאָפְּ אַונְדְּ גָּאנְץ גַּעַמְּתְּהָלִיךְ גַּעַפְּרָעָנָט :

„שְׁלָאָפָּעַן שְׂוִין דִּיאַ קִינְדְּרָעָר ?“

אוֹיהֶר שְׁמִימָע אַזְּ גַּעַוְוָעַן אָזֶוּ וּרְהִגְּן אַונְדְּ אָזֶוּ אַיְנְפָאָךְ, אָזֶן הַאָט גַּעַקְעָנָט מִיְּנָעַן, דָּאָס זַיְאַ האָט נָאָר וּוְאָס בַּעַשְׁפָּרָאָכָּעָן אַיְהָר שְׁטִיקָעָרִיאָ אַדְרָע דָּעַם כִּוְתָּאָג וּוְאָס מָעַן דָּאָרְךְּ מְאָרָגָעָן קָאָכָּעָן.

דוֹנִיאָשָׂא האָט זַיְאַ אָמְגַעַוּנְדָּעָט, אַונְדְּ גַּעַנְטְּפָעָרָט :

„זַיְאַ זַיְעַנְן נָאָר וּוְאָס אַיְנְגָעַלְאָפָּעָן.“

דאָן האָט זַיְאַ אָגְגָעַנְגָּעָן אָרוֹנְטָעָר צַו גַּעַחְמָעָן פָּן דָּעַם טִישׁ. לוֹדְמִילָּא אַיְוָאָגָנוֹנָאָגָה האָט גַּעַנְבָּעָן אַלְגָּגָעָן גַּעַנְגָּעָן, אַונְדְּ בַּעַטְרָקָט מִיטָּא אַלְעָמָעָגָעָן טָאָן :

„אַיְךְ וּוְילְ אָזֶוּ גַּעַהְעָן צַו בְּעַטְ, אַיְךְ בִּין זַוְהָרְ מִיעָד.“

זַיְאַ האָט דָּאָן אַיְסְגָּוְבָּגָעָן דָּעַם שְׁטוֹהָל מִיטָּא אַיְהָר וּרְקָעָן אַונְדְּ נָאָךְ אַמְּאָל גַּעַוְאָגָט מִיטָּא גַּעַנְעָץ :

„נִיְיִן, נִיְיִן, עַט אַזְּ שְׂוִין אָזֶוּ שְׁפָעָט, אַונְדְּ אַלְעָמְסָאָנְדָעָר דִּימְיטְרִיוּוֹיטָשׁ וּוּעַט גַּעַוְוָיָס נִיטְמָעָה אַהֲיִים קָוְמָעָן.“

דאָס אַזְּ גַּעַוְוָעַן אַלְגָּגָעָן פָּן בַּעַדְוִירָעָן.

דוֹנִיאָשָׂא האָט צַו דִּיעָזְרָאָר צִיְּם גַּעַהְעָט צַוְאָמָעָן גַּעַנוֹמָעָן אַלְעָם פָּן טִישׁ. „דוֹנִיאָשָׂא“, האָט לוֹדְמִילָּא וּוְיָטָעָר גַּעַוְאָגָט אָזֶוּ שְׁלָעָפְּרָיָה, „דוֹאַ זְאָלָכָט אַוְסְלָעָשָׂעָן דָּאָס לִיכְטָן פָּן קָאָרְדָּאָר אַונְדְּ נָטוֹ פֻּרְמָאָכָּעָן דִּיאַ טָהָרָה“. דוֹנִיאָשָׂא האָט גַּעַנְטְּפָעָרָט : „זַיְאַ, זַיְאַ“, אַונְדְּ אַזְּ פֻּרְשָׁוֹוֹאָנְדָעָן גַּעַוְאָרָעָן פָּן דָּעַם שְׁפִיזְעָ-צִימָעָה.

דאָס אַרְוּם שְׁבָאָצְרָעָן אַיבָּעָר דָּעַם צִימָעָה, האָט מִיךְ שְׁטָאָרָק בָּעַרְוָהוּנְטָמָעָה.

„זַיְאַ בְּעַסְטָוָאָלִישָׂא !“ האָב אויך מִיר גַּעַטְרָאָכָט. „אַיְךְ זַוְהָרְ בִּיאָ צַוְרָאָס וּוְיאָ אַנְדָּרְיָעָ בְּעַסְטָיָעָ, וּוְאָס שְׁטָעָתָה אַונְדְּ וְאָרָט אָסָם צַוְרָפְּיָלְעָן אַזְהָר בְּעַסְטָאָלִיטָעָט, אַהֲנָעָ זְדָה צַוְעַקְיָטָרָן אָסָם אַלְעָלָ גַּעַבְעָנְזָאָכָעָן. אַלְעָלָ מַעְגְּלִילְכָעָן גַּעַבְעָהָלְעָן פָּן מַרְ אַיְסְגָּוְלְאָשָׂעָן, בְּלוּיו דִיאַ בְּעַסְטָיָעָ לְעָכָטָה. פְּעוֹנְגָּפָט, זְמָעָן !“

איופערלעונגנונג, אלעט, אלעט איז פערישוואונגען. דער מענטש אין מיר איך טויט. דייא בעטסטען? קען מען זיא ווירקליך ניט פעריאגען, טויטען, פערניכטען אונדר דער שטיקען?

איך, וויא דאס שטערצעט מיך. — מײַן פֿרִינְדֶס פֿרִיּוֹן?

אין הויז איז עס שוין גאנצ שטיל געווארען. אויך דוניאשא איז גענאנגען שלאלפען. מיר ווינען געלליעבען גאנצ אלין.

איך האב געקענט הערען דאס קלאלען פֿון מײַן חערץ.

קיין זעלבסט בעהערשונג האב איך שווין מעחר ניט געהאט. איך האב בליין געווארט אויף דעם וואס עס ווועט וווײַטער זיין.

עס איז מיר שווין געווען גלייביגלטונג וואס עס ווועט זיין. איך האב געווארט אויף מײַן ענדע. אָהָן אָדָעָר אַהֲרָהָר.

מיינע אוינען זוינען געפאלען אויף לורטילאַס וויסען האלז אונד בעוועגענדע ברוסט.

דאָן, זיך נאָך אַמָּאָל צוּהָרְעַנְדִּיג, האט זיא זיך פֿלְאַזְלִינְג אַוְיפֿנְעַהוּבוּעַן פֿון דעם שטוהל אונד מיך אַגְּנְעַקְוּט מיט אַיהֲר פֿערְפַֿהְרְעַרְישָׁען שְׂמִיכְבָּעַל.

אויף ווּדָעַרְזָעַהָן? האט זיא גַּעֲכַּפְתָּ אַרוֹם אַיהֲר שְׁלַאֲנְקָעַ טָאַלְעַ.

דייא קַאֲמְצָעַן בעוועגענג פֿון אַיהֲר קַעְפָּעָר, האט מיך אַונְגְּנָהִיעָר אויף גערענט.

אלס איך האב געההן, או זיא וויל פֿערְלָאָעָן דאס צִימָעָר, בין איך צו אַיהֲר צוּגְנַעַלְאַעַפְעַן אונד זיא גַּעֲכַּפְתָּ אַרוֹם אַיהֲר שְׁלַאֲנְקָעַ טָאַלְעַ.

נִיְּנִין, נִיְּנִין, האט זיא גַּעֲזַעַנְטָ מיט אַיהֲרָע פֿוֹלָעָ רְוִוָּתָעָ לְיִפְעָן זיך בעוועגענדיג,

נִטְּ יַעֲמָצָם, נִיְּנִין, גַּעֲהַת אַן אַיְיָר צִימָעָר, אונד איך סֻומְ בְּאַלְרָ... .

אַ וְאַחֲנִינְגָּרְ רִיְּזָן האט מיך ערנְגְּעַן.

זיא האט אַבְּיָסָעָל גַּעֲקַעַמְפַפְטָ, אַבְּעָר דָּאָן האט זיא זיך גַּעֲכַּעַבְעַן צו מײַן ווּלְדָעָר אַוְמָרְמוֹנָן.

זיא האט נאָך אַמָּאָל גַּעֲשְׁמִיכְעַלְטָ פֿערְפַֿהְרְעַרְישָׁען, אונד דאס האט מײַן בְּלַט אַוְפֿנְעַקְאַכְטָ.

שְׁטִילָן, זיא שְׁלַאֲפְטָ נאָך נִיטָן, האט זיא גַּעֲזַעַנְטָ, מִיְּנְגַּנְדִּין דּוּנִיאשָׁאַן.

איך האב זיא אַונְטָעַרְדָּעַסְעַן צוּגְנַעַפְיהָרָתָ צו דָּעָר סָאָפָּא, ווֹא אַיך האב זיא אַוּעָק גַּעֲזַעַטְצָט.

וועהרענד דעם האט זיך גַּעֲפַעַנְט אַ טְהֵילָ פֿון אַיהֲר דּוּשָׁאָקָעַט, אונד דָּעָר אַבְּעָרָר טְהֵילָ פֿון אַיהֲר ווּסְעָר בְּרוּסְטָ האט זיך אַרְוִים גַּעֲוַעַשָּׁן.

איך האב דארט אינגענראבען מינע ציון וויא א זעלען חיזג
ווא האט געציגטרט.

איך האב געשפירט נלייך וויא מין געהרין או אין פלאסטען.
טייט דיא הענד האב איך אווי גערדיקט איהר קערפער, אויך האב גע-
טפירות דעם דורך אין מין שוואכער ברוסט.
ווא האט אבער נאר ניט געואנט.
מיינע ליפען האבען זיך געקלעפט וויא בייא אזעלבען וואס לידעט פון שרעך-
ליבען דארשט... .

“ניין, ניין!” האט זיא פלוצלונג געואנט שטראען, אונד מוט איהר קאטצען
בעווענונג, האט זיא זיך שנעל נאך אמאָל איסגעיסען.
איך בין געליעבען לעגען וויא א דערשאָסגען חית.
איך האב מיך ניט געקענט אויפהויבען.

אייחרע באקען האבען געלאלטט מיט דער פארב פון צוויאו רוויין, אונד זיא
אייך געליעבען שטעהן געבען טישעל זיך אזענעפלנדיג איהר דיזשאָסטען.
“אייהר שלעכטער יונגען” האט זיא געואנט מיט א ניעדריגער שטימע. “אייהר
האט מיך בעליידיגט... אייהר מותן אידין אין אייער צימער, איך וועל אהין קומען,
זא שנעל וויא איך וועל מיך אבערצעינען, או מען שלקפת שון.”
זיא איין דאן ארוייס דורך דעם שפייע-צימער, אונד איך האב געהרט זיך
עפענען דיא טהיר פון דעם קינדר-צימער, אונד דאן וויא דיעוע האט זיך וויעדר
זונגעמאָקט.

איך בין געלעגען א חיבשע ציט וויא אין א טרים, אונד איך האב נאר ניט
בענרייפען וואס עם איין פארגענאנגען. דאן האב איך געשפירט, או מין נאכצער
קערפער איין דורךנוויקט אין שויס.

אויף טין ברוסט האט מיך שטארק געטערט אונד איך האב געמוות
חומרטען.

ダン האט זיך פאר מיר בעוועזען אלעקסאנדר דימיטרייעויטשעס געוויכט,
טורייניג אונד בעדייערעהן.

איך האב מיך ניט דערשראקען, וויל איך האב זיך משער געווען, או דאס
אייז בלויין מין פאנטאוז. אך האב מיך אויפגעזעט אונד שוער אויפגען
אמהעט.

דער זיין פון מין ברוסט האט מיך זעהר יעה געתהגן, אונד איך האב פער-

שטאנען, או דאמ אין פון דעם חולידען דורך פון מיינע הענדר ארטום איזרכערטרער.

עפעם האבען זיך וועידער געוואלט דריינגען אין מײַן קאָפּ געדאנקען, אבער איך האב זיאָ פערטראַיעבען מיט אַ געגען-געדאנקען, וועלכער האט געוננט:

“אלֹאַ נוֹתָם, מאָרָאַלְ, זוֹתָן — איך האב דעריכט ניט ווֹסֵט צוֹ טהָן, לָוּטְמִילָאַ אַיזְוָאנָאָנוֹגָאַמוֹן זַיְן מִינְיָנוֹ”

איך האב מיך אַוְיבְּגָעַהוּבָעַן פון דער סָאָפָּאַ זיך צָהָאַלְטָעַנְדִּיגַן אַז טִישָׁעַל.

איך האב געשפֿירט אַ גְּרוּסָעַ שְׂוּרְקִיםַ אַז מִינְיָן פִּים.

מײַן נָאָגָעַר קָרְעַפְּרָעַ אַז גְּנוּוֹקָן וּוֹאַ גְּנָלָעַחֲמָטַן, נָאָר דִּיאָ בָּעַסְטָעַ אַז גְּנוּוֹעַן נָאָךְ מְהֻעַטְנָאָר וּוֹאַ אַימָּעָר. איך בין לאָגָנָאָזֶם אַרְטָוֹסַטָּפָּן דָּעַם וְאָלָאָן אָונְדַּבְּין אַרְיָין אַז מִינְיָן שְׁלָאָגְ-צִימָעָר.

איך האב אַרְטָוֹסַטָּפָּן אַשְׁוּבָעַלְעָן, אַנְגָּעָאָנוֹדָעַן דָּאָס לִיכְטָמָעַן אַנְגָּעָפָּאָגָעַן שְׁנָעַל אַוְיסְ-אָקְלִירָעַן.

דאָן האָב אַזְקָדְּגָדְן גְּנָלָעַגְטָמָעַן אָונְדַּבְּיָאָמְלִיךְ אַוְיסְ-גְּנָלָעַשְׁעָן דָּאָס לְכְטָמָעַן.

דִּיאָ מָהִיר וּוֹאַס האָט גְּפִיהָרָט אַז אַלְקָטָאָנְדָעַר דִּוּמְטָרְיוּוֹטְשָׁעַט צִימָעָר, אַז גְּנָבְּלִיעַבָּעַן אָפָּעַן. איך האָב גְּנוּוֹאָסָטָן, אוֹ לָוּטְמִילָאַ וְעַטְדָּרְקָעַן וּגְנוּוֹעַן קוּמוֹן.

דוֹרֶךְ דָּעַם פָּעָנְסָטָעַר גְּנָעָנְאָיְבָר מִיר, אַז אַרְיָין גְּנָפְּאָלָעַן אַשְׁטָרָאָט וְלָבָרְעַנָּעַ שְׁטָרָאָהָלָשָׁן פָּן דָּרְעַשְׁנָאָר לְבָנָה, אָונְדַּבְּין וּמִינְיָן בְּעַכְּטָאָלְטָאָט וְזָאָלָט אַז גְּקָעַנְטָן שְׁבִּירָעָן דִּיאָ זִיסְעָ אָונְדַּבְּיָאָגָנָעַהָמָעָן חִילְגָּעָן שְׁטָלְקִיְּטָטָן פָּן וְעַד נָאָכָט.

איך בין גְּנָלָעַגְטָמָעַן אַיְינְגָּעַן מִינְוֹטָעַן שְׁטִיל אָונְדַּבְּ�וּוֹעַגְלָהָה. דָּאָן האָב זִיךְ
געַשְׁפִּירָט אַ גְּרוּסָעַ אַונְגָּוּוֹלָהָ, אָונְדַּבְּן איך האָב גְּנוּוֹמָעַן אַ צִינָרָעַטָּעַן פָּן דָּעַט
טִישָׁן, אָונְדַּבְּרָעַטָּפָּרָטָם.

עם האָט מִיךְ גְּנָפְּיָעַבָּרָטָם.

“דוּמְהַיִּטְעַן!” האָב אַיךְ גְּנוּמְרִיכָּלָט צַוְּ מִיר אַלְיָין. “עַמְּ בְּלִיכְטָמָעַן זִיךְ דָּאָךְ
רְלִיְּךְ וְאַס וְעַט גְּנָשְׁעַהָן. יַעֲטָצֵט אַז שְׁוִין יַעֲדָעַנְפָּאָלָט צַוְּ שְׁפָעָט.”
טְרָאָכָעַ דָּעַם וּוֹאַס אַיךְ האָב מִיר גְּנוּאָלָט אַיְנְרָעַדָּעָן, אוֹ אַיךְ בין שְׁוִין פְּרִיאָא
פָּן יַעֲדָעַן וְסְטָעַקְעַמְּפָהָלָל, האָבָעַן זִיךְ אַז מִיר אַגְּנוּוֹלְעַנְדִּיגַן גְּנָדָעַנְטָן דִּיאָ גַּעַדְאָנְקָעַן,
פָּחַ וְעַלְכָּעַ אַיךְ האָב מִיךְ נִטְגָּעַנְטָן בְּעַפְּרִיעָן, אָונְדַּבְּיָאָגָנָעַן וְעַלְכָּעַ אַיךְ האָב מִיךְ
געַמְּתָט פְּעַרְמָה-יְהִידִּיְיָעָן.

רשותה? והוא איד ואל אפיקו ווילען, קען איך אויך נגען זיין זימט ערמאטען.

אָמֵן בְּזַהֲרָה נִטְמֵן מִין בְּלֶלֶתֶת, דָּעַר טִוְּפָעַל בְּעַהֲרִישָׁת מִין.

“דרער טויפעל ? נא, עם איז דא א צוינען, אונדי זאנט איז ערן זונען בעהעררשען היינץ עס דער טויפעל, כליטן, מיר זייןען ניט שטאראך געבעג אומזoid אע בעהעררשען

אונד מיר באעלען אכם אפֿטער פָּה אונגעראָ לַיְזָנֶשְׁאַבְּסָעָן.
וְאֵין אָמֵן אַזְמָנָה לְלִבְנָה אֲשֶׁר כָּלִיל.

אונר באלדר והען דיא ערשיינט..."

שטערט לודז'יליאיס נאפעטען קעדטער; איזידור זונזט אונד דיקט האנד; איזידור

שְׁנַעַלְתָּאַתְּמַעֲנֵדָע בְּרוֹסָטָן אָנוֹכָה... בְּין שְׂוֹאַבָּא פְּאַנְבָּזְעָן דָּאַט מִיד עַמְּדָן.

איך הראה שבעל געניזין דעם לאנטזטן רוחך פון דער סינגרעטען אוכד דאן

“שנעלען – שנעלען” – חאָב אַיך געטּוּרְמָעַלְמַן שטיל מיט דעם בעסּטְיאָן.

כישען בערגנזהען פון איזן אונגעזילדריזען וויסטליינד.

העם באדרון אונד' דאס מטבעלן. עם אוו געווונן דאס מאנדיליבט זודך דיא שועבען אין נזבונטיזטנו ואיך און נזבונטיזטנו אונד' דאס מטבעלן.

אוורד דער שאטטען פון זיין האילען אין מסען פעלטונגין, מאה גוונט, אונד זיין גאנז.

דעת שטוחה מיט רוט לערנברגיטע דערבייא.

בצ'אצ'ערט און זאנצען קערמער.

או' כו' קאָפַח האַבָּען פֿערְשִׁיעְדָּעָגָן גַּעֲדָאָקָעָן דּוֹרְבְּנָעְקָרִיךְיָצָם. אַבעָר קוֹיְזָמָן

אַגְדָּה תִּמְלִיכָה. אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל.

דאן הדב אידטיך ווועדר ערטמאנונג אן אויהה.
האר אידטיך אמאל געטומגעט, "chodimlich איזונאנונגנא מיט אויהה".

קוט... יא, איך בין אַגעמִינָעֶר אַונְד נַיעֲדָרִינָעֶר שׁוֹפְטָה, אַבעָר אַף קָעַן מֵיר
נִיט הַעלְפָעָן... שְׁנַעַלְלָה, שְׁנַעַלְלָה... אַךְ...
אַגְּנוּיָע הַאלְבָע שְׁטוֹנוּיָע אַיז פָּאָרָאַיבָּעָר, אַין קוֹואַלְפְּאַלְעָר אַונְד גַּעַשְׁפָּאַנְטָעָר
עַרְוָוָאַרְטָוָנָג. אַבעָר דִּיא בַּעַסְטִיעָה האַט נַאַך גַּעַלְעָבָט. אַין גַּעַנְעַנְתָּהִיל, זִיא אַין יַעֲדָעָס
מַאֲלָל שְׁטָאַרְקָעָר אַונְד מַעֲכַטְיָעָר גַּעַוְאָרָעָן.
דִּיא צִימָט האַט אוֹסְנוּיָהָעָן אַונְגַּנְדָּלִיךְ לְאַנְגָּן.
אַיך חָאָב שְׁווֹן גַּעַהָאָט בַּעַשְׁלָאַסְעָן אוֹפְּצָוּשָׁטָהָעָן אַונְד זִיא גַּעַחְן אוֹפְּוּכָעָן אַין
איַהֲרֵ צִימָעָר.

“איך וועל נעהען זעהר לאנצעאט”, האב איך מיר געטראכט, “איך בן דאך באָרוּוֹס. איך קען שווין מעהר ניט וואָרטען.”

אֲבָעֵר אִיךְ בַּפִּין גַּעֲוֹעַן צֹ פִּיעֵל פִּינְגְּלִינְגַּן אָום צֹ מַאֲכָעָן דִּיעֹעָן שְׁרִיטָ.

אִיךְ בַּיִן גַּעֲלָעָנָן אָונְדָּר וַיְדַּצְּוֹנְהָעָרָטָן. אַין חַווּ אֵיזֶה עַס גַּעֲוֹעַן שְׁמִילָן וּוֹיָא אָוִוֵּף אַבִּיתְשֻׁולָּם.

“באלר ווועט זיך דיא טהיר ערפנען אונד זיא ווועט ערשיינען”, האב איך מיך געטראכט. “זיא ווועט פאָזיטיוו קומען, דאריבער אין עם קיין צווייעעל. זיא כוֹ פריהער זעהען, אז דיא קינדרער מיט דוניאשאן זאלען פֿעַסְט אַינְישַׁלְעַסְעָן. זיא אין פֿאָרוּכִּיטִיג. עתחר פֿאָרוּכִּיטִיג. זיא ווועט געווייס נאָך זעהען גוט פֿערזיכערן דיא טהיר.”

איך האב נעצים ערומים

**“שנעלל, שנעלל, קומ שון”... האב איך געטראט נלייך וויא איך זאלאט
ויא גערופען זיא זאל החדען.**

ראן האב איך מיך אכיבסעל אויפגעחויבען, זיך אונגעשפארט אויףין עלענבייגען,
אונדר בין געלעגען זיך צווערעדינגראָג

טינע ליטען זיינע געווען טרוקען אונד איך האב זיא בענטיצט מיט
טין צונג.

אַפְלוֹצָלִינְג הַאֲבָא אַיֵּךְ נָעַהֲרַת אֶתְהִיר זִיךְעַפְעַנְעַן

איך חשב אופנאנציגיטערט.

איך חאב מיר געטראכטן, או זיא נעהט דורך דעם שלאָפֿ-צימער. דאס העילישע פיער פון תאוות האט אויפגענעלאמט.

הראב מיך נאך טעהו או יפנעה היובען.

א חומץ שט א קעלט, וויא אין א פיעבער, אוז געלאפען איכער טין
קערפער.

אכבר דאן אויז געשעהן עטהואס אונערווארטעטעס.
יעמאנד אויז ארין אין שפיינעצעטער, וועלכעס אויז ניט געווען לודטילא
אוואנאנטונגנא.

א לייבטער שריט וויא פון א חונטעלעג, האט זיך געהרט אוייף דעם
באדען.

א קליען פינור אויז ערישען אונד צונגעאנגען נאחסנט פון מײַן בעט.
און ערשטען אויגענבליך, פון איך געווען אויז איבערדאשט, אויז איך האב
נאר ניט געוואסט וואו איך בין אין דער וועלט, אונד זיך דערשראקסען, וויא א
קליענער דומער אינגעול.

די אופראגעננדונג היטען פון מײַן קערפער, אויז פערשווואנדען דורך דער
שרען, אונד איז קעלט האט מיך ערנירפערן, אויז האב געשפורט, אועם קלאלפט
מיר א צאחן אן א צאחן.

די א קליען פינור, מיט ליבטער שריט פון בארויסע פיסלעך, מיט נאקוטע
שולטערס אונד הענטעלעך, האט וויא פארביינגעשוועבט אונד אויז ארין אין צימער
פון אלקסקאנדר דיטטיריוויטש.

טיר האט עם אויסגעזעהן, או מײַן הרץ אין מײַן ברומט, האט אויפגעעהרט
או קִּאָפֶּעָן.

די א פינור אויז געבליעבען שטעהן אוין דעם שיין פון דייא וילבערנע לבנהה
אטראחלען אונד געבליקט אונגעולדיג אין צימער.
ענדריך האב איך דערקענט דייא פינור. עם אויז געווען דייא קליען
טאニア!

איהרע שואראע אינגלעך האבען געלאלנטט, אונד איהר קליען קערפערל
האט אויסגעעהן וויא דייא אונשולד אלין איינגעעהילט אוין נאטור'ס טילדעס
לייבט.

איהרע שענעה האאר זיינע געווען צרווארפען איכער איהרע קליען
שולטערלען.

דאס קינד אויז געתמאן עטלייבע טעקונדען, געבליקט אוין אלע זייטש אונד
אויסגעעהן זעהר פערצזוייפעלט.
טאנטען, טאמטעלען! פאפא, פאפא, פאפא, פאפא
זעהר אונרזהיג אונד בענארנט.

ויא איז דאן געשטאנען נאך א פאאר פוקנדען, וויעדר נעליקטן, אונד
געאנטס מיט א ווינגענדיינער שטיטטען:

“מיין פאפעלע איז ניטהן ניטהן טיין פאפעלען”
טין גאטן נימאלם, בז און לענטען אויגנבליך פון טין לעבען, וועל
איך ניט פערנטסטע דעם איינדורק פון טאניאס שטיטעלע.
“מיין פאפעלען” וויא זיס, וויא שען אונד וויא היילונג דייא וווערטער האבען
געקלונגנען.

איך בז איז שטאדך אויפגערענט געווארען איבער טיר, או זאלאנט איך
לעב, האב איך קין זאך מעחד פעראכטער, וויא זיך אלין און יונעם
אויגגעבליך.

דאן האב איך געהערט דאס פאטשען פון איירער קליען אונד נאקטע
פיכלאך אויפ דעם געוועטסטען פושיבאדרין, אונד זא איז א eros פון אויהר פאטערעפ
ציסער.

“זא איז געווען זובען אייהר ליעבען פאפעא”, האב איך טיר געטראכט.
“אדרער פיעלייכט ניינ”, האב איך געמורטעלט זי מיר איז... “וואס איז דאס
געווען? טאניא? — פאפעא, פאפעלען טאמען, טאטערען יא, יא, זא איז עס
געווען, אבער וויא איז זא אידין אהער? פעללייכט איז זא נאר א נאכט
וואנדערין?”

איך האב זיך אויבגעגעט זאך אונד שטאדך בעורוהיגט, אויפער וויס איך
האב געשפירות א העפזיגען שטערן און מין ברוסט.
“דאט קינה, טאניא”, האב איך געטראכט, “וויא הייליען אונשולד זעלבסט,
וועלכע אויהר פאטער פערנטערט, איז eros פון בייא נאכט פון דעם בעט. ריבטיג
אלעקסאנדר דיטיריעוושט הדאט מרד דערצעעהלט, איז זא טחות עם זער
אפטט.”...

איך בין נעליבען זיטצען איינגע אויגנבליקען נאר און געדאנקען.
עס הדאט אויסגעעהן וויא א מיך, וועלכע אויז פולעלאנג בעריהאלטש
געווארען פון א מעכטינען שטראם, אונד ער מז דערפער א ניע ריבטונג אַנְד
געחמען.

“אונד לודטילא איזואנאונא?”, האב איך טיך געפראגעט. “זא איז געוויס
נאך איז שלאָפֿ-צימער? ואיז eros זאך זעאלט אַהער קוושען? טין גאטן חעניא
פלאטץ איז דאָרט. אבער זא האט דאָך געאלט אַהער קוושען? טין גאטן חעניא
טיר, זיך בעט זיך, דעטן טיך.”

מיין העריך האט אונגעפאנגען פירכטערליך או קלטאפען. אבער שווין ניט איז
ויא פריחער, זאנדרען זויט אנדערען געפיהלען.
טאניאו! האב איז געטראטעלט, "וואחד הייליג שטיטען זיא קלינגען
אין מײַנע אויערן! זיא דערטאותנטס פֿאָר אַן מײַן לִיעְבּוּן אונד צערטלבּוּן פֿריינְד
אלעקטאנדער דִּימּוֹתְּרִיעְוּתְּס".
איך האב געפֿירט ויא טרעַרְעַן לְרַפְּעַנְדִּינְגְּ פֿאָקְ מֵיְנָע אַוְינְעָט אונד פֿאָלְעָן אַוְיָה
מיין העדר.

ויא נט אַוְעַלְכּוּ טְרַעְרַעְנְ זִינְעָן!
זיא קומען פֿון דער וועעלָע פֿון דער קוּוּלָע וְאוֹלְעָם אַיז חַיְלָגָן, אונד נאָר
דער גוטער מהיל אַן פֿערְדְּאַרְבְּעַנְעַט מענשען בְּרַעֲנַט טְרַעְרַעְן.
עם זִינְעָן גַּעוּזָן טְרַעְרַעְן פֿון חַרְטָה, פֿון בִּימּוֹתְּרִיעְוּתְּס!
טְאַמְּעַלְעָן! זִנְעָן חַיָּה וְוַיְדָעָר גַּעַטְמַלְטָה, פֿאָפָא, פֿאָטְעָלָן! טְאַמְּעָן
טְאַמְּעַלְעָן! גַּנְאַט אַיז הוּמָעָל, וְואָס האָב אַיך גַּעַוְאַלְטָמְטָה? וְואָס אַיז מִטְ פֿאָר
גַּעַשְׁעַהָעָן? בְּין אַיך קְרַאַנְקָ, אַזְעַר בְּן אַיך מַשְׂגַּע גַּעַשְׁעַרְעָן?
אַפְּרַקְסְּטָה האָט עַרְגְּרַפְּעַן אַלְעָם מֵיְנָע גַּלְעַדָּרָה.
זִין! עם אַיז אַונְגְּנַיְיךְ אַיך זַאֲלָל אַלְעָם אַבְּעַרְגְּבָעָן וְואָס אַיך האָב וְאָר
סַאְלָט גַּעַשְׁפִּידָט. אַיך בְּן צַו שְׂחוֹאָךְ דָּאָפָּרָה.
אַלְעָם וְואָס אַיך קַעְטָמְטָרָה אַיז, דָּאָס מִרְ האָט עַמְּ אַוְיְנַעְעַחַן, נְלִיכָּה
וְואָא אַיך וְאַלְעָט עַרְוָאַכְטָה פֿון אַ לְאַנְגָּע אַונְד פֿינְסְטָעָן הַלּוּם.
דָּאָס וְעַפְּיהָל פֿון שְׁאַנְדָּע וְואָס אַיך האָב דָּאַמְּאָלָט גַּעַשְׁפִּידָט, וְעַל אַיך
בְּלוֹז אַוְיָה וְיַזְעַר אַרטָּ אַבְּשִׁילְדוּחָן:
אַיך האָב גַּעַוְאַלְט בְּעהַלְטָעָן מִין פֿנִים זַאֲנָאָר פֿאָר דָּעָר שְׁטִילָעָר נַאֲכָתָה,
פֿאָר דָּעָר זְלַבְּרַעְנָד לְכָבָנָה, פֿאָר דִּיא פֿוּרָד וְוַעַט אַונְד פֿאָר מִרְ וְעַלְבָּקָתָה. אַיך
הַאָב סִיד גַּעַבְּרָאַכְעָן דִּיא הַעַנְהָה, אונד דָּאָן הַאָב אַיך אַוְיְנַעְעַהְוּבָעָן בְּיַדְעָ פֿוּטְמָעָן
אַונְד מִדְ גַּעַשְׁלָאַגְעָן אַיז קָאָפְ אַרְיָן.
שְׁאַנְדָּע! מִין נַאֲטָה, דָּאָס אַיז גַּעַוְעָן אַ שְׁרַעְקְלִיבְגָּעָס גַּעַפְּיהָכָה. אַיך האָב אַוְא
גַּעַפְּיהָל בְּזַי דְּאַמְּאָלָט נַאֲך נִיט גַּעַשְׁפִּידָט.
טְמִין פֿרְיוֹנְדִּס מְרוֹיזָה! האָט עַמְּ גַּעַלְגָּגָע דְּוַעַטָּה אַיז מֵיְנָע אַוְיָצָרָן וְזַי
בְּן אַדְבָּרָה.
טְמִין פֿרְיוֹנְדִּס מְרוֹיזָה! טְאַנְיָאָס מְטוּטָרָה! דִּיא צְוַתְרָעָט פֿון דְּעַטְ קְלִיגָּעָט
אַונְד לְיעַבְּעָן עַגְעָל — פֿאָרְטְּלִיכְט וְזַאֲלָל אַיך זַיְן פֿאָר אַזְעַלְבָּעָ שְׁמַטְיָאָט נַאֲ
דָּאַנְקָעָן!

דיעו אלע געפיהלען זיינען ניט געקומען לאנזהם, אונערן שצעלען, וויטהנער אונד שטירטש.

איך בין ארים געשפונגגען פון דעם בעט, געוכט אויףן טיש אונד געד פונגען אַ שוועבעלען, וועלכט איך האב באָלד אַנעריבען אונד אַנערזונדען דאס ליפט. דאן האב איך גענרייכט מיינע קלידער, אונד גליך וויא אַ פײַער וואַלט גע בענט אין הויז האב איך מיך שנעל אַנערזונגנען.

“ניין, ניין!” האב איך געמורמעלט, “איך האב שיין קיין מורה ניט, אז איך וועל פאלען — איך וועל מיר ניכער צערברעכען מיין קאָפּ, אַיידער איך זאל בעטיריגען מיין פרינר, טאניאָס פאטער — אַבער איך קען דאַ מעהָר ניט פער-בליבען, אַונמעגילד! איך וועל קיינעם ניט קענען קוּקען אַין געוויכט. דיא שאנדען, מיין נאט, דיא שאנדען! ואָס פֿאָר אַ לומָפּ אַיך בְּן! וויא ניעדרין איך שטעה! טאניאָ! פֿאָפּאָ, פֿאָפּעָלעָ! טאטען, טאטעלען, ניין, ניין! איך בליב דאַ מעהָר ניט קיין אוּגָנְבָּלִיךְ, איך פֿאָחר באָלד אוּוּקְעָךְ”
מיין ענטשלום איז געווען געפאסט. דיא בעסטע איז מיר האט געקרעגען אַ טוֹיטְקָלָאָפּ אונד דער מענש האט אוּפְּנָעַלְעַט.

“אי, נאט אלין האט זיא געשיקט! דיא גאטהייט, דיא רײַנְהַיִט, דיא זיט-ליךיט, דיא מאָרָאָל, זיא האבען מיר געשיקט אַ לעבעס אונד זיסען קינד; זיא האט מיך דערמאָהנט וואָס פֿאָר אַ בעסטע אַיך בְּן! טוּט צוֹ דער בעסטען!”
איך בין שיין געווען אַנערזונגנען.

“וויא געפֿאָלען, וויא ניעדרין, וויא געמִין אונד פֿערדָאָרְבָּעָן אַיך בין!” האב איך צו מיר געמורמעלט. “מיין פרינדרס פרוי! דיא פרוי פון מיין בעסטען, לייעבעטען אונד עזרלבָּסטען פריננד! אונד דואַ, קלַינְעַס מיידעלען, דיא רײַנְעַס, גיעבעס קינד, — זיא האסט מיך גערעטטעט — טאטען, טאטעלען!”

פלוצלינג האב איך מיך דערמאָהנט, אז אַבּוֹאָהָל דיא קלידער האבען שיין בעדרקט מיין קערפּער, בין איך נאָך געווען באָרוּס. איך האב מיך אַנְגָּעַבְּוִינְעַן צוֹ דעם אנדרען עכּ פֿון דעם בעט, אוּפְּצָהוּיְבָּעָן מיינע שֵׁיךְ.

“וואָס אַיז דָּס?” האב איך פֿלְוצָלְינְג געהרט אַ שטימען געבען מיר. “אייהָר אַשְׁתָּחַט זַיךְ נאָר אַן?”

איך האב מיך אַזְוִי דערשראָקען, אז איך האב געמיינט, דאס מיין געהרטן פֿלאַטְצָט אַין מיר אונד מיין הערץ וויל ארים שפֿרְוִינְגָן פֿון מיין ברוסט.

אלס איך האב אוּפְּנָהְוִיבָּעָן מיינע אוּגָנְעָן, האב איך ערבליקט לְוַדְשָׁלָאָזְוָאָגָנוֹנָא שטעהענדונג ביִאָ זַעֲרַתְהַוֵּר.

זיא איז געווען אונגעציוונע אין א כאנגען וויסען שלאך מאנטעלן אויך איזה
געיבט האט זיך אונגעשטיינעלט אונגרוואן אונד שרעך.
טין בלאטסם געויכט, האט איזה דערצעעהלט, או עפעס אונגעוועתנאליכעט
האט פאסטירט.

אין מיר זאט געדערט האט, צארן אונד פערצוויפלונג, או דאס איז האב
זיט געקענט עפענען טין מoil.
וואס איז געשעהן? האט זיא וויטער געדערט טיט איז אונטערדריקטער
שטיימע צענעעהן.

איך האב ניט געוואסט אונפאנס וואס איז זאל ענטפערן. אבער ווען איז
האב טיך אוינגעשטעלט נלייך, זיינען מיר דיעוע וווערטער געקומען אין מoil:
געחת ארויס פון דאנען, געהט אום גאטעס ווילען, שטעהט ניט פאר
פיזען אונגען ז."

זיא האט געשויידערט אונד טיך אונגעוקט שטארק דערשראקס.

„אייהר פיהלם ניט גומט“, האט זיא דאן געואנט.

„ניין, ניין!“ האב איך אונגעשרירען, „אייך פיהל נאך צו ניט! איך האב
נאך איזו ניט געפיהלט אין טין גאנצעט לעבען. אבער, לדטילא איזו אאנאונגא,
זיא איז ערשיינען אין דיעזען צימער, אונד געמורטעלט טיט איזהרי הייליגער
שטיימעלע: פאפא, פאפעלען! טאטען, טאטעלע...“. זיא האט אונן ביידע
גערטעט, פערשטעהט איזהר? געהט ארויס פון דאנען, איך בעט איז
זההר...“

אונפאנס האט זיא מיך ניט פערשטאנען אונד געמאכט א שריט פאר
ווערטט.

אייהר געויבט האט מיר אונטערדריעסן אויסגעזעהן וויא פון דעם טייפעלן, וויא
פון דער פעראכטונגן אליען.

„וועער איז דא געוען? וואס זאנט איזהר, איך פערשטעה אייך ניט?“ האט
זיא געדערט טיך אנקוקענדינג וויא א פעריריקטערן.

„טאניא! טאניא!“ האב איך גענטפערט. „טאניא איז דא געוען,
אלעקסאנדר זיטיידער וויא פערשטעהט ליעבלינג, דיא טאכטער פון איירט מאן!“
„טאניא?“ האט זיא וויעדר געדערט, אבער זיא האט טיך שוין פירשטאָר
גען. אויך האב דאס בעטערקט אויך איזהר געויבט.
„אָה, קודטילא איזו אאנאונגא!“ האב איך געואנט ענטשלאָסען. „טאניא!

איו לא געווען, איעירע אונד אלעקטאנער ויטטוריוויטשעס פאכטער. זיא האט אונד דערטאהנטן אין אונזערע פליינטן. לודטילא איזוואנאונגא, איהר האט אַ גוּטוּן אַ ערְעָנָה אַפְּטָעָן מִצְן, אַיזָּה דָּאָרְפָּט אַיְתָם נִיט בְּעַטְרִינָן הַכְּמָעָר זִין רָקָעַן. זֵיל, נֵיל: דָּאָס אַיז אַונְגָּעֶבֶת. אַיך אַגְּ אַיְין אָז אַ מעְנֵש דָּאָרָךְ נִיט אַזְוִי חַאנְדָּלָעָן, עַס אַז אַנוֹרְעַט אַונְגָּעֶבֶת. מִיר מַוחַע זַיְךְ בְּעַחֲדָרְשָׁעָן, זַעַחַט, אַיך בְּזַיְוִן בְּעַחֲדָרְשָׁת, אַונְד אַיזָּה מַוּת אַזְיִין דָּעַר צַוקְנֶפֶט זַיְךְ אַונְד אַזְיִין בְּעַחֲדָרְשָׁעָן. עַס אַז נָאָר דִּיא אַונְגָּעָנְשְׁלִיבְקִיט וְאַס טְרִיבְט אַגְּנוּ שׂו זַנְד אַונְד פָּעָרְ בעַפְּעָן..."

זיא אַז גַּעַטְמָאָנָן וּזיא אַ מאָרְטָאָרְנָע סְטָאָטְעָ אַוְיָף אַלְאָטָץ אַונְד אַיזָּה גַּעַטְמָאָנָן וְעַלְמָט מִיט אַונְפְּרָשְׁטָעְנְדְּלִיבְ גַּעַטְמָאָנָן, אַבעָר פָּרָטִיְה, אַז דָּאָרְטָנָעָלָעָן פְּרָאָכְטָוָגָן אַוְוָךְ דָּעַר הַכְּבָסְטָעָר שְׁטוּפָעָן.

זיא האט זַיְךְ פְּלוֹצְלִינְג אַומְגָעָוּנְדְּנָעָט, אַונְד אַז צַוְּרִיק אַרְזִיס אַין אלעקטאנְדָּר רִיטְמָרְיווּוּיטְשָׁעָס צִימָעָר.

דאָן אַז זַיְא גַּעַבְּלִיעָבָן שְׁטוּחָן וּזְיא אַונְגָּעָנְשְׁלָאָסָעָן, אַונְד זַיְךְ אַומְגָעָוּנְדְּנָעָט וְיַעֲדָעָר צַוְּרָא, האט זַיְא גַּעַטְמָאָנָן:

"מוֹת אַיזָּה דָּעַן שְׂוִין אַוְוָךְ פָּאָהָרָעָן?"

אַיךְ האָב נִיט גַּעַטְמָאָנָן, יוֹילְ אַיךְ האָב קוֹיס שְׁעוּרָת אַיזָּה פְּרָאָנָעָן. דָּאָן זַיְא אַונְגָּעָנְשָׁנָעָן מִיט אַ בעַטְעַנְדָּר שְׁטוּמָעָן:

"אַיזָּה טָעָנָט נָאָך וּוְאָרְטָעָן; אַיזָּה דָּאָרְטָט נִיט אַוְוָךְ פָּאָהָרָעָן. אלעקטאנְדָּר רִיטְמָרְיווּוּיטְשׁ וְוּטָמְגַעְן גָּאָט וּוְיִם וּוְאָס עַס אַז גַּעַטְמָאָנָן — אַיזָּה קָעָנָט דָּאָךְ מָאוֹגָעָן פָּאָהָרָעָן. אַיךְ בָּעַט אַיְהָ, מְהֻוּמָּה עַס מִיר צַוְּלִיעָבָן, פָּאָהָרָעָן נִיט יַעֲמָדָט..."

אַיזָּה וּוְרְטָעָר הַאָבָעָן אַוְיָף מִיר גַּעַטְמָאָנָן דָּעַם אַיְנְדוֹרָק וּזְיא דָּאָס זְשָׁוּשָׁעָן פָּן אַ שלְאָגָן. אַיךְ האָב אַונְגָּעָנְשָׁנָעָן אַרְזִיס צַוְּרָא נִיעָנָה שִׁיף.

"אַזְוִי וּוְיִיט צַוְּזָנָעָן," האָב אַיךְ צַוְּרָא נִיעָרָן. "וּזְיא נִיעָרָן אַיךְ בָּנָן אַזְוִי וּוְיִיט צַוְּזָנָעָן נָאָר אַ בלְגָנְדָּרָעָי זְוַחְלָל חַאָט טַיְךְ גַּעַטְמָעָט."

אַיךְ בְּזַיְוִן גַּעַוּן פְּרָטְגִּינְטִיט דִּיא שִׁיף, אַונְד בְּזַיְוִן אַונְגָּעָנְשָׁנָעָן צַוְּמָעָל אָלָט צַוְּהָעָן וּזְיא אַיךְ צִיהָ מִיר אַן מִין הַאַלְבָעָנְדָּרָעָל. לְדָרְטִילָא אַיזָּה אַונְגָּעָנְשָׁנָעָן נִישְׁטָאָנָעָן שְׁטִילְלְשְׁוִיזְגָּעָנד בְּזַיְא דָעַר וּוְאָנָט. אַזְיִיס נִיעָוָרָט אַוְיָף צִיְן עַנְטָמָעָר.

“איך בעט איזק”, האט זיא וויעדר אונגעפאנגען, “פֿאָהָרֶט נִיט יַעֲמָצֶת. איך בעט איזק...”

איך האב זיך אונגעווענדערט צו איזח מיט א פעראכטענדערן בליך.

זיא האט דאן געשפראכען מיט א מאן פון שלול.

זיא האט אויסגעעהן וויא א פערוואונדרט אבער חילכלאוע טינערין. דאן האט זיא אונגעפאנגען צו ציטערן אונד ווינען שטיל.
דאם האט מיך איביטעל געריהרט, אכטווחל איך האב זיא נאך אימער פעד אכטעל.

איך בין נעליגעבן שטעהן אונד זיא אונגעוקט שארף מיט פיוינע אוינען.

“העדט מיך זוים, מאראטם”, האב איך געואנט. “אונטער אונז ביידע האט פאסירט אוא מין אונגעלענענהייט, פאר וועלכער מיר דארפען ביידע בעהאלטען אונגעער געזובטער פון הרטה איך וויל ניט וויסען וויר עס איז שלודיג. איזל זיין, איז איזק בין דער שלודיגער. אבער דאם מאכט נאך ניט קלענער דאם פערבריעכען. א מענטש מזו האבען זעלבסטגעהפל, זעלבסטיאכטונג אונד געוייסען. איך וויל ניט רעדען פון א רעליגיעזען שטאנדרונקט, אבער איז וויל איך ואנען איז פון א מענטשלכען שטאנדרונקט, איז אוא האנורלונג געמיין, ניעדריג אונז מען קען זיך איז ליעבען דארויף ניט פערצייחען. איזח זויט א מוטער פון ליעבע אונד זיסע קינדרער. איזח זויט זיא פורי פון א מאן, וועלכער ליעבען. אכטעל אונד שעטצעט איזק; פון א מאן וואס איז בערײַט פאר איך צונעהן איז פיעיר אונד ואסער; פון א מאן ביאו וועלכען איזח זויט א הויליגתומר, א געטטן. מאראטם! וווען איזח זאלט דאם אלעט בערײַען, פערשטעהן אונד זיך זעלבסט שטמצען, זאלט איזח געוואסַטַּן, אונס ניעבט קיין הייליגערעס וויא דיא געפיהלע פון איזער איזער געבען. עט איז איזרן איזח האט איהם פערישפראכען איז זיין טרייא אונד איבערגעהן. עט געפיהל פון ליעבע; ניזן מאראטם! דאם איז ניט קיין ליעבען, זאנדרען מיאומען אונד עקלחאפעת הואה איזפֿן מאמענט, וועלכע געתהט פאראייבער אונד לאזט צוריק שמעין, حرטה אונד געויסענסביבען. פרענט מיך, איך בין איזנעד פון דיא גרענט לומפען, איך וויט דיא ואחרהויט”...

איך האט געמאט בלייבען שטיל, וויל איך האב מעחד קיין אטחעם געהאט.

אייהר געויכט האט אַנְגָּהוֹבוּן צו ווערטען מלְדָעָר אָונְד טְרוּוּרִיךְ

דאָן האָב אַיְךְ ווַיְמַעַר גַּעֲזָאָנֶט :

“אייהר זיַיט אַפְּרֵי אָונְד אַמוֹתָעָר. עַס אַיְזָ אַמְּתָה, נַיְמָאָנָר קָעָן שָׁאָפָעָן אַיבָּעָר אַמְּנָשָׁעָןְסָ נַעֲפִיכָּכָע. אַבָּעָר בְּעַטְרִינְגָּן דַּאֲרָפְּ מָעָן נַיְט. בְּלִזְמָן אַלְקָסָאנְדָרָדָר דִּימְטִירִיעְוּמִישׂ טְרוּוּמָט אַיְיךְ, טְאָרָט אַיְהָר אַיְהָם נַיְט בְּעַטְרִינְגָּן, וּוֹן אַיְהָר קָעָנָט מִיט אַלְקָסָאנְדָר דִּימְטִירִיעְוּמִישׂ נַיְט לְעַבָּעָן, דָּאָן פָּרְלָאָזָט אַיְהָם, גַּעַת זִיךְּ אַזְוּקָע. אַבָּעָר בְּעַטְרִינְגָּט אַיְהָם נַיְט הַינְטָעָר זַיְנָע פְּלִיזָעָט. דָּאָס אַיְזָ אַונְרָעָכְט אַפְּנִים נַאֲמָן, אַונְרָעָכְט ?”

זַיְאָהָט גַּעֲזָוִינְט.

“אַפְּבָעָר אַיְךְ בְּעַט אַיְיךְ”, האָט זַיְאָ קְוִים אַרְוִיס גַּעַשְׁטָאָמָעָלָט פָּן צְוִישָׁעָן אַיְהָרָע שְׁמִיקָעָנְדָע טְרָעָעָן, “פָּאָהָרָט נַיְט אַזְוּקָה הַיְנָמָט יַעֲטָצְט...”

אַיְיךְ האָב אַנְגָּהוֹבוּן אַיבָּעָרְצָוקְלָעָרָן דִּיאָ נַגְּנָעָלָגָע.

“זַיְאָהָט רֻעְבָּט”, האָב אַיְךְ מִיר גַּעַטְרָאָכָט. “אַיְךְ דַּאֲרָפְּ אַיְהָר קִין שְׁלָעָבָטָס נַיְט טָהָן. גַּיט אַזְוִי אַיְהָר, וּוֹא אַיְהָם. אַיְרָעָנָר אַפְּרָדָאָכָט, וּוֹעַט צָעָר שְׁמַעְתָּרָעָן זַיְן אַרְמָעָט אָונְד נַוְטָמָס הָרָעָץ.”

“מַאֲדָאָם ?” האָב אַיְיךְ דָּאָן ווַיְדָעָר גַּעֲזָאָנֶט. “עַס אַיְזָ לְעַכְּבָרְלִיךְ אַיְךְ זַאֲלָ פָּן אַיְיךְ אַבְּנָעָהָמָעָן אַפְּרָשָׁפְּרָעָבָעָן, אָז אַיְהָר זַאֲלָט אַיְזָ דַּעַר צְוּקָנָפָט אַזְוִי נַיְט הַאֲנָדָלָעָן. אַיְהָר וּוֹעַט עַס טָהָן בְּיַאֲדָעָן מַאֲמָעָנָט. אַיְיךְ ווֹוִיס עַס. אַבָּעָר אַיְיךְ בְּעַט אַיְיךְ, אַיְהָר זַאֲלָט זַיְךְ דְּרָמָאָחָנָעָן אַז מַיְנָע ווַעֲטָרָעָר ; זַיְאָ גַּט שְׁטָר דִּירָעָן ...”

“זַיְאָ, זַיְאָ”, האָט זַיְאָ מִיךְ אַונְטָעָרְבָּאָכָעָן, “איַהָר חָאָט רֻעְבָּט...”

“נוֹטָ”, האָב אַיְיךְ דָּאָן גַּעֲזָאָנֶט, “אַיְךְ פָּאָהָר נַיְט אַזְוּקָה הַיְנָמָטָנָעָנָעָנָעָן. אַיְיךְ בְּלִיב בֵּין מַאֲרָנָעָן.”

לוֹדְטִילָא אַיוֹוָאָנוֹנוֹנָא אַיְזָ נַאֲךְ אַיְמָעָר גַּעַשְׁטָאָנָעָן אַוִּיפְּ דַּעַמְּוֹעָלְבָעָן פְּלָאָטָז. אַיְיךְ האָב נַיְט פְּרָשְׁטָאָנָעָן וּוֹאָס זַיְאָ מַיְנָמָט. אַבָּעָר דָּאָס אַיְזָ נַאֲרָנָעָן דָּרְפָּאָר, וּוֹיֵל זַיְאָ אַזְוּפְּעָל אַיוֹפְּנָעָרָעָט גַּעֲוָאָרָעָן.

דאָן אַיְזָ זַיְאָ צְוָגָעָנָאָנָעָן צו אַלְקָסָאנְדָרָעָס שְׁרִיבְ-טִישְׂ אָונְד זַיְךְ דָּאָרָט אַנְכָּנָע גַּעַשְׁפָּאָרָט מִיט אַרְוָנָטָרָעָט גַּלְאָזָעָנָע אַוִּינָעָן.

דוֹרָךְ דַּעַם פְּעָנְסְטָרָעָר זַיְנָעָן אַרְיָין גַּעַפְּאָלָעָן דִּיאָ שְׁעהָנָע לְבִנְהָה שְׁטָרָאָהָלָעָן אָונְד בְּעַלְיְבָטָט אַיְהָרָעָר צְעָרוֹו אַרְפָּעָנָע הַאָאָר.

אַיְיךְ בְּין אַונְטָעָרְדָעָעָן ווַיְדָעָר צְוִידָקָע גַּעַגְגָעָנָעָן צָמָט בְּעַט אָונְד זַיְךְ אַוְוָעָק

געעתצעט. איך האב פערוריבערט א צינגרעטס אונד אנטגעפאנגען חעטטיג אונד

גערווען צו עריהן דעם ריזק.

„וואס שטעהט זיא נאך דארט?“ האב איך מיך געפרענט, בליקענדינג דורך

דער אפענער טהיר אין צויטען צימער. «וועל זיא מיר עפעס זאגען? איך קען ניט

בענרייפען.»

דאס האט מיך פערדראסטען, לוט דער פצענע, האט זיא בעדראטט אורייך

געטען אין איהר שלאָפֿ-צִימָעָר, אונד מעהר ניט בליבען נאַחענט פון מיר.

איך האב מיך אויפגעהייבען אונד געוואָלט אַנְפָאַגָּעָן אַרְום צו עריהן אַיבָּר

דעם צימער.

א געפֿרָילְפֿן אַנְטָעָר טהאמֶט, האט מיך ערנרייפען, אונד עס האט מיך

געפֿרָילְפֿט וואס איך בין אַיְשְׁטָטָאנְדָּע גַּעֲוֹעַן צו זיינען אַיבָּר זעלבָּסְט.

„איך פערחהָאָפֿ“, האב איך מיך געטראָבט, «או אַיבָּר אַיהָר האט עס איך

געטָאנְכָּט אַנְטָעָן אַיְינְדָּרָוק, אונד זיא ווועט פון היינט אַן אַונְד ווַיְוַתְּרָא אַנְדָּרָישׁ

האנְדָּלָן הונְכָּעָר דעם רוקען פון אַיהָר מָאָן, יָא, יָא, יָדָרָעָר מענְשָׁה האט גַּעֲוֹעַן אַונְד

עדָלָעָם אין זיך. מָעַן דָּאָרָף דָּאָס נָאָר ווַיסָּעָן ווַיא צו ערעוּקָעָן, אונד דער מענְשָׁה

מוח זיינען אַיבָּר דער בעסְטִיעָן.»

איך בין גַּעֲוֹעַן נְלִיכְלִיךְ מִיט דער אַיְלָעָן.

„אַבָּר וואס שטעהט זיא נאך אַיְמָעָר דָּא?“ האב איך מיך געפרענט.

פלואָלִינְג האב איך בעמְדָּקָט ווַיא ווַיא האט זיך בעוֹאוּגָעָן.

מוּט דער שנְלִיכְלִיקְיָה פון אַקָּטְנִין, אוֹז זיא אוֹרִין גַּעֲשְׁפָּרָונְגָעָן אַין

צִימָעָר.

איך האב מיר אַנְפָאַגָּעָן פָּאָר אַיהָר דָּעַשְׁרָאָקָעָן. אַבָּר נאָך אַיְדָעָר אוֹה

האָב צִיטָעָט גַּעֲהָט עַפְּעָס אַיבָּרְצָוּקָעָן, האָב איך שְׂוִין גַּעֲשְׁפָּרָט אַיהָר ווַאֲרָעָמָעָן.

קָרְעָפָּר אַונְד אַיהָרָע הָעָנָד זַיְנָעָן גַּעֲלָעָן אַרְום טַיְן הַאלָּל.

„אָה, גַּעֲלִיעְפָּטָעָר זֶה“ האט זיא גַּעֲוֹנָט. «דאָס אַלְעָס אַיז דָּאָך דָּוְתָּהָיְטָעָן!

וְאָס...»

זיא האט מעהר ניט גַּעֲשְׁפָּרָאָכָעָן.

איַן אַונְעַנְדָּלִיכָּעָן ווְאַוְתָּה מִיט איַן אַיבָּרְגָּאָטְרָוְלִיכָּעָן האָס האָכָעָן מיך ער-

נְרִיפָּעָן. איך האָב פָּרְגָּעָטָן אַן יָדָרָעָר בְּעַנְהָמָנוֹן ווְאַס אַמְּאָן בְּעַנְהָט גַּעֲוֹעַן אַדָּמָעָן.

אַונְד איך האָב זיא אַבְּגָּרִיסָּטָן פון מִיר, נְלִיךְ זיא אַקָּטְנִין וְאַלְכָּט זיך אוֹיפָּטָר

אוֹיפָּטָר זַיְנָעָן.

איך האב דיא אוווק געשל'ידערט אין א ווינקעל, ווא זיא אין שיער בען פאלען.

איך האב נאר ניט געגענט רעדען. פון איהרע אוינען האט געשאפען אווי פיעל האס, דאס ווען זיא וואלט אימשטאנדע געווען מיך צו פערברעגן אין יענען אוינענבליך, וואלט זיא עם געווייס געטההן. דאס האט מיך געפּרייט.

איך האב אין איהר געוואָלט זעהן האס, עארן אונד פעראַכטונג, אבער ניט קיין ליעבליבקייט.

אונד אלע מײַנע ווערטער יאָבען געהאלפען זיא א טויטען באַנקען? האב איך מיך געפּרענט אין מײַנע געדאנקען.

זיא איז איז אונפּערשעהטמע בעסטיען? האב איך מיר געטראַכט. «ארטער אלעקסאנדרו!»

איך בין נײַנעריג געווען צו זעהען זואָס דער געבסטער מָאַמענט ווועט בְּרָעָנָען, זיא איז געשטאנגען אונגענטשלאָסטען.

דאן האט זיא זיך אומגעגענדערט, אונד איז צונגעאנגען צו דער מהיר. דאָראַט איז זיא וויעדר געבליעבען שטעהן אונד פֿיר געקוֹט אַן געוויכט, מיט אָז אונד פֿערשעהטמער מײַנען, איז איך האב געשיידערט.

«נאָרד!» האט זיא אויסנשערין מיט א הייְערינער שטימע ווערטער איהרע אוינען האבען געלאָגצט. «איהר זיט א דומקֿאָפּ! איך האב מיר נאר ניט פֿאָר געשטעט, איז איהר קענען זין צו זום אונד נאָרִישׁ; זום אונד אונגען בְּוּלְדָּעַט!...»

זאָ איז דאן אָרוּס אונד פֿערשלאָסטען דיא טהיר. דאס איז געווען, אומ זיך צו פֿערזיכערן, איז איך וועל אַן יונער נאָכט ניט אוווק פֿאהָרָען.

«אונגעביבֿלְדָּעַט!» דיעומס וואָרט האט געפלגנגען אין מײַנע אויער. זאָ שטעלט זיא אלואָ פֿאָר, איז בְּילְדוֹנָג איז פֿערדָאָרְבָּעָנָהִיט? טריַעֲרִיגָּה גָּזָר טרְחוּרָעָג!»

10

איך האב מירן גוזענטצי אויף מיין בעט אונד ביז געליגען א חיבזען ציומן אין א מערכו וידינו צוישטאנד.

די לאנטצטן צענעו האט מיך וויא בעטוויפט. עס האט מיר אויסניעעההו אַיְזָנֶר האט מיר גאנגעבען מיט עפֿעַס אַיְזָנֶר קלאפַ אַיְזָנֶר אַרְזִין, פָּן וועלבען אַיְזָנֶר האב מיך ערישט נעםום ערחהאלען.

וְמַעֲנָדָג אֹיְפָן בָּעֵט, הָאָב אִיךְ דָּעָרְפִּיהְלָט אֶנְרוֹסָעּ מִזְדְּקִיט אָנָּד אִיךְ
בַּנְּ אָוּמְנָעָפְּלָעּ מִיטְ סְיַין קָאָפְּ אֹיְפָן קִישְׁעָן, אִיךְ בַּנְּ אֹזְיָן גַּעֲלָעָנָן אֶחָיְבָשָׁע
צַיְמָן, בַּנְּ אִיךְ בַּנְּ צְוָר גַּעֲקָוּמָן אָוּנָה אַנְעָמָנָגָנָן אֶזְוָרְבָּאָטָן אָנָּד שְׂנוּדוּרָן
דְּרָא לְעַמְּצָא עַרְגִּינְזִיט.

דוֹא אֲבוּעָקֶלְעַנְדִּיעַ פָּזָעַנְעַן פָּן אֲוִיפָרְעַנְגָּה דֵּיא אֲגַעַדְלְרַיְגָּעַ עֲרוֹזָאַרְטָהָגַּע
שׁוּ עֲרַפְלַילְעַן מַיִּין בְּעַסְטָאַלְיְמָעַט, דָּאַט עֲרַשְׁיַעַנְעַן פָּן טָאנְצָהָיַן דָּעַר וּעְקְמַעַל אַזְּ
מַזְּרַעַלְבַּסְטָמַן אַונְדְּ דֵּיא אֲוַנְטָעוּדְעַזְגָּזְמַט לְזָטְלִיאָהָיַן זַיְגַּע פָּרָגְנִינְגְּפָלְבַּגְּן אַזְּ
מַיִּינָה נְעַזְגַּעַנְעַן שְׁנַעַל אַונְדְּ אֲוַנְטָעְדְּמָסְאַנְטָה, נְעַנְעַן דָּעַר לְעַטְצְמַעַר עַרְ
אַיְגְּנִינְטָה.

די לא לומצטער עראייננסן! זעל איד דאס פערגעסען? האב איד עס גע-
קענט פערגעסן?
אונטשטלן!

שטעטלט זיך פאר; שוין נאכידעם וויא איך האב אויחר ערקלערט מיניע יע-
דאנקען, שוין נאכידעם וויא זיא האט געוועיגט אונד זיך גענטען צו גלייבען, שוין
נאכידעם זוא איך האב אויחר פאָרגעלווען אַזאנגען דריש איזבען מיטר אונד
אנטטעןדריזע אויפֿהוֹרְגֶּן, אונד מינענְרִיגֶּן, או איך האב וויא אַבְּעַרְצִיזֶן פָּטָן, דאס
גונע אונד ערעלע — שפֿרְגִּינְט זיא ווועלער אַרוֹעֵף אַיְלָעָס טִיר, אומט טט מִיהָ...
אנטְרָגָן...

כט בדרכיו

דאם אוין שווין מאהן: עולו וויא אויד האב געגענט ערווארטען ניט נאר
פָּרְנַסְעָן אָוֹן פְּרוּעָנֵצְיָמָעָר : אָז אַדְמִילָא, אַזְנְדָרָן פָּטָן אָז פִּיעָל נַעֲדרָנָגָעָר וויא
לא אוין געגען.

ארך דהאג אונגענזהבען זו קלערען אונד איבערדענקסן וועטונג אלע פֿרײַזָן און דער וועלט, אונד בין באטל געקטען או דייא ווערטער פֿון זעם געקוינטען אידרישען, זונגען, ווילבּאָנד האָט געאנגען;

“פָּנִים טוֹיוֹנֶר מַעֲגָרָה, חָבֶב אֵיךְ גַּעֲפָנוּן אַיִינָם (פָּאָר אַנְשָׁמָנָדִין), אֶבְעָר
אַוְנְטָשָׂר טוֹיוֹנֶר פְּרוּעָן, הָבֶב אֵיךְ אַיִינָע אַוְיךְ נִימָט עַנְטָרָקָט.”
וְיַגְעַן אֶלְעָל פְּרוּעָן אָזְוִי ? הָבֶב אֵיךְ מַיךְ גַּעֲפָרָנָט שְׁמַעְרָצָה אַפְּטָט.
אֵיךְ הָבֶב מַיךְ דֻּרְמָאָחָנָט אָן מַיְן מַוְתָּעָר, אָן מַיְינָע שׁוּעָסָטָעָר, אָונְד — אֵיךְ
הָבֶב גַּעֲשָׂוּדָרָט.

"א מיאוכ'ע וועלט ! פע ! פע !" האב איך געמורמעלט.
 איך האב געשפיטר וויא מיינע אונגען שליעיסען זיך אונדר א גרויסע טיעדקייט
 האט מיך בעפאלען. דאן בין איך אינגענשלאפען,
 וווען איך האב ערוואכט, אין שיין געווען גרויסער טאג.
 איך האב מיך בעדראפט אנטזיזען, וויל איך בין געבליעבען אין דיא
 קלידיער פון לעמצעער נאכט.
 דער שלאָפַּה האט מיך אונטערדעסען אַפִּיסעל ערפּוּישׂט אונדר גע-
 שטארקט.

יעדר נפאלס האב איך אבער געשפירט, אז יערעס גליעד שמערכת מיך וויא פון א ברענאנדרעס פיעבער.

ריא ערשותו וואס איך האב בעגענטם, אויז געווען לומילא אויזאנגעונגא.
זיא האט מיר נעקוקט גלייך אין דיא אוונגען. איך האב געמאוט אבעונדרען
טיען געוכט פון אייחר אונפערשעהטמען בליך.
ווען איך האב נאך אמאאל צו אייחר נעקוקט, האט זיא געמאקט זעהר אין
אונשלידיגע מעינע אונד בעמערטקע:

«אלעקסאנדר דיטמְטַרְיעָוִיטֵש האט צוריק געקעהרט אונד ער האט געפֿערענט אַוּפּ אַיִּה, ער אַז אַין דָּרוֹיסֶעָן מִיט טָאנְגִּיאָן». זיא האט זיך דאן אַבְּגָנוּעָנְדָּעַט אַונד אַז גַּעֲנָגָנָעַן אַינְבָּעַסְטָּרַט צו אַיהֲר הַוַּיּוֹדָאָרְבִּיטִים.

«מיין נָאָטָן!» האב אַיך גַּעֲמָרְמַעְלָטָן, «וּוְיא קָעַן מִעַן הַבָּעַן אַזָּא קַוְעָרְנָעַט שָׁמְוֹרָהוּ?»

איך האב נהאסט יעדען ווינקעל פון דיעזען הוין. דארט צו פערבליבען אויז
מיר וויאטער אונטגענליך געווען.
עם אויז געווען ריכטינג. אלעקסאנדרר דימיטרייעווטש האט צורייך געעהרט
פון רעד שטאדט. וווען איך בין אראוס אין וויסטען, האב איך איהם געווען זומצע

אויף א באנק מיט טאניאן'. דאס קינד האט הערצעליך געלאכט אונד שטארק פערנגגענען געהאטס פון דיא שפֿיעַלעַרְיַעַן וואס ער האט איזה געבראכט פון דער שטאדט.

אלס ער האט מיך ערפליקט, האט ער דאס קינד אַרְוֹנְטֵר גענומען פון זיין שיומ, זיא אוועק געזעטצע אוויף דער באנק, אונד זיך אַיְפַּנְּחַוּבִּין, זעהנדיין "וואס איז געשעהן, מיין יונגע?" האט ער געפרענט ערשטוינט, זעהנדיין מיין בעטעריעבעטעם אונד בלאסטים געויכט.

"אייך — אייך — וויס ניט", האב אייך קויט אַרוּס געשטאמעלט,
ער האט מיר געגעבען זיין האנד אונד ערפֿעַס געטראטעלט פון גוט עפאן,
טְרִינְקֶשׁ אַלְטָעַן ווֹיָן אַונְד גַּהֲעַן מַעֲהָר אויף דער לְמַפְּטָה.
אייך האב איהם אַבְּעָר טְמִינְעַתְּהַיִלְתָּה, דאס טְרָאַטָּן טִין צְשַׂטָּאָגָה, מַתְ אַיך
איהם פֿעַרְלְאָזָעָן.

ער איז געבליעבען שטעהן שטארק ערשטוינט.

אייך בין באולד צו מיין בעזונונג געקומען, אונד אַיְגְּנַעַוּחַעַן, אַז עַס אַיז זַעַר אונטהעליך פון מיר אייך זאל אויז רעדען טיט דיעזען ערעלען גוטען פרידינגד.
אייך האב איהם ערקלערט מיט א טיבטיגען לִינְעָן, אַז אַיך טא צויריק קְזַהְוָע איז שטאדט, אום צו פֿעַרְאָרְגָּעָן זעהר ווּבְּטוּנָה גַּעַשְׁפְּטָעָן, ווּלְכָעָן זַיְגָּען מיר נַאֲר פריהער פון זיינע אַרוּס, זעהריגנד מיין שׂוֹאַבְּקִיָּת אַונְד קְרָאַנְקָהִיט.

ער האט פֿרְאַבְּרָט מִיךְ אַבְּצַרְעָדָעָן פּוֹן מיין שְׁרִיטָה, בעהויפֿטְעַנְדִּיָּה אַז דִּיא מזונדרהייט איז טהיעירער פון אלעמען, נאָר אייך האב איהם נאָך אַמאָל געגעבען צי ערקלערען, זויא נוּטְהוּנְגָּדָה טִין אַבְּרִוִּינָן אַיה, אַונְד ער, דער אַיְנְפְּאַכְּבָּר אַונְד נוּטָה, ווּלְכָבָר האט יַעֲדָעָן גַּעַטְיוּמָה, אָפְּלוּ לוֹדְמִילָּהָה האט מיר אויך גענְלִוְבָּט.

אַפְּעָר גַּאֲט ווּסְטָה דַּעַם אַמְּתָה, אַז אייך האב איהם נִיט גַּעַקְעַנְטָקְעָן אַז דִּיא אוּגְּנָעָן.

לוֹדְמִילָּא אַיְוָאָנָאָוָנָא אַז דָּאָן דְּרְשִׁיעַנְעָן, אַונְד אלְעַקְסַאְנְדָר הָאָט אַיזה מיטגעטההילט פון מיין ענטשלוט.

"וּוּרְקְלִיךְ?" האט זיא אוּגְּרַעַנְטָה, גְּלִיְיךְ זיא ווּאַלְטָן נַאֲר נִיט נַעַד וואָסְטָה דְּרְפָּטָה, "אַיזָּה פְּאַחֲרָתָה שִׁין אוּוּק?" דָּאַכְּטָה זיך אלְעַקְסַאְנְדָר דִּיטְרִיעְוּוֹתִישָׁ הָאָט גַּעַזְגָּמָה, אַז אַיזָּה פֿרְעַבְּלִיבָּט נאָך דָּא אַיְכִינְעָן זַיְגָּעָן?

זיא איז געוען ואואנדערבראדע שוישפֿעלערין. איזהו פערשטעלונג איז געוען דיא חעכטטו קונסם וואס איך האב נאך ביז דאמאלס ביינגעוואחנט. אבער זאגאר צולעב אלעקסאנדר דימיטרייעויטש, אוט איהם ניט צו מאָזַן פערדעכטיג, האב איך איזה אוף ניט געקענטן ענטבען. ער האט מיך אבער נלייך אורות גענטען פון דער פערלעגענהייט, אונד ער קלערט דעם ליעגען וואס איך האב איהם געאנט. "וואען אוי", האט זיא דאן וויטער בעטערקט גלייבנילטיג, "דאן מוח ער דאס פאהרען,עס מהות טיר ליה, טיר האבען זיך דאס אוי נוט אמונייט". זאָרגן ניט מיין טהיערע, האט אלעקסאנדר דימיטרייעויטש געאנט צו זיין פרוי. "וואען איך וועל איהם צו צווייטען מאָל פאָקען אין מאָסקיאָ, ברענַן איך איהם וויעדר עטהר. ער ווועט מזען קומען". זיא האט געשווינען אונד איך האב מיך ניט געקענט רעדען קיין ווארט.

אלעקסאנדר דימיטרייעויטש האט נאר ניט בעטערקט. דער אַרְמֶנְרָן ער איז געוען בלנה ער האט נאר ניט געקענט זעהען. לודמיילא האט רעכט געהאט וווען זיא האט בעהיופטעט, איז ער וויס ניט קיין חבומת.

מיין האט צו איזה איז געוען אוי נרויס, איז איך האב מיך געשפירט איזט אונד צואמען צי דרייקען איזהרא האל, ביז זיא זאל ווין טויט. "אַזָּא קָאַטְזִן דָּאַרְפִּי מִן דָּעֵרְוָעֵרְגָּעָן", האב איך טיר געטראבט. "אַזָּא שְׁלָאָנְגִּן דָּאַרְפִּי מִן צָרְשָׁמְעַטְּעָרָן", אונד זיא איזעס דיא פרוי פון מיין ערעלען פרידנד!

אלעקסאנדר דימיטרייעויטש האט מיך צוריך געהאלטען ביז צום מיטאנן. עסען.

lodemyilא איזואנאָנוֹנא איז געוען צו בעטערקען בעס פים טיש אוי רוהין אונד אַנְשְׁטָמְנִידִין, איזעס איז נאר ניט געוען צו בעטערקען ערפעס איז איזהרא געיצט. טיר אלין איזעס צייטענוויז פָּאַרְגָּעָן קומען, איז איך האב בליז געהאט אַפְּינְסְּטָעָרָן חָלוּם, ווועחרענד ער האט איז דער ווירקליבקייט נאר ניט פָּאַרְגָּרְטָן.

איך האב מיך אבער אונטערדעטען דערמאַנט נאך צו גוט איז דיא בעקמען, אונד איך האב מיך איבערצ'יזט, איזעס איז לירער ניט געוען קיין חָלוּם.

“איך אונטערשעעהטן!” האב איז מיר געטראפנט

נאך עסען, חאט אלעקטאנער דיטויטערויטש געלאָזן אינטשפאנען צויהָא
נומע פערד מיט אַוְאנֶען אוֹנדַר געהִיטען דעם טרייבער ער זאל מיך צו פיתרען בין
זו וער איזעכָאָזָן.

“איך וואָלט זיך אלין בענלייטעט,” חאט ער געאָנט, “אַבעַר דּוֹא מְוֹת מֵיר
ענטשולדינען, וויל איך האב היינט וועחר פֿיעַל צו טהָזָן.”
ער חאט דאן נעליקט צו לודטילאָן, אוֹנדַר עט האט אוֹיסגעעהָן, אוֹ ער ווֹל
אייחָר זאגָעָן, זיא זאָל מיך בענלייטען.

“איך האב קיַן טוּת נעהָט מיט דִיעַזְק אָוָרְטְּהָיָל, דעַן ער האט אַיתָר באָלָה
געזאָנט :

„לודטילאָ, ווֹן דּוֹא ווֹלְסָט, קענטטו אַיהם בענלייטען כיַן צו דער באָהָן, איך
האב דאָך קיַן צִוְּתָ נִימָּת.”

“ניַין, נִין,” האב איז אונטערגעַט צוּטערענדיַן פֿאָר דּוֹר אַידָעָן, “איך
קעַן אלין פָאָתְרָעָן.”
אלעקטאנדר דִיטוּרְיוּוּטש האט אוֹיסגעעהָן זיך צו געפִּינְשׁ בעלְיוּיגָט
פֿון צִין עַנְטוֹאָנוֹגָן.

ער האט דאן נַעֲשֵׂוּעָנָעָן,
איך האב אוֹהָם נַעֲנַבָּעָן דִיא חָאנָה, זעהַנְדָּגָא, אוֹ זִיא פֿערַד זַיְנָעָן שָׁוָם
איינְגָעָשְׁפָּאָנט.

ער האט מיר גַּוְאָונְשָׁעָן אַנְלִיקְלָבָעָ רִיזְעָ.
לודטילאָ אוֹוָאָנְקוֹוָן איך אונטערדעַטָען אוֹיך צוּנְעָגָאנְגָעָן, אוֹנדַר אוֹיסְגָעָן
שטרעָעָט אַיְחָר חָאנָה, איך בִּין גַּוּזָן עַנְטָלְקָטָעָן זִיא צוּרִיךְ אוֹ שְׁטוּסָעָן מְוֹט
פֿירָאָטְרָהָוָגָן, נַאֲרָא אַבלְקָאָרוּטָאַלְעַקְטָאַנְדָּרָעָט אַונְשָׁוּלְזִיגָעָם גַּוְיִיכָּת, האט באָלָה
גענְזָרָתָט טִין עַנְטָלְסָט.

איך האב אַיְחָר נַעֲנַבָּעָן דִיא חָאנָה, אוֹנדַר איך האב גַּעַשְׁפִּידָט נַלְיָיךְ זַוְּזָעָן
איך האב עַרְגְּרוּפָעָן אַגְּמָגָעָ שלְאָנָגָן.
“פְּאָחָרָתָנוּן דִּעְרְדוֹתִים,” האט זִיא נַעֲנָגָט וְעוֹהָר נַיְבְּנִילָאָגָן אוֹנדַר כּוֹטָבָן
גַּזְרָעָן עַרְכָּטָט.

איך האב אַיְחָר נִימָּת גַּעַנְטְּפָעָרָט אוֹנדַר איך האב פְּרִיאָ אַוְפְּנָעָמְפָּהָעָטָט, וְלֹא
זַיְדָה האב בענְפּוּרְיוּט טִין חָאנָר פֿון אַוְהָרָאָן.

איך האב דאן ערבליקט טאניאַן, צו וועלכער איך האב מיך אונגעבעוינע אומע אונגעבערטט א קוש אויף איהר שטערערען.
לודטילאָ איזוואָגאָוונאָ, ווייאָ עס שיינט, האט אויסגעעהן צו זובען אַנדְזֶלעָנָהוּיָט מיר צו קענען קווקען אין נועיכט, אַהֲנָעָ זִיאָ זָאֵל בְּעַמְּרָקָט וְוַעֲשָׂעָ פָּעָן אַזְּהָר מָאָן.

צו דיעור צייט איז אלעקסאנדר ערונגעאנגען צום טרייבער אונד איהם זאַחרשין לְלָךְ עפָּס נְפָּרָעָנָט.
לודטילאָ האט ערנירפֿעַן דִּיאָ גַּלְעָנָהוּיָט אַונְד מִיר גַּעֲקוֹט נְלִיְּךְ אַן נְעַזְבָּן. אויף אַיהֲרָעַ לִיפְעַן האט זִיךְ אַבְנָעָשָׂפְּעָלָט יְעַנְעָר שְׁפָאָטָמִישָׁר שְׁמִיבָּעָל,
וְעַלְכָּן אַיךְ האב גַּעֲוָהָעָן לְעַטְצָטָן נְאָכָּט.
„דָּרְמָקָּאָפְּ אַן“ האט זָאָ גַּעֲמָרָעָלָט הוֹיָ גַּעֲנוֹגָן אַומְּ אַיךְ זָאֵל זִיאָ הָעָרָעָן. אַזְּ דִּיעָעָן וּוְאָרָט אַיזְנָעָן גַּעֲלָעָן וְוַעֲלָט מִיט פָּרָאָכָּטָן.

איך האב אַפְּגָעָנוּנָדָעָט מִין גַּעֲוִיכָּט פָּן אַיהֲר אַונְד בָּן אַיךְ צְוָונָגָאנָעָן צום זָאָגָעָן, וְאוֹהָזָן אַיךְ האב מִיךְ שְׁנָעָל אַרְיָן גַּעֲוָתָצָט אַומְּ לְזִיאָ צו וְוַעֲרָעָן פָּן אַיהֲר גַּעֲנָנוּאָרָט.
אַיךְ בָּן אַזְוָעַק נְעַפְּחָהָרָעָן צְוִירָק נְאָכָּטָמָקָוָא, אַונְד אַזְוָיָהָאָב אַיךְ פָּרְלָאָעָן
זַעַם פְּלָאָטָץ וְאוֹהָזָן אַיךְ בָּן גַּעֲקָוּמָן מִיךְ קְוִירָעָן
אַונְד וּוֹאָ בָּן אַיךְ צְוִירָק גַּעֲקָוּמָן?

יאָ, מִין צְוִירָק קְעָהָרָעָן אַיזְנָעָן מִיט פְּיַעַל מַעַהְרָ שְׁעָרְלִיבָּר אַיְפָרָעָנוּן
שְׁעָרְבָּנוּדָעָן, וְוַיָּאָ מִין אָפְּרִיזָאָע.

אָבְשִׁיאָ אַונְד פָּרָאָכָּטָן צו דָּעָר גַּאנְצָעָר וְוַעֲלָט, אַונְד אַיְבָּרָהָוּפָט אַזְּ
דְּרִיעָן, האט זִיךְ אַין מִיר עַנְטוֹוִיקָעָלָט אַיךְ דָּעָר הַעֲכָסָטָר שְׁטוֹפָעָ.
אַיךְ האב זִיאָ אַלְעָ פָּרָאָכָּטָט פָּן דָּעָר טִיעָפְּקִיָּט פָּן מִין וְעַלְעָ. דָּאָס נְעַזְבָּן
זַעַטְנָעָן עַהְרָעָנְגָעָפְּתָהָל צו זִיאָ, אַיזְנָעָן מִיךְ גַּעֲנָצָלָק פָּרָשָׁוֹאָנוּדָעָן, אַונְד אַיךְ האב
זַעַטְרָאָכָּטָט אַיְגָעָן וְוַיָּאָ דִּיאָ אַנְדָּרָעָן פָּרָ בעַסְטִיעָם.

מִין לְעַבְּעַנְטִיזָאָגָאנָגָג, האב אַיךְ אַונְטָעָרְדָעָטָן שְׁוִין מַעַהְרָ נִיט גַּעֲקָעָנָט וְוַעֲקָסָלָעָן.
יאָ גַּעֲזָחָנָהוּיָט צו לְוַטְפָּרָיָה אַונְד בְּעַסְטִיאָלִילָטָן האט צְוִירָק גַּעֲקָעָהָרָט, אַונְד
אַיךְ האב מִיךְ וְוַיְדָעָר אַרְיָן גַּעֲזָרָפָעָן אַיזְקָאָבָעָדָעָן יִם פָּן תָּאָהָה, וְוַיְסָעָנָדוּיָה, אַזְּ
אַיךְ האב אַיזְנָעָן דָּעָר פְּרוּ נִיט מַעַהְרָ צו אַכְטָעָן דִּיאָ רִינוֹחָיָט אַונְד אַוְנִישָׁלָר.
אַיךְ האב זִיאָ אַלְעָ בְּעַטְרָאָכָּטָט פִּיר נְיַעַרְגָּן אַונְד פָּרְדָּאָרְבָּעָן,
אוֹנוֹ...
אוֹנוֹ...

איך האב אבער דיא פורייען דאך ניט געקבנט פערדאטען, ניין, זאנאר פיר
פֿיר וועלבסט, האב איך איך געפונען א פערטההיידינגנג.

„ניט איך אונד ניט זיא זינגען שולדינג“, האב איך מיר געטראכט, „שולדינג
אייז נאָר אונזערע געמיינע אונד ניעדרינע ערzieהונג, וועלכע עלנדט אונז ניט זיא צו
אונגטערשיידען פֿון דאס וואָהרע גוטע אונד דאס וואָהרע שלעכטע. שולדינג אין דעם
אייז אונזער ערzieהונג, וועלכע בעשטעחט אוּף שוינגדעל אונד בעטורה, לודמילאָ
אייז אונזאנַגונַג, אַנְשְׁטָטָט זיך אַרְנוֹנָטָע צו געהטען אַמְוָסְפֵּר פֿון דער בעסערער קלאסָע
האט זיא גערופען דיא אוּסְגָּלָאַסְעָנָהִיט — בִּילְהָוָגָן.

איך בין בייא איהָר אין דיא אַוְינָעָן ניט געווען געובילֶּרט, כליזָן איך
האב איהָר ניט געוואָלָט נאָבְּנָעָן איהָר בעסְטְּיָאַלְיָשָׁן וואָגָשׁ. דאַ לעינט דאס
נאָנָצָע אַוְנָגָלִיק !

איך האב פערשטאנַגָּן, אויך זינק אלְּצָן טיעפְּער אונד טיעפְּער ; טערפְּערליך
איינְד מאָרָאַלְשׁ. אַבער אָום דיעזָעָס צו בערמיידען, האב איך געמוֹת אַכְּמוּנָדָעָן
מיין נאָנָצָען לעבענסְזְוָאנְדָעָל, אַונְד... אַבער זיא אין דאס אלְּעָס שָׂוִין מָעָגָלִיך
געווען !

וּאֲסִילִי נִקְאָלָאַיעְוּוֹתְשׁ/עַמְּ שְׁלֹם-עַרְקְלָעוֹנָגָן.

ווען וואָסִילִי נִקְאָלָאַיעְוּוֹתְשׁ אַיז פָּערטִיגָּן גַּעֲוָאָרָעָן מָוֵט דָּעַר פָּאַרְלָעוֹנָגָן, אַיז
ער גַּעֲוָאָרָעָן זַהָּר אַוְיְגָנָדָעָט. מִיר, אַלְּלָע אַנְגָּזָעָנָדָעָ, וואָסִילִי גַּעֲוָאָרָעָן
דיא פָּאַרְלָעוֹנָגָן, זַיְנָעָן גַּעֲוָאָרָעָן עַרְנָט אַונְד פָּעַרְטָאַכָּט.

„דערְמִיטְ אַנדְרָגָט זיך דיא ערְצָהָלָנוֹגָן“, הָאַט וואָסִילִי גַּעֲוָאָרָעָן אַוְוקָק לעענְדִּינָג
דיא פָּאַפְּרָעָן אַוְיְפִּין טִישׁ, אַונְד זַיְנָעָן הָעָנָדָרָהָגָט גַּעְצִימָעָרָט. „עַמְּ וְאַלְּטָט מִיר זַהָּר
שְׁוּוֹר גַּעֲוָאָרָעָן דָּס נַאֲך אַמְּאָקָ פָּאַרְצָלוֹעָן, עַס רִיחָוָט מִיךְ זַהָּר, אַיבְּעָרוֹהָט וְוַיְלָל
אַיך ווֹיסָם, ווֹאַ דָּעַר אַונְגָּלִיקְלִיבָּעָר אַיז נַאֲכָהָר גַּעֲשָׁטָאַרְבָּעָן.“

דָּעַר אַיְינְדָּרָק אוּף אַונְז אלְּעָפָן דָּעַר ערְצָהָלָנוֹגָן, אַיז גַּעֲוָאָרָעָן אַשְׁמָעָרָץ
הָאַפְּטָעָה. מִיר זַיְנָעָן אַבער אַונְטָעָרָדָעָסָעָן נִיְגָיָרָגָן גַּעֲוָאָרָעָן צו הָעָרָעָן זַיְאָן דָּעַר
אַונְגָּלִיקְלִיבָּעָר סְטוֹרָעָנָט, נַאֲכָדָעָם דיא רִיְנָהָיָט פֿון זַיְן זַעֲלָעָה הָאַט אַיז מְרִיּוֹמָקָה
עַרְרִיכָּט, זַיְאָר אַיז וְוַיְעָדָעָר גַּעֲפָלָעָן אַונְד גַּעֲוָיָקָעָן בִּי צָם אַבְּגָרָנָה.
„עַר אַיז גַּעֲשָׁטָאַרְבָּעָן, זַיְאָ אַיך האַב שְׁוִין גַּעֲוָיָנָה“, הָאַט וואָסִילִי נִקְאָלָאַ
יעְוּוֹתְשׁ אַגְּנָעָפָאַגָּנָעָן, „פֿון דָּעַר שְׁוַינְדוֹפָט, יָאַ, עַס אַיז גַּעֲוָאָר דיא שְׁוַינְדוֹפָט,

אבער איז ער ווירקליך געשטארבען פון דיעוער קראנקהיט. אט דא לענט זען
הונד בענרבאען.

וואווען דער אונג'ליקליכער איז געקווען נאך מאָקְזּוֹא שטודירען, איז ער געווען
א פרישען בלום נאך מיט דער מהויז פון דער פרוינדר אונד געונדער נאטורה, זיין
לונגען זיין פיעללייכט דאמאלס געווין נאך אווי שטוגראָק, איז דער בסיספער ארטאָז
וואָלט ערקלערט, איז צו זיאָ קען זיך גאנַר נימט געהמען קיין שוינרוואָכט. ער האט
דעוע מעבעזינע לונגען אַבְּנֵשְׁוִיאָכְט. נײַ, ער האט זיאָ נימט אַבְּנֵשְׁוִיאָכְט זייד
וועני עסען, נאָסָע וואָהנוֹן אונד דורך אַצְפָּעָלְנָעָר קראָנְכְּהִיט. ער איז געווען
פֿאַלְקָאָכְט געונד אונד שטארָס. אבער ער האט אַגְּנֵעָפָּאָגָען צו פִּיהָרֶק אַלְבָּעָן
זיאָ ער האט געעהן פון אַנְדָּרָעָס טּוֹדוֹעָנָטָעָס, ער האט געלטּוֹס יוֹפִּיךְ זאָט אַ
זִּים נאָר מִינְגִּיךְ געווען.

דערבייא האט איזם זיין צעטמִינָא קערפּעריגְּבִּידִיעָ גענִיבָּעָן דעם אַנְשְׁטוּס
או מעחד אַזְּפָּרְעָנָג ווֹאָ אַשְׂוָאָכְּרוֹן, אונד ער האלטּעָנְדִּין גענָג נעכָד פָּק זיין
עלסְטוּרָה, האט ער בָּאָר זיך געעהן געבעגעט אלעָ טּהָרָעָן ווֹאָס פִּיהָרֶק אַזְּ אַבְּנוֹרָנָד
אונד ער איז גענִיכְּנָעָן.

פריהuder האט דאס געווֹרְקָט אַבְּעָר זִין אַלְגְּמִינָא קערפּערלְּכָעָר קְרָאָפְּט,
דאָן אוֹף זִין גְּעַזְוּת, אוֹוחָ זִין גְּעַמְתָּה, אונד זָום שְׁלָמָן, דאס ער אַזְּ אַבְּנֵשְׁוִיאָכְט
זִין גְּעַנְגָּעָן, אוֹ ער האט זיאָ אַגְּנֵעָפָּאָגָעָן צו שִׂינְדְּרוֹבָּט.

חסְטִים שִׁינְמָן, דאס גְּוַהְרָעָנָר ער איז געווען אוֹפְּ אַלְקָסְאַנְדְּרָעָר דִּיטְּרָעָר
זִוְּפְּשָׁעָט נָטָם, זִין גְּעַנְגָּעָן שְׂוִין גְּעַוּן שְׂטָאָרָק אַגְּנֵעָרְפָּעָן, ער האט נאָך
דאָמָאלָס גְּעַטְּפָּרָט אַשְׁמָעָר אַונְד אַוְהָתָאָג אַזְּ זִין בְּרוֹסְטָן. אַבְּעָר, עַס זִין
קְיָין צְוִיְּפָּעָל, דאס ער האט זיך נאָך גְּעַקְּעָנָט דְּעָמָעָן ווֹעָן ער וּאָלָט אַגְּנֵעָפָּאָגָעָט
זִין לְבָעָנָסְגָּאָגָן.

ער האט אַזְּרָיךְ גְּעַקְּהָרָט נאָךְ מאָקְזּוֹא אַפְּאַדְּאַלְשָׁעָר מְעֻנְשָׁה. ער האט
בעוּזָעָן, אוֹ פִּיר מְעֻנְשָׁעָן פָּה דער רִינְגָּעָר נְאָטָרָה, זִין גְּעַנְגָּעָן נִיטָּאָזְבָּעָן ווֹאָ
דִּיאָ אַזְּעַלְלָאָכְט טְאָכָט אָנוֹג, אַבְּעָר סִיר ווּרְעָן פְּעַרְדָּאָרָבָּעָן בָּעָן דִּיאָ אַוְגְּנֵבָּגָנָעָן.
דאָט הַיְּלִינְיָעָ פְּאַמְּרָעָיְלָבָּעָן פָּהָן אַלְעָסָטָאָנְדָר דִּיטְּרָעָוּוֹיטָשָׁן, האט אַגְּנֵעָרְהָרָט
דִּיאָ כְּמָרוֹגָעָ אַיְזָין זְעַלְלָעָ, דורך דער אַנְשָׁלְדָר פָּה דער קְלִינְגָּרָטָאָגָן.

ער האט בעוּזָעָן אַגְּרָוְעָט הַעֲלָדָעָנְתָהָאָט דְּרָוִמִּיט ווֹאָס ער האט בעַיְלָה
קְעַכְּפָּט זִין פְּעַרְדָּאָרָבָּעָן גְּעַזְוּתָהָיִם, פְּוּלָעָ פָּהָן אָנוֹג, וְאַלְמָעָן פְּעַלְלִיְּכָט נִיאָ
גְּעַסְעָנָט אַבְּרָדְשָׁעָטָעָן אַגְּזָן זְסָמָן,

„אבל צוינדרינג ווועדר ער אין מאסקוואר, אין ער ווועדר געקטומן אין בעירחרונן
טיט דער אלטער געוועלשאפט, מיט דיא אלטער אומגעונגנען, אונה, מערכוירידינג,
אין מאסקוואר האט ער מעחד ניט געפונגנע יומאנדען וואט זאל בעיריהרען דיא גוטע
סמסטרונגע אין זיין זעלען אומ איהם אבעציזווענדען פון דעם וווען וואט פיררט צו
פערדרערבעש“.

“אין געגענומחהיל, ער האט געפונען אווּ פיעל געלגענונגיט צו דער קומפֿעַ דרייא, אוּ ער אוּ ווֹידער אָרִין געפֿאָלען אוּפֿוּ אוּווּיט, זאָס ער האט זיך מעהָר גוּט גַּעֲשָׁמֶן רְגַעַטָּא.

„ער האט פערבראכט זיין צויט און דייא קראעט עמעס, אין דייא פערורו פגענטמאָט חיזיוער, געטראונקען, נזוויפען אונד פערקערט מיט אלערלייא פּרוּעַנְצִיכּעַר, וועלבען זיין אין איהם נאָדר ענטקעגען געקומען.

ברילרט זונע לונגען, ער האט גאנס אקליט נועזוט.

„ער האט נאנץ גוט געוואויסט, או ער זונקט אונד זונקט; או זונגע פונגניען ווערטען שוואכטער אונד שראנקער, אונד ער בליקט דעם טויט איז געזעכטן.

„דרונקט ניזהה, או ערד האט זיך געלאושן זינקען דערפאר וויל ער האט פערחהאטס דאס ליעבען? נײַן, נײַן, ער האט דאס ליעבען נאר ניט פײַנד בעהאָט. אַזְנִין געגענטהיל, ער האט געוואָלט ליעבען געוואָסֶט, אַזְנִין בענעהָמָנוּג פֿוֹתֶט אַזְוָחָם צוּם קְבָּרָה, אַונְדֵּר טְרָאַטְצִין דַעַם האט ער פֿאַרטְנְעַזְמַצֵּט זַיִן אַרטֵּט לְיעַבָּעַן. ער האט פֿאוֹיְטִיו געוואָלט אָמוּעָנְדָעַן. דַעַם גָּאנְגָּן, אֲבָעָר ער האט נִיט גַּעֲכַעַט. אַזְנִין מאַבְּקוֹו אַזְנִין אַיְהָם מַעֲהָר נִיט גַּעֲכַעַט צוֹ דַעַר הַאנְגָּד אָזְאָטָןְיאָ, וּאָסְטָל אַוְיָךְ אַיְהָם וּוּרְפָּעָן.

"שוויך אונד אויסגעלאטערט", האט ער זיך געמעות הינגעבען צום טיעעל פון לוסט אונד אויסגעלאטערט, אונד ער האט וואכעלאנגן ניט געדענקט אפללו, אווב ער מהות אונרעהכט. אווי פיעלע אנדערע טהון דאך אויך ראם טיעעל בערב.

“בראך ונאכ דיא גענעלע שאפֿן האט איבער אויחט ניט גאנפֿט ווירטט. האט האג איך מיט אויהם געשלאָסען בעקאנטשאָפֿן.

ענדרלך געוירקט דיא שוונחובט. דער מלאך'המות, ווען ער האט איהם צום ערשותען מאָל פעסט אַנגענווטען בײַם קארק אונד איהם אַינגעראטט אָן אוייער: "דוֹא מוחט שטארבען ?" — דיעוער האט איהם צו זיין בעזונונג גע-בראכט.

"דיא ווערטער: "דוֹא מוחט שטארבען ?" האבען איהם אויסגעניכטערט אַבענעקיהַלט אונד געבראכט צו זיין פערשטאנד. ער האט צוּריך געקערת צוּ דער שטופע פון זעלבסט-בעהעררשונג, אונד אַינגעזעהַן, אוֹ דער ווען צוּ בעסטעיאַ-לִיטְעָמֶט, אוֹ אַוֵּךְ דער ווען צוּ אַפְּרִיהָעָן קָבָר, אַבער עס אוֹ שׂוֹן גַּעֲוֹן צוּ שְׁפָעָט.

"זוּ שְׁפָעָט ?" יָא, צוּ שְׁפָעָט האט זֶה דער אַגְּנְגְּלִיבְּשָׁו אַרוֹם גָּלְתָּהָעָן.

"דער מלאך חמות האט נאָך צוּנְגְּלִינְט צוּ דיא ווערטער: "דוֹא מוחט שטארבען ?" אַוֵּךְ דאס וואָרט "זָאַפָּרֶט ?" אונד דיא חורבה וואָס אוֹן אַיבָּעָרָעָן-בליעבען פון איין אַמְּאַלְיָאָר מַעֲכְּטִינְגָּר נַעֲבִידָעָן מַעֲנְלִיבָּרָר קְרָאָפָּט, האט אַוֵּיפָּט נַעֲצִימְעָרָט וַיָּאָ דָּעָר קְרָעְפָּעָר פָּון איין אָקְסָם, נַאֲבָדָעָט וַיָּאָ דָּאָס מַעֲסָעָר האט אַפְּנָעָשָׁנִיתָן זַיְן הַאָלָן.

"פֻּעָּרְלִוְיָרָעָן ?" האט עס גַּעֲלִינוֹנָעָן איַן זַיְנָע אַוְיָעָן אונד ער האט גָּעָרְשָׁעָט. דָּאָן האט ער שׂוֹן אַוֵּךְ אַוְפָּגָעָהערט צוּ שְׁטוּרִירָעָן אונד זַיְקָ אַונְטָעָרְגָּעָבָעָן צוּ זַיְן שִׁיקָּאָל.

"אַיך קָעָן טִיךְ עַרְאַיְנָעָן אַן זַיְנָע ווערטער וואָס ער האט צוּ מִיר אַיְנָמָאלָן גַּזְוָאנְטָו :

"יָא, בְּרוֹדָעָר, אַיך האָב מִיר נִיט גַּעֲקָעָנְטָמַעָהָר בְּעַהֲרָשָׁעָן. ווען אַיך האָב גַּעֲקָעָנְטָמַעָהָר, אוֹז עס שׂוֹן גַּעֲוֹעָן צוּ שְׁפָעָט. קְעַמְּפָעָן מוֹזָמָעָן, ווען עס אוֹז דָּא קְרוּפְּטִיעָן, נַאֲכָדָעָם אוֹז עס פֻּעָּרְלִוְיָרָעָן מִיה. יַעֲדָעָנְפָּאָלָם, הַעֲלָפָט שׂוֹן יַעֲטָצָט קִיְּזָנָעָן. אַיך זַעַה מִין שִׁקוֹּזָל פָּאָר דִּיא אַיְוָעָן. אַיך מוֹז שְׁטָאָרְבָּעָן. דִּיא פְּרָאָנָע אַוֵּב אַיך האָב עס מִיר פֻּעָּרְדִּיעָנָט, אוֹז אַיְבָּרִינְג. אַיך שְׁטָאָרָב נִיט דָוִרְךָ מַעֲנְשָׁלִיבָּכְּ הָעָנָה, זַאֲנָדָעָן דִּיא נַאֲטוֹר האָט. מִיךְ פְּעַרְאָוְרָתְּחִילָט צָוָם טִוְּמָט, אונד רִיאָ נַאֲטוֹר אוֹז אִימָּעָר גַּעֲרָעָכְּט. אַין פְּרָעָנְלִיךְ צוּ טִין פֻּעָּרְבָּרָעָן, אוֹז דִּיא שְׁטָרָאָפָּע נאָך זַעַה מִילְּד. אַיך בְּעַרְנִיְּפָּ, אוֹ אַיך וועֶל שׂוֹן פְּעַיל נִיט לְעָבָעָן. אַיך שְׁפִּיר מִיְּנָעָ בְּיַידָּע לְוַנְגָּעָן גַּעֲלָעָכְּט, אַוְיָסְגָּעָהוּילָט, צַעֲרִיסָעָן אַונְד... נאָך אַפְּאָוִי לְעָבָעָר, אונד אַלְעָס אוֹז פָּאָרָאִיבָּר. דִּיא שְׁוַיְנְדוֹזָבָט בְּאַקְטָעָרָעָן אַרְבִּיטָעָן

שנעל, אונד זס אין נאָר אַ פֿראָגָן פֿון טֹעָג, העכטטענס פֿון וּאוּבָּעָן. דָּאָן וּזְאָלָּיךְ זִין טֹוִיט, אַונְד אַיךְ וּוּלְלָהָעָן אַין שְׂוִים פֿון דָּער מְוֻתָּעָר עֶרֶד, וּאוּ מְעָן קָעָן שָׁוֹן נִיט בְּעַנְעָהָעָן אָזְוֵי פֿעָל פֿערְבְּרָעְבָּעָן. אַנדְרְעָעָז וּוּלְלָעָן קָוְמָעָן אַיךְ דָּעַמְוּלְבָּעָן חָעָג וּאוּ אַיךְ בִּין גַּעֲגָנָנָעָן, אַונְד וַיְיָאָ וּוּלְלָעָן אָזְוֵי פֿאַלְעָן..."

„ער האט שמערצעהאָפָט גַּעַשְׂמִיכְבָּעָלָט אַונְד אַיךְ האָב גַּעַשְׂוַיְעָנָעָן. אַיךְ האָב אַיהם גַּאֲרָ נִיט גַּעַחְאָט וּוָאָס צָו עַנְטְּפָעָרָן.

„צְוַיְוִיפֿעָלָט אַיהֲרָ, אָזְוֵי וּוּלְלָט גַּעֲקָעָנָט גַּעַרְעָטָעָט וּוּרְעָעָן? אַיךְ בִּין זִיבָּעָרָ, אָזְ מִיט 4 אַפְּרָעָר 5 מְאָנָאָט צְרוּיקָ, הָאָט מְעָן אַיהם גַּעֲקָעָנָט רְעָטָעָן. ער האָט נִאָר בְּעַדְאָפָט הָאָבָעָן אָ פֿוֹנְקָט וּאוּ זִיךְ צָו שְׁטִיטְצָעָן. אַכְּבָּעָר וּוּנְגָן פֿון אָוָנוּ הָאָבָעָן אָזְאָ שְׁטִיטְצִ'פְּוָנָקָט! דָּרְפָּאָר מְוּעָן מִיר פֿאַלְעָן אַונְד זִינְקָעָן אַין קָטְפָּעָן אַבְּגָנוּנָר.

„אַין זִיעָעָן מְעַנְשָׁעָן הָאָט מִיךְ הוּיְפָטוּכְּלִיףְּ גַּעַרְיהָרָט אַונְד עַס רִיחָרָט מִיךְ נָאָה, דִּיאָ צְוַאָמָעָנְטָרְעָפָוָגָן פֿון לִיְּדָעָנְשָׁאָפָט אַונְד גַּוְטָעָ מְעָלָתָה. אַכְּבָּעָר בִּידָעָ זִינְעָן אַיְהָם גַּעַוְוָעָן מְעַבְּטָגָן אַונְד שְׁטָאָרָק. דִּיאָ פְּעַדְאָרְבָּעָנָהָיִת הָאָט אַונְטְּעָרְדָעָסָעָן גַּעַהְאָט מְעָהָר שְׁטִיטְצָעָ אַונְד אַיְ אָרוּסָ דִּיאָ זַיְעָרָיָן. וּוּהְעָרָעָר דִּיאָזָעָן קָאָטְפָּעָן זִינְעָן צְעַרְשָׁמְעָטָעָרָט גַּעַוְאָרָעָן זִינְעָן לְוּנְגָן.

„רוֹפָט אַיהֲרָ דָּאָסָן, אָזְוֵי אַיְ גַּעַשְׂמָאָרְבָּעָן פֿון שְׁוַיְנְדוֹחָכָט? נִין אַינְד טְוַיְעָנָר מְאָל נִין! ער אַיְ נִיט גַּעַשְׂמָאָרְבָּעָן פֿון שְׁוַיְנְזוֹבָטָה. אַיְהָם הָאָט נְעָזָטָה טְוַיְעָט דִּיאָ עַרְצְיוֹהָנָגָן, דִּיאָ גַּעַוְלְשָׁאָפָט אַונְד דָּער גַּרְעָסְעָרָט מְתִילָּיָלָ פֿערָ דְּאָרְבָּעָנָהָיִת.

„ער האָט אַלְיָן נָאָנָן גּוֹט גַּעַוְאָסָטָה, וּוּרָ עַס הָאָט אַיְהָם גַּעַטְוּטָעָט אַונְד וּוּרָ זִין מְלָאָךְ הָמוֹת אַיְ גַּעַוְוָעָן.

„אַין אַטְאָגָן הָאָט ער מִיר גַּעַזְגָּט אַיְ אַחֲרִיצְיִיסְעָנְדָעָן מִילְדָעָן טָאָן: אַיךְ הָאָב גַּעַוְצָבָט נִאָר אַטְאָנָאָ, אַין צִיְעָן רְהִיזָעָן מְאָמָעָנְטָעָן, אַכְּבָּעָר אַיךְ האָב וַיְיָאָ נִיט גַּעֲקָעָנָט גַּעֲפִינְגָּן.“

„אַרְמָשָׁר אַונְגְּלִיקְלִיבָּרָ! דָּוָה האָסָט גַּעַפְּעָמְפָטָט אַונְד בִּיסְטָ גַּעַפְּאַלְעָן! פֿיעָלָ אַנדְרְעָעָז קָוְמָעָן דִּיר נִאָרָן! עַס אַיְ דִּיאָ קְרָאָנְקָהִיטָ פֿון אַוְנוֹעָר גַּעַוְלָ שְׁאָפָטָן!“

„וְאַסְיָלִי נִיקְאָלְאַיְעוּוּטָש אַיְ גַּעַבְּלִיעָבָעָן שְׁטִילָ, אַונְד עַס אַיְ עַנְטְּשָׁתָאָנְדָעָן אָ קְוָרְצָעָ דְּעַבְּאָטָעָ דְּאָרְבָּרָעָר. דָּאָן הָאָבָעָן מִיר גַּעַזְעָהָעָן, אוּ עַס אַיְ שָׁוֹן גַּאֲלָר טָאָגָן אַונְד יְעַדְעָר אַיְ זִיךְ אַזְוּקָ אַהֲיָם.“

שווין ערישיינען אין בזק-פארם

דער בעריהטנער ראמאן

די שעהנע אָרָאַבְּעַלְלָא

- ५१ -

קָאַטּוֹל מְעַנְּדָעַס

וועלכער אוּנוּן גַּעֲוָעַן גַּעֲדָרְקֶת אֵין „פֿאַרְוּעַרְתָּמָּה“ אֵין פֿאַרְטוּעַצְוָנָנָעַן, אֵין
האט גַּעֲמָכְטָה די גַּרְעַסְטָעַ בְּעַנְּסִישָׁאָן צְוִישָׁעַן
דַּעַם נַאֲגָעַן לְעוֹז-פּוּבְּלִיקָום.

דער ראמאן די שעהנע אָרָאַבְּעַלְלָא. אוּנוּן זַהֲרָ אַינְטָעַ.
רעסאנט אוּן שְׁפָאַנְעַנדָּ צְוִילְעָה די וַיְלָדָעָה אַנְדְּלָוְנָגָעָן וּוּלְכָעָ קִוְמָעָן אֵין
איַהֲם פָּאָרָה, אוּן אַלְעָ וּוּאַמְּ הַאֲבָעָן דַּעַם רַאֲמָן גַּעֲלָעַעָן אֵין „פֿאַרְוּעַרְתָּמָּה“
וּלְעָעָן אוּץ מִיטָּ פְּרַעְגָּנִיגָּעָן דַּעַם רַאֲמָן וּוּיְהָדָעָרָ לְעָעָן אֵין בְּזָק-פְּאָרָם.
דער ראמאן די שעהנע אָרָאַבְּעַלְלָא. אוּנוּן פְּרַאֲכְטְּפָאָל
געַרְוקָט אוּיפָּ שְׁעַהְנָם פְּאָפָּרָ אֵין אוּנוּן גַּעֲפָאַקָּט אֵין אַפְּיָנָעָם קָאָוָעָר.

פרקיו 25 טענתם.

אוּ גַּעֲקָוּטָעָן בַּיְ אַלְעָ דַּוְהַעַנְדָּלָעָרָ, וּוּ אוּיךְ בַּיְ דַּיְ פְּעַילְעַנְצָרָ;

HEBREW PUBLISHING CO.,

88-85-87 Canal Street,

New York

דער אשטראָדי

— פון —

לעאניד אנד רעיינו

אַבְּעַרְעַזֶּס פֿן מִ. קָאַטְּמִץ.

דער דראָט אַז די נְרַבְּשָׁע קְוִינְס-וּוּרְק וּוֹאָס אַז בְּעַשְׂפָעַן נְעַז
וּוֹרְעַן אַז דְּיוּזָן יַאֲהָרְ-חַוְנְדָעַט, עַם אַז אַז וּוּרְק צָו לְעַרְנָעַן אַז שְׁמוֹדִי
רָעַן עַרְהָאָבָעַן גַּעַרְזָנְקָעַן, פִּילְאָאַפְּרִישָׁע אַבְּהָאַנְדְּלָגָנְעַן אַז אַיְדְּרִישָׁע נְזִיָּה
גַּנְגָּעַן, אַז אַלְעָס אַז וּפֿוֹט אַז שְׁלִיאַעַר פֻּעַרְדָּקָט אַז דָּעַר לְעַזְוֹר אַזְעָז
דָּעַר צְוַשְ׀יָעַר וְאַל נִטְמֵת אַמְּאָל פֻּעַרְבָּלְעַדְעַט וּוֹרְעַן פֿן די גַּלְעַנְצָעַנְדָּע

אַז שְׁטָרָאַהָלְעַנְדָּע הַשְּׁלְוִיכְקִיּוֹת וּוֹאָס לְיעַנְטָמָא אַז דְּיוּזָן
דָּעַר אַשְׁטְּדוֹאַי וּוּעַט פֿן אַנְפָאָגָן פְּרָד דָּעַמְּ לְעַזְוֹר יְזִין אַבְּיְסָעַל
שְׁוֹעַר צָו פֻּעַרְשָׁטָעַן אַבְּעַר צָו עַר וּוּעַט הַאָבָעַן דְּוּרְבָּגְעַלְעַזְעַן די עַרְשָׁטָע
מְצָעַנְעַס פָּאַרְזְּכָטְבָּג וּוּעַט עַד דָּאן שְׁטוֹפָעַנוֹווֹיָה אַנְפָאָגָן צָו פֻּעַרְשָׁטָעַן
אַז בְּנְרִיאַפְּעַן די נְזָאָלְדָגָע קְוִינְס אַז קְרִיטִיך וּוֹאָס לְיעַנְטָמָא בְּזָהָלְטָמָא
אַז דְּיוּזָר וּוּרְק, אַז אַז וּזָה אַמְּאָגְעַטְשִׁישָׁע קְרִاطָט וּוּעַט אַזְמָט צִיהָעַן צָו
לְעַזְוֹן אַלְעַז וּוַיְמָטָר אַז וּוַיְמָטָר צָו דְּשְׁרוֹגְרִיבָּעַן די טִיעַפְסָטָע גַּעַדְנָקָעַן
וּוֹאָס דָּעַר פֻּעַרְפָּאַסְעָר דָּאמֶט נְעוֹזָלָט דְּוּרְבָּהָרָעָן.

דָּעַר אַשְׁטְּדוֹאַי אַז עַרְשָׁטָמָא כִּיְמָט אַזְמָט צְרוּיק עַרְשִׁינְעַן פֿן
פֻּעַרְפָּאַסְעָרִים פֻּעַרְעָר אַז אַז דְּיוּזָר קְרוּצָעָר צִימָט אַז עַס שְׁוֹן אַבְּעַדְעָן.
וּוּעַט נְעוֹזָרָעַן אַז אַלְעַז וּוּלְטַ-שְׁפָרָאָכָעַן אַז הָאָמֶט גַּעַמְאָכָט די גַּעַרְשָׁטָע
סְעַנְסִישָׁיאָן אַז אַלְעַז וּוּלְטַ תְּחִילָעָן, עַס אַז אַמְּגַעְפִּיחָדָת גַּנוֹוֹאַלְעָן אַז
די גַּעַרְשָׁטָע מְהֻאָטָעָר-מְעַטְּלָעַן אַז אַיְבָּעָרָל הָאָמֶט עַס גַּעַמְאָכָט דָּעַט
גַּעַרְשָׁטָעַן עַרְפָּאַלְג.

דָּעַר אַשְׁטְּדוֹאַי וּוּעַט אַזְמָט קְרִצְלִיך אַיְמַגְעַפִּיחָדָת וּוֹרְעַן אַזְמָט
דָּעַר אַיְדְּשָׁעָר בְּזָהָנָע פֿן די לִיפְצִיּוֹן מְהֻאָטָעָר קָאַסְפָּאַלְג
אוֹן וּוּעַט אַזְמָט זְכָרָעָה הַאָבָעַן דָּעַט וּלְבָעַן עַרְפָּאַלְג.
דָּעַר אַשְׁטְּדוֹאַי אַז פֿן גַּעַדְרָקָט אַזְמָט אַזְמָט אַז
גַּעַדְמָט אַז פֻּרְאַכְמָפְאַלְעָן קָאוּעָר.

פְּרִיזְיָן 25 סְעַנְטָמָן.

HEBREW PUBLISHING COMPANY,
38-39-40 Canal Street, New York.

אַלְעַצְיָן אִידֵּישׁ מֶזֶה

— (פון) —

א. גאלדען זיל, זיגמונד מאגנוּלעסָקָה, ה. רומאטטָא, פערל-
מוֹטָעָר אָוּן ווֹתָהָל, מ. רומשינָקָה, לְזָאִים פְּרוֹיזָעָל,
יּוֹסָפָט בְּרוֹיזָאָט, א. ז. וו.

איינגעַטָּהָיָלָט אָוּן 3 סְעָרִיעָם

יעדר סְעָרִיעָם עַנְתָּהָלָט פָּוּן 30 בַּיּוֹן 40 נְוָמְעָרָעָן אָוּן קָאַסְטָט רָע
גּוֹלָאָר פָּוּן 5 בַּיּוֹן 6 דְּאַלָּאָר אָסְעָרִיעָם

פִּיר בְּלוּזָן דְּאַלָּעָר אָסְעָרִיעָם.

אלס

יְזִבְּלָעָם פְּרָעָמִים

לְעֹוט אַין דַּי נְעַכְּמָע פִּירְזָעָם דַּעַם אַיְנָהָלָט פָּוּן דַּי 3 סְעָרִיעָם
אָוּן קְלִוְבָּט אַיְיךְ אָוּסָם וּוּלְכָעָם סְעָרִיעָם אַיְהָר ווּלְטָם.

הִיבָּרוֹ פָּאָבְּלִישִׁינְגָּן קָאַמְפָאָנִי
88-85 קָאנָעָל סְמָרִיט, גִּינְזְבָּרְגָּן

אלענד אַרְפִּס מַעֲמָה אָדָע

פֿון אַלְכְּסֶנְדֶּר הַארְקָאוֹן

אָז אַ נְצִילְבָּעֶר בָּךְ נְרִינְדִּיךְ אַוְסְצָוְלְעֵדְנָעַן דִּי עֲנֵגְלִישָׁע שְׁפָרָאָכָע.

אַ בָּודְ פֿון 600 זְוִיטָעָן.

זְיוֹן רִיבְטִינְגָּעֶר פְּרִיאוֹ אַין אַלְעַ שְׁפָרָאָכָע אָז 3 דָּאָלָא,

אַין אַידִיש — נָוד 81.25

אלענד אַרְפִּס מַעֲמָה אָדָע אַז אַנְעָרְקָעָנְט אָז דָּעַר נְגָנְצָעֶר וּוּלְטָ פִּיר דִיא
בְּעַמְּטוּ, וּוֹיֵל דִיא פְּרָאָקְטִיךְ הָאָט בְּעוֹזְעָן, דָּאָם וּוֹיֵל לִיכְטָ אָז גָּוָט
פִּיר יְעַזְעַן וּוֹאָם וּוֹיֵל זְיךָ אַוְסְטָלְעָרְנָעַן דִיא עֲנֵגְלִישָׁע שְׁפָרָאָכָע אָז אַ לְּהָרָעָר.

אלענד אַרְפִּס מַעֲמָה אָדָע

אָז אַוְתָּה אָז אַרְטָה, דָּאָם דִיא שְׁפָרָאָכָע אָז אַיְנְגָנְתָהִילְט אָז לְעַקְצִיאָנָעַן, אָז יְעַזְעַן
דָּעַר לְעַקְצִיאָנָעַן קְוֹמָעַן פָּאָר וּוּרְטָעָר, גַּעַשְׁפָרָעָךְ אָז גַּרְאָמְמָטִישָׁע רָעַנְאָלָן.
פָּאָר דִיא לְעַקְצִיאָנָעַן קְוֹמָט אָז בְּעַזְוֹנְדָרָעָר אַבְּטוֹהִילְוָגָן צָוּ לְעַרְנָעַן
אָז סְפָעָלָן, אָזָם דִיא וּוּרְטָמָר אָז גַּרְאָמְמָטִישָׁע רָעַנְאָלָן וְאָלָעָן מַעְהָר פָּעָרְשָׁטָאָרָקְט
וּוּרְעָן אָז דִיא גַּעַדְאָנְקָעָן, וּשְׁרָעָן אָז מַעְרָעָן פֿון יְעַדְעָן לְעַקְצִיאָנָעַן גַּעַגְעָבָעָן שְׁמִיקָעָר
לְעַמְּשָׁטָאָף צָוּם אַיְבָּרוּעַטְצָעָן, דִיא זְעַטְצָעָן פֿון דִיא שְׁטִיקָעָר לְעַזְעַשְׁטָאָף, זְיַינָעָן
צְחָזְקָעָנוּגְאַשְׁטָעָלָט פֿון דִיא וּוּרְטָעָר, וּוֹאָם זְיַינָעָן פְּרִיאָהָר פְּאָרְגָּעָקוּמוּעָ, דָּעַר לְעַזְעַן
לִינְגָן וּזְעַטְעַט זְיךָ קְעָנָעָן אַיְבָּרוּעַטְצָעָן, יְעַרְעָעָטָקְלָעָן אַטְרָאנְטָקְלָעָן אַ נְמָעָר.

צָוּם לְעַהְרָבָּךְ קְוֹמָט אָז בְּעַזְוֹנְדָרָעָר בָּוקְ, אַ שְׁלִיטָעָל, וּוֹאָם עַנְתָּהָאָלָט דִיא
רִיבְטִינְגָן אַיְבָּרוּעַטְצָוֹנָן פֿון יְעַדְעָן זְאַיְן, דִיא אַיְבָּרוּעַטְצָוֹנָן זְיַינָעָן גַּעַגְעָבָעָן דִיא
דִיא עַלְפָעָן נְמָעָרָן וּוֹאָם דִיא שְׁטִיקָעָר לְעַזְעַשְׁטָאָף בְּיַיָּא לְעַקְצִיאָנָעַן, דָּעַר שְׁילָלָעָר
קָעָן אַלְזָאָן מִיטָּן שְׁלִיטָעָל אַשְׁטָמְטָעָן אָזָבָן זְיַינָעָן אַיְבָּרוּעַטְצָוֹנָן אַז רִיבְטִינְגָן אַדְעָר נִימָן.

אלענד אַרְפִּס מַעֲמָה אָדָע אָז אַיְנְגָנְתָהִילְט אָז

78 לְעַקְצִיאָרְגָּעָן.

דִיא אַבְּטוֹהִילְוָגָן צָוּ לְעַרְנָעַן זְיךָ לְעַזְעַט, אָז זְעַטְעַט פְּרָאָקְטִיךְ, דִיא רָעַנְאָלָן
וּוּרְעָן, עַרְקְלָעָהָרָט אַיְנְפָאָךְ אָז דִּיְתָלְדָ, אָז דִיא לְעַקְצִיאָנָעַן וּוּרְעָט גַּעַגְעָבָעָן דִיא
אוֹיְסְשְׁפָרָאָכָע פֿון יְעַדְעָן עֲנֵגְלִישָׁע וּוֹאָם אַזְרִישָׁע בְּבוֹשְׁטָאָפְן,
דָּאָס בָּוקְ עַנְתָּהָאָלָט אַיְבָר 600 זְוִיטָעָן אָז נְוִוְיטָעָן אַז פָּרָאָמָט אָז עַלְנָאָנָט
גַּעַפְוּנָעָן.

פְּרִיאָן 1.25 דָּאָלָא.

אוֹ בְּעַקְמָעָן בְּיַיָּא אַלְעַ שְׁבָהָעַדְלָעָר, וּוֹאָזְיךָ בְּיַיָּא דִיא
Hebrew Publishing Co., 83-85 Canal St., New York.

לְקַרְבָּן שְׁקָל אֶלְעָזָר

א. ואלא מאדרעומקי

וועלכע זוויטש געשטילען צוית גראטער ערפאָלן אַין לְפִצְיוֹן מהעאטער.
 אַין די נְרָעָסְטָע דְּרוֹמָא אַזְוֵיךְ דָּעָר אַיְדִּישֶׁר. בִּינְגָע.
 דָּי אַינְטְּנָעַ עֲתָאָסְטָע אַין שְׁאַפְּנָעַנְדָּסְטָע הַאנְדְּלוֹנָג פֿרְטָהָעַטָּר בְּעַזְבָּע.
 דָּעָר בְּעַטְבָּעַר מְנוֹסָר פֿרְטָהָעַ טְיַוְּלָזְגָּא אַין אָנוּגְרָפָהָעַנָּע פְּרוּיעָן.

דער פושעטעט איז זעהר רייך און ערהאבען און אווי ווי אלס וווײמע שקלאָזון וווערט געטען-עלט פון אואָ קינכטַלערין ווי מאָדראמַ לִיפֿ צִין האָט עם אַרײַסְטֶרְפּעָן אַ שְׁמוֹרָם צְחוּצָן דָּעַם גָּאנְצָעַן אַרְדִּישָׁעַן פּוּבְּלִיקָם, דער טהעאָטער איז מָאָג ווי נְאָכֵלְתָּן גַּעֲפָאָקְטָּן אַוְן שִׁקְעָמָטָּן מָוָן קַיְוָעָנָט מִיט עַטְלִיכָּע וּזְהִבָּעָן אַ הַדָּעָר, פְּאָטָעִים גַּעֲדָמָעִים מִיט וּוְעָרָעָטָעָר אַוְן מַעְנָר צִוְּיעָרָע פְּרוּעָן אַוְן גַּעֲהָעָן וּוְחָן דִּיעָז וּוְאַוְנְדָרְבָּאָרָעָ דְּרָאָמָא אַיְן לִיפֿ צִין טַהָּע אַט עָה, אָסֵם צַי זַעַה אַוְן בְּעַנְרִיפָּעָן דַּי פְּאָלְגָּעָן פָּון אַ לעָבָעָן פָּון שאָנדָע אַזְזַי אַזְזַזְזַעְתָּן בְּין דַּי וּוְיסְטָע שְׂקָלָאָזְזָן-הַעֲנְדָלָעָר וּוּלְכָעָ אַז בְּעָן אַרְיָזְבִּיצְבָּאָפָּעָן אַזְזַע נְעַז יְוָגָעָן מִידָּלָאָד אַז אַונְגְּרָפָאָהָרָעָנָע פְּרוּעָן.

דֵי ווֹסֶע שְׁקָלָאָזָן

אוון אַמִּיכָּעֶד אֲפָטָע קְרִיטִיק אָוֹן אַיוֹן שְׁמָאָרָק אָוֹן רֵידָרָנֶר
דָּאָם וּוּ שְׁמָאָרָק אַזְּעָרָע נְעָרוּעָן וְלָעָן נִיטָּן זַיְן קָעָנָת אִידָּה וְזַקְנָת צָוּ.
דִּיקְהָלְפָעָן פָּונְ נִיטָּן זַו פָּעָרְנִיטָּעָן פְּרִיבָּעָן טְרָעָהָרָעָן.

את ריזע שטראקע דראמא פיר וועלכע אלע קרייטיקער ביזיגען די
קעפַ און טווען צוגעבען אוּן וואָן איז נאָך אוּיפַ דער אידישער ביהנע
גיטַ אַויפֶַנְדִַזְמַטַּן גַּנוּאָרָעַן, אַיִן יַעֲצֵם עַרְשִׁינְעַן אַיִן פַּיְן עַרְצָהָלְגָּוֹן.

סָבִיב 5 מִנְגָּד

או בעקיעתין ביז אלע בובחנידער זוי אויר ביז די פערלעגען

HEBREW PUBLISHING COMPANY,
83-85-87 Canal Street, New York.